

ESDGs!

Co-funded by
the European Union

Sustainable Development Goals in education and in action!
2021-1-CZ01-KA220-HED-000031187

Euroopan unionin rahoittama. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat ainoastaan tämän tekstin laatijoiden näkemyksiä eivätkä välttämättä vastaa Euroopan unionin tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA) kantaa. Euroopan unioni ja EACEA eivät ole vastuussa niistä.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Moduuli 1

Johdatus kestävään kehitykseen ja
kestävä kehitys yrittäjyyden
mahdollisuutena

Johdatus kestäväan kehitykseen ja kestävä kehitys yrittäjyyden mahdollisuutena

Kestävä kehitys on käsitteenä tullut laajaan yleisön käyttöön (esim. Van Marrewijk, 2003; Lamb, 2011; Zdražilová, 201, Kunz 2012). Teollisen ja taloudellisen kehityksen aikana ei ole otettu huomioon mahdollisia negatiivisia vaikutuksia, kuten ilman ja veden saastuminen, ilmastonmuutos, ylikansoitus, muuttoliike, köyhyys tai valtava sosiaalinen eriarvoisuus (Hummels & Argyrou, 2020). 1970-luvulla alkoi muotoutua kestäväan kehityksen käsite, ja ympäristötutkijat ja taloustieteilijät vaativat kasvun rajoittamista (esim. Meadows, 1972) ja talouden tilan vakauttamista (esim. Daly, 1973).

Vaikka eri organisaatiot käyttävät ja käyttävät tätä käsitettä yleisesti (Lélé, 1991), sen ymmärtäminen ja tulkinta on haastavaa (White, 2013). Tämä johtuu siitä, että se kattaa laajan joukon aiheita, joihin kuuluvat mm. ilmastonmuutos, veden ja ilman saastuminen, ylikansoitus, köyhyys tai sosiaalinen eriarvoisuus (Hummels & Argyrou, 2021). Kyseessä on siis laaja eri aihepiirien kokonaisuus, jota on vaikea yhtenäisesti määritellä. Eri maiden ja talouden sektorien väliset kulttuurierot vaikuttavat suuresti käsitykseen tästä käsitteestä (Webster 1997; Von Wirén-Lehr, 2001).

Kestäväan kehityksen evoluution virstanpylväitä

Tälle alalle ja siihen liittyville termeille on yritetty saada yhtenäinen määritelmä. Esimerkki käytetystä kestäväan kehityksen määritelmästä on Maailman ympäristö- ja kehityskomission (1987, s. 16) antama määritelmä, jonka mukaan kestävä kehitys voidaan selittää "kehityksellä, joka täyttää nykyajan tarpeet vaarantamatta tulevien sukupolvien kykyä täyttää omat tarpeensa. Kuitenkin, Hummels & Argyrou (2021) väittävät, että tämä määritelmä on harhaanjohtava ja että sen ansiosta monia yrityksiä pidetään virheellisesti kestäväan kehityksen edistäjinä. Tästä syystä he suosittelevat määritelmän tarkistamista. Samaan aikaan Tšekin tasavallan hallituksen virasto (2017) pitää tätä käsitettä monimutkaisena ja dynaamisena järjestelmänä, jossa kaikki kiinnostuksen kohteet liittyvät toisiinsa, mukaan lukien taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset pilarit, ja on erittäin tärkeää huomioida niiden keskinäinen tasapaino. Samalla tavalla tutkijat, kuten Kunz (2012) tai Van Marrewijk (2003) selittävät kestäväan kehityksen käsitettä käyttämällä näitä kolmea ulottuvuutta, niiden keskinäistä yhteyttä ja keskinäistä tasapainoa.

Itse kestävä kehitys selitetään siis useimmiten kolmella vaihtoehdoisella tavalla (aluekehitysministeriö, 2012):

- perustuu Maailman ympäristö- ja kehityskomissioon (1987, s. 16),
- perustuu kolmeen pilariin (taloudellinen, ympäristöllinen ja sosiaalinen),
- perustuu erilaisiin pääomiin (inhimillisiin, sosiaalisiin, luonnollisiin, tuotanto- ja taloudellisiin pääomiin).

Käsite kestävä kehitys juontaa juurensa 1700-luvulta Euroopassa, pääasiassa metsätalouden ja maatalouden alalla (Wiersum, 1995). Se pääsi kuitenkin yhteiskunnan laajempaan tietoisuuteen vasta 1900-luvun jälkipuoliskolla. Kuten edellä todettiin, kestävän kehityksen käsite alkoi syntyä 1970-luvulla, kun ympäristötutkijat ja taloustieteilijät vaativat kasvun rajoittamista (esim. Meadows, 1972) ja talouden tilan vakauttamista (esim. Daly, 1973).

Vuonna 1972 YK:n ympäristöä käsittelevä konferenssi (tai Tukholman konferenssi), joka hyväksyi julistuksen, jossa tunnustettiin ihmiskunnan oikeus terveelliseen ympäristöön, synnytti YK:n ympäristöohjelman (Moldan, 2007).

Lisäksi vuonna 1987 *Yhteinen tulevaisuutemme*-raportti (tai *Brundtlandin raportti*) hyväksyttiin (World Commission on Environment and Development, 1987).

Rio de Janeirossa vuonna 1992 YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssissa hyväksyttiin ympäristöjulistus, jossa käsitellään kestävän kehityksen periaatteita (YK, 1992). YK hyväksyi Agenda 21 -asiakirjan, jossa määritellään erityiset askeleet kestävän kehityksen toteuttamiseksi paikallisella ja alueellisella tasolla eri alueilla. Paikallinen Agenda 21 voidaan nähdä "*kestävän kehityksen toimintasuunnitelma*" (Ympäristöministeriö, 2022).

Lisäksi vuosituhannen vaihteen huippukokouksessa New Yorkissa vuonna 2000 hyväksyttiin myös vuosituhannen kehitystavoitteet.

Ja vuonna 2012 suunnitelma luoda ja myöhemmin integroida globaalit Kestävän kehityksen tavoitteet (SDG) hyväksyttiin *Haluamme tulevaisuus* -ilmoitus.

Kestävän kehityksen tavoitteet sisältyvät asiakirjaan "Transforming Our World: Agenda for Sustainable Development 2030", joka hyväksyttiin YK:n huippukokouksessa vuonna 2015. Tämä sisältää kuvassa 1 esitetyt 17 tavoitetta. Näitä tavoitteita pidetään ratkaisevina tulevaisuuden suunnan kannalta. Kaikki YK:n jäsenvaltiot sekä kansalaisyhteiskunnan, liike-elämän, akateemisen yhteisön ja kaikkien maanosien kansalaiset osallistuivat näiden tavoitteiden luomiseen (YK, 2020). Tavoitteet ovat kiireellinen kehoitus toimia kaikille kehittyneille maille ja kehitysmailla globaalissa kumppanuudessa (YK, 2019).

Kuva 1: Kestävän kehityksen tavoitteet

Lähde: OSN, 2022

Kestävän kehityksen tavoitteet keskittyvät yhteiskunnan laajuisten ongelmien avainalueisiin, kuten köyhyyteen, sosiaaliseen eriarvoisuuteen, vesien säästämiseen, ilmastonmuutokseen, sotilaallisiin konflikteihin jne., jotka ovat ilmaantuneet tai syntyvät teollisen ja taloudellisen kehityksen aikana (jossa ei ole otettu huomioon ympäristöä tai sosiaalisia ulkoisia vaikutuksia) (YK, 2019; Hummels & Argyrou, 2021).

Kestävä kehitys, kolminkertaisen tuloksen periaate ja ESG-konsepti

1980-luvulta lähtien kolminkertaisen tuloksen periaatetta on keskusteltu kestävän kehityksen käsitteenä. Tätä periaatetta kunnioittaen yritys ja sen liiketoiminta eivät ole keskittyneet pelkästään voiton saavuttamiseen ja talouskasvuun (voiton näkökohta), vaan myös sen toiminnan ympäristövaikutuksiin (ympäristö, planeetta) ja viimeisenä mutta ei vähäisimpänä toimintansa sosiaalinen vastuu (ihmiset). Kolminkertainen lopputulos johtaa näiden kolmen näkökohdan yhteennivoutumiseen (Roberts & Cohen, 2002). Elkingtonin (1998) mukaan uuden taloudellisen, ympäristöllisen ja sosiaalisen kumppanuuden luominen on välttämätöntä tasapainon saavuttamiseksi tämän käsitteen sisällä. Tämän kumppanuuden tulee syntyä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Tämä kolminkertaisen tuloksen leikkauspiste esitetty kuvassa 2.

Kuva 2: Triple Bottom Line-malli

Lähde: Roberts & Cohen, 2002

Tällä hetkellä keskustelua käydään ensisijaisesti ESG-strategiasta, joka keskittyy siihen, miten kestävä kehityksen elementtejä voidaan sopivasti integroida organisaation toimintaan. Lyhenne ESG on luotu kyseisten alueiden alkukirjaimista (Asociace společenské odpovědnosti, 2021; World Economic Forum, 2020):

- Ympäristö (Environment) edustaa aluetta, joka pohtii yhteiskunnan roolia ympäristön suojelussa (esim. kasvihuonekaasupäästöt, maaperän suojelu, vedenkäyttö, biologinen monimuotoisuus jne.)
- Sosiaalinen (Social) edustaa aluetta, joka ottaa huomioon organisaatioiden vastuun työntekijöitään kohtaan (esim. turvallinen työympäristö, palkkatasa-arvo, monimuotoisuus jne.)
- Hallinto (Government) edustaa organisaation vastuullista johtamista harkitsevaa aluetta (esim. eettinen koodi tai korruption torjunta).

Oikein laaditun ESG-strategian tavoitteena on siirtyä kohti organisaation kestävä kehitystä tavalla, joka ei perustu "**viherpesuun**"¹.

¹ Termiä viherpesu (greenwashing) voidaan käyttää kuvaamaan disinformaation muotoa, jonka tavoitteena on luoda yleisön (tai kuluttajien) keskuudessa kuva yrityksen (tai organisaation) ympäristövastuusta.

Kestävyyttä käsittelevät aloitteet ja organisaatiot

Organisaation kestävän toiminnan johtamisen ja kestävän kehityksen kentällä on laaja kirjo työkaluja. Nämä standardit, normit ja aloitteet tarjoavat organisaatioille neuvoja ja ohjeita kestävän toiminnan edetessä ja ohjaavat niitä eteenpäin yrittäjyyden kestävyudessa. Näkyvimmit näistä työkaluista on lueteltu alla:

- *Global Reporting Initiative*

Global Reporting Initiative on metodologia, jossa päätetään joukko tunnuslukuja, jotka voidaan kerätä organisaatiossa. Myöhemmin on mahdollista verrata organisaatioiden yhteiskuntavastuun mittauksia ja arvioita keskenään. Tämä riippumaton kansainvälinen organisaatio auttaa yrityksiä, hallituksia ja muita organisaatioita ymmärtämään ja viestimään vaikutuksensa taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöllisiin tuloksiin liittyvissä asioissa. Tämä organisaatio on edistänyt kestävän kehityksen raportointia vuodesta 1997 lähtien ja on edelleen yleisimmin käytetty standardi ei-taloudellisen raportoinnin luomisessa (KPMG, 2017).

Tiedot organisaation kestävästä toiminnasta tallennetaan "*Kestävän raportoinnin ohjeet*". Nämä ohjeet kuuluvat nykyään laajimpiin ja objektiivisimpiin aloitteisiin organisaation kestävän kehityksen raportoinnissa. Global Reporting Initiativen puitteissa luodut raportit arvioivat organisaation toimintaa lakien, normien, asetusten, ohjeiden, käyttäytymisstandardien ja vapaaehtoisen kestävän toiminnan kannalta. Samalla ne huomioivat näiden indikaattoreiden kehittymisen ajan kuluessa (Global Reporting Initiative, 2021).

- *AccountAbility (AA 1000)*

AccountAbility on joukko standardeja, joiden avulla organisaatio yrittää parantaa suorituskykyään. Organisaation suorituskyvyn parantaminen saavutetaan kestävän kehityksen strategialla ja ottamalla huomioon organisaation ympäristö- ja sosiaaliset vaikutukset.

AccountAbilityn voittoa tavoittelemattoman järjestön tavoitteena on tukea kestävää ja reilua liiketoimintaa (Národní portál, 2021).

- *OECD:n direktiivi monikansallisille yrityksille*

OECD:n direktiivi otsikolla "*Ohjeita monikansallisille yrityksille*" on yksi vanhimmista, tunnetuimmista ja myös monimutkaisimmista malleista sosiaalisesti vastuullisen yrittäjyyden alueella. Se luotiin jo vuonna 1976. Se oli osa OECD:n kansainvälisten investointien ja monikansallisten yritysten julistusta. Yhteensä 46 maata sitoutui noudattamaan näitä ohjeita. Niihin ankkuroidut suositukset ovat kuitenkin yrityksille vapaaehtoisia, eikä niitä voida panna täytäntöön (Teollisuus- ja kauppaministeriö, 2016).

OECD:n monikansallisia yrityksiä koskevien ohjeiden tavoitteena on ohjata monikansallisia yrityksiä välttämään ja rajoittamaan toimintansa kielteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Näiden ohjeiden sääntelemiä aloja ovat tiedon saanti, ihmisoikeudet, työsuhteet ja työsuhteet, ympäristö, lahjonnan torjunta, kuluttajien edut, tiede ja teknologia, taloudellinen kilpailu ja verot (Teollisuus- ja kauppaministeriö, 2016).

Tästä huolimatta on lisättävä, että nämä ohjeet ovat YK:n Global Compactin ja ISO 26000 -standardin mukaisia (Teollisuus- ja kauppaministeriö, 2016).

- *YK:n Global Compact*

YK:n Global Compact on aloite, joka on suunnattu yrityksille, jotka ovat sitoutuneet saattamaan toimintansa ja strategiansa kymmenen yleisesti hyväksytyyn periaatteen mukaiseksi ihmisoikeuksien, työsuhteiden, ympäristön ja korruption torjunnan alalla (Asociace spoločenské odpovědnosti, 2013). Näin voidaan ryhtyä toimiin, jotka johtavat sosiaalisten tavoitteiden edistämiseen ja kestäväen kehityksen tavoitteiden (SDG) toteuttamiseen (Národní portál, 2021).

Tämä Global Compact määrää vuosittaisten kehitysraporttien, ts. *"Tiedonanto edistymisestä"*. Tällä menetelmällä organisaatio tekee panostuksia sen kartoituksen alueella, kuinka hyvin se täyttää kestäväen toiminnan periaatteet. Siten se tarjoaa tietoa jopa yrityksen tuloksen kielteisistä vaikutuksista. Jos edistymisraporttia ei julkaista yli vuoden aikana, organisaatio suljetaan automaattisesti YK:n Global Compact -sopimuksesta (Asociace spoločenské odpovědnosti, 2013).

- *ISO 26000 Norm*

ISO 26000 -standardi edustaa yritysten sosiaalisen vastuun standardia, jonka tavoitteena on vahvistaa organisaatioiden vastuuta yrittäjyydestään ja siten lisätä niiden osallistumista kestäväen kehitykseen. Jos organisaatio hyväksyy tämän normin elementit, se sitoutuu siten säilyttämään organisaatioiden sosiaalisen vastuun periaatteet. Normi sisältää ohjeet organisaation vaikuttavuuden parantamiseksi kolminkertaisen lopputuloksen kolmen pilarin eli sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristöllisen pilarin sisällä (Managementmania, n.d.).

On tärkeää huomata, että tätä normia ei ole tarkoitettu sertifiointiin. Siitä huolimatta se liittyy läheisesti sertifiointinormiin SA 8000 (Managementmania, n.d.).

- *SE EI OLE*

EMAS-työkalu tai *"Ekologinen hallinta- ja auditointijärjestelmä"* on tarkoitettu Euroopan unionin alueella sijaitseville organisaatioille. EU:ssa tätä työkalua on käytetty vuodesta 1995, ja sitä alettiin käyttää Tšekin tasavallassa vuonna 1998 (European Commission, n.d.).

Ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän tavoitteena on, että organisaatiolla on aktiivinen lähestymistapa ympäristönsuojelun seurantaan ja tehokkaaseen johtamiseen (European Commission, n.d.; Ympäristöministeriö, 2020).

Siitä huolimatta on välttämätöntä täyttää useita EMAS-järjestelmän edellyttämiä kriteerejä, jotka ovat:

- alustava ympäristön tilan arviointi,
- ympäristön tilaa koskevan julistuksen julkaiseminen ja tarkistaminen,
- työntekijöiden aktiivinen osallistuminen yrityksen ympäristövaikutusten parantamiseen (EnviWeb, 2005).

Samalla se kuitenkin asettaa vastuun noudattaa tiettyä auditointimetodologiaa ja niiden auditointien tiheyttä (EnviWeb, 2005).

- SA8000

SA8000 on kansainvälinen standardi, joka auttaa organisaatiota luomaan, ylläpitämään ja käyttämään sosiaalisesti hyväksyttäviä lähestymistapoja työpaikalla. Tämä normi säätelee ja valvoo ensisijaisesti työntekijöiden työoloja, ja sitä käytettiin ensimmäisen kerran vuonna 1997 tavoitteenaan arvioida sosiaalista lähestymistapaa yritysten sosiaalisen vastuun kannalta keskeisillä alueilla. Tämä koskee lapsityövoimaa, pakko- tai pakollista työtä, terveyttä ja turvallisuutta, kokoontumisvapautta ja oikeutta työehtoneuvotteluihin, syrjintää, kurinpitokäytäntöjä, työaikoja, palkkioita ja johtamisjärjestelmää.

SA8000:n osatekijät, kuten johtamisjärjestelmät, työntekijöiden osallistuminen ja jatkuvan parantamisen kulttuuri, johtavat parempiin työoloihin ja työntekijöiden hyvinvoinnin kasvuun. Samalla organisaation tuottavuus kohoaa, suhteet mukana oleviin tahoihin paranevat, markkinoille pääsyä tuetaan jne. (Social Accountability International, 2021).

Kašparová & Kunzen (2013) mukaan edellä mainittuja standardeja on mahdollista käyttää EMASia lukuun ottamatta maailmanlaajuisesti. He väittävät edelleen, että OECD:n suuntaviivoissa on alueellisia rajoituksia, jotka koskevat vain organisaation jäseniä ja tarjoavat heille asiaankuuluvia aiheita. Tämä heikentää myös niiden maailmanlaajuisuutta sovellettavuutta.

Organisaation tai toimialan koko ei rajoita näiden standardien käyttöä organisaatioissa. Ne perustuvat johtamiseen sidosryhmien kanssa käytyjen neuvottelujen mukaisesti (Kašparová & Kunz, 2013).

Standardit edellyttävät raporttien toimittamista, ja siksi kestävän kehityksen standardeja noudattavien organisaatioiden tulee esittää kattava raportti näistä toiminnoista. Tämän raportoinnin tulee perustua tietyn standardin edellyttämistä ohjeista ja indikaattoreista.

Toisin kuin muut edellä mainitut standardit, EMAS keskittyy vain ympäristö-alueeseen, joka tulee raportoida. Muut standardit kattavat täysin kolminkertaisen tuloksen eli taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöalat. Yksittäiset pilarit kattavat eniten Global Reporting Initiative:n ja ISO 26000 -standardien puitteissa. AccountAbility-standardilla on kapein kattavuus (EnviWeb, 2005; Národní portál, 2021). On tärkeää mainita, että raportit eroavat toisistaan myös todentamisvelvollisuudessaan. YK:n Global Compactin, OECD:n ohjeiden tai ISO 26000 -standardin raportteja ei tarvitse varmentaa, koska todentaminen tapahtuu vapaaehtoiselta pohjalta. Samanaikaisesti säännöllisen raporttien toimittamisen velvollisuus on normatiivisesti vahvistettu vain EMAS- ja YK:n Global Compact -sopimukselle. Muut standardit vaativat täydellisten tietojen säännöllistä ja oikea-aikaista julkaisemista; tämä ei kuitenkaan ole pakollista (EnviWeb, 2005; Národní portál, 2021).

Kuten on selvää, standardit ja niiden raportit ovat hyvin samankaltaisia, ja organisaatiosta riippuu, minkä suunnan se valitsee. Seuraavassa luvussa esitellään syksyllä 2020 World Economic Forumissa käsiteltyä kestävän toiminnan raportoinnin luomisen standardien harmonisointikonseptia.

Kestävyys mahdollisuutena yrittäjyydessä

Ilmastonmuutokset, yhteiskunnan muutokset ja siirtyminen kohti ESG-konsepteja loogisesti aiheuttavat useiden toimialojen katoamisen tai pakottavan ne muuttamaan liiketoimintamalliaan (esimerkkinä tästä on autoteollisuus tai kiertotalous, jossa päinvastoin ilmaantuu useita uusia liiketoimintamahdollisuuksia).

Kestävän kehityksen periaatteiden toteuttamiselle omassa liiketoiminnassa tai uuden kestävän lähestymistavan varaan rakennetun liiketoimintakonseptin luomiseen on monia motiiveja. Voidaan mainita esimerkiksi seuraavat:

- *Taloudelliset edut kustannusten vähentämisen ja tehokkuuden lisäämisen muodossa*

Kestävän lähestymistavan toteuttamisesta voi syntyä lisäkustannuksia; Nämä kustannukset kuitenkin hyväksytään yrittäjyysprosessien tehostamiseksi tulevaisuudessa. Tehokkuutta voivat sitten edustaa tekijät, kuten henkilöstön vaihtuvuuden vähentämiseen liittyvät kustannussäästöt tai tuotteiden luomisen tai sisäisten prosessien parantamisen tulevien kustannusten pieneneminen. Kestävän kehityksen periaatteiden soveltaminen johtaa siten pitkällä aikavälillä kustannusten alenemiseen, mukaan lukien suurempi sosiaalinen vaikutus (esim. henkilöstön vaihtuvuuden väheneminen, työntekijöiden tietoisuuden lisääntyminen, samaistuminen tehtävään jne.)

- *Parempi asiakastytyväisyys ja kilpailuedun hankkiminen*

Kilpailuetu on vahvasti sidoksissa asiakasuskollisuuteen. Nykyajan asiakkaat huomaavat, kun kestävä lähestymistapa sovelletaan. Kasvava paine kohdistuu paitsi energiatehokkaaseen tuotantoon, myös yleensä organisaation lähestymistapaan kestävien periaatteiden soveltamisessa koko organisaatiossa. Tämä ei koske vain asiakasta, vaan yleensäkin reaktiota sijoittajien käyttäytymiseen tai kilpailuun.

- *Riskien vähentäminen ja uusien mahdollisuuksien löytäminen*

Kestävä lähestymistapa tarjoaa uusia yrittäjyyden mahdollisuuksia ja luo uusia alueita liiketoiminnalle, mukaan lukien uusien työpaikkojen luominen. Investointeja ei yleensä enää pidetä ylitsepäsemättömänä esteenä. Niiden tuotto voidaan usein laskea. Kestävän lähestymistavan soveltaminen vähentää riskiä joutua sidosryhmien väärinymmärrykseen ja vähentää riskiä, että ne painostavat kestävä lähestymistavan soveltamista. Esimerkiksi vain kiertotalouden alueella²,

² Talous, joka toimii ympyrässä, mutta jolla on regeneratiivisia kykyjä ja joka yrittää nähdä Planet Earthin rajallisten resurssien paikana. Se on talous, joka yrittää hyödyntää resursseja maksimaalisesti eikä tuhlaa niitä.

ennustetaan huomattavaa potentiaalia uusien työpaikkojen luomiselle. Vastaavasti kiertotalouslähestymistapaa toteuttavan organisaation odotetaan lisäävän tuotteensa myyntiä, laajentavan tuote- ja palveluvalikoimaansa ja parantavan mainetta, mukaan lukien alentavan riskejä mm. toimittajia. Suljettujen syklien parantaminen voi nostaa kannattavuutta ja näitä organisaatioita voidaan jopa suojata tuotannonkijöiden hintojen heilahteluilta.

Kysymyksiä:

1. Mitä alueita lyhenne ESG edustaa?

- A. ympäristö, yhteiskunta ja hallinto
- B. taloudellinen, sosiaalinen, hallinto
- C. ympäristö-, sosiaali-, tavarat
- D. taloudellinen, sosiaalinen, tavara

2. Milloin kolminkertaisen tuloksen konseptista keskusteltiin ensimmäisen kerran?

- A. 1960-luku
- B. 1970-luku
- C. 1980-luku
- D. 1990-luku

3. Mitä Tukholman konferenssi edustaa?

- A. Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristökonferenssi vuonna 1972
- B. YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssi vuonna 1992
- C. Millennium-huippukokous New Yorkissa
- D. Yhdistyneet Kansakunnat vuonna 2015

4. Työkaluja (standardeja, normeja, aloitteita) kestävän toiminnan johtamiseen organisaatioissa ja kestävässä kehityksessä ovat:

- A. GRE
- B. YK:n Global Compact
- C. SE EI OLE
- D. Kaikki yllä oleva

5. SDG:t

- A. edustavat kestävän kehityksen tavoitteita
- B. esiteltiin vuonna 2000
- C. edustavat 19 kestävän kehityksen tavoitetta
- D. ovat kestävän kehityksen tavoitteita vuoteen 2040 asti

6. Triple Bottom Line edustaa:

- A. kolmen pilarin päällekkäisyys – ihmiset, ympäristö, voitto
- B. kolmen pilarin – taloudellisen, sosiaalisen ja hallinnon – päällekkäisyys
- C. kolmen pilarin – ympäristön, sosiaalisen ja tavaran – päällekkäisyys
- D. kolmen pilarin – ihmiset, ympäristö ja hallinto – päällekkäisyys

7. Yhteisen tulevaisuutemme raportti tunnetaan myös nimellä:

- A. Agenda 21
- B. Muuttaa maailmaamme: Kestävän kehityksen ohjelma 2030
- C. Brundtlandin raportti
- D. Tukholman raportti

8. Mitä alla luetelluista työkaluista (standardit, normit ja aloitteet) käytetään kestävän toiminnan johtaminen organisaatioissa ja kestävässä kehityksessä keskittyy vain ympäristöön?

- A. YK:n Global Compact
- B. SE EI OLE
- C. ISO 26000
- D. SA8000

9. Kestävä kehitys:

- A. on tällä hetkellä identtinen kestävän kehityksen kanssa
- B. sen juuret ovat 1700-luvulla Euroopassa metsätalouden ja maatalouden yhteydessä
- C. Se nähdään kehityksenä, joka täyttää nykyajan tarpeet vaarantamatta tulevien sukupolvien tarpeiden täyttymistä.
- D. Kaikki yllä oleva

10. Kiertotalous:

- A. Talous, joka toimii ympyrässä.
- B. Onko lineaarinen talous.
- C. Pyritään käyttämään mahdollisimman paljon luonnonvaroja.
- D. Se on hallitseva maailman kulutuksen nykytilanteessa.

11. Kestävä lähestymistapa voidaan nähdä mahdollisuutena yrityksille, koska:

- A. se tarjoaa lisäkustannuksia.
- B. se tarjoaa tilaa uuden työvoiman syntymiselle.
- C. se on trendi, eikä kestävää lähestymistapaa voida soveltaa, jos organisaatio haluaa pysyä markkinoilla.
- D. työntekijät ovat vastuullisuuden periaatteita edistäviä pää- ja keskeisiä toimijoita, ja heidän toiveensa tulee täyttää.

12. SDG 12 sisältää:

- A. Vastuullinen kulutus ja tuotanto
- B. Laadukas koulutus
- C. Ilmastotoiminta
- D. Elämää veden alla

13. SDG 5 sisältää:

- A. Vastuullinen kulutus ja tuotanto
- B. Sukupuolten tasa-arvo
- C. Kumppanuudet tavoitteiden puolesta
- D. Elämää maalla

14. SDG 11 sisältää:

- A. Vähentynyt eriarvoisuus
- B. Edullista ja puhdasta energiaa
- C. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
- D. Ei köyhyyttä

15. Vihreäpesu tarkoittaa:

- A. Virheellisten tietojen antaminen työntekijöilleen
- B. Vihreiden investointien toteuttaminen
- C. Kiertoperiaatteiden soveltaminen organisaation strategiaan
- D. Disinformaatio, jonka tarkoituksena on luoda yleisössä vaikutelma, että organisaatio on ympäristövastuullinen.

Oikeat vastaukset: 1. — A./2. — C./3. — A./4. — D./5. — A./6. — A./7. — C./8. — B./9. — D./10. — A./11. — B./12. — A./13. — B./14. — A./15. — D.

Lähteet

Accenture & Chartered Institute of Management Accountants (CIMA). (2011). *Sustainability performance management: How CFOs can unlock value*. London: Chartered Institut of Management Accountants.

Business Commission. (2021). *Our work*. Available at: <http://businesscommission.org/our-work>

Caradonna, J. L. (2014). *Sustainability: A History*. New York: Oxford University Press.

Carroll, A. B. (1979). A Three-Dimensional Conceptual Model of Corporate Performance. *Academy of Management Review*, 4(4).

Elkington, J. (1997). *Cannibals with Forks: the Triple Bottom Line of 21st Century Business*. Oxford: Capstone Publishing Ltd.

Epstein, M. J., & Rejc Buhovac, A. (2014). *Making Sustainability Work: Best Practices in Managing and Measuring Corporate Social, Environmental, and Economic Impacts*. Sheffield: Greenleaf Publishing.

European Commission. (2001). *A Sustainable Europe for a Better World: A European Union Strategy for Sustainable Development*. Available at: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/innovation/pdf/library/strategy_sustdev_en.pdf

Fedkin, M. (2015). *Principles of Sustainable Systems*, převzato z University of Michigan Sustainability Assessment. Available at: <https://www.e-ducation.psu.edu/eme807/node/575>

IBM. (2021). *Sustainability at a turning point. Customers are pushing companies to pivot*.

IUCN, UNEP & WWF. (1980). *World Conservation Strategy*. Available at: <https://portals.iucn.org/library/efiles/documents/wcs-004.pdf>

Meadows, D. et al. (1972). *The Limits to Growth*. New York: Universe Books.

Meadows D. H., Meadows D., L., & Randers J. (1992). *Beyond the limits: confronting global collapse, envisioning a sustainable future*. Vermont: Chelsea Green Publishing Company.

OECD. (2009). *Declaration on Green Growth*. Available at [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?doclanguage=en&cote=C/MIN\(2009\)5/ADD1/FINAL](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?doclanguage=en&cote=C/MIN(2009)5/ADD1/FINAL)

OECD. (2011). *Towards Green Growth*. Available at <http://www.oecd.org/greengrowth/towards-green-growth-9789264111318-en.htm>

OECD. (2016). *Green Growth and Sustainable Development: Key OECD documents*. Available at <http://www.oecd.org/greengrowth/green-growth-key-documents.htm>

United Nations. (1992). *Agenda 21*. Available at <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>

United Nations. (2002). *Report of the World Summit on Sustainable Development*. Available at http://www.unmillenniumproject.org/documents/131302_wssd_report_reissued.pdf

United Nations. (2012). *Future We Want*. Available at <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/733FutureWeWant.pdf>

United Nations. (2015). *Transforming Our World: The 2030 Agenda For Sustainable Development*. Available at

<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>

United Nations. (2017). Sustainable Development Knowledge Platform. *Sustainable Development*. Available at <https://sustainabledevelopment.un.org/resourcelibrary>

Van Marrewijk, M. (2003). *Concepts and definitions of CSR and corporate sustainability: between agency and communion*. *Journal of Business Ethics*, 44(2), 95-105.

Van Marrewijk, M. & Werre, M. (2003). Multiple levels of corporate sustainability. *Journal of Business Ethics*, 44, 2, 107-119.

World Bank. (2017). *Sustainable Development*. Available at <http://www.worldbank.org/en/topic/sustainabledevelopment>

World Commission on Environment and Development. (1987). *Our Common Future*. Oxford: Oxford University Press.

Johdatus kestävän kehityksen
tavoitteisiin, kestävän kehityksen
tavoitteiden neljä pilaria: hallinto,
ihmiset, planeetta ja vauraus

The bottom right corner of the page features a decorative graphic composed of several overlapping, semi-transparent geometric shapes. These shapes are in shades of orange, yellow, blue, and red, creating a modern, abstract design.

Johdatus kestävän kehityksen tavoitteisiin, kestävän kehityksen tavoitteiden neljä pilaria: hallinto, ihmiset, planeetta ja vauraus

Tämä moduuli liittyy kestävän kehityksen (tai kestävyuden) käsitteen viimeaikaiseen kehitykseen. Se tekee yhteenvedon kestävän kehityksen kehityksestä ja esittelee kestävän kehityksen tavoitteilla (SDG). Moduuli jakaa nämä tavoitteet neljään kattavaan pilariin, jotka auttavat organisaatioita ja yhteiskuntaa paremmin orientoitumaan kestävään kehitykseen.

Kestävän kehityksen käsite pähkinänkuoressa (kestävän kehityksen virstanpylväät)

Kestävä kehitys kuvattiin edellisessä moduulissa. Tämän käsitteen viimeaikainen kehitys liittyy niin kutsuttuihin kestävän kehityksen tavoitteisiin (SDG), jotka liittyvät asiakirjaan Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (YK, 2015).

Toistaakseni kestävän kehityksen merkittävimmät virstanpylväät on lueteltu alla olevassa taulukossa:

Taulukko 1: Kestävän kehityksen virstanpylväät 1900-luvun jälkipuoliskolta lähtien

vuosi	Asiakirja	Kuvaus
1972	<i>Kasvun rajat</i>	Tämä julkaisu osoittaa, että talouskasvun ja ympäristön, mukaan lukien luonnonvarojen suojelun välillä on merkittävä ristiriita.
1987	<i>Yhteinen tulevaisuutemme</i>	Tässä Euroopan komission raportissa keskitytään taloudellisen kehityksen edistämiseen, luonnonvarojen hallintaan ja suojeluun sekä sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja integraatioon. Kestävä kehitys määriteltiin ensimmäisenä tässä raportissa.
1992	<i>Julistus ympäristöstä</i>	Julistus, joka käsittelee kestävän kehityksen periaatteita yksityiskohtaisemmin.
2000	<i>Vuosituhatosen julistus</i>	Tämä julistus hyväksyttiin vuoden 2000 (millenium)) huippukokouksessa, jossa hyväksyttiin vuosituhatosen kehitystavoitteet (MDGs).
2002	<i>Kestävän kehityksen huippukokous</i>	Tämä huippukokous kannatti kestävän kehityksen kaikkien kolmen pilarin – taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristön – merkitystä.
2012	<i>Haluamme tulevaisuuden</i>	Tavoite luoda ja myöhemmin integroida globaalit kestävän kehityksen tavoitteet (SDG) hyväksyttiin tässä julistuksessa.
2015	<i>Muuttaa maailmaamme: Kestävän kehityksen toimintaohjelma 2030</i>	Tässä vuoden 2015 YK:n huippukokouksessa hyväksytyssä asiakirjassa luetellaan 17 kestävän kehityksen tavoitetta. Tämä on maailmanlaajuinen kehitysohjelma vuoteen 2030 asti.

Lähde: Meadows (1972); Maailman ympäristö- ja kehityskomissio (1987); Yhdistyneet Kansakunnat (1992); Maailman terveysjärjestö (2002); Yhdistyneet Kansakunnat (2012, 2015),

Kestävän kehityksen tavoitteet (SDG)

Kaikki Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) jäsenvaltiot osallistuvat kestävän kehityksen tavoitteiden luomiseen. Kestävän kehityksen tavoitteet ovat kiireellinen kehoitus toimia kaikilta kehittyneiltä tai kehitysmailta maailmanlaajuisessa kumppanuudessa (YK, 2019). Näitä YK:n jäsenmaiden hyväksymiä kestävän kehityksen tavoitteita edustaa 17 kuvaketta alla olevassa kuvassa ja ne esittelevät kehitysohjelman seuraavalle 15 vuodelle (2015-2030).

Kuva 1: Kestävän kehityksen tavoitteet

Lähde: YK, 2021

Kestävän kehityksen tavoitteet keskittyvät yhteiskunnan laajuisten ongelmien avainalueisiin, kuten köyhyyteen, sosiaaliseen eriarvoisuuteen, vesien saastumiseen, ilmastonmuutokseen tai sotilaallisiin konflikteihin, jotka ovat syntyneet teollisen ja taloudellisen kehityksen seurauksena ottamatta huomioon ympäristöä tai sosiaalisia ulkoisvaikutuksia (YK, 2019; Hummels & Argyrou, 2020).

Kutakin näistä tavoitteista analysoidaan yksityiskohtaisemmin seuraavissa moduuleissa.

ESG-lähestymistapa ja kestävän kehityksen tavoitteiden neljä pilaria

ESG-strategia näyttää, kuinka kestävän kehityksen elementit voidaan integroida luontevasti organisaation toimintaan. Lyhenne ESG tulee kyseisten alueiden alkukirjaimista (World Economic Forum, 2020):

- **Environmental**, joka käsittelee yhteiskunnan roolia maapallon suojelussa (esim. kasvihuonekaasupäästöt, maaperän suojelu, vedenkäyttö, biologinen monimuotoisuus jne.).
- **Social**, joka käsittelee organisaatioiden vastuuta työntekijöitään kohtaan (esim. turvallinen työympäristö, palkkatasa-arvo, monimuotoisuus jne.).
- **Governance**, joka käsittelee organisaatioiden vastuullista johtamista (esim. eettinen koodi tai korruption torjunta).

Oikein laaditun ESG-strategian tavoitteena on suunnata organisaatio kohti kestävästä kehitystä tavalla, joka ei perustu "vihherpesuun". Tämä termi voidaan selittää eräänlaiseksi disinformaatioksi, jonka tavoitteena on vain luoda yleisölle vaikutelma ympäristövastuullisesta yrityksestä (tai organisaatiosta).

ESG-lähestymistavan ja yksittäisten kestävästä kehityksen tavoitteiden yhteydessä Maailman talousfoorumi ja International Business Council julkaisivat yhteistyössä konsulttiyritysten kanssa "suuren neljän" vuoden 2020 asiakirjassaan nimeltä "Sidosryhmien kapitalismin mittaaminen". Tässä asiakirjassa määritellään kestävästä arvon luomisen yleiset mittarit. Kansainvälisen yritysneuvoston tavoitteena oli parantaa menetelmiä, joilla organisaatio mittaa ja osoittaa panoksensa yhteiskunnalle tavoitteenaan luoda vauraampia organisaatioita ja rakentaa kestävämpiä suhteita planeettaamme (World Economic Forum, 2020).

Tämän asiakirjan tavoitteena on tunnistaa universaalien ESG-mittareiden perusjoukko ja tietoa organisaation kestävästä lähestymistavan julkaisemisesta. Tämä tehdään YK:n kestävästä kehityksen tavoitteiden (SDG) mukaisesti. Tässä asiakirjassa ehdotetaan 21 ensisijaista ja 34 toissijaista kriteeriä. Nämä kriteerit on jaettu neljään peruspilariin, joiden avulla voidaan arvioida tehokkaasti ja yleisesti kestävästä lähestymistapaa (Asociace spoločenské odpovědnosti, 2021; World Economic Forum, 2020).

YK:n kestävästä kehityksen tavoitteisiin perustuvat neljä toisiinsa yhdistettyä pilaria, jotka on kuvattu alla olevassa taulukossa:

Taulukko 2: Kestävästä kehityksen tavoitteet jaettuna 4 pilariin

Pilari	Kuvaus
Planeetta	Nämä alueet keskittyvät organisaation rooliin planeetan suojelussa.
Ihmiset	Näihin alueisiin kuuluvat asiat, jotka liittyvät organisaation vastuuseen työntekijöitään kohtaan.
Hyvinvointi	Nämä alat liittyvät taloudelliseen, sosiaaliseen ja teknologiseen kehitykseen.
Hallintoperiaatteet	Nämä osa-alueet keskittyvät organisaatioiden tehtäviin ja vastuulliseen johtamiseen sekä riskienhallintaan.

Lähde: Yhteiskuntavastuuliitto, 2021; Maailman talousfoorumi 2020

Alla voidaan osoittaa yksilöityjen pilarien keskinäinen yhteys yksittäisten SDG-tavoitteiden kanssa.

Hallinto

Nämä tavoitteet liittyvät kiinteästi kriteereihin, jotka keskittyvät yrityksen missioon, yrityksen johdon kokoonpanoon, yleiskatsaukseen yrityksen sidosryhmien kannalta oleellisista aiheista, korruption vastaisista toimista, eettisistä toimenpiteistä sekä yrittäjyyden riskien ja mahdollisuuksien yhdistämisestä.

Kuva 2: Kestävän kehityksen tavoitteet – Hallintopilari

Lähde: YK, 2021

Planeetta

Tämä pilari asettaa kunnianhimoisen tavoitteen suojella planeettaa rappeutumiselta sellaisilla toimintatavoilla kuin kestävä kulutus ja tuotanto, luonnonvarojen kestävä hallinta ja kiireellisten toimenpiteiden hyväksyminen ilmastonmuutoksen alalla nykyisten ja tulevien sukupolvien tarpeiden tukemiseksi. (World Economic Forum, 2020).

Kuva 3: Kestävän kehityksen tavoitteet – planeetan pilari

Lähde: YK, 2021

Ihmiset

Ne kestävän kehityksen tavoitteet, jotka voidaan yhdistää ihmisiin on sisällytetty kuvassa 5 esitettyihin tavoitteisiin.

Kuva 4: Kestävän kehityksen tavoitteet – Ihmis-pilari

Lähde: YK, 2021

Tämän pilarin tavoitteet tähtäävät köyhyyden ja nälän poistamiseen kaikissa muodoissaan ja ulottuvuuksissaan sekä sen varmistamiseen, että kaikki ihmiset voivat saavuttaa potentiaalinsa arvokkaasti ja tasa-arvoisesti eläessään terveessä ympäristössä (World Economic Forum, 2020). Ne sisältävät siis sellaisia elementtejä kuin monimuotoisuus, osallisuus, palkkatasa-arvo ja turvallinen työympäristö.

Hyvinvointi

Kuva 5: Kestävän kehityksen tavoitteet – Hyvinvointi-pilari

Lähde: YK, 2021

Nämä tavoitteet liittyvät kriteereihin, jotka keskittyvät taloudellisiin indikaattoreihin, työntekijöiden määrään ja niiden vaihteluun, monimuotoisuuteen tai sijoitusstrategioihin (Asociace spoločenské odpovednosti, 2021).

Tämä pilari vahvistaa inhimillisen vaurauden tavoitteen, että kaikki ihmiset voivat nauttia vauraasta ja tyydyttävästä elämästä ja että taloudellinen, sosiaalinen ja teknologinen kehitys tapahtuu luonnon mukaisesti (World Economic Forum, 2020).

Kysymykset:

1. Kestävän kehityksen tavoitteet on linkitetty seuraavaan asiakirjaan:

- A. Kestävän kehityksen toimintaohjelma 2030
- B. Kestävän kehityksen toimintaohjelma 2035
- C. Yhteinen tulevaisuutemme 2030
- D. Vuosituhannen julistus

2. Vuosituhattulistus annettiin minä vuonna:

- A. 2000
- B. 1990
- C. 2010
- D. 2020

3. Ensimmäiset merkittävät virstanpylväät 1900-luvulla kestävän kehityksen alalla ovat seuraava raportti (julkaistu vuonna 1972):

- A. Maan rajat
- B. Kasvun rajat
- C. Ihmiskunnan muutos
- D. Ympäristö 1900-luvulla

4. Seuraavat maat osallistuivat kestävän kehityksen tavoitteiden luomiseen:

- A. Vain EU-maat
- B. USA, Kiina ja Japani
- C. Vain V4-maat
- D. Kaikki Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenmaat

5. SDG 13 käsittelee:

- A. Ilmastotoiminta
- B. Elämä veden alla
- C. Epätasa-arvo
- D. Vastuullinen kulutus ja tuotanto

6. SDG 1 käsittelee:

- A. Köyhyys
- B. Elämä veden alla
- C. Laadukas koulutus
- D. Vastuullinen kulutus ja tuotanto

7. SDG 12 käsittelee:

- A. Köyhyys
- B. Nolla Nälkä
- C. Vastuullinen kulutus ja tuotanto
- D. Puhdas vesi ja sanitaatio

8. SDG 4 käsittelee:

- A. Rauha ja oikeudenmukaisuus
- B. Kumppanuudet tavoitteiden puolesta
- C. Laadukas koulutus
- D. Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu

9. ESG-lähestymistapa edustaa:

- A. Sama käsite kuin yritysten sosiaalinen vastuu (CSR)
- B. Synonyymi jakamistalouden käsitteelle
- C. Mahdollisuus integroida kestävän kehityksen elementtejä sopivasti organisaation toimintaan
- D. Synonyymi sosiaalisen yrittäjyyden käsitteelle

10. S-kirjain ESG-lähestymistavassa tarkoittaa:

- A. Sosiaalinen
- B. Turvallinen
- C. Vahva
- D. SDG

11. Kirjain E ESG-lähestymistavassa tarkoittaa:

- A. Ympäristö
- B. Talous
- C. Energiaa
- D. Yhtä suuri

12. Kirjain G ESG-lähestymistavassa tarkoittaa:

- A. Maailmanlaajuinen
- B. Hallinto
- C. Loistava
- D. Painovoima

13. Measuring Stakeholder Capitalism -asiakirja jakaa kestävän kehityksen tavoitteet:

- A. 3 pilaria
- B. 5 pilaria
- C. 4 pilaria
- D. 6 pilaria

14. Measuring Stakeholder Capitalism -asiakirjan mukaan hallintopilari sisältää seuraavat kestävän kehityksen tavoitteet:

- A. Vastuullinen kulutus ja tuotanto; Nolla köyhyyttä
- B. Laadukas koulutus; Kumppanuudet tavoitteiden puolesta
- C. Vastuullinen kulutus ja tuotanto; rauha, oikeus ja vahvat instituutiot; Kumppanuudet tavoitteiden puolesta
- D. rauha, oikeus ja vahvat instituutiot; Kumppanuudet tavoitteiden saavuttamiseksi; Elämä veden alla

15. Measuring Stakeholder Capitalism -asiakirjan mukaan hyvinvointipilari sisältää seuraavat kestävän kehityksen tavoitteet:

- A. Vastuullinen kulutus ja tuotanto; Nolla köyhyyttä
- B. Laadukas koulutus; Kumppanuudet tavoitteiden puolesta
- C. rauha, oikeus ja vahvat instituutiot; Vähentynyt epätasa-arvo; Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu
- D. Vähentynyt epätasa-arvo; Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu; Teollisuus, innovaatio ja infrastruktuuri; Nolla köyhyyttä

Oikeat vastaukset: 1. - A./2. - A./3. - B./4. - D./5. - A./6. - A./7. - C./8. - C./9. - C./10. - A/11. - A/12. - B./13. - C./14. - C./15. - D.

Lähteet

Asociace společenské odpovědnosti. (2021, January 1). *Akce plná tipů, jak na nefinanční reporting*. <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/akce-plna-tipu-jak-na-nefinancni-reporting/>.

Hummels, H. & Argyrou, A. (2020). *Planetary demands: Redefining sustainable development and sustainable entrepreneurship*. *Journal of Cleaner Production*. 278(1), 123804.

doi:<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.123804>.

Meadows, D. H. (1972). *The Limits to growth: a report for the Club of Rome's project on the predicament of mankind*. Universe Books.

United Nations (1992). *The Rio Declaration on Environment and Development*. https://www.unesco.org/education/pdf/RIO_E.PDF.

United Nations (2012). *The Future We Want*. <https://sustainabledevelopment.un.org/futurewewant.html>.

United Nations (2015). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

United Nations (2019). *Promote Sustainable Development*. <https://www.un.org/en/sections/what-we-do/promote-sustainable-development/index.html>.

World Economic Forum (2020). *Measuring Stakeholder Capitalism: Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation*. Dostupné 22. 8. 2020 z: <https://www.weforum.org/reports/measuring-stakeholder-capitalism-towards-common-metrics-and-consistent-reporting-of-sustainable-value-creation>.

World Commission on Environment and Development (1987). *Our Common Future*. <https://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>.

World Health Organization (2002). *World Summit on Sustainable Development*. <https://www.who.int/wssd/en/>.

Moduuli 3

Kestävän kehityksen tavoitteiden hallinto

Kestävän kehityksen tavoitteiden hallinto

Vastuullinen kulutus ja tuotanto (SDG 12)

Maailman väkiluku kasvaa kiihtyvällä vauhdilla – YK:n maailman väestöennusteen (2019) mukaan maailman nykyinen väkiluku on noin 7,7 miljardia ja kasvuvauhti 1,08 %, mikä vastaa noin 82 miljoonaa ihmistä vuodessa. Tämä skenaario edustaa valtavaa ympäristövaikutusta, koska maailman väestönkasvu on suoraan yhteydessä globaaliin energiantarpeeseen ja luonnonvarojen etsintään. WWF:n mukaan elintaso laskee vuoteen 2030 mennessä, jos ihmiset jatkavat kasvuvauhtia maapallon luonnonvarojen ehtyessä. Sen pysäyttämiseksi on kiireesti ymmärrettävä ja tiedostettava, että perustavanlaatuiset muutokset yhteiskuntien tuotanto- ja kulutustavoissa ovat välttämättömiä globaalin kestävän kehityksen saavuttamiseksi.

Näin ollen kestävän kehityksen agendan tavoitteen 12 merkitys, jonka tavoitteena on varmistaa kestävät kulutus- ja tuotantotavat.

- *Faktat*
 - Joka vuosi arviolta kolmannes kaikesta tuotetusta ruoasta – mikä vastaa 1,3 miljardia tonnia eli noin 1 biljoonan dollarin arvosta – päätty mätänemään kuluttajien ja jälleenmyyjien roskakoriin tai pilaantumaan huonojen kuljetus- ja sadonkorjuukäytäntöjen vuoksi.
 - Jos ihmiset maailmanlaajuisesti vaihtaisivat käyttämään energiatehokkaita hehkulamppuja, maailma säästäisi 120 miljardia dollaria vuodessa.
 - Jos maapallon väkiluku saavuttaa 9,6 miljardia vuoteen 2050 mennessä, nykyisen elämäntavan ylläpitämiseen tarvittavien luonnonvarojen hankkimiseen voidaan tarvita lähes kolme planeettaa.
 - Veden käyttö on lisääntynyt maailmanlaajuisesti noin prosentin vuodessa 1980-luvulta lähtien.
 - 38 miljoonaa alle 5-vuotiasta lasta oli ylipainoisia tai lihavia vuonna 2019.
 - Kotitaloudet kuluttavat 29 prosenttia maailman energiasta ja aiheuttavat siten 21 prosenttia CO₂-päästöistä.
 - Elintarvikesektorin osuus maailman energian kokonaiskulutuksesta on noin 30 prosenttia ja kasvihuonekaasupäästöistä noin 22 prosenttia.
 - Joka neljäs opettaja ei tunne olevansa valmis opettamaan näihin aiheisiin liittyviä teemoja. Lisää ponnisteluja tarvitaan sen varmistamiseksi, että nämä asiat ovat kansallisten koulutusjärjestelmien keskeisiä osia.

- *Liiketoiminnan keskeiset teemat*
 - Kestävä hankinta
 - Tuotteiden ja palveluiden resurssitehokkuus
 - Materiaalien kierrätys
 - Hankintakäytännöt
 - Tuote- ja palvelutiedot ja merkinnät

Rauha, oikeudenmukaisuus ja vahvat instituutiot (SDG 16)

Tässä luvussa keskitytään kestävän kehityksen tavoitteen 16 käyttöönottoon, joka kuuluu kestävän kehityksen sosiaaliseen pilariin ja jolla on merkitystä kestävän kehityksen edistämiseksi varmistamalla oikeudenmukaisuus kaikille ja rakentamalla tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla. Kestävän kehityksen tavoitteen 17 (SDG 17) joukossa SDG 16 on tunnustettu perustaksi, jolla jäljellä olevien tavoitteiden onnistuminen lepää, koska konfliktit, epävarmuus, heikot instituutiot ja rajoitettu oikeudenkäyttö uhkaavat kestävää kehitystä. Tämä johtuu siitä, että minkä tahansa maan tai järjestön saavuttamiseksi korkeammalle tasolle, rauhan ylläpitämisen, oikeudenmukaisuuden saavuttamisen ja institutionaalisen vastuun varmistamisen perusperiaatteet on toteutettava. Empatia ja vankka eettinen kompassi ovat kriittisiä jokaiselle demokraattiselle yhteiskunnalle. Kuitenkin vaino, epäoikeudenmukaisuus ja väärinkäyttö jatkuvat edelleen ja rikkovat yhteiskuntien eheyttä.

- *Faktoja rauhasta, oikeudenmukaisuudesta ja vahvoista instituutioista*
 - Oikeuslaitos ja poliisi ovat niitä instituutioita, joihin korruptio, lahjonta, varkaudet ja veronkierto vaikuttavat eniten. Ne maksavat kehitykselle vuosittain noin 1,26 biljoonaa dollaria.
 - Konfliktien koettelemilla alueilla on noin 28,5 miljoonaa kouluikäistä lasta, jotka eivät käy peruskoulua.
 - Lapsiin kohdistuva väkivalta on toinen merkittävä osa SDG 16:n tehtävää. Sotaa, vainoa ja konflikteja paenneiden ihmisten määrä vuonna 2018 ylitti 70 miljoonaa, mikä on suurin YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) ilmoittama määrä lähes 70 vuoteen. Vuonna 2019 YK kirjasi 357 ihmisoikeuksien puolustajien, toimittajien ja ammattiyhdistysaktivistien murhat ja katoaisia 47 maassa. Lapsiin kohdistuva väkivalta koskettaa yli miljardia ihmistä maailmanlaajuisesti ja maksaa yhteiskunnalle jopa 7 biljoonaa dollaria vuosittain, ja joka vuosi 50 prosenttia maailman lapsista kokee väkivaltaa. Joka seitsemäs minuutti jossain päin maailmaa kuolee lapsi väkivallan vuoksi ja joka kymmenes lapsi joutuu seksuaaliseen hyväksikäyttöön alle 18-vuotiaana. Joka kolmas Internetin käyttäjä on lapsi ja 800 miljoonaa käyttää sosiaalista mediaa.

Jokainen lapsi voi joutua verkkoväkivallan uhriksi, ja NCMEC:lle lähetettyjen lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevien online-ilmoitusten määrä kasvoi yhdestä miljoonasta vuonna 2014 45 miljoonaan vuonna 2018. Kouluväkivalta koskettaa vuosittain 246 miljoonaa lasta maailmanlaajuisesti. Heidän ikätoverinsa ovat ahdistelleet joka kolmatta oppilasta koulussa viimeisen kuukauden aikana, ja vähintään joka kymmenes lapsi on kokenut verkkokiusaamista.

- *Agenda 2030:ssa julistettuja tavoitteita ja strategioita lapsiväkivallan vähentämiseksi*
 - Vähennä merkittävästi kaikenlaista väkivaltaa ja siihen liittyvää kuolleisuutta kaikkialla
 - Lopeta hyväksikäyttö, ihmiskauppa ja kaikenlainen lapsiin kohdistuva väkivalta ja kidutus
 - Vuoteen 2030 mennessä on vähennettävä merkittävästi laittomia rahoitus- ja asevirtoja, vahvistettava varastetun omaisuuden takaisinperintää ja palauttamista sekä torjuttava kaikenlaista järjestäytyntä rikollisuutta
 - Kehittää tehokkaita, vastuullisia ja avoimia instituutioita kaikilla tasoilla
 - Varmista reagoiva, osallistava ja edustava päätöksenteko kaikilla tasoilla
 - Vahvista asiaankuuluvia kansallisia instituutioita, myös kansainvälisen yhteistyön avulla, valmiuksien kehittämiseksi kaikilla tasoilla, erityisesti kehitysmaissa, väkivallan ehkäisemiseksi sekä terrorismin ja rikollisuuden torjumiseksi.
 - Edistää ja panna täytäntöön kestävää kehitystä edistäviä lakeja ja käytänteitä.
 - Kestävän kehityksen tavoitteiden tavoitteet liittyvät tiukasti toisiinsa, eikä niitä voida toteuttaa tai edes arvioida erikseen, etenkin kestävä kehityksen tavoitteen 16 tapauksessa. Vuoden 2030 Agendassa on 24 tavoitetta ja 33 indikaattoria seitsemästä muusta kestävä kehityksen tavoitteesta, jotka edistävät välittömästi rauhaa, oikeutta ja vahvoja instituutioita. Ne edistävät myös useiden muiden kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Yksi on sukupuolten tasa-arvo, jossa turvallisuuden tarjoamisen, hallinnan ja valvonnan valtavirtaistaminen on olennainen osa. Poliisin, oikeuslaitoksen ja armeijan naispuolisten avustajien rekrytoinnin lisääminen edellyttää yhteydenpitoa. Myös kestävät kaupungit ja yhteisöt (SDG 11) keskittyvät osallistavien, turvallisten, kestävien ja kestävien kaupunkien ja yhteisöjen rakentamiseen. SDG-toiminta kaupunkiympäristöissä edistää turvallisten ja osallistavien julkisten tilojen yleistä pääsyä erityisesti haavoittuville yhteiskunnan jäsenille.
- *Yrityskäytäntöön liittyvät ongelmat (Esimerkkejä hyvistä käytännöistä)*
 - Kestävä kehitys liiketoimintamallin perustana. Periaatteet ja yhteistyö liikekumppaneiden kanssa eettisten periaatteiden pohjalta, korruption torjunta liiketoiminnassa.

- Terveelliset ja turvalliset työolosuhteet. Terveellisistä ja turvallisista työoloista huolehtiminen on tärkeää, koska se suojelee työntekijöitä, yritys vähentää poissaoloja ja varmistaa, että työpaikka on tehokkaampi ja tuottavampi.
- Työelämän tasapaino. Joitakin yleisiä syitä, jotka johtavat huonoon työn ja yksityiselämän tasapainoon, ovat: lisääntyneet vastuut työssä.
- Osallistava yhteiskunta. Osallistava yhteiskunta on yhteiskunta, joka syrjäyttää rodun, sukupuolen, luokan, sukupolven ja maantieteelliset erot ja varmistaa osallisuuden, yhtäläisten mahdollisuuksien sekä yhteiskunnan kaikkien jäsenten kyvyn määrittää sovitut sosiaaliset instituutiot.

17 – Kumppanuudet tavoitteiden puolesta

Osana Agenda 2030:ta kestävä kehityksen tavoitteen 17 tavoitteena on vahvistaa toteutuskeinoja ja elvyttää Global Partnership for Sustainable Development -kumppanuutta. Tämän tehtävän avulla SDG 17 toimii SDG-tavoitteiden 1–16 mahdollistajana ja tukena, sillä kaikki ympäristöön liittyvät, yhteiskunnalliset ja taloudelliset tavoitteet voidaan saavuttaa vain, jos niiden toteuttamiseksi otetaan käyttöön tehokkaat keinot.

- *SDG 17 kestävä kehityksen mahdollistajana*

Kestävä kehityksen mahdollistaminen käsittää taloudellisten resurssien mobilisoinnin useista lähteistä sekä kehitysmaiden velan hallinnan. Kehitysmaiden taloudellisia resursseja on mobilisoitava sekä kotimaassa että ulkomailla. Kotimaisesta näkökulmasta kehitysmaiden oletetaan vahvistavan kykyään kerätä tuloja. Kehittyneiden maiden on sen sijaan täytettävä viralliset kehitysapua koskevat sitoumuksensa. Lisäksi WTO:n sääntöihin perustuvan avoimen, monenvälisen kauppajärjestelmän on tarkoitus antaa kehitysmailla mahdollisuus osallistua yhä enemmän maailmankauppaan.

Tekniikka toisena SGD:n mahdollistavana tekijänä on kaksijakoinen. Teknologioiden siirtämisellä, tiedon, tieteen ja innovaatioiden saatavuuden jakamisella sekä teknisten valmiuksien rakentamisella kehitysmaissa pyritään helpottamaan kestävä kehityksen tavoitteiden 1–16 toteuttamista. Lisäksi teknologian, erityisesti tieto- ja viestintätekniikan, käyttö kehitysmaissa lisääntyy jatkuvasti. sellaisenaan sitä pidetään kestävä kehityksen edistymisen indikaattorina.

Jotta kestävä kehityksen tavoitteet voidaan panna menestyksekkäästi täytäntöön, kehitysmaiden tehokas ja kohdennettu valmiuksien kehittäminen on mahdollistettava ja sitä on tuettava kansainvälisesti. Kestävä kehityksen mahdollistaminen ei kuitenkaan ole yksinomaan julkisen sektorin tehtävä, vaan se edellyttää niin yksityisen sektorin kuin kansalaisyhteiskunnan panosta. Julkisten, yksityisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden on yhdistettävä voimansa ja tehtävä vahvoja ja tehokkaita useiden sidosryhmien välisiä kumppanuuksia tiedon, teknologian ja resurssien jakamiseksi. Viime kädessä kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttaminen voidaan tunnistaa ja mitata vain, jos saatavilla on kattavaa ja luotettavaa tietoa. Tämän

toteuttamiseksi on tärkeää, että kehitysmaat voivat kerätä tietoja ja analysoida sitä tieteellisin menetelmin.

- *SDG 17:ään liittyvät trendit*

- COVID-19-pandemian ruokkima kehitysmaiden velkataakka
- Elpyvät maailmanlaajuiset suorien ulkomaisten investointien virrat, jotka ylittävät pandemiaa edeltävän tason, pääasiassa kehittyneiden maiden hyödyksi; vain vaatimaton suorien sijoitusten kasvu köyhimmissä maissa
- Kehittyneiden maiden antaman virallisen kehitysavun lisääminen vuodesta 2015 lähtien; avunantajamaat eivät kuitenkaan vieläkaan saavuta tavoitettaan osoittaa 0,7 prosenttia BKT:sta viralliseen kehitysapuun
- Internetin maailmanlaajuisen käytön lisääntyminen erityisesti kehitysmaiden osalta: 54 prosenttia maailman väestöstä käyttää Internetiä vuonna 2019 verrattuna 63 prosenttiin vuonna 2021.
- Tietojen ja tilastojen rahoitus pysähtyy 0,3 prosenttiin julkisesta kehitysavusta; Tilastotoiminnan rahoitus muilla kuin terveydenhuollon aloilla ei ole priorisoitu

- *Keskeiset toimintateemat*

- Taloudellisten resurssien uudelleenkohdistaminen ja uusien taloudellisten resurssien mobilisointi tavoitteiden saavuttamiseksi
- Tieteellisten menetelmien käyttäminen tietojen analysointiin ja teknologian kehittämiseen kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi
- Valmiuksien kehittäminen
- Kumppanuuksien ja sitoutumisen vahvistaminen vuoropuhelun avulla

Kysymykset:

1. SDG 16:ta pidetään kaikkien jäljellä olevien tavoitteiden perustana.

- A. Kyllä.
- B. Ei.
- C. Voi olla.
- D. En tiedä.

2. Vuoden 2030 Agenda huomioon ottaen SDG16 koostuu:

- A. 12 tavoitetta.
- B. 16 tavoitetta.
- C. 30 tavoitetta.
- D. Sillä ei ole tavoitteita.

3. Organisaatiota, jonka tavoitteena on vähentää korruption tasoa, kutsutaan:

- A. Kansainvälinen läpinäkyvyys.
- B. Maailman kauppajärjestö.
- C. Euroopan unioni.
- D. Maailmanpankki.

4. Turvalliset työolosuhteet tekevät työstä enemmän:

- A. tehokkaampi ja tuottavampi
- B. vähemmän tuottava
- C. hitaamman
- D. kallis

5. Sosiaalinen osallisuus:

- A. on työkalu, jota käytetään osallistavan yhteiskunnan luomiseen.
- B. on osa sosiaalista elämää.
- C. säätelee sosiaalista elämää.
- D. säätelee yleistä suhtautumista sukupuolen kunnioittamiseen.

6. Työ- ja perhe-elämän tasapaino selitetään seuraavasti:

- A. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa oikeaa tasapainoa työn ja vapaa-ajan välillä.
- B. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa työn priorisointia vapaa-ajan sijaan.
- C. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa kotoa työskentelemistä.
- D. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa verkossa työskentelyä.

7. Kestävän kehityksen tavoitteiden joukossa SDG 17 on erityinen rooli, koska...

- A. se seuraa muiden kestävän kehityksen tavoitteiden edistymistä.
- B. se on seurausta muiden kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisesta.
- C. se mahdollistaa ja tukee muita SDG:itä.
- D. se määrittelee muiden SDG:n soveltamisalan.

8. Millä näkökohdalla COVID-19-pandemia on kannustanut SDG 17:ää?

- A. Tieto- ja viestintätekniiikan maailmanlaajuinen käyttö lisääntyi pandemian aikana.
- B. Kehittyneet maat täyttävät nyt ODA-sitoumuksensa COVID-avun ansiosta.
- C. Köyhimmät maat hyötyvät nyt suorien sijoitusten merkittävästä kasvusta.
- D. Tilastotoimintaa rahoitetaan nyt suuremmalla osuudella julkista kehitysapua.

9. Kestävän kehityksen mahdollistaminen...

- A. Se on valtioiden tehtävä ja siksi julkisen alueen asia.
- B. tapahtuu pääasiassa yksityisen sektorin yritysten suorina sijoituksina.
- C. vain kehitysmaat itse voivat saavuttaa sen.
- D. edellyttää julkisten toimijoiden, yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan muodostamia monen sidosryhmän kumppanuuksia.

10. Mitä on virallinen kehitysapu?

- A. Kansalaisjärjestöjen rahoitus kestävän kehityksen hankkeiden toteuttamiseen.
- B. Kehittyneiden maiden kehitysmaille tarjoamat rahoitusvarat.
- C. Yksityishenkilöiden lahjoitukset vapaaehtoishankkeiden tukemiseen kehitysmaissa.
- D. Yhdistyneiden kansakuntien järjestämät koulutukset kestävän kehityksen edistämiseksi.

11. Miksi kehitysmaiden on voitava kerätä ja analysoida tietoa tieteellisten menetelmien avulla?

- A. Koska tämä on osa korkeakoulutuksen edistämistä kehitysmaissa.
- B. Koska tämä on välttämätöntä maailmanlaajuisten makrotaloudellisten raportointinormien noudattamiseksi.
- C. Koska tätä tarvitaan kestäväen kehityksen tavoitteiden edistymisen tunnistamiseksi ja mittaamiseksi.
- D. Koska tämä edistää avoimuutta viimeaikaisista yhteiskunnan ja talouden kehityksestä.

12. Miksi SDG 12 on tarkoitettu kuluttajille ja tuottajille?

- A. Koska tarvitsemme yhteistä vastuuta
- B. Koska tuotanto on enemmän kuin kulutus
- C. Koska kulutus on vastuussa tuotannosta
- D. Koska tuotanto on vastuussa kulutukseen vaikuttamisesta

13. Mihin konseptiin SDG 12 voidaan liittää:

- A. Kiertotalous
- B. Kasvun hidastaminen
- C. Jakotalous
- D. Talouskasvu sellaisena kuin se nyt on

14. Kuinka monta planeettaa tarvittaisiin varmistamaan resurssit väestönkasvuun?

- A. 6 planeetta
- B. 5 planeetta
- C. 4 planeetta
- D. 3 planeetta

15. Ekotehokkuuden käyttö panosten ja tuotoksen huomioimiseksi: mikä tekijä voisi olla mahdollinen?

- A. tekijä 2
- B. Tekijä 3
- C. Tekijä 4
- D. Tekijä 5

Lähteet:

- Aßländer, M. S., & Hudson, S. (2017). *The Handbook of Business and Corruption*. Van Haren Publishing.
- Benn, S., Edwards, M., & Williams, T. (2021). *Sustainability*. Taylor & Francis.
- Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung. (2022). *SDG 17: Partnerschaften zur Erreichung der Ziele*. Retrieved 16 November 2022, from <https://www.bmz.de/de/agenda-2030/sdg-17>.
- Clark, C. E., Chang, K. K., & Melvin, S. P. (2020). *Business and Society*. SAGE Publications
- Council of Europe. (2022). *Home. Council of Europe Contribution to the United Nations 2030 Agenda for Sustainable Development Goals*. Retrieved 14 April 2022, from <https://www.coe.int/en/web/un-agenda-2030/home?desktop=true>
- Dalby, S., Horton, S., Mahon, R., & Thomaz, D. (2020). *Achieving the Sustainable Development Goals*. Taylor & Francis.
- European Commission. (2021). *Peace, Justice, and Strong Institutions. International Partnerships - European Commission*. Retrieved 14 April 2022, from https://ec.europa.eu/international-partnerships/sdg/peace-justice-and-strong-institutions_en
- Filho, W. L., Azul, A. M., Brandli, L., Salvia, A. L., Özuyar, P. G., & Wall, T. (2021). *Peace, Justice and Strong Institutions*. Springer Publishing.
- Leal Filho, W., Marisa Azul, A., Brandli, L., Lange Salvia, A., Özuyar, P. G., & Wall, T. (Eds.). (2021). *Peace, Justice and Strong Institutions. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals*. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-95960-3>
- Medearis, M. (2021). *16 Peace Justice Strong Institutions Global Goals: Notebook Planner - 6x9 inch Daily Planner Journal, To Do List Notebook, Daily Organizer*, 114 Pages. Independently published.
- OSN. (2019). *Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)*. Retrieved 14 April 2022, from <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs>
- Radović, V. (2019). *SDG16 - Peace and Justice*. Van Haren Publishing.
- Silvia, C., & Truzzi, S. (2020). *Sustainable business models: literature review of main contributions and themes*. *International Journal of Business and Management*, 15(5), 11.

The Peace Alliance. (2022). *Educational Institute*. Retrieved 14 April 2022, from <https://peacealliance.org/the-peace-alliance-educational-institute/>

Radović, V. (2019). *SDG16 - Peace and Justice*. Van Haren Publishing.

Thrassou, A., Vrontis, D., Weber, Y., Shams, S. M. R., & Tsoukatos, E. (2020). *The Changing Role of SMEs in Global Business*. Springer Publishing.

United Nations. (2020). *Peace, justice and strong institutions. United Nations Sustainable Development*. Retrieved 14 April 2022, from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

United Nations. (2022). *Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development*. Retrieved 16 November 2022, from <https://sdgs.un.org/goals/goal17>.

United Nations. (2022). *Sustainable Development*. <https://sdgs.un.org/goals>

United Nations. (2022). *The Sustainable Development Goals Report 2022*. New York: United Nations Publications. Retrieved 16 November 2022, from <https://unstats.un.org/sdgs/report/2022/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2022.pdf>.

Walker, G., Pekmezovic, A., & Walker, G. (2019). *Sustainable Development Goals*. Wiley.

Wirtenberg, J., Kelley, L. M., Lipsky, D., & Russell, W. G. (2018). *The Sustainable Enterprise Fieldbook*. Taylor & Francis.

Moduuli 4

Ihmisiin liittyvät SDGt

Ihmisiin liittyvät SDGt

Moduuli SDG ihmiset ja yksittäiset indikaattorit tulee nähdä yhdessä kolmen muun tavoitteen kanssa. Jokaisella näistä moduuleista on merkitystä muiden teemojen kannalta. Moduulin 4 tavoitteena on määritellä SDG ihmiset. SDG ihmiset -moduulin tavoitteena on lopettaa köyhyys ja nälänhätä kaikissa muodoissaan ja ulottuvuuksissaan ja varmistaa, että kaikki ihmiset voivat toteuttaa potentiaalinsa arvokkaasti ja tasa-arvoisesti ja terveessä ympäristössä.

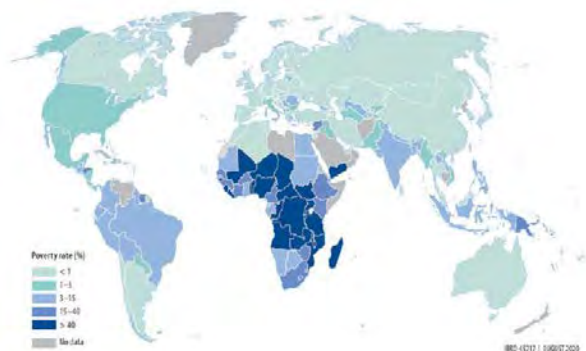
Yksittäisten tunnuslukujen arvoja seurataan ja niiden ihanteellinen tuleva kehitys määritetään. Katso: Globaali indikaattorikehitys kestävä kehityksen tavoitteille ja Agenda 2030 -tavoitteille.

1 - Ei köyhyyttä

No Poverty -alamoduulin tavoitteena on poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialla maailmassa. Vaikka tavoitteet ovat selvät, toteutus viivästyy. Valitettavasti maailman köyhimpien maiden köyhyys ja velka on edelleen kiireellisin ongelma. Köyhyyden vähentäminen on haastava tehtävä, joka on saavutettava asteittain ja varmistamalla yhtäläiset oikeudet ja pääsy taloudellisiin ja luonnonvaroihin, teknologiaan, omaisuuteen sekä perus- ja rahoituspalveluihin. Se kehottaa myös tukemaan konflikteista ja ilmastoon liittyvistä katastrofeista kärsiviä yhteisöjä ja korostaa poliittista sitoutumista ja resurssien mobilisointia välttämättöminä keinoina nopeuttaa köyhyyden poistamista.

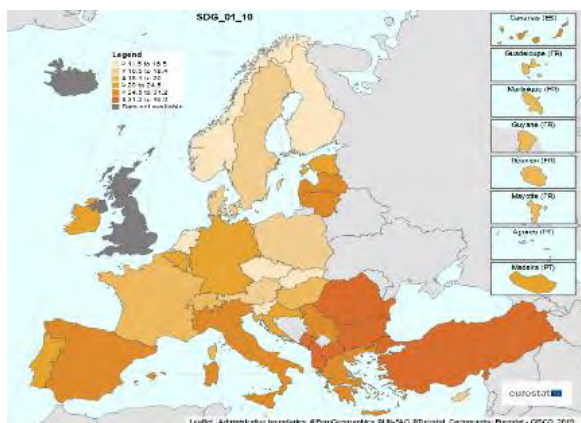
- *Faktaa köyhyydestä:*
 - *"Maailmanpankki on vuodesta 2015 lähtien määritellyt, että ihmiset jotka elävät äärimmäisessä köyhyydessä silloin kun he elävät alle 1,90 dollarilla päivässä" (WHO, 2022a)*
 - *"Noin 9,2 % maailman ihmisistä eli 689 miljoonaa ihmistä elää äärimmäisessä köyhyydessä alle 1,90 dollarilla päivässä, Maailmanpankin mukaan. (WHO, 2022b). Äärimmäisessä köyhyydessä elävien määrä on laskenut tasaisesti lähes 25 vuoden ajan. Mutta trendi katkesi vuonna 2020, kun köyhyys nousi johtuen COVID-19-kriisin aiheuttamista häiriöistä yhdistettynä konfliktien ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin – jotka olivat jo hidastaneet köyhyyden vähentämistä. (The World Bank, 2022) COVID-19-pandemia on lisännyt köyhyyttä: 71 miljoonaa ihmistä lisää elää äärimmäisessä köyhyydessä. (OSN, 2022)*
 - *"Useimmat äärimmäisen köyhät ihmiset asuvat Etelä-Aasiassa ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Korkea köyhyystaso on usein pienissä, hauraissa ja konflikteista kärsivissä maissa. Joka viides kehitysmaiden ihmisistä elää alle 1,25 dollarilla päivässä. (OSN, 2022)*

Kuva 1: Köyhyysaste USD 1,90-päivä köyhyysrajalla, talouden mukaan, 2017

Lähde: The World Bank. (2022a).

Kuva 2: Köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevat ihmiset, 2021

Lähde: Eurostat (2022)

- *Valitut tavoitteet ja strategiat köyhyysvähentämiseksi:*
 - Vähemmän köyhydessä kasvavia lapsia – Paranna oppilaiden suorituskykyä kouluissa nuorisohankkeiden, nuorisoa auttavien toimien, lastenkerhojen sekä taloudellisen ja oikeudellisen lukutaidon avulla.
 - Vähemmän kodittomia - pidä sosiaalisen asumisen osuus tietyssä kynnyksessä, sosiaalisen asumisen yleissuunnitelmat, ilmainen neuvonta lainaajille.
 - Vähentää haavoittuvien ryhmien ja vammaisten terveydellistä eriarvoisuutta.
 - Poliittiset sitoumukset, sosiaalipolitiikka, resurssien mobilisointi, heikommassa asemassa olevien paikkakuntien tukeminen.
- *Yrityskäytäntöön liittyvät ongelmat (Esimerkkejä hyvistä käytännöistä):*
 - Inspiroida käytäntöön ja näyttää esimerkkejä siitä, kuinka liiketoiminta voi tukea ja auttaa saavuttamaan tavoitteita (inspiroivien tapausten löytäminen).

- Väestönkasvun ja köyhyyden välinen suhde (esim. väestönkasvu, väestörakenteen muutos, väestön nuorennus tarkoittaa uusien työpaikkojen kysyntää, yhteyttä kulutustottumusten muutoksiin).
- Otetaan käyttöön ja vahvistetaan oikeudenmukaisia palkkioita, etuja, jotka edistävät työntekijöiden taloudellista hyvinvointia. Koska palkan- ja tulonjako on välttämätöntä eriarvoisuuden ja köyhyyden poistamiseksi.
- Toimenpiteet lapsityövoiman välttämiseksi. Lapsityövoima ja pakko- tai pakollinen työ ovat perusihmisoikeuksien loukkauksia ja estävät kehitystä. Köyhyyden ja lapsityövoiman välillä on vahva yhteys, mikä voi alentaa elintasoja sukupolvien yli.

2 - Ei nälkää

Ei nälkää-alamoduulin tavoitteena on lopettaa nälänhätä, saavuttaa elintarviketurva ja parantaa ravitsemusta sekä edistää kestäväää maataloutta. Aliravitsemus on suuri ongelma, mutta kehittyneet maat taistelevat päinvastaista, nimittäin liikalihavuutta vastaan. Tavoitteena ei siis ole vain torjua aliravitsemusta, vaan myös ehkäistä ja hoitaa liikalihavuutta, jolla on myös haitallinen vaikutus elämänlaatuun. Tärkeä näkökohta liikalihavuuden torjunnassa on, että se on ehkäistävissä. On tärkeää lisätä maataloustuotantoa ja tukea pienviljelijöitä. Samalla suojellaan ympäristöä ja ehkäistään luonnonkatastrofeja.

- **Faktaa nälänhädästä**
 - *"Nälkä on ahdinko, joka liittyy ruoan puutteeseen. Ruoan puutteen tai aliravitsemuksen kynnyks on alle 1 800 kaloria päivässä. Ympäri maailmaa tuotetaan enemmän kuin tarpeeksi ruokaa maailman väestön ruokkimiseen, mutta jopa 829 miljoonaa ihmistä näkee edelleen nälkää. Kun nälkä on vähentynyt tasaisesti kymmenen vuoden ajan, se on nousussa, ja se vaikuttaa lähes 10 prosenttiin ihmisistä maailmanlaajuisesti. Vuodesta 2019 vuoteen 2022 aliravittujen ihmisten määrä kasvoi peräti 150 miljoonalla, mikä kriisi johtui suurelta osin konflikteista, ilmastonmuutoksesta ja COVID-19-pandemiasta. Arviolta 14 miljoonaa alle 5-vuotiasta lasta maailmanlaajuisesti kärsii vakavasta akuutista aliravitsemuksesta, joka tunnetaan myös vakavana kuihtumisena, mutta vain 25 prosentilla akuutisti aliravituista lapsista on mahdollisuus saada hengenpelastavaa hoitoa. (ACF-USA, 2022).*
 - *"Maailmanlaajuinen liikalihavuus on lähes kolminkertaistunut vuodesta 1975. Vuonna 2016 yli 1,9 miljardia yli 18-vuotiasta aikuista oli ylipainoisia. Näistä yli 650 miljoonaa oli lihavia. 39 miljoonaa alle 5-vuotiasta lasta oli ylipainoisia tai lihavia vuonna 2020. (WHO, 2021)*
 - *"Suurin osa maailman väestöstä asuu maissa, joissa ylipaino ja lihavuus tappavat enemmän ihmisiä kuin alipainoisia. Ylipaino ja lihavuus liittyvät maailmanlaajuisesti useampaan kuolemaan kuin alipainoon. Maailmanlaajuisesti ylipainoisia on*

enemmän kuin alipainoisia – tätä tapahtuu kaikilla alueilla paitsi Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja Aasiassa. (WHO, 2021)

Kuva 3: Keskimääräinen BMI (kg/m²)

Lähde: WHO (2022)

Kuva 4: Liikalihavuus painoindeksin (BMI) mukaan, 2019

Lähde: Eurostat (2022)

- *Valitut tavoitteet ja strategiat nälän vähentämiseksi:*
 - Parempaa ravitsemus- ja ruokakasvatusta, laadukasta ruokaa, kouluopetusta.
 - Mainosta paikallista ruokaa, tue pienviljelijöitä, suojele siementen, viljelykasvien ja karjan monimuotoisuutta.
 - Ateriat lapsille, nuorille ja eläkeläisille - Kouluruokailut, eläkeläisten ateriat.
 - Vähennä ruokahävikkiä, ruokapankit.
 - Kaupunkiyhteisön puutarhat.
- *Yrityskäytäntöön liittyvät ongelmat (Esimerkkejä hyvistä käytännöistä):*
 - Inspiroida käytäntöön ja näyttää esimerkkejä siitä, kuinka liiketoiminta voi tukea ja auttaa saavuttamaan tavoitteita (inspiroivien tapausten löytäminen).
 - Tuki maaseudun infrastruktuurille, investoinneille...
 - Vientitukien poistaminen,
 - Ruoan äärimmäisen hintavaihteluiden vähentäminen
 - Alueellisen ruoan, reilun kaupan edistäminen

3 - hyvä terveys ja hyvinvointi

Hyvä terveys ja hyvinvointi -alamoduulin tavoitteena on varmistaa terveellinen elämä ja edistää hyvinvointia kaiken ikäisille. Terveen elämän varmistamista voidaan tukea koulutuksella, työllistymismahdollisuuksilla, koulutustoiminnalla ja sosiaalisen eriarvoisuuden poistamisella. Se on sosiaalinen eriarvoisuus, joka vaikuttaa merkittävästi ihmisiin koko heidän elämänsä ajan ja vaikuttaa heidän terveyteensä. Terveydenhuollon ei tule pyrkiä pelkästään sairauksien parantamiseen, vaan myös terveellisten elämäntapojen ja aktiivisen elämäntavan edistämiseen. Tätä edistävät paitsi laadukkaan ja helposti saatavilla olevan terveydenhuollon tarjoaminen, myös puhdas ilma, terveellinen ja laadukas ruoka, urheilu- ja virkistyskeskukset.

Tavoitteena on levittää terveystieteistä, mielenterveyskysymyksiä sekä lisätä tietoisuutta huumeiden, alkoholin ja tupakoinnin vaaroista.

- *Faktaa hyvästä terveydestä ja hyvinvoinnista*
 - "Maailman terveysjärjestö (WHO) määrittelee terveyden "täydellisen fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tilaksi, ei pelkästään sairauden tai vamman puuttumisesta".
 - "Vuonna 2018 arviolta 6,2 miljoonaa alle 15-vuotiasta lasta ja nuorta kuoli pääasiassa ehkäistävissä olevista syistä. Näistä kuolemista 5,3 miljoonaa sattui ensimmäisen viiden vuoden aikana, joista lähes puolet ensimmäisen elinkuukauden aikana. Määrätietoisesta maailmanlaajuisesta edistyksestä huolimatta yhä suurempi osa lapsikuolemista tapahtuu Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja Etelä-Aasiassa. Neljä viidestä alle viisivuotiaan lapsen kuolemasta tapahtuu näillä alueilla." (YK, 2022)
 - "Yli 40 prosentissa kaikista maista on alle 10 lääkäriä 10 000 ihmistä kohden; Yli 55 prosentissa maista on alle 40 hoito- ja kättilötyöntekijää 10 000 ihmistä kohden. (YK, 2022)

Kuva 5: Terve elinikä syntymähetkellä

Lähde: WHO (2022)

Kuva 6: Terveet elinvuodet syntymähetkellä sukupuolen mukaan

Lähde: Eurostat (2022)

- *Valitut tavoitteet ja strategiat hyvään terveyteen ja hyvinvointiin:*
 - Saavutettava ja laadukas terveydenhuolto, edulliset lääkkeet ja rokotteet, terveydenhuollon digitalisaatio, äitien terveys.
 - Terveyslukutaito, terveystieteiden koulutus.
 - Parempi elämänlaatu - pääsy liikuntatiloihin, lisääntynyt vapaa-ajan toiminta, tupakoinnin vähentäminen erityisesti nuorten keskuudessa, muiden riippuvuutta aiheuttavien aineiden käyttö.
 - Vanhusten ihmisarvoista asumista - tukiasuminen, liikkuvat palvelut, vanhustenkodit, varhainen ehkäisy, ihmisarvoinen hoito, avohoito.
 - Terveellinen ruokavalio, terveet elämäntavat.

- *Yrityskäytäntöön liittyvät ongelmat (Esimerkkejä hyvistä käytännöistä):*
 - Inspiroida käytäntöön ja näyttää esimerkkejä siitä, kuinka liiketoiminta voi tukea ja auttaa saavuttamaan tavoitteita (inspiroivien tapausten löytäminen).
 - Terveystandardien säilyttäminen.
 - Suojelee työntekijöitä työtaturmilta ja työtaudeilta.
 - Työntekijöiden aktiivinen hoito (työterveyshuollon tarjoaminen, saatavilla olevat lääkkeet).
 - Riippuvuutta aiheuttavien aineiden valvonta.
 - Terveysthuollon kehittäminen ja edistäminen (kehitysmaissa). Lääketutkimuksen ja -kehityksen tukeminen.

4 - laadukas koulutus

Osamoduulin tavoitteena on varmistaa osallistava ja tasapuolinen laadukas koulutus ja edistää elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia kaikille. Tarjoaa opettavaisen ja kannustavan ympäristön paitsi lapsille ja nuorille myös aikuisille. Laadukasta koulutusjärjestelmää tulee jatkuvasti uudistaa nykyisten vaatimusten mukaisesti, edistää digitaalista koulutusjärjestelmää, luoda tutkimuskeskuksia.

- *Faktaa laadukkaasta koulutuksesta*
 - *"Ennen koronaviruskriisiä ennusteet osoittivat, että yli 200 miljoonaa lasta olisi poissa koulusta ja vain 60 prosenttia nuorista suorittaisi toisen asteen koulutuksen vuonna 2030. Perus- ja lukion suorittaneiden lasten ja nuorten osuus oli laski vuoden 2000 26 prosentista 19 prosenttiin vuonna 2010 ja 17 prosenttiin vuonna 2018. Yli puolet lapsista, jotka eivät ole käyneet koulua, asuu Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja yli 85 prosenttia lapsista Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Afrikka ei opi vähimmäismäärää. Maailmanlaajuisesti 617 miljoonalta nuorelta puuttuu matematiikan ja luku- ja kirjoitustaidot. (YK, 2022)*
- *Valitut tavoitteet ja strategiat laadukkaalle koulutukselle:*
 - Koulutukseen pääsy kaikille - kouluopetus maksutta.
 - Paremman arvosanan saaneiden opiskelijoiden osuuden lisääminen.
 - Digitalisaatio koulutuksessa.
 - Sosiaaliset strategiat - vähentää sosiaalisen taustan vaikutusta akateemiseen suoritukseen ja oppilaiden suoritukseen.
 - Kiusaamisen vastainen strategia, vähentää koulunkäyntiä, auttaa heikommassa asemassa olevien lasten ja nuorten integroinnissa.
 - Elinikäinen oppiminen, koulutuskurssit.
 - Ympäristökasvatus.

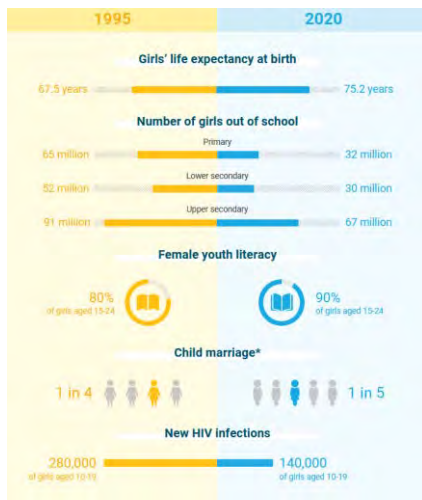
- *Yrityskäytäntöön liittyvät ongelmat (Esimerkkejä hyvistä käytännöistä):*
 - Inspiroida käytäntöön ja näyttää esimerkkejä siitä, kuinka liiketoiminta voi tukea ja auttaa saavuttamaan tavoitteita (inspiroivien tapausten löytäminen).
 - Tarjota koulutus- ja koulutusohjelmia, koulutusta työntekijöille; kansaneläkkeiden korotusten seuranta, ammattitaitoinen työvoima. Keskity investointitasoon ja koulutuksen tehokkuuteen koulutettujen ihmisten lukumäärän sijaan.
 - Työntekijöiden osallisuus ja monimuotoisuus (ikäryhmän, sukupuolen ja muiden monimuotoisuusindikaattoreiden mukaan (esim. etninen alkuperä).
 - Tehokas oppimisympäristö kaikille (lapset, heikommassa asemassa olevat ryhmät...), tuki kehitysmaiden opiskelijoille, työharjoittelu yrityksissä.
 - Työn tasapaino ja perhe-elämä.

5 - sukupuolten tasa-arvo

Alamoduulin tavoitteena on saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo ja voimaannuttaa kaikki naiset ja tytöt. Häirintä- ja syrjintätapausten käsittely. Taataan tasa-arvoiset oikeudet, tunnustus ja arvot kaikilla elämän osa-alueilla, eli hoidossa, työelämässä, elämäntavoissa, päätöksenteossa, poliittisessa ja taloudellisessa elämässä jne. Ennen kaikkea on omaksuttava sukupuolisensitiivistä politiikkaa ja lainsäädäntöä sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän poistaminen.

- *Faktaa sukupuolten tasa-arvosta*
 - *"Maailmanlaajuisesti 750 miljoonaa naista ja tyttöä meni naimisiin ennen 18 vuoden ikää, ja vähintään 200 miljoonaa naista ja tyttöä 30 maassa on läpikäynyt sukuelinten silpomisen. 18 maassa aviomiehet voivat laillisesti estää vaimojaan tekemästä työtä; 39 maassa tyttärillä ja pojilla ei ole yhtäläisiä perintöoikeuksia; ja 49 maasta puuttuu lakeja, jotka suojelisivat naisia perheväkivallalta. (YK, 2022) Noin yksi 20:stä 15–19-vuotiaasta työstä – noin 13 miljoonaa maailmanlaajuisesti – on kokenut pakotettua seksiä elämänsä aikana. (UNICEF, 2022)*
 - *"Vaikka naiset ovat saavuttaneet tärkeitä poliittisia virkoja kaikkialla maailmassa, heidän edustuksensa kansallisissa parlamenteissa 23,7 prosentilla on edelleen kaukana tasa-arvosta." (YK, 2022)*
 - *"Maailmanlaajuisesti lähes 25 % 15–19-vuotiaista tytöistä ei ole töissä eikä opiskele – verrattuna poikien osuuden ollessa 10 %". (UNICEF, 2022)*

Kuva 7: Tyttöjen ja nuorten naisten edistyminen

Lähde: INICEF (2022) <https://www.unicef.org/gender-equality>

- *Valitut sukupuolten tasa-arvon tavoitteet ja strategiat:*
 - Sukupuolten tasa-arvon ja seksuaalisen suuntautumisen edistäminen - opettajien koulutus, sukupuolten tasa-arvo johtamis- ja hoitopalveluissa, työnhakijoiden sukupuoleen perustuvan syrjinnän minimoiminen,
 - Lasten tasa-arvo - vapaa-ajan toimintaa, syrjinnän ja kiusaamisen torjunta.
 - Yritysten sosiaalinen vastuu.
 - Uudelleen koulutusohjelmat
 - Tasa-arvoiset oikeudet - politiikan ja lainsäädännön hyväksyminen sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi.
- *Yrityskäytäntöön liittyvät ongelmat (Esimerkkejä hyvistä käytännöistä):*
 - Inspiroida käytäntöön ja näyttää esimerkkejä siitä, kuinka liiketoiminta voi tukea ja auttaa saavuttamaan tavoitteita (inspiroivien tapausten löytäminen).
 - Naisten voimaannuttaminen. Sukupuolten tasa-arvo kaikilla aloilla.
 - Naisten (ja miesten) perhe- ja työelämän tasapaino, joustavat työolot ja työpaikat.

8 - Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu

Talouskasvuä käsittelään keskeisenä kestäväenä kehitystavoitteena köyhyyden poistamisen rahoittamiseksi, ja siihen liittyy 12 alatavoitetta (8.1-8.10 ja 8a. ja b). Kyse on kestäväen, osallistavan ja kestäväen talouskasvun, täystyöllisyyden ja tuottavan työllisyyden sekä ihmisarvoisten työolojen edistämisestä kaikille. Koska ns. Brundlandt-raportti 1987 julkaisi kestäväen kehityksen päämääritelmän, on myös tärkeä toinen virke seuraava: "...se ei suinkaan vaadi talouskasvun pysähtymistä, vaan se tunnustaa, että köyhyyden ja alikehittymisen ongelmaa ei voida ratkaista, koska meillä on uusi kasvukausi, jossa kehitysmailla on suuri rooli

ja niillä on suuria etuja.” (World Commission 1987, s. 51). Koska COVID-19 on häirinnyt maailmantaloutta, ja sota myös kärjistää taantumaa, jonka arvioiden mukaan lähes puolet maailman työvoimasta on vaarassa menettää toimeentulonsa.

- *Faktaa ihmisarvoisesta työstä ja talouskasvusta*
 - Vuodesta 2020 lähtien maailmantalous on toipunut 4,4 vuotuisen kasvuvauhtiin, mutta nyt sen on laskettava 2,1:een vuonna 2022 Ukrainan kriisin vuoksi. Työn tuottavuus on noussut 3,2 prosentin kasvuun työntekijää kohden.
 - Nämä kaksi esimerkkiä korostavat tarvetta keskittyä osatavoitteisiin ja ylläpitää talouskasvua asukasta kohti, saavuttaa korkeampi taloudellisen tuottavuuden taso, edistää tuotantotoimintaa tukevaa politiikkaa, parantaa kulutuksen maailmanlaajuisista resurssitehokkuutta, saavuttaa täysi ja tuottava työllisyys, vähentää nuorisotyöttömyys, pakkotyön poistaminen, työntekijöiden oikeuksien ja turvallisten työympäristöjen turvaaminen, kestävän matkailun mahdollistaminen, kotimaisten rahoituslaitosten vahvistaminen, kehitysmaiden avun lisääminen ja ILO:n maailmanlaajuisen työllisyys sopimuksen täytäntöönpano.
- *Valitut tavoitteet ja strategiat, Muut asiaankuuluvat näkökohdat*

1. Kuinka kasvaa

- Vaikka kapitalismi on aiheuttanut monia ajankohtaisia ongelmia, sen ydinajatuksukset ovat edelleen tärkeitä kestävyystavoitteiden saavuttamiseksi: omistusoikeudet, vapaat markkinat, voittohakuisuus, ei keskitettyä suunnittelua.
- SDG 8 ei vaadi kasvukritiikkiä. Sillä välin on tulevaisuuden taloudellisia vaihtoehtoja: Kasvun vähentäminen; Donoug-talous, kiertotalous (liittyä irrotukseen).

2. Kunnollinen työ

- Ihmisarvoisen työn näkökohdat löytyvät kansainvälisistä työstandardeista, mutta mitä ihmisarvoinen työ tarkoittaa? Fyysisesti & henkisesti. Näiden näkökohtien toteuttaminen maailmanlaajuisella standardilla, kuten SA 8000, voi tukea yritystä.

3. SDG 8:n rajoitukset

- SDG 8:n ja tulevien haasteiden marginaalinen hyöty, koska talouskasvu ilman resurssien irrottamista johtaa negatiivisiin ekologisiin vaikutuksiin.

10 - vähentynyt eriarvoisuus

Alamoduulin tavoitteena on edistää samapalkkaisuutta ja tarjota samasta työstä yhtäläiset palkkiot kaikille ihmisille sukupuolesta, ihonväristä, kastista, uskonnosta, uskonnosta ja muista monimuotoisuuden näkökohdista riippumatta. (mahdollinen oikeudellinen riski). Ennaltaehkäisy väestön eriarvoisuuden alalla on erityisen tärkeää, ja ongelmaan on puututtava ytimeessä. Eriarvoisuutta vähentävä kansalaisten osallistuminen ja kansalaisten osallistuminen kaupunkien

päätöksentekoprosesseihin on tarkoituksenmukaista. Julkisia tiloja ja uusia rakennuksia suunniteltaessa pyrittävä esteettömyyteen ja asukkaiden saavutettavuuteen kävelyetäisyydellä kotoaan.

- *Faktaa eriarvoisuuden vähenemisestä*
 - *"Kehityksmaista saadut todisteet osoittavat, että väestön köyhimmän 20 prosentin lapset kuolevat edelleen jopa kolme kertaa todennäköisemmin ennen viidettä syntymäpäiväänsä kuin rikkaimpien kvintiilien lapset." (YK, 2022)*
 - *"Sosiaaliturvaa on laajennettu merkittävästi maailmanlaajuisesti, mutta vammaiset joutuvat jopa viisi kertaa keskimääräistä todennäköisemmin katastrofaalisiin terveysmenoihin. Miljardista vammaisesta väestöstä 80 prosenttia asuu kehitysmaissa. Joka kymmenes lapsi on vammaisen lapsi. Vain 28 prosentilla merkittävistä vammaisista ihmisistä on mahdollisuus saada työkyvyttömyysetuuksia maailmanlaajuisesti ja vain 1 prosentilla matalan tulotason maissa. (YK, 2022)*
 - *"Jopa 30 prosenttia tuloeroista johtuu kotitalouksien sisäisestä eriarvoisuudesta, myös naisten ja miesten välillä. Naiset elävät myös miehiä todennäköisemmin alle 50 prosentin mediaanituloista." (YK, 2022)*
 - *"COVID-19 on syventänyt olemassa olevaa epätasa-arvoa ja iskenyt pahiten köyhimpiin ja haavoittuvimpiin yhteisöihin. Taloudellisesti COVID-19-pandemia on lisännyt merkittävästi maailmanlaajuisia työttömyyttä ja leikannut dramaattisesti työntekijöiden tuloja. (YK, 2022)*
- *Valitut tavoitteet ja strategiat eriarvoisuuden vähentämiseksi:*
 - Sosiaalihuolto, perhekeskukset.
 - Edullista asumista kaikissa hintaluokissa, vähemmän kodittomia, sosiaaliset asunnot.
 - Kotouttaminen, osallisuus - Sosiaalisten kuilujen kurominen, yhtäläinen pääsy koulutukseen ja työmarkkinoille, vammaisia koskeva politiikka.
 - Kansalaisten osallistuminen.
- *Yrityskäytäntöön liittyvät ongelmat (Esimerkkejä hyvistä käytännöistä):*
 - Inspiroida käytäntöön ja näyttää esimerkkejä siitä, kuinka liiketoiminta voi tukea ja auttaa saavuttamaan tavoitteita (inspiroivien tapausten löytäminen).
 - Kunnioita työntekijöiden ihmisoikeuksia, salli työehtoneuvottelut, korjaa rikkomukset.
 - Varmistaa organisaatiossa tasa-arvoinen palkkaus sukupuolesta, ihonväristä, kastista, uskonnosta, uskonnosta ja muista seikoista riippumatta. Palkkaeromittaria pidetään mahdollisena indikaattorina rakenteellisesta epätasa-arvosta ja organisaation aliedustuksesta - heikossa asemassa olevat ryhmät johtotehtävissä ja paremmin palkatuissa tehtävissä.

- *Esimerkkejä hyvistä käytännöistä näille aiheille:*
 - Yleisesti ottaen kaikissa aiheissa yritysten itsesääntely voi auttaa yrityskäytännössä, mm. yritysten eettiset säännöt, edistyneemmät muodot ovat eettisiä ja sosiaalisia auditointeja, jotka usein liittyvät ympäristöauditointeihin, yritysvastuuseen. Otetaan käyttöön ja toteutetaan monimuotoisuus, sosiaalinen vastuu, eettiset säännöt jne.
 - Yritykset perustavat projekteja, liittyvät organisaatioihin/yhdistyksiin lisätäkseen yritysvastuuta.
 - Hanki SDG-tavoitteita tukevat sertifikaatit.
 - Käytä Reilun kaupan standardien mukaisia tuotteita. Reilu kauppa on kumppanuuteen perustuvaa kauppaa. FAIRTRADE®-merkki ilmaisee tuotteita, jotka on valmistettu Reilun kaupan standardien mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että sen tuotannossa on noudatettu tiukkoja sosiaalisia, ympäristöllisiä ja taloudellisia kriteerejä. Reilu kauppa tarkoittaa oikeudenmukaisempia kaupankäyntiolosuhteita, ihmis- ja työoikeuksien kunnioittamista sekä ympäristöystävällisyyttä. (katso<https://www.fairtrade.net/issue/sdgs>).
 - Esimerkiksi PURITY VISION® -brändi käyttää tuotteissaan Reilun kaupan raaka-aineita (Ensimmäinen yritys Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa, jolle on myönnetty Fair for life -sertifikaatti. Yritys tekee yhteistyötä Ugandan, Filippiinien tai Bulgarian yksittäisten viljelijöiden kanssa auttaakseen saada vakaat tulot sosiaalisesti heikommassa asemassa oleville perheille).
 - Esimerkiksi Tierra Verde käyttää syöttömateriaaleja ja raaka-aineita, jotka ovat mahdollisimman ekologisia, oikeudenmukaisia ja orgaanisia (Ecogarantia-, PEFC- tai GOTS-sertifikaatit), mikä edistää parempaa ja terveellisempää maailmaa. Ihmisyys ja yhteiskuntavastuu ovat tärkeä osa yrityksen arvoja.
 - Esimerkiksi Nespresso toimii B Corp™ -arvojen mukaisesti ja edistää kestävää toimeentuloa, tukee maanviljelijöitä ja auttaa suojelemaan ympäristöä. Univerzity a školy se rovněž zapojují do naplňování Cílů udržitelného rozvoje, např. zřizují a uplatňují Etické kodexy, Human Resources Strategy For Researchers (HRS4R), uplatňování kodexu pro přijímání výzkumných pracovníků atd.
 - Yliopistot ja koulut ovat mukana kestäväen kehityksen tavoitteissa, mm. Eettiset säännöt, tutkijoiden henkilöstöstrategia (HRS4R), tutkijoiden rekrytointia koskevien toimintaohjeiden täytäntöönpano jne.
 - Yliopistot ja koulut keskittävät koulutustoimintansa paitsi opiskelijoihinsa myös suureen yleisöön, mm. Edearning-kursseja, Third Age -yliopistoja, kursseja ja kerhoja lapsille (esim. Junior University of VŠB-TUO), järjestää kulttuuri-, koulutus- ja urheilutapahtumia, järjestää vihreitä projekteja.

Kysymykset:

1. SDG 1 - köyhyyden tavoite on:

- A. Köyhyyden lopettaminen sen kaikissa muodoissa kaikkialla.
- B. Tue pienviljelijöitä ja lähiruokaa.
- C. Perustaa ja tukea ruokapankkeja.
- D. Tuetaan paikallisia köyhyyden vähentämishjelmia.

2. SDG 2 - nollan nälän tavoite on:

- A. Lopeta nälkä, saavuttaa elintarviketurva ja parempi ravitsemus ja edistä kestävää maataloutta.
- B. Tue pienviljelijöitä ja lähiruokaa.
- C. Vähennä nälkää edistämällä kansainvälistä yhteistyötä.
- D. Vähennä nälkää edistämällä kestävää maataloutta.

3. SDG 3 - hyvän terveyden ja hyvinvoinnin tavoite on:

- A. Varmista terveellinen elämä ja edistä hyvinvointia kaikille kaiken ikäisille.
- B. Vähentää maailmanlaajuisia äitiys- ja vastasyntyneiden kuolleisuutta.
- C. Varmista kaikille sairaanhoito.
- D. Tarjoa ravitsemus- ja terveellisten elämäntapojen koulutusta kaikille ja edistää urheilua.

4. SDG 4 - Laadukkaan koulutuksen tavoite on:

- A. Varmistaa osallistavan ja tasapuolisen laadukkaan koulutuksen ja edistää elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia kaikille.
- B. Pienten lasten ja vanhusten koulutus on varmistettava.
- C. Edistää uusien koulujen rakentamista.
- D. Tukea kansainvälisiä koulutushankkeita.

5. SDG 5 - tasa-arvon tavoite on:

- A. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo ja vahvistaa kaikkien naisten ja tyttöjen vaikutusvaltaa.
- B. Saavuttaa sukupuolten tasa-arvo ja antaa kaikille miehille ja pojille vaikutusvaltaa.
- C. Saavuta sukupuolten välinen tasa-arvo ja vahvista kaikki lapset.
- D. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo ja voimaannuttaa kaikki eläkeläiset.

6. SDG 10 - eriarvoisuuden vähentämisen tavoite on:

- A. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja välillä.
- B. Lopeta syrjintä.
- C. Takaa yhtäläiset mahdollisuudet kaikille.
- D. Kannustetaan kehitysapua erityisesti vähiten kehittyneille maille.

7. Maailmanpankki on määritellyt äärimmäisen köyhyyden seuraavasti:

- A. ihmiset elävät alle 1,90 dollarilla päivässä kansainvälisellä köyhyysrajalla mitattuna.
- B. alle 5 dollarilla päivässä eläviä ihmisiä kansainvälisellä köyhyysrajalla mitattuna.
- C. ihmiset elävät alle 10 dollarilla päivässä kansainvälisellä köyhyysrajalla mitattuna.
- D. ihmiset elävät alle 15 dollarilla päivässä kansainvälisellä köyhyysrajalla mitattuna.

8. Lapsityövoima ja pakko- tai pakollinen työ ovat ensisijaisesti rikkomuksia:

- A. perusihmisoikeudet
- B. perhestandardit
- C. kansainvälisiä standardeja
- D. EU-standardit

9. Käytännösäännöt ovat sääntö tai asiakirja, joka:

- A. säätelee yleisiä ja erityisiä käytäntöjä yksittäisissä organisaatioissa ja ammateissa.
- B. säätelee vain työntekijöiden sukupuolikysymyksiä.
- C. säännellään vain julkisia hankintoja.
- D. säätelee yleisiä ja erityisiä plagiointikäytäntöjä.

10. Työ- ja perhe-elämän tasapaino selitetään seuraavasti:

- A. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa oikeaa tasapainoa työn ja vapaa-ajan välillä.
- B. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa työn priorisointia vapaa-ajan sijaan.
- C. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa kotoa työskentelemistä.
- D. Työ- ja perhe-elämän tasapaino tarkoittaa verkossa työskentelyä.

11. Kuinka monta prosenttia hoitotyöntekijöistä on naisia?

- A. noin 90 %
- B. noin 40 %
- C. noin 50 %
- D. noin 10 %

12. Mitä tarkoittaa yhtäläinen pääsy terveydenhuoltoon?

- A. Varmistetaan kaikille ihmisille yhtäläinen pääsy terveydenhuoltoon ja vähennetään terveydellistä eriarvoisuutta eri maiden ja sukupolvien välillä.
- B. Laadukkaan terveydenhuollon varmistaminen eläkeläisille.
- C. Erikoislääkärien varmistaminen.
- D. Terveyskeskusten tukeminen.

13. Millä aloilla koulutusta ei ole ja joita on tarjottava kestävän kehityksen tavoitteiden 4 varmistamiseksi?

- A. Koulutus puuttuu kestävän kehityksen ja kestävien elämäntapojen, terveystieteen, kulttuurin, ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon, maailmankansalaisuuden ja muiden terveissä ja kestävässä yhteiskunnissa elämiseen tarvittavista taidoista.
- B. Koulutus puuttuu ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon, maailmankansalaisuuden aloilta.
- C. Terveys-, työtasapaino- ja työmarkkinakysymyksistä puuttuu koulutus.
- D. Kriittisen ajattelun koulutus puuttuu.

14. Mikä on asetettu kaloriraja päivässä, joka tarkoittaa jo ruokapulaa tai aliravitsemusta?

- A. Ruoan puutteen tai aliravitsemuksen kynnys on alle 1 800 kaloria päivässä.
- B. Ruoan puutteen tai aliravitsemuksen kynnys on alle 2000 kaloria päivässä.
- C. Ruoan puutteen tai aliravitsemuksen kynnys on alle 2 800 kaloria päivässä.
- D. Ruoan puutteen tai aliravitsemuksen kynnys on alle 800 kaloria päivässä.

15. Kuka voi auttaa saavuttamaan SDG:n tavoitteet?

- A. Kuka tahansa, lapset, yksityishenkilöt, valtiot, kunnat, kansainväliset järjestöt, oppilaitokset, voittoa tavoittelemattomat järjestöt, yritykset ja muut voivat auttaa ja saavuttaa kestävän kehityksen tavoitteet.
- B. Vain valtiot ja hallitukset voivat osallistua kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen.
- C. Vain kansainväliset järjestöt voivat auttaa saavuttamaan kestävän kehityksen tavoitteet.
- D. Valtiot ja kunnat voivat auttaa kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa.

Oikeat vastaukset: 1. – A. / 2. – A. / 3. – A. / 4. – A. / 5. – A. / 6. – A. / 7. – A. / 8. – A. / 9. – A. / 10. – A. / 11. – A. / 12. – A. / 13. – A. / 14. – A. / 15. – A.

Lähteet:

ACF-USA. (2022). *World Hunger: Key Facts and Statistics 2022*. Retrieved 5 August 2022, from <https://www.actionagainsthunger.org/world-hunger-facts-statistics>

Council of Europe. (2022). *Home. Council of Europe Contribution to the United Nations 2030 Agenda for Sustainable Development Goals*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.coe.int/en/web/un-agenda-2030/home?desktop=true>

Dembinski, P. H., Boisard, M. A., Cook, K., United Nations Institute for Training and Research, & Observatoire de la Finance. (2003). *Economic and Financial Globalization*. UN.

Dlouhá, J., Dlouhý, J., & Mezřický, V. (2006). *Globalizace a globální problémy*. Univerzita Karlova v Praze, Centrum pro otázky životního prostředí.

Cheo, A. E. and Tapiwa, K. A. (2021). *SDG2 - Zero Hunger*. Van Haren Publishing.

Eurostat. (2022). 1. *No poverty - Sustainable development indicators*. Retrieved 15 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/no-poverty>

Eurostat. (2022). 2. *Zero hunger - Sustainable development indicators*. Retrieved 15 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/zero-hunger>

Eurostat. (2022). 3. *Good health and well-being - Sustainable development indicators*. Retrieved 15 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/good-health-and-well-being>

Eurostat. (2022). 4. *Quality education - Sustainable development indicators*. Retrieved 15 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/quality-education>

Eurostat. (2022). 5. *Gender equality - Sustainable development indicators*. Retrieved 15 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/gender-equality>

Eurostat. (2022). 10. *Reduced inequalities - Sustainable development indicators*. Retrieved 15 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/reduced-inequalities>

Filho, W. L., Wall, T., Azul, A. M., Brandli, L., & Özuyar, P. G. (2019). *Good Health and Well-Being*. Springer Publishing.

Food and Agriculture Organization of the United Nations, & Nations, F. A. O. U. (2019). *Transforming the livestock sector through the Sustainable Development Goals*. Food and Agriculture Organization of the United Nations.

Global indicator framework adopted by the General Assembly in A/RES/71/313 (Annex), annual refinements contained in E/CN.3/2018/2 (Annex II), E/CN.3/2019/2 (Annex II), 2020 Comprehensive Review changes (Annex II) and annual refinements (Annex III) contained in E/CN.3/2020/2 annual refinements contained in E/CN.3/2021/2 (Annex). E/CN.3/2022/2 (Annex I), and decision (53/101) by the 53rd United Nations Statistical Commission (E/2022/24-E/CN.3/2022/41).

Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development.
https://unstats.un.org/sdgs/indicators/Global%20Indicator%20Framework%20after%202022%20refinement_Eng.pdf

Global Goals. (2022). *Goal 3: Good health and well-being. The Global Goals*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.globalgoals.org/goals/3-good-health-and-well-being/>

Global Goals. (2022). *Goal 4: Quality education. The Global Goals*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.globalgoals.org/goals/4-quality-education>

Global Goals. (2022). *Goal 5: Gender equality. The Global Goals*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.globalgoals.org/goals/5-gender-equality/>

Global Goals. (2022). *Goal 10: Reduced inequalities. The Global Goals*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.globalgoals.org/goals/10-reduced-inequalities/>

Internationale Arbeitsorganisation, OECD, International Organization for Migration, & UNICEF. (2019). *Ending Child Labour, Forced Labour and Human Trafficking in Global Supply Chains*. ILO.

OSN. (2018). *Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/#>

OSN. (2022). *Facts about poverty*. Retrieved 1 August 2022, from <https://www.osn.cz/sdg-1-vymytit-chudobu-ve-vsech-jejich-formach-vsude-na-svete/>

Ravallion, M. (2018). *Inequality and Globalization: A Review Essay*. *Journal of Economic Literature*, 56(2), 620–642. <https://doi.org/10.1257/jel.20171419>

Ritchie, Hannah (2018). Introducing our new and improved 'Sustainable Development Goal (SDG) Tracker'. Our World In Data. Retrieved 15 April 2022, from <https://ourworldindata.org/sdg-tracker-update>

Sachs, J. D. (2006). *The End of Poverty*. Van Haren Publishing.

SDG Tracker. *Measuring progress towards the Sustainable Development Goals*. Retrieved 15 August 2022, from <https://sdg-tracker.org/>

The World Bank. (2017). *Atlas of Sustainable Development Goals 2017*. <https://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/archive/2017/index.html>

The World Bank. (2022a). *Poverty and Shared Prosperity 2020: Reversals of Fortune*. Retrieved 1 August 2022, from <https://www.worldbank.org/en/publication/poverty-and-shared-prosperity>

The World Bank. (2022b). *Poverty, Overview*. Retrieved 1 August 2022, from <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview#1>

The Global Goals. (2022). *Goal 1: No Poverty*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.globalgoals.org/goals/1-no-poverty/>

United Nations. (2022). *Sustainable Development Goals | United Nations Development Programme*. UNDP. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>

United Nations. (2022). *Take Action for the Sustainable Development Goals*. Retrieved 2 August 2022, from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

OSN Global Compact. (2022). *The SDGs Explained for Business | UN Global Compact*. Retrieved 15 April 2022, from <https://www.unglobalcompact.org/sdgs/about>

OSN. (2022). *Goal 3: Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages, Facts and figures*. Retrieved 1 August 2022, from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

OSN. (2022). *Quality Education, facts*. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/>

OSN. (2022). *Goal 10: Reduce inequality within and among countries*. Retrieved 5 June 2022, from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/inequality/>

UNBC. (2017). *SDG Blueprint | Blueprint for Business Leadership on the SDGs*. Retrieved 15 April 2022, from <https://blueprint.unglobalcompact.org/>

UNICEF (2022). *Gender equality*. Retrieved 5 June 2022, from <https://www.unicef.org/gender-equality>

Wilson, E., Verma, R., and Jayanthakumaran, K. (2022). *Can reducing inequality reduce the disutility of the poor? Applied Economics Letters*, 1–4. <https://doi.org/10.1080/13504851.2022.2025994>

Moduuli 5

Planeettaan liittyvät SDG:t

Planeettaan liittyvät SDG:t

6 – Veden ja saniteinnin saatavuus ja kestävä hallinta on varmistettava kaikille

Ihmisyhteiskuntien kehitys ja hyvinvointi on väistämättä sidoksissa makean veden saatavuuteen riittävässä määrin ja laadukkaasti eri käyttötarkoituksiin (kotitalouksista teollisiin). Kun vesi on käytetty tällaisiin toimintoihin, sen laatu heikkenee ja sitä on käsiteltävä, jotta se soveltuu uudelleen käyttöön. Kun käytetty vesi palautetaan ympäristöön (esim. jokiin, järviin tai laguuneihin), se käy läpi luonnollisen puhdistusprosessin. Vedessä elävät organismit eliminoivat sekä epäorgaanisia että orgaanisia epäpuhtauksia. Jos vedenotto on kuitenkin liian suuri, itsepuhdistuskyky ylittyy ja vesi ei enää sovellu kotitalous- ja moniin teollisiin käyttötarkoituksiin (Vigil 2003). Lisäksi kun jokia pitkin siirretään alkulähteestä joen suulle, alajuoksun asutuskeskukset vastaanottavat yläjuoksun populaatioiden jätteiden saastuttamaa vettä. Siksi vesi on käsiteltävä ennen sen käyttöä sen eri käyttötarkoituksiin.

Yksinkertaisin järjestelmä vaatisi:

- a) veden tekemisen juomakelpoiseksi ennen käyttöä kotitalouksissa,
- b) riittävän putkiston juomaveden kuljetukseen ja jäteveden keräämiseen sekä
- c) käsittelyn ennen veden palauttamista luontoon.

Näihin järjestelmiin pääsyn puute lisää imeväiskuolleisuutta ja lyhentää elinikää erittäin merkittävästi virusten ja bakteerien aiheuttamien tautien leviämisen vuoksi. Vuodessa noin 500 000 kuolemantapausta (Helsingin, Dresdenin ja Gdanskin kaltaisen kaupungin kokoinen) liittyy vaarallisen veden kulutukseen. Maailmanlaajuisesti joka kolmas ihminen ei saa kunnolla käsiteltyä vettä, kahdella viidestä ei ole perus-wc:tä (joskus jopa terveyskeskuksista puuttuu puhdasta vettä) ja lähes 700 miljoonaa ihmistä ulostaa ulkona.

Toisesta näkökulmasta katsottuna käsittelemättömän tai puutteellisesti käsitellyn jäteveden palautuminen ympäristöön vaikuttaa vesiekosysteemeihin. Erilaiset organismiryhmät, mukaan lukien kalat, pystyvät keskittämään saasteita veteen. Alkuaineita, kuten raskasmetalleja, monimutkaisia kemiallisia jäämiä, kuten lääkkejäämiä tai kotitalousmuovia, ajautuu eläimiin kidusten ja ruoansulatusjärjestelmän kautta. Monia näistä saasteista ei voida poistaa, ja ne vahingoittavat vakavasti saastuneissa vesissä asuvia yksilöitä. Epäsuorasti ne voivat myös aiheuttaa ihmisten terveysongelmia, kun nämä kalat ovat osa ruokavaliota. Toisaalta epäorgaanisten alkuaineiden, kuten typen tai fosforin, saapuminen aiheuttaa liiallista ja epätasapainoista planktonia muodostavien mikrokooppisten levien kasvua, mikä aiheuttaa vesistöjen rehevöitymistä. Tämä johtaa vakaviin muutoksiin vesiekosysteemien tilassa ja jopa lajien sukupuuttoon.

Vedenpuhdistus- ja sanitaatioverkostojen edullisten teknologioiden kehittäminen on ratkaisevan tärkeää sekä ihmisten terveyden että ekosysteemien hyvän kunnon säilyttämiselle.

7 – Edullista ja puhdasta energiaa

Kohtuuhintaisen ja puhtaan energian tavoittelu on yksi keskeisistä kestävästä kehityksestä tavoitteista, ja se vaatii paljon hyvää tahtoa kansallisilta hallituksilta ja organisaatioilta alueellisella ja paikallisella tasolla. Toiseksi puhdas energia on pitkällä aikavälillä halpaa, koska alun perin tehdyistä investoinneista saatavat hyödyt ovat pitkäkestoisia. Kolmanneksi menot pienenevät fossiilisten polttoaineiden ostamisen myötä, mikä on tärkeä asia köyhille maille ja pienille kehittyville saarivaltioille. Neljänneksi edullinen ja puhdas energia edistää talouskasvua kaikissa maissa, joissa sitä toteutetaan (Franco ym. 2021).

- *Energian saatavuus*

Mitä tulee energian saatavuuden määritelmään, se voidaan määritellä laajasti kyvyksi toimittaa laadukasta energiaa, joka on riittävä ja kohtuuhintainen mahdollistamaan energiapalvelujen tarjoamisen kuluttavaan ja tuottavaan käyttöön sekä kotitalouksilla että kansallisella tasolla. Vaikka kansainvälisellä tasolla ei ole sovittu yhtä toimivaa määritelmää, tämä määritelmä kattaa monet alan organisaatioiden ja tutkijoiden tarjoamat näkökohdat (Tarekge, 2021).

- *Fossiiliset polttoaineet ja ympäristö*

Fossiiliset polttoaineet energian ja sähkön tuottamisessa johtivat niihin liittyviin saastepäästöihin, kuten rikkidioksidiin (SO₂), hiilimonoksidiin (CO), hiilidioksidiin (CO₂) ja typen oksideihin (NO_x), joista viimeksi mainitut ovat merkittäviä kasvihuonekaasuja (Walsh. , 2021), jotka liittyvät ilmaston lämpenemiseen ja fossiiliset polttoaineet ovat uusiutumattomia energialähteitä, koska niiden varastot ovat loppumassa (Chernysh et al., 2021).

- *Siirtyminen kestäväan energiaan*

Useita toimintalinjoja on otettu käyttöön auttamaan kartoittamaan globaalia polkua puhtaaseen energiaratkaisuun, joita pidetään tehokkaampina ja jotka voivat saada aikaan tarvittavan vihreän muutoksen arvoketjussa (United Nations Development Programme, 2022).

Toiminnallisesti SDG 7 voidaan toteuttaa investoinneilla uusiutuvaan energiaan, joka on eräänlainen puhdas ja kestävä energialähde, joka uusiutuu nopeasti luonnollisesti, koska lähteitä ovat vesi, tuuli, aurinko, meri ja lämpö (Sasana & Ghazali, 2017).

12 – Vastuullinen kulutus ja tuotanto

SDG 12 ehdottaa toimia, joilla lisätään kuluttajien tietoisuutta heidän jokapäiväisistä valinnoistaan sekä tavarantoimittajia ja valmistajia heidän toteuttamistaan menettelyistä ja hallituksia säännöksistä, joita ne luovat mahdollistaakseen tai helpottaakseen vastuullisen ja kestävästä tuotteen elinkaarta. ja yleisesti ottaen kohti kestävämpiä kulutusmalleja vuoteen 2030 mennessä (Machnik et al, 2020).

- *Keskeiset käsitteet ja terminologia*

Norjan ministeriön raportin (1994) mukaan kestävä kulutus ja tuotanto (SCP) määritellään "palvelujen ja niihin liittyvien tuotteiden käytöksi, jotka vastaavat perustarpeisiin ja tuovat parempaa elämänlaatua ja minimoivat luonnonvarojen käytön ja myrkylliset materiaalit sekä jäte- ja saastepäästöt palvelun tai tuotteen elinkaaren aikana niin, ettei se vaaranna tulevien sukupolvien tarpeita."

- *Kestävä kotitalouksien kulutus: ruoan, kulutusjumalien, energian ja jätteiden tehokas käyttö. Haasteita ja ratkaisuja*

Tällä hetkellä tietoisuus tavaroiden kuluttamisesta vastuullisella ja kestävällä tavalla kasvaa. Muutamia vinkkejä vastuulliseen kulutukseen:

- Vältä kuluttamista sekä tarpeetonta käyttö- ja hävittämiskulttuuria.
- Kuluta vastuullisesti supermarketissa ja lähikaupoissa.
- Säästä energiaa ja käytä sitä tehokkaasti

- *Kiertokulutus: tekstiilit, maatalous/elintarvikkeet, muovit, rakennukset, materiaalit*

Käytä ja heitä pois -ajatus on vallinnut vuosikymmeniä kulutustavoissamme. Tämä on aiheuttanut vakavia vahinkoja planeetan terveydelle. On tärkeää olla tietoisia ja muuttaa tapojamme muiksi, jotka puoltavat resurssien optimointia. Tämä on ns. kiertotalouden idea, joka edistää resurssien käyttöä ja turhan kulutuksen vähentämistä (YK, 2015). Kymmenen vinkkiä kiertotalouden edistämiseen (Fundación Aquae, 2022):

1. Korjaa ennen kuin heität pois
2. Valitse kestävä kertakäyttöisen sijaan
3. Vähennä kuivikkeita minimiin
4. Tee ostoslista
5. Osta käytettyjä
6. Kompostoi kotona
7. Säästä energiakulutusta
8. Kierrätä
9. Opi päästämään eroon käyttämättömästä
10. "Koirakassi" tai "Gourmet-laukku"

13 – Ilmastotoimet (tavoite 13)

Vuonna 2015 asetettiin kunnianhimoinen kestävä kehityksen agenda 2030 seuraaville 15 vuodelle, jonka tavoitteena on poistaa köyhyys, parantaa ihmisoikeuksia ja suojella ympäristöä. Agendassa on 17 kestävä kehityksen tavoitetta ja 169 tavoitetta, joiden pitäisi ohjata ja saada

sidosryhmät eri puolilla maailmaa saavuttamaan tärkeitä maailmanlaajuisesti asetettuja prioriteetteja ihmiskunnalle ja planeetalle (YK, 2015).

- *Kasvihuoneilmiö ja kaasut*

Kasvihuoneilmiö on ilmiö, joka normaaleissa olosuhteissa mahdollistaa elämän tunnetulla maapallolla. Se on vaikutus, jolla auringon lämpö, joka saavuttaa maan, ei palaudu takaisin avaruuteen kokonaisuudessaan ja pysyy tietyssä prosenttiosuudessa, mikä synnyttää ihanteellisen lämpötilan elämälle.

Termiä kasvihuoneilmiö käytetään, koska maapallon ilmakehä tekee samanlaista työtä kuin kasvihuonepuutarhojen muovitetat. Siksi tämä vaikutus on hyödyllinen elämälle, ja mikä parasta, ilman sitä se ei olisi mahdollista. Ongelma on syntynyt, kun ihmisen toiminnan sekä teollisen ja yhteiskunnallisen kasvun seurauksena ilmakehän kaasujen, joilla on tämän kasvihuoneilmiön aiheuttamia ominaisuuksia, määrä on lisääntynyt suhteettomasti ja hyvin lyhyessä ajassa. Kasvihuonekaasujen osuuden lisääntyminen normaalipitoisuuksien yläpuolelle on maapallon luonnollinen kasvihuoneilmiö moninkertaistunut aiheuttaen haitallisen ilmiön (Euroopan parlamentti, 2022).

- *Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset*

Ilmastonmuutoksella on joukko seurauksia, jotka voidaan tiivistää seuraaviin 10 kohtaan (Oxfam Intermón, 2016; Murphy, et al., 2018):

1. Lämpimät lämpötilat.
2. Voimakkaammat myrskyt.
3. Taudin leviäminen.
4. Voimakkaammat lämpöaallot.
5. Jäätiköiden sulaminen.
6. Vaarallisimmat hurrikaanit.
7. Ekosysteemin muutos.
8. Eläinlajien katoaminen.
9. Merenpinnan nousu.
10. Kalliimpia ruokia

- *Vinkkejä ilmastonmuutoksen torjuntaan*

YK:n ympäristöohjelma (UNEP) antaa joukon suosituksia ilmastonmuutoksen torjumiseksi:

- Irrota laturi latauksen jälkeen.
- Lyhyillä matkoilla kävele tai käytä polkupyörää.
- Vähennä kulutusta.

- Poista muovipullojen käyttö rutiinistasi.
- Älä käytä muovisia esineitä.
- Käytä ostoksissasi kangaspusseja.
- Käytä lämmitystä vastuullisesti ja pidä termostaatti mahdollisimman alhaalla.
- Sitoutuminen kestävään ruokaan.

14 – Elämä veden alla

Valtameret ja meret peittävät 71 % maapallon pinnasta ja varastoivat 97 % hydrosfäärin vedestä. Suuren yleisön tieto meren ekosysteemien rakenteesta ja toiminnasta on kuitenkin huonompi kuin maan ekosysteemien. Vaikka aiemmin niitä tulkittiin ehtymättömäksi resurssien lähteeksi, mukaan lukien ruokaa, energiaa tai mineraaleja, valtamerien voidaan katsoa olevan aavikko suurimmalta osalta niiden pinta-alasta biologisen tuottavuuden kannalta (joiden tuottaman orgaanisen aineen määrä). kasvit pinta-alayksikköä kohden vuodessa). Valtameret tuottavat noin 1/3 planeetalla vuosittain syntyvästä orgaanisesta aineesta, ja ne jakautuvat epätasaisesti avomerialueiden (90 % valtameren pinnasta ja 75 % valtameren tuotannosta) ja rannikkoalueiden, riuttojen ja nousualueiden välillä ja rakkoleväkerros (yhteensä 10 % valtameren pinnasta ja 25 % orgaanisen aineksen tuotannosta). Avomerellä jokaisella kasvulla on paljon tilaa. Esimerkiksi lauhkean vyöhykkeen metsien biomassa on noin 30 kg/m² tai suistoissa 2 kg/m², kun taas avomerellä keskimäärin 0,003 kg/m². Näyttää siltä, että valtameret eivät ole erityisen tärkeitä paikkoja elämälle, mutta niissä asuu kuitenkin 90 % maapallon monimuotoisuudesta ja ne säätelevät muiden ekosysteemipalvelujen ohella ilmastoa, tarjoavat happea ilmakehään ja proteiinipitoista ruokaa ihmiskunnalle. Siksi peruskoulutukselle ja yleisölle on runsaasti syytä lisätä tietoisuutta siitä, kuinka valtameret vaikuttavat elämäämme ja kuinka ihmiset vaikuttavat valtameriin.

- *Ihmisten vaikutukset maailman valtameriin*

Ihmiskunnan kielteiset vaikutukset valtameriin, jotka aiheuttavat luonnon monimuotoisuuden vähenemistä valtamerissä, voidaan jakaa 4 pääryhmään Luybaert et al. (2020):

1. Elinympäristön tuhoaminen ja muuttaminen. Sen suhteellinen merkitys on 37 % uhanalaisten meren lajien stressitekijänä. Se on erityisen tärkeä alueilla, joilla valtamerien luonnonvaroja käytetään intensiivisesti.

2. Liikakalastus. Sen osuus on noin 24 prosenttia. Yleisesti ottaen se on yksi niistä vaikutuksista, joiden ratkaisu on ilmeisesti toteuttamiskelpoisin kalakantojen korkean sietokyvyn ja vesiviljelyn kasvun vuoksi viime vuosikymmeninä. Näin ollen SOFIA-raportin maailman kalastuksen ja vesiviljelyn tilasta (FAO 2022) mukaan vesiviljelytuotannon arvot ovat tällä hetkellä samankaltaiset kuin pyyntikalastuksen arvot, kun taas kaksi vuosikymmentä sitten se edusti noin kolmannesta kalan ja kalan sivutuotannosta. Tuotteet.

3. Saastuminen. Sen suhteellinen merkitys on noin 15 prosenttia. Tällä hetkellä se on erityisesti muovien aiheuttamaa saastumista (Bonnano 2022). Nykyisellä vauhdilla (noin 8 miljoonaa tonnia muovia päätyy mereen vuosittain) on arvioitu, että vuoteen 2050 mennessä muovin paino meressä on suurempi kuin kaikkien biosfäärissä olevien kalojen painon summa.

4. Ilmastonmuutos. Noin 14 % uhkien suhteellisesta merkityksestä liittyy ilmastonmuutokseen. Sen lisäksi, että se muuttaa paikallisesti erittäin monimuotoisia ekosysteemejä (kuten koralliriuttoja), sillä on maailmanlaajuisia vaikutuksia aiheuttamalla veden happamoitumista.

5. Invasiiviset lajit. Suhteellinen merkitys noin 10 %. Vahingossa tai tahallisesti niiden lajien määrä, jotka joutuessaan elinympäristöön, johon ne eivät kuulu, menestyvät hyvin ja asuttavat ympäristöä, on lisääntynyt, kun valtameren kuljetusten intensiteetti on lisääntynyt.

15 – Elämää maalla

Ihmiselämä riippuu yhtä paljon maasta kuin valtamerestä sen ylläpitämisen ja selviytymisen kannalta. Kasvit tarjoavat 80 prosenttia ihmisten ravinnosta, ja maatalous on tärkeä taloudellinen resurssi ja kehityskeino. Metsät puolestaan peittävät 30 prosenttia maan pinnasta, tarjoavat tärkeitä elinympäristöjä miljoonille lajeille ja ovat tärkeä puhtaan ilman ja veden lähde. Ne ovat myös tärkeitä ilmastonmuutoksen torjunnassa (Leal-Filho, 2021; Yhdistyneet Kansakunnat, 2022; IBERDROLA, 2022).

SDG 15 keskittyy erityisesti maaekosysteemien kestävään hoitoon, pysäyttämään ja kääntämään maan, luontotyyppien ja metsien huononeminen, torjumaan menestyksekkäästi aavikoitumista ja pysäyttämään biologisen monimuotoisuuden häviämisen (Keesstra et al., 2016; Behradfar et al., 2022). Siksi tarvitaan arviointimekanismeja SDG 15:n tavoitteiden ja indikaattoreiden seuraamiseksi (Ansari ym. 2021).

- *Metsänhoito*

Metsillä on merkittävä rooli maailmanlaajuisen hiilen kierron säätelyssä, sillä ne varastoivat gigatonneja hiiltä vuosittain. Siksi on kasvava huolenaihe metsäkadosta ja metsien tilan heikkenemisestä aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä askeleena kohti ilmastonmuutoksen hillitsemistä (Avtar et al., 2020). Metsäpeitteeseen ja -kuntoon vaikuttavat useat tekijät: väestönkasvu (valikoiva hakkuu ruoan ja muiden hyödykkeiden kysynnän kasvun vuoksi); suuret metsäpalot; pirstoutuminen; tuholaiset ja sairaudet (Sayer ym. 2019).

Maailman metsien kokonaispinta-ala vuonna 2020 oli 4 060 miljoonaa hehtaaria (ha), mikä vastaa 31 prosenttia koko maa-alasta (0,52 ha henkilöä kohti), vaikka metsät eivät ole jakautuneet tasaisesti maailman väestön tai maantieteellisen sijainnin mukaan (FAO, 2020). Trooppisilla alueilla on suurin osa maailman metsistä (45 prosenttia), ja loput sijaitsevat boreaalisilla, lauhkeilla ja subtrooppisilla alueilla. Vuosina 1990-2020 metsää hävisi 5,9 miljoonaa hehtaaria vuodessa (178 miljoonaa hehtaaria), vaikka nettöhävikki laski näiden 30 vuoden aikana (-7,8 prosenttia vuosina 1990-20, verrattuna -4,7 prosenttiin vuosina 2010-20).

Tämä on johtunut metsityskampanjoiden ja metsien luonnollisen laajenemisen lisäksi metsien hakkuiden vähenemisestä. Metsät kohtaavat monia häiriöitä, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti niiden terveyteen ja elinvoimaisuuteen ja heikentää niiden kykyä tarjota monenlaisia ekosysteemihyödykkeitä ja -palveluita.

- *Miksi biologinen monimuotoisuus?*

Biologinen monimuotoisuus on elämän monimuotoisuutta maan päällä kaikissa muodoissa ja kaikilla tasoilla geeneistä korkeampiin eläimiin, mukaan lukien ihmiset ja kaikki toistaiseksi tuntemattomat lajit. Riippuvuutemme luonnon monimuotoisuudesta on erittäin suuri kaikenlaisten resurssien (ruoka, lääkkeet, polttoaine, suoja ja virkistys) suhteen. Muille lajeille se tarjoaa ravinteita, pölytystä, siementen leviämistä ja lisääntymismenestystä. Siksi mikään elävä olento ei voisi selviytyä ilman biologista monimuotoisuutta. Kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) mukaan tarvitaan kiireellisiä toimia biologisen monimuotoisuuden häviämisen torjumiseksi maailmanlaajuisesti (Sayer ym. 2019).

Lajien sukupuuttoon kuoleminen maailmanlaajuisesti on tällä hetkellä noin kolme kertaa suurempi kuin ennen ihmistä. Ihmisten toiminta on vuodesta 1500 lähtien aiheuttanut 322 selkärangaisen sukupuuttoon, ja useimpien jäljellä olevien lajien populaatiot ovat vähentyneet.

Lajien häviämiskahva johtuu monista tekijöistä (mm. elinympäristön muutos ja pirstoutuminen, liikakalastus, vuorovaikutus muiden lajien kanssa ja ilmastonmuutos). Lajin häviäminen metsässä aiheuttaa siihen liittyvien ekologisten prosessien katoamisen. Tämän seurauksena yhteisön sietokyky heikkenee ja voi johtaa lajien häviämiseen. Infrastruktuurin aiheuttama maaekosysteemien pirstoutuminen ja nouseva ilmastonmuutoksen uhka asettavat uusia haasteita biologisen monimuotoisuuden suojeluohjelmille.

Maan ekosysteemien olennaiset osat voivat edistää tehokkaasti kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista, ja se esittää kestävän kehityksen tavoitteen 15 sopivana välineenä biologisen monimuotoisuuden integroimiseksi kaikille politiikan ja hallinnon aloille.

Kysymykset

1. Vuotuinen maailmanlaajuinen kuolleisuus saastuneen veden kulutuksesta on lähellä:

- A. 700 miljoonaa
- B. 0,5 miljoonaa
- C. 1 miljoona
- D. 2 miljoonaa

2. Joitakin joissa eläviä organismeja ei pitäisi syödä, koska ne:

- A. Konsentroi raskasmetallit.
- B. Kerää orgaanista ainetta.
- C. Kerää fosforia.
- D. Sisältää suuria määriä typpeä.

3. Energian saatavuus määritellään seuraavasti:

- A. Kyky jakaa sähköä maan alueelle.
- B. Jokaisen maan kyky tuottaa korkealaatuista energiaa.
- C. Kyky jakaa laadukasta energiaa sekä kotimaassa että kotimaassa kulutus- ja tuotantotarkoituksiin.
- D. Maan kuluttaman energian tasapainoinen jakautuminen sekä uusiutuvien että uusiutumattomien energialähteiden kesken.

4. Puhtain fossiilisista polttoaineista on:

- A. Lyijytön polttoaine
- B. Diesel polttoaine
- C. Maakaasu
- D. Propaani

5. Lämmitystarkoituksiin Afrikan osissa, joissa on lauhkea ilmasto, yleisimmin käytetty energia on:

- A. Aurinko
- B. Tuuli
- C. Lämpö
- D. Kaasu

6. Muutamia vinkkejä vastuulliseen kulutukseen:

- A. Vältä kuluttamista sekä käyttö- ja hävittämiskulttuuria.
- B. Kuluta vastuullisesti supermarketeissa ja lähikaupoissa.
- C. Säästä energiaa ja käytä sitä tehokkaasti
- D. Kaikki yllä oleva

7. Kiertotalous on tuotannon ja kulutuksen malli, johon sisältyy

- A. Vanhojen materiaalien vuokraus, uudelleenkäyttö, korjaus, uusiminen ja kierrätys.
- B. Hävitä tuotteet, kun niiden käyttöikä on lopussa.
- C. Kaikki tuotteet heitetään pois vain yhden käyttökerran jälkeen (esim. lasipullo alkuperäisen sisällön loppumisen jälkeen).
- D. Kaikki kolme yllä olevaa

8. Ilmastonmuutoksella on useita seurauksia

- A. Eläinlajien katoaminen.
- B. Lisääntynyt sademäärä alueilla, joilla on kuiva ilmasto.
- C. Ukkosmyrskyjen tiheyden ja voimakkuuden väheneminen.
- D. Merenpinnan lasku.

9. Kasvihuoneilmiö on ilmiö, joka:

- A. Normaaleissa olosuhteissa ei salli elämää planeetalla.
- B. Termiä kasvihuoneilmiö käytetään, koska maapallon ilmakehä tekee samanlaista työtä kuin kasvihuonepuutarhojen muoviteltat.
- C. Se on lisääntynyt viime vuosikymmeninä planeetalla luonnollisista syistä.
- D. Siitä on aina hyötyä ekosysteemeille.

10. Biosfäärissä vuosittain syntyvästä orgaanisesta aineesta valtameret tuottavat vastaavan määrän:

- A. 33 %
- B. 20 %
- C. 67 %
- D. 86 %

11. Mikä on ihmisen vaikutus, joka vaikuttaa eniten valtamerien biologiseen monimuotoisuuteen?:

- A. Ilmastonmuutos
- B. Liikakalastus
- C. Elinympäristön tuhoaminen ja muuttaminen
- D. Saastuminen

12. Jos nykyinen valtameriin upotetun muovijätteen määrä jatkuu ennallaan, se painaa enemmän kuin maailman valtamerien kalojen biomassassa:

- A. 2050
- B. 2075
- C. 2100
- D. 2125

13. Ihmiselämän selviytyminen riippuu:

- A. valtameret
- B. Maan eläimet
- C. Maa ja valtameret
- D. Kasvillisuus

14. Metsien tilaan vaikuttavat:

- A. metsäpaloja
- B. Väestönkasvu
- C. Hajanaisuus
- D. Kaikki kolme yllä olevaa

15. Lajin häviäminen metsässä voi aiheuttaa:

- A. Siihen liittyvien ekologisten prosessien menetys.
- B. Resilienssin kasvu
- C. Lajien väheneminen
- D. Kaikki kolme yllä olevaa ovat väärä

Oikeat vastaukset: 1. - B. / 2. - A. / 3. - C. / 4. - C. / 5. - C. / 6. - D. / 7. - A. / 8. - A. / 9. - B. / 10. - A. / 11. - C. / 12. - A. / 13. - A. / 14. - C. / 15. - A.

Lähteet:

Ansari, N. A., Agus, C., & Nunoo, E. K. (2021). *SDG15–Life on Land: Towards Effective Biodiversity Management*. Emerald Group Publishing.

Avtar, R., Aggarwal, R., Kharrazi, A., Kumar, P., & Kurniawan, T. A. (2020). *Utilizing Geospatial Information to Implement SDGs and Monitor Their Progress*. *Environmental Monitoring and Assessment*, 192(1), 35. doi:10.1007/10661-019-7996-9 PMID:31828438

Behradfar, A., & Cabezas, J. (2022). *The Role of the Geospatial Information System (GIS) in Achieving the Sustainable Development Goals (SDGs): A Spatial Framework for Sustainable Planning Processes*. In *Handbook of Research on Sustainable Development Goals, Climate Change, and Digitalization* (pp. 451-481). IGI Global.

Bonanno, G. (2022). *Marine plastics: what's wrong with them?*, Editor(s): Giuseppe Bonanno, Martina Orlando-Bonaca. *Plastic Pollution and Marine Conservation*. Academic Press, <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-822471-7.00001-8>.

Cava, F., Schoedinger, S., Strang, C., Tuddenham, P. (2005). *Science Content and Standards for Ocean Literacy: A Report on Ocean Literacy*. URL: http://www.coexploration.org/oceanliteracy/documents/OLit2004-05_Final_Report.pdf.

Centers for Disease Control and Prevention (2022). *Water treatment*. https://www.cdc.gov/healthywater/drinking/public/water_treatment.html

European Parliament News (2022). *Circular economy: definition, importance and benefits*. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/economy/20151201STO05603/circular-economy-definition-importance-and-benefits>

European Parliament News (2022). *EU responses to climate change*. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/climate-change/20180703STO07129/eu-responses-to-climate-change>

FAO (2020). *Global Forest Resources Assessment 2020 - Fao.org*. Retrieves 22-07-2022 from <https://www.fao.org/3/CA8753EN/CA8753EN.pdf>

FAO (2022). *The State of World Fisheries and Aquaculture 2022. Towards Blue Transformation*. Rome, FAO. <https://doi.org/10.4060/cc0461en>

Freeman, S., Quillin, K., Allison, L., Michael, M., Yaylo, E., Carmichael, J. (2019). *Biological science. Pearson 7th ed.*

Keesstra, S., Bouma, J., Wallinga, J., Tittonell, P., Smith, P., Cerda, A., Montanarella, L., Quinton, J., Pachepsky, Y., Putten, W. V., Bardgett, R., Moolenaar, S., Mol, G., Jansen, B., & Fresco, L. (2016). *The Significance of Soils and Soil Science Towards Realization of the United Nations Sustainable Development Goals*. *Political Science. Environmental Sciences (Ruse)*, 2(2), 111–128. Advance online publication. doi:10.5194/oil-2-111-2016

Leal-Filho, W. (2021b). *Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals – Fuel Use and Sustainability*. Cham: Springer International Publishing.

Leal-Filho, W. (2021a). *Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals – Life on Land*. Cham: Springer International Publishing.

Luybaert, T., Hagan, J.G., McCarthy, M.L., Poti, M. (2020). *Status of Marine Biodiversity in the Anthropocene*. In: Jungblut, S., Liebich, V., Bode-Dalby, M. (eds) *YOUMARES 9 - The Oceans: Our Research, Our Future*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-20389-4_4

Machnik, A., & Królikowska-Tomczak, A. (2022). *Awareness rising of consumers, employees, suppliers, and governments*. In *Responsible Consumption and Production* (pp. 22-36). Springer.

Ministry of Environment of Norway (1994). *Report on the sustainable consumption symposium*.

Sayer, J., Sheil, D., Galloway, G., Riggs, R. A., Mewett, G., MacDicken, K. G. & Edwards, D. P. (2019). *SDG 15 Life on land—the central role of forests in sustainable development*. In *Sustainable development goals: their impacts on forest and people* (pp. 482-509). Cambridge University Press.

United Nations (2015). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>

United Nations (2022). *Sustainable Development Goals*. Retrieves 12-07-2022 from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>

Vigil, K.M. (2003). *Clean Water, 2nd ed: An Introduction to Water Quality and Water Pollution Control*. Oregon State University Press, Corvallis, USA

Moduuli 6

Hyvinvointiin liittyvät SDG:t

Hyvinvointiin liittyvät SDG:t

Hyvinvoinnin tavoittelu on keskeinen painopiste YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelmassa 2030. Se pyrkii varmistamaan, että vauraus jakautuu ja tuloeroja käsitellään kestävällä ja osallistavalla talouskasvulla, joka tuottaa ihmisarvoista työtä kaikille. 4P-jaon mukaan Hyvinvoinnin teema sisältää viisi SDG-tavoitetta: SDG 1 ja SDG 8-11. Tässä luvussa selitetään kunkin viiden tavoitteen osalta, mitä se on, mitä yritämme saavuttaa ja missä olemme tällä hetkellä.

SDG 1: Ei köyhyyttä

SDG 1 keskittyy köyhyyden poistamiseen sen kaikissa muodoissa ympäri maailmaa. Vaikka äärimmäisessä köyhyydessä elävien ihmisten määrä on yli puolittunut 1,9 miljardista vuonna 1990 noin 667 miljoonaan vuonna 2022, ihmisten perustarpeiden tyydyttämiseksi kamppailevien määrä on edelleen liian suuri. SDG 1 tunnustaa köyhyyden moniulotteiseksi käsitteeksi ja tutkii monia tekijöitä, jotka johtavat köyhyyteen ja elämänlaadun heikkenemiseen. Kokonaisvaltaisen lähestymistavan ohjaaminen mahdollistaa tämän ongelman kokonaisvaltaisen käsittelyn. Tämä alaluku antaa yleiskatsauksen seitsemästä tavoitteesta, jotka ovat osa SDG 1:n tavoitteisuutta, ja antaa käsityksen siitä, missä olemme köyhyyden eri näkökohtien suhteen.

- *Tavoitteet, toteutuskeinot ja data*

SDG 1:n tavoite: "Lopeta köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialla" ja sitä tukee seitsemän seuraavaa tavoitetta:

1.1 Poista vuoteen 2030 mennessä äärimmäinen köyhyys kaikilta ihmisiltä kaikkialta, tällä hetkellä mitattuna alle 1,25 dollarilla päivässä

1.2 Vähennä vuoteen 2030 mennessä vähintään puoleen köyhyydessä elävien kaikenikäisten miesten, naisten ja lasten osuutta köyhyyden kaikissa ulottuvuuksissa kansallisten määritelmien mukaan

1.3 Toteutetaan kansallisesti asianmukaiset sosiaalisen suojelun järjestelmät ja toimenpiteet kaikille ja saavutetaan vuoteen 2030 mennessä niiden huomattava kattavuus köyhille ja heikossa asemassa oleville

1.4 Vuoteen 2030 mennessä on varmistettava, että kaikilla miehillä ja naisilla, erityisesti köyhillä ja heikossa asemassa olevilla, on yhtäläiset oikeudet taloudellisiin resursseihin sekä pääsy peruspalveluihin, maan ja muun omaisuuden omistusoikeus ja hallinta, perintö, luonnonvarat, asianmukaiset uusi teknologia ja rahoituspalvelut, mukaan lukien mikrorahoitus

1.5 Vuoteen 2030 mennessä rakennetaan köyhien ja haavoittuvassa asemassa olevien sietokykyä ja vähennetään heidän altistumistaan ja haavoittuvuutta ilmastoon liittyville ääritapahtumille ja muille taloudellisille, sosiaalisille ja ympäristöhäiriöille ja katastrofeille

1.a Varmistetaan resurssien huomattava mobilisointi useista eri lähteistä, myös tehostetun kehitysyhteistyön avulla, jotta kehitysmaille, erityisesti vähiten kehittyneille maille, tarjotaan riittävät ja ennakoitavissa olevat keinot toteuttaa ohjelmia ja politiikkoja köyhyyden poistamiseksi sen kaikissa ulottuvuuksissa.

1.b Luoda terveet poliittiset puitteet kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla, jotka perustuvat köyhiä edistäviin ja sukupuolinäkökohtiin perustuviin kehitysstrategioihin, jotta voidaan tukea nopeutettuja investointeja köyhyyden poistamiseen tähtääviin toimiin.

Maailmanlaajuinen tietokanta, kaikki indikaattoriarvot, maaprofiilit, yleiskatsaus trendeistä ja eri vertailumahdollisuuksista löytyvät YK-tietokannasta (UN, 2022c). Eurostat (2022a) kerää Euroopan maista tietoa köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytymisestä. Tavoitteet ja indikaattorit on koottu taulukkoon 1. Ensimmäiset viisi tavoitetta on merkitty numeroin, kun taas loput kaksi on merkitty kirjaimilla ja viittaavat toteutustapoihin.

Taulukko 1: Yleiskatsaus SDG 1:n tavoitteisiin

Erityiset tavoitteet		Toteutuskeinot
1. Poista äärimmäinen köyhyys	4. Peruspalvelut ja lailliset oikeudet	a. Taloudelliset resurssit
2. Köyhyyden poistaminen maakohtaisesti	5. Kestokyky iskuja vastaan	b. Poliittikan puitteet
3. Sosiaalinen suojelu		

Lähde: YK (2022b), *Globaali indikaattorikehys kestävän kehityksen tavoitteille ja Agenda 2030* - tavoitteille

Vuoden 2019 koronaviruspandemia on pyyhkinyt pois suuren osan köyhyyden vähentämisessä saavutetusta edistyksestä, koska maailmanlaajuinen äärimmäinen köyhyys alkoi nousta vuonna 2020 ensimmäistä kertaa 1990-luvun lopun Aasian kriisin jälkeen. Jo ennen pandemian puhkeamista maailma ei ollut lähelläkään tavoitetta köyhyyden poistamisesta vuoteen 2030 mennessä, joten nopeita ja merkittäviä toimia tarvitaan. Lisäksi pandemia todennäköisesti lisää työssäkäyvien köyhyyden eroja sukupuolten ja ikäryhmien välillä.

- *Tapaustutkimuksia ja esimerkkejä hyvistä käytännöistä*
 - Caterer.com. (2022). *Evolvin' Women organisation helping women from developing countries build careers in the UK hospitality sector.* <https://www.caterer.com/recruiter-advice/evolvin-women-organisation-helping-women-from-developing-countries-build-careers-in-the-uk-hospitality-sector>
 - Medicott, A. (n.d.). *Public-Private Partnerships: Eradicating Poverty Through Education.* CropLife International. <https://croplife.org/public-private-partnerships-eradicating-poverty-through-education/>
 - Concern Worldwide U.S. (2022). *Solutions to Poverty.* <https://www.concernusa.org/story/solutions-to-poverty/>

SDG 8: Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu

SDG 8 koskee osallistavaa ja kestäväää talouskasvua ja ihmisarvoista työtä. Joka vuosi maailmanlaajuinen työttömyysaste jatkaa nousuaan, ja tilanne on pahentunut COVID-19-pandemian ja Ukrainan kriisin myötä. Ilman ihmisarvoista työtä ihmiset ovat alttiina riskeille, joita monet muut kestäväen kehityksen tavoitteet kattavat, kuten köyhyydelle, nälälle, epätyytyttävälle elinoloille ja hyvän terveyden menettämislle. Tämän tavoitteen tarkoituksena on vauhdittaa talouskasvua lisäämällä tuottavuutta ja teknologisia innovaatioita. Yrittäjyyttä ja uusien työpaikkojen luomista edistävien politiikkojen edistäminen on tässä avainasemassa sekä tehokkaat toimenpiteet pakkotyön, orjuuden ja ihmiskaupan kitkemiseksi. Tässä alaluvussa tarkastellaan 12 tavoitetta ja esitetään nykyiset näkymät talouskasvusta ja yhtäläisistä työmahdollisuuksista.

- *Tavoitteet, toteutuskeinot ja data*

SDG 8:n tavoite: Edistää kestäväää ja osallistavaa talouskasvua, täyttää ja tuottavaa työllisyyttä ja ihmisarvoista työtä kaikille. Sitä tukee 12 tavoitetta seuraavasti:

8.1 Ylläpitää kansallisten olosuhteiden mukaista talouskasvua asukasta kohden ja erityisesti vähiten kehittyneissä maissa vähintään 7 prosentin bruttokansantuotteen kasvua vuodessa

8.2 Saavuttaa korkeampi taloudellisen tuottavuuden taso monipuolistamalla, parantamalla teknologiaa ja innovaatioita, mukaan lukien keskittyminen korkean lisäarvon ja työvoimavaltaisille aloille

8.3 Edistää kehityssuuntatuneita politiikkoja, jotka tukevat tuottavaa toimintaa, kunnollisten työpaikkojen luomista, yrittäjyyttä, luovuutta ja innovointia sekä kannustavat mikro-, pienten ja keskisuurten yritysten virallistamista ja kasvua, myös rahoituspalvelujen saatavuuden kautta.

8.4 Parantaa asteittain vuoteen 2030 mennessä kulutuksen ja tuotannon maailmanlaajuisista resurssitehokkuutta ja pyrkiä katkaisemaan talouskasvu ympäristön pilaantumisesta kestäväen kulutuksen ja tuotannon 10-vuotisen puiteohjelman mukaisesti, ja kehittyneet maat ottavat johtoaseman.

8.5 Vuoteen 2030 mennessä saavutetaan täysi ja tuottava työllisyys ja ihmisarvoinen työ kaikille naisille ja miehille, myös nuorille ja vammaisille, sekä sama palkka samanarvoisesta työstä.

8.6 Vuoteen 2020 mennessä on vähennettävä huomattavasti niiden nuorten osuutta, jotka eivät ole työelämässä, koulutuksessa tai koulutuksessa

8.7 Toteutettava välittömiä ja tehokkaita toimenpiteitä pakkotyön kitkemiseksi, nykyaikaisen orjuuden ja ihmiskaupan lopettamiseksi sekä lapsityövoiman pahimpien muotojen, mukaan lukien lapsisotilaiden värväämisen ja käytön kieltäminen ja poistaminen, sekä lapsityövoiman kaikissa muodoissaan lopettaminen vuoteen 2025 mennessä.

8.8 Suojele työntekijöiden oikeuksia ja edistä turvallisia työympäristöjä kaikille työntekijöille, mukaan lukien siirtotyöläiset, erityisesti maahanmuuttajanaiset ja epävarmassa työsuhteessa olevat

8.9 Vuoteen 2030 mennessä suunnitellaan ja toteutetaan politiikkaa kestävän matkailun edistämiseksi, joka luo työpaikkoja ja edistää paikallista kulttuuria ja tuotteita

8.10 Vahvistetaan kotimaisten rahoituslaitosten valmiuksia kannustaa ja laajentaa pankki-, vakuutus- ja rahoituspalvelujen saatavuutta kaikille

8.a Kauppaa tukevan avun lisääminen kehitysmaille, erityisesti vähiten kehittyneille maille, myös vähiten kehittyneille maille annettavan kauppaan liittyvän teknisen avun tehostetun integroidun kehyksen kautta

8.b Vuoteen 2020 mennessä kehittää ja toteuttaa globaali nuorten työllistämistästrategia ja panna toimeen Kansainvälisen työjärjestön (ILO) Global Jobs Pact.

YK:n tietokannan (UN, 2022c) lisäksi Eurostat (2022b) ja Maailmanpankki (2022) keräävät tietoja taloudesta ja rahoituksesta sekä muista alan indikaattoreista. Tavoitteet ja indikaattorit on koottu taulukkoon 2. Ensimmäiset kymmenen tavoitetta on merkitty numeroin, kun taas loput kaksi on merkitty kirjaimilla ja viittaavat toteutuskeinoihin.

Taulukko 2: Yleiskatsaus SDG8:n tavoitteisiin

Erityiset tavoitteet		Toteutuskeinot
1. Talouskasvu	6. NEET-vähennys	a. Apua ammattiin pääsemiselle
2. Talouskasvu työntekijää kohti	7. Pakkotyön poistaminen	b. Nuorten työllistämistästrategia
3. Muodollinen talous	8. Työturvallisuus	
4. Kestävä kulutus ja tuotanto	9. Kestävä matkailu	
5. Yhdenvertaiset työmahdollisuudet	10. Taloudellinen osallisuus	

Lähde: UN (2022b), *Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development*

Vaikka maailmantalous alkoi elpyä vuonna 2021 työttömyysasteen parantuessa, elpyminen on edelleen heikkoa. Elpymisen nopeus vaihtelee myös merkittävästi alueittain, maittain, sektoreittain ja työmarkkinaryhmittäin. Samalla kun kehittyneet taloudet elpyvät voimakkaammin, vähiten kehittyneet maat kamppailevat heikon kasvun ja työpaikkojen menetyksen kanssa. Kriisi kosketti eniten naisia, nuoria ja vammaisia. Ukrainan konfliktin odotetaan hidastavan vakavasti maailmantalouden kasvua vuonna 2022, aiheuttavan monia markkinahäiriöitä ja johtavan lisää työpaikkojen menetyksiin. Muita merkittäviä haasteita ovat nouseva inflaatio, toimitusketjun häiriöt, politiikan epävarmuustekijät ja työmarkkinoiden haasteet sekä lapsityövoimakäytännöt, joissa joka kymmenes lapsi on lapsityövoiman parissa maailmanlaajuisesti (160 miljoonaa lasta vuonna 2020).

- *Tapaustutkimuksia ja esimerkkejä hyvistä käytännöistä*
 - Nguyen, T. (2017). *Sustainable Economic Growth for the Workforce*. Bechtel Corporate. <https://www.bechtel.com/blog/sustainability/november-2017/sustainable-economic-growth/>
 - *IOM-Microsoft Collaboration Enables Release of Largest Public Dataset to Bolster Fight Against Human Trafficking - World*. (2021). ReliefWeb. <https://reliefweb.int/report/world/iom-microsoft-collaboration-enables-release-largest-public-dataset-bolster-fight>
 - Staff, U. (2020). *Worker Well-being: Surpassing 2020 Targets and Deepening Our Impact*. Levi Strauss & Co. <https://www.levistrauss.com/2020/01/08/worker-well-being-surpassing-2020-targets-and-deepening-our-impact/>

SDG 9: Teollisuus, innovaatio ja infrastruktuuri

SDG 9 edistää kestävästä infrastruktuurin rakentamista sekä osallistavaa ja kestävästä teollistumisesta. Lähes kolmella miljardilla ihmisellä ei edelleenkään ole Internetiä, ja 90 prosenttia heistä asuu kehitysmaissa. Ratkaisun löytäminen tähän digitaaliseen kahtiajakoon on välttämätöntä tiedon ja osaamisen tasa-arvoisen saatavuuden kannalta, mikä puolestaan kannustaa innovaatioihin ja yrittäjyyteen. Tämä tavoite on yksi konkreettisimmista elinkeinoelämän kannalta, sillä teollisuus ja innovaatiot liittyvät yleensä yrityksiin. Se pyrkii vähentämään yritysten haitallisia ympäristövaikutuksia sekä edistämään uusien liiketoimintamallien, tuotteiden ja palvelujen luomista kestäväällä tavalla. Tämä alaluku keskittyy kahdeksaan toimialaan, innovaatioon ja infrastruktuuriin liittyvään kohteeseen sekä alan ajankohtaisiin haasteisiin.

- *Tavoitteet, toteutuskeinot ja data*

SDG 9:n tavoite: "Rakenna kestävästä infrastruktuuria, edistä osallistavaa ja kestävästä teollistumisesta ja innovointia", ja sitä tukee 8 seuraavaa tavoitetta:

9.1 Laadukkaan, luotettavan, kestävästä ja joustavan infrastruktuurin kehittäminen, mukaan lukien alueellinen ja rajat ylittävä infrastruktuuri, tukemaan taloudellista kehitystä ja ihmisten hyvinvointia keskittyen kohtuuhintaiseen ja tasapuoliseen saavutettavuuteen kaikille

9.2 Edistää osallistavaa ja kestävästä teollistumisesta ja vuoteen 2030 mennessä nostaa merkittävästi teollisuuden osuutta työllisyydestä ja bruttokansantuotteesta kansallisten olosuhteiden mukaisesti ja kaksinkertaistaa sen osuutta vähiten kehittyneissä maissa

9.3 Parannetaan pienten teollisuusyritysten ja muiden yritysten mahdollisuuksia saada rahoituspalveluita, mukaan lukien kohtuuhintaisia luottoja, erityisesti kehitysmaissa, ja niiden integroituminen arvoketjuihin ja markkinoihin

9.4 Vuoteen 2030 mennessä parannetaan infrastruktuuria ja modernisoidaan teollisuudenaloja, jotta niistä tulee kestäviä lisäämällä resurssien käytön tehokkuutta ja ottamalla enemmän

käyttöön puhtaita ja ympäristöä säästäviä teknologioita ja teollisia prosesseja, ja kaikki maat ryhtyvät toimiin omien kykyjensä mukaisesti.

9.5 Tehostetaan tieteellistä tutkimusta, parannetaan teollisuudenalojen teknisiä valmiuksia kaikissa maissa, erityisesti kehitysmaissa, mukaan lukien vuoteen 2030 mennessä innovoinnin edistäminen ja tutkimus- ja kehitysohjelmoijien määrän lisääminen miljoonaa ihmistä kohden sekä julkisten ja yksityisten tutkimus- ja kehitysmenojen lisääminen

9.a Helpottaa kestäväää ja kestäväää infrastruktuurin kehittämistä kehitysmaissa tehostetun taloudellisen, teknologisen ja teknisen tuen avulla Afrikan maille, vähiten kehittyneille maille, kehitysmaaille ja pienille saarikehitysvaltioille

9.b Tuetaan kotimaista teknologian kehitystä, tutkimusta ja innovointia kehitysmaissa muun muassa varmistamalla suotuisat poliittiset ympäristöt muun muassa teollisuuden monipuolistamiselle ja hyödykkeiden arvon lisäämiselle

9.c Tieto- ja viestintätekniikan saatavuutta on lisättävä merkittävästi ja pyrittävä tarjoamaan yleinen ja kohtuuhintainen Internet-yhteys vähiten kehittyneissä maissa vuoteen 2020 mennessä YK:n tietokannan (UN, 2022c) lisäksi Eurostat (2022c, 2022d) ja Maailmanpankki (2022) keräävät tietoja teollisuudesta, kaupasta, palveluista, liikenteestä ja muista tämän alan indikaattoreista. Tavoitteet on koottu taulukkoon 3. Ensimmäiset viisi tavoitetta on merkitty numeroin, kun taas loput kolme on merkitty kirjaimilla ja viittaavat toteutuskeinoihin.

Taulukko 3: Yleiskatsaus SDG9:n tavoitteisiin

Erityiset tavoitteet		Toteutuskeinot
1. Kuljetuksen saatavuus	4. CO2-päästöt	a. Kansainvälinen tuki infrastruktuurille
2. Valmistus	5. Tieteellinen tutkimus	b. Poliittikan puitteet
3. Pienteollisuus		c. Teknologian saavutettavuus

Lähde: UN (2022b), *Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development*

Pandemia iski teollisuuteen voimakkaammin kuin vuoden 2007 finanssikriisissä ja aiheutti tuotannon laskun vuonna 2020. Sen puhkeaminen aiheutti häiriöitä liikenteessä, globaaleissa arvoketjuissa, teollisuudessa sekä ihmisten ja tavaroiden liikkumisessa. Tämä kriisi on kuitenkin osoittanut, mitkä toimialat ovat kestävämpiä (esim. korkeamman teknologian teollisuudenalat) ja antanut esimerkin siitä, kuinka teknologiset innovaatiot voivat johtaa maailman tarvitsemien nopeiden ratkaisujen tuotantoon.

- *Tapaustutkimuksia ja esimerkkejä hyvistä käytännöistä*
 - Shanklin, K. (2019). *Sintavia: Innovation for Cleaner Manufacturing*. Green Business Bureau. <https://greenbusinessbureau.com/members/member-stories/sintavia-innovation-for-cleaner-manufacturing/>

- *Dow's Olympic carbon programmes continue to deliver climate benefits and a positive legacy.* (2020). *International Olympic Committee.* <https://olympics.com/ioc/news/dow-s-olympic-carbon-programmes-continue-to-deliver-climate-benefits-and-a-positive-legacy>
- *Aqua Robur Technologies – Digital Business Development.* (2021). Digital Business Development. <https://dbd.au.dk/blog/case-studies/aqua-robur-technologies-ab/>

SDG 10: Eriarvoisuuksien vähentäminen

SDG 10 koskee eriarvoisuuden vähentämistä maiden sisällä ja niiden välillä samalla kun edistetään kaikkien taloudellista, poliittista ja sosiaalista osallisuutta iästä, sukupuolesta, etnisestä taustasta, uskonnosta tai muista ominaisuuksista riippumatta. Epätasa-arvo ei vain estä talouskasvua, vaan myös vahingoittaa julkisia ja poliittisia suhteita keskustelun puutteen vuoksi. Pandemia on lisännyt tuloeroja vaarantaen kahden vuosikymmenen tasaisen kehityksen, kun taas Ukrainan sota lisää jo ennestään suurta pakolaisten määrää ympäri maailmaa. Tämän ongelman ratkaisemiseen kuuluu sääntelyn parantaminen ja rahoitusmarkkinoiden ja instituutioiden valvonta, kehitysavun ja suorien sijoitusten rohkaiseminen sitä tarvitseville maille sekä turvallinen maahanmuutto ja kaikkien ihmisten liikkuvuus. Tämä alaluku antaa käsityksen tästä monitahoisesta ongelmasta.

- *Tavoitteet, toteutuskeinot ja data*

SDG 10:n tavoite: *”Epätasa-arvon vähentäminen maiden sisällä ja niiden välillä”*, ja sitä tukee 10 tavoitetta seuraavasti:

10.1 Vuoteen 2030 mennessä saavuttaa ja ylläpitää vähitellen väestön alimman 40 prosentin tulojen kasvu kansallista keskiarvoa nopeampaa

10.2 Vuoteen 2030 mennessä vahvistetaan ja edistetään kaikkien sosiaalista, taloudellista ja poliittista osallisuutta iästä, sukupuolesta, vammaisuudesta, rodusta, etnisestä taustasta, alkuperästä, uskonnosta tai taloudellisesta tai muusta asemasta riippumatta

10.3 Varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet ja vähennetään tuloksien epätasa-arvoa muun muassa poistamalla syrjivät lait, politiikat ja käytännöt ja edistämällä asianmukaista lainsäädäntöä, politiikkaa ja toimia tässä suhteessa

10.4 On otettava käyttöön politiikkaa, erityisesti vero-, palkka- ja sosiaaliturvapolitiikkaa, ja saavutettava asteittain suurempaa tasa-arvoa

10.5 Parantaa maailmanlaajuisten rahoitusmarkkinoiden ja -instituutioiden sääntelyä ja valvontaa ja vahvistaa tällaisten säännösten täytäntöönpanoa

10.6 Varmistetaan kehitysmaiden parempi edustus ja äänivalta päätöksenteossa maailmanlaajuisissa kansainvälisissä talous- ja rahoituslaitoksissa tehokkaampien, uskottavampien, vastuullisempien ja laillisempien instituutioiden luomiseksi.

10.7 Helpottaa säännöllistä, turvallista, säännöllistä ja vastuullista muuttoliikettä ja ihmisten liikkuvuutta, myös toteuttamalla suunniteltuja ja hyvin hallintoituja muuttoliikepolitiikkoja

10.a Toteutetaan kehitysmaiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden, erityis- ja eriarvoisen kohtelun periaate Maailman kauppajärjestön sopimusten mukaisesti

10.b Kannustetaan virallista kehitysapua ja rahoitusvirtoja, mukaan lukien suorat ulkomaiset investoinnit, valtioihin, joissa tarve on suurin, erityisesti vähiten kehittyneisiin maihin, Afrikan maihin, pieniin kehitysmaihiin ja sisämaattomiin kehitysmaihiin kansallisten suunnitelmien ja ohjelmien mukaisesti.

10.c Vuoteen 2030 mennessä on vähennettävä maahanmuuttajien rahalähetysten transaktiokustannukset alle 3 prosenttiin ja poistettava lähetyskäytävät, joiden kustannukset ovat yli 5 prosenttia

YK:n tietokannan (UN, 2022c) lisäksi Eurostat (2022a, 2022e) ja Maailmanpankki (2022) keräävät tietoa tuloeroista, sosiaalisesta syrjäytymisestä, köyhyydestä ja muista tämän alan indikaattoreista. Tavoitteet on koottu taulukkoon 4. Ensimmäiset seitsemän tavoitetta on merkitty numeroin, kun taas loput kolme on merkitty kirjaimilla ja viittaavat toteutuskeinoihin.

Taulukko 4: Yleiskatsaus SDG10:n tavoitteisiin

Erityiset tavoitteet		Toteutuskeinot
1. Alimman neljänkymmenen prosentin tulojen kasvu	5. Taloudellinen vakaus	a. Tariffit
2. Monitasoinen osallisuus	6. Äänioikeudet	b. Suorat ulkomaiset investoinnit
3. Tasa-arvoinen tulomahdollisuus	7. Hyvin hallittu muuttoliike	c. Lähetyskulut
4. Tasa-arvoiset palkkamahdollisuudet		

Lähde: UN (2022b), *Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development*

Vaikka ennen COVID-19:n ilmaantumista jotkin indikaattorit osoittivat positiivista kehitystä, pandemia aiheutti monia heikkenemismahdollisuuksia tässä suhteessa. Pandemia on lisännyt syrjintää, kasvattanut eroja ja vähentänyt jo ennestään köyhyysvaarassa olevien tuloja. Tätä pahentaa Ukrainan sota, joka on luonut uuden pakolaiskriisin.

- *Tapaustutkimuksia ja esimerkkejä hyvistä käytännöistä*
 - UNHCR (2016). *Using biometrics to bring assistance to refugees in Jordan*. UNHCR Innovation. <https://www.unhcr.org/innovation/using-biometrics-bring-assistance-refugees-jordan/>
 - World Bank Group. (2013). *Mongolia: Portable Solar Power for Nomadic Herders*. World Bank. <https://www.worldbank.org/en/results/2013/04/08/portable-solar-power-for-nomadic-herders>

- Martínez, A. F. (2018). *A Spanish NGP reduces neonatal mortality by 40% in Guatemala.* *Noticias Fundación Mapfre.*
<https://noticias.fundacionmapfre.org/en/neonatal-mortality-ngp/>

SDG 11: Kestävät kaupungit ja taloudet

Koska nopea kaupungistuminen johtaa äärimmäiseen köyhyyteen ja slummien ja vaarallisten alueiden kehittymiseen, SDG 11 pyrkii tekemään asutuksista ja kaupungeista turvallisempia, kestävämpiä ja osallistavampia. Tämän tavoitteen tärkeys johtuu siitä, että kaupungit tarjoavat koteja, työpaikkoja ja ympäristön täyteläiselle elämälle.

Kestävät kaupungit suunnitellaan ottaen huomioon niiden sosiaaliset ja ympäristövaikutukset, mikä tarkoittaa saastumisen vähentämistä, älykästä energiankulutusta ja pääsyä vihreisiin, turvallisiin ja osallistaviin julkisiin tiloihin. Tarkasteltaessa asiaankuuluvia indikaattoreita ja tietoja, tämä alaluku sisältää mielenkiintoisia esimerkkejä tämän tavoitteen alatavoitteiden toteuttamisesta.

- *Tavoitteet, toteutuskeinot ja data*

SDG 11:n tavoite: "Tee kaupungeista ja asutusalueista osallistavia, turvallisia, kestäviä ja kestäviä", ja sitä tukee 10 tavoitetta seuraavasti:

11.1 Vuoteen 2030 mennessä on varmistettava kaikille riittävä, turvallinen ja kohtuuhintainen asunto ja peruspalvelut sekä slummien poistuminen

11.2 Vuoteen 2030 mennessä on tarjottava kaikille pääsy turvallisiin, kohtuuhintaisiin, esteettämiin ja kestäviin liikennejärjestelmiin parantamalla tieturvallisuutta erityisesti laajentamalla joukkoliikennettä kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa olevien, naisten, lasten, vammaisten ja vanhempien tarpeisiin.

11.3 Vuoteen 2030 mennessä tehostaa osallistavaa ja kestäväää kaupungistumista ja valmiuksia osallistuvaan, integroituun ja kestäväään asutussuunnitteluun ja -hallintaan kaikissa maissa

11.4 Tehostetaan toimia maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemiseksi ja turvaamiseksi

11.5 Vuoteen 2030 mennessä vähennetään merkittävästi kuolemien ja kärsineiden ihmisten määrää sekä vähennetään merkittävästi katastrofien, mukaan lukien veteen liittyvät katastrofit, aiheuttamia suoria taloudellisia menetyksiä suhteessa maailman bruttokansantuotteeseen keskittyen köyhien ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten suojeluun.

11.6 Vuoteen 2030 mennessä vähentää kaupunkien haitallisia ympäristövaikutuksia asukasta kohden, muun muassa kiinnittämällä erityistä huomiota ilmanlaatuun sekä kunnalliseen ja muuhun jätehuoltoon

11.7 Vuoteen 2030 mennessä tarjota kaikille turvallisia, osallistavia ja esteettämiä viheralueita ja julkisia tiloja, erityisesti naisille ja lapsille, vanhuksille ja vammaisille

11.a Tuetaan myönteisiä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöllisiä yhteyksiä kaupunki-, esikaupunki- ja maaseutualueiden välillä vahvistamalla kansallista ja alueellista kehityssuunnittelua

11.b Vuoteen 2020 mennessä on lisättävä huomattavasti sellaisten kaupunkien ja asutuskuntien määrää, jotka hyväksyvät ja panevat täytäntöön integroituja politiikkoja ja suunnitelmia, jotka koskevat osallisuutta, resurssitehokkuutta, ilmastonmuutoksen lieventämistä ja siihen sopeutumista, katastrofien sietokykyä, sekä kehittää ja toteuttaa Sendain katastrofiriskien puitteiden mukaisesti. Vähennys 2015–2030, kokonaisvaltainen katastrofiriskien hallinta kaikilla tasoilla

11.c Tue vähiten kehittyneitä maita, myös taloudellisella ja teknisellä avulla, kestävien ja kestävien rakennusten rakentamisessa paikallisia materiaaleja hyödyntäen

YK:n tietokannan (UN, 2022c) lisäksi kestäviin talouksiin ja kaupunkeihin liittyvää tietoa löytyy Maailmanpankista (2022), UNEP:stä (2022), UNHABITATista (2022) ja muista YK:n osastoista sekä Eurostatista (2022f).) tietokanta. Tavoitteet on koottu taulukkoon 5. Ensimmäiset seitsemän tavoitetta on merkitty numeroin, kun taas loput kolme on merkitty kirjaimilla ja viittaavat toteutuskeinoihin.

Taulukko 5: Yleiskatsaus SDG11:n tavoitteisiin

Erityiset tavoitteet		Toteutuskeinot
1. Riittävä asunto	5. Katastrofien uhrien vähentäminen	a. Kaupunkipolitiikka
2. Julkinen liikenne	6. Vähennä kaupungin saastumista	b. Katastrofiriskistrategiat
3. Kestävä kaupungistuminen	7. Turvallinen julkinen tila	c. LDC:n monitasoinen tuki
4. Perinnönsuojelu		

Lähde: UN (2022b), *Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development*

Yli puolet maailman väestöstä asuu kaupungeissa (miljardi ihmistä asuu slummeissa). On arvioitu, että vuoteen 2050 mennessä yli 70 prosenttia tekee niin. Tätä kaupunkiväestön nopeaa kasvua voidaan pitää tervetulleena, jos se on hyvin hallittua ja suunniteltua, ja pandemia on paljastanut syvän eriarvoisuuden kehittyneiden ja vähiten kehittyneiden maiden (LDC-maiden) kaupunkien välillä. Tärkeimmät ongelmat ovat yhdyskuntajätteen ongelmat ja ilman saastuminen.

- *Tapaustutkimuksia ja esimerkkejä hyvistä käytännöistä*
 - *Country: Switzerland Level: Local SDG Addressed: SDG 11 -Sustainable Cities and Communities. (n.d.)* <https://standards4sdgs.unece.org/sites/default/files/2020-01/SDG%2011%20-%20Switzerland.pdf>
 - Ribó, J. (2021, December 1). *Why València is a leader in Smart City Kpis.* ITU Hub. <https://www.itu.int/hub/2021/05/why-valencia-is-a-leader-in-smart-city-kpis/>

- UNHABITAT. (2022). *The Earth Observations Toolkit for Sustainable Cities and Human Settlements*. <https://eotoolkit.unhabitat.org/>

Kysymykset

1. Tavoite köyhyyden poistamiseksi maailmanlaajuisesti viittaa:

- A. SDG 1.
- B. SDG 6.
- C. SDG 11.
- D. SDG 17.

2. On arvioitu, että vuoteen 2050 mennessä kuinka suuri osa maailman väestöstä asuu kaupungeissa:

- A. 40 %
- B. 50 %
- C. 60 %
- D. 70 %

3. Ukrainan kriisi on johtanut

- A. Maahanmuuttajien jo ennestään ennätysmäärän kasvu maailmanlaajuisesti
- B. Uusien muuttoreittien luominen
- C. Maailmantalouden kasvun supistuminen
- D. Kaikki edellä mainitut

4. Kehitysmaiden jäsenten ja äänioikeuksien osuus kansainvälisissä järjestöissä toimii tämän tavoitteen kohteena:

- A. SDG 1
- B. SDG 8
- C. SDG 10
- D. SDG 15

5. IOM:n ja Microsoftin yhteistyö ihmiskaupan torjumiseksi liittyy tähän SDG:hen:

- A. SDG 8
- B. SDG 9
- C. SDG 10
- D. SDG 11

6. Tieteellisen tutkimuksen tehostaminen teollisuudessa ja innovaatioissa on tavoite:

- A. SDG 7
- B. SDG 9
- C. SDG 11
- D. SDG 13

7. SDG 10 -tavoite kuuluu seuraavasti:

- A. "Rakenna kestävää infrastruktuuria, edistää osallistavaa ja kestävää teollistumista ja innovointia"
- B. "Epätasa-arvon vähentäminen maiden sisällä ja niiden välillä"
- C. "Lopeta nälkä, saavuttaa elintarviketurva ja parempi ravitsemus sekä edistää kestävää maataloutta"
- D. "Saavutetaan sukupuolten välinen tasa-arvo ja vahvistetaan kaikki naiset ja tytöt"

8. Slummeissa, epävirallisissa siirtokunnissa tai riittämättömässä asunnossa asuvan kaupunkiväestön osuus on yksi tärkeimmistä indikaattoreista:

- A. SDG 5
- B. SDG 6
- C. SDG 11
- D. SDG 14

9. Nuorten työllistämistästrategiat ovat avainasemassa:

- A. SDG 7
- B. SDG 8
- C. SDG 9
- D. SDG 12

10. Mikä seuraavista kestävä kehityksen tavoitteista liittyy läheisimmin yrityssektoriin:

- A. SDG 1
- B. SDG 2
- C. SDG 9
- D. SDG 10

11. SDG 9 -tavoite kuuluu seuraavasti:

- A. "Rakenna kestävä infrastruktuuria, edistää osallistavaa ja kestävä teollistumista ja innovointia"
- B. Edistää kestävä, osallistava ja kestävä talouskasvu sekä täystyöllisyyttä ja tuottavaa työllisyyttä, ja kunnollista työtä kaikille"
- C. "Lopeta nälkä, saavuttaa elintarviketurva ja parempi ravitsemus sekä edistää kestävä maataloutta"
- D. "Saavutetaan sukupuolten välinen tasa-arvo ja vahvistetaan kaikki naiset ja tytöt"

12. SDG 8 on nimeltään:

- A. Ei Köyhyyttä
- B. Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu
- C. Ilmastotoiminta
- D. Elämä veden alla

13. Mikä seuraavista tavoitteista ei kuulu "vaurauden" alle

- A. SDG 2
- B. SDG 8
- C. SDG 10
- D. SDG 11

14. Äärimmäinen köyhyys vuonna 2022 on lähimpänä tätä lukua:

- A. 670 miljoonaa
- B. 920 miljoonaa
- C. 1,340 miljoonaa
- D. 1,650 miljoonaa

15. Yhtäläiset työmahdollisuudet liittyvät läheisimmin tähän kestävän kehityksen tavoitteeseen:

- A. SDG 2
- B. SDG 5
- C. SDG 8
- D. SDG 15

Oikeat vastaukset: 1. - A. / 2. - D. / 3. - D. / 4. - C. / 5. - A. / 6. - B. / 7. - B. / 8. - C. / 9. - B. / 10. - C. / 11. - A. / 12. - B. / 13. - A. / 14. - A. / 15. - C.

Lähteet:

Agusdinata, D. B., Aggarwal, R., & Ding, X. (2020;2021;). Economic growth, inequality, and environment nexus: Using data mining techniques to unravel archetypes of development trajectories. *Environment, Development and Sustainability*, 23(4), 6234-6258. <https://doi.org/10.1007/s10668-020-00870-3>

Barthel, S., Colding, J., Hiswåls, A., Thalén, P., & Turunen, P. (2021). *Urban green commons for socially sustainable cities and communities*. *Nordic Social Work Research, ahead-of-print*(ahead-of-print), 1-13. <https://doi.org/10.1080/2156857X.2021.1947876>

Bere-Semerédi, I., & Mocan, A. (2019). A review of the Europe indicators on climate change - industry, innovation and infrastructure. *MATEC Web of Conferences*, 290, 6001. <https://doi.org/10.1051/mateconf/201929006001>

Cichos, K., & Lange Salvia, A. (2018). *SDG1 - no poverty: Making the dream a reality*. Emerald Publishing Limited. *Transitioning to no poverty (2021)*. In Günther I., Lahoti R.(Eds.), . MDPI - Multidisciplinary Digital Publishing Institute. <https://doi.org/10.3390/books978-3-03897-861-9>

Denoncourt, J. (2020). Companies and UN 2030 sustainable development goal 9 industry, innovation and infrastructure. *The Journal of Corporate Law Studies*, 20(1), 199-235. <https://doi.org/10.1080/14735970.2019.1652027>

Dhahri, S., & Omri, A. (2020). Are international capital flows really matter for achieving SDGs 1 and 2: Ending poverty and hunger? *Review of World Economics*, 156(4), 731-767. <https://doi.org/10.1007/s10290-020-00376-0>

Dhahri, S., & Omri, A. (2020). Foreign capital towards SDGs 1 & 2--ending poverty and hunger: The role of agricultural production. *Structural Change and Economic Dynamics*, 53, 208-221. <https://doi.org/10.1016/j.strueco.2020.02.004>

Division, U., 2022. — *SDG Indicators*. [online] Unstats.un.org. Retrieved 13 April 2022, from <https://unstats.un.org/sdgs/report/2019/Goal-09/>

Eurostat. (2022a). *Poverty and Social Exclusion*. Retrieved 12 April 2022, from https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

Eurostat. (2022b). *Economy and Finance*. Retrieved 12 April 2022, from https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Economy_and_finance

Eurostat. (2022c). *Industry, trade and services*. Retrieved 12 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/industry-trade-and-services>

Eurostat. (2022d). *Transport*. Retrieved 12 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/transport/data/database>

Eurostat. (2022e). *Income inequality and poverty indicators*. Retrieved 13 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/income-inequality-and-poverty-indicators>

Eurostat. (2022f). *Regions and Cities*. Retrieved 13 April 2022, from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions-and-cities>

- Feliciano, D. (2019). A review on the contribution of crop diversification to sustainable development goal 1 “No poverty” in different world regions. *Sustainable Development (Bradford, West Yorkshire, England)*, 27(4), 795-808. <https://doi.org/10.1002/sd.1923>
- Ionescu, R., Zlati, M., Antohi, V., & Stanciu, S. (2018). Reduced inequalities as factor of sustainable development: The analysis under econometric models. *Sustainability (Basel, Switzerland)*, 10(10), 3523. <https://doi.org/10.3390/su10103523>
- Josa, I., & Aguado, A. (2019). Infrastructure, innovation and industry as solutions for breaking inequality vicious cycles. *IOP Conference Series. Earth and Environmental Science*, 297(1), 12016. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/297/1/012016>
- Kreinin, H., & Aigner, E. (2021). From “Decent work and economic growth” to “Sustainable work and economic degrowth”: A new framework for SDG 8. *Empirica*, <https://doi.org/10.1007/s10663-021-09526-5>
- Lapinskaitė, I., & Vidžiūnaitė, S. (2020). Assessment of the sustainable economic development goal 8: Decent work and economic growth in G20 countries. *Economics and Culture*, 17(1), 116-125. <https://doi.org/10.2478/jec-2020-0011>
- Maskin, E. (2015). Why Haven’t global markets reduced inequality in emerging economies? *The World Bank Economic Review*, 29(suppl 1), S48-S52. <https://doi.org/10.1093/wber/lhv013>
- Musat, M. (2020). No poverty - the most important indicator of the development of the EU. *Global Economic Observer*, 8(1), 72-76.
- Neumann, K. (2019). Sustainable cities and communities - best practices for structuring a SDG model. *IOP Conference Series. Earth and Environmental Science*, 323(1), 12094. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/323/1/012094>
- Parisotto, A. (2015). Goal 8: Promote sustained, inclusive, and sustainable economic growth, full and productive employment, and decent work for all. *UN Chronicle*, 51(4), 19-20.
- Rai, S. M., Brown, B. D., & Ruwanpura, K. N. (2019). SDG 8: Decent work and economic growth – A gendered analysis. *World Development*, 113, 368-380. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2018.09.006>
- Ramakrishna, S., & Jose, R. (2021). Reimagine materials for realizing SDG11: Sustainable cities and communities. *Materials Circular Economy*, 3(1)<https://doi.org/10.1007/s42824-021-00041-3>
- Rebecchi, A., & Capolongo, S. (2021). Healthy design and urban planning strategies framing the SDG 11 sustainable cities and communities. *European Journal of Public Health*, 31(Supplement_3)<https://doi.org/10.1093/eurpub/ckab164.733>
- SDG 8: Decent work and economic growth – potential impacts on forests and forest-dependent livelihoods. (2019). *Sustainable development goals: Their impacts on forests and people* (pp. 237-278)
- SDG 10: Reduced inequalities – an environmental justice perspective on implications for forests and people. (2019). *Sustainable development goals: Their impacts on forests and people* (pp. 315-348)
- Sobczak, E., Bartniczka, B., & Raszowski, A. (2021). Implementation of the no poverty sustainable development goal (SDG) in visegrad group (V4). *Sustainability (Basel, Switzerland)*, 13(3), 1030. <https://doi.org/10.3390/su13031030>

Steputat, C. C., Ural, D., & Nanni, A. (2020). Sustainable cities and communities through GFRP secant-pile seawall innovation, sustainability, fortification and hurricane storm surge protection. *IOP Conference Series. Earth and Environmental Science*, 588(4), 42063. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/588/4/042063>

The Global Goals. 2022. Goal 10: *Reduced Inequalities*. [online] Retrieved 13 April 2022, from <https://globalgoals.tw/en/10-reduced-inequalities>

United Nations. (2022a). *The Sustainable Development Goals Report 2022*. Retrieved 12 April 2022, from <https://unstats.un.org/sdgs/report/2022/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2022.pdf>

United Nations. (2022b). *Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development*. Retrieved 12 April 2022, from https://unstats.un.org/sdgs/indicators/Global%20Indicator%20Framework%20after%202022%20refinement_Eng.pdf

United Nations. (2022c). *SDG Indicators Database*. Retrieved 12 April 2022, from <https://unstats.un.org/sdgs/dataportal/database>

United Nations Environment Programme (UNEP). (2022). Retrieved 13 April 2022, from <https://www.unep.org/regions/asia-and-pacific/regional-initiatives/supporting-resource-efficiency/sustainable-cities>

UNHABITAT. (2022). *Urban Indicators Database*. Retrieved 13 April 2022, from <https://data.unhabitat.org/>

Wachs, T. D., Cueto, S., & Yao, H. (2016). More than poverty: Pathways from economic inequality to reduced developmental potential. *International Journal of Behavioral Development*, 40(6), 536-543. <https://doi.org/10.1177/0165025416648231>

World Bank. (2022). *World Bank Open Data*. Retrieved 12 April 2022, from <https://data.worldbank.org/>

Moduuli 7

Läheiset käsitteet

Läheiset käsitteet

Useat asiaan liittyvät käsitteet liittyvät kestävän kehityksen alueeseen. Näiden käsitteiden tarkempi tarkastelu voi johtaa kysymyksiin siitä, miten yksittäiset käsitteet eroavat toisistaan tai menevät päällekkäin. Tämä moduuli tarjoaa yleiskatsauksen useisiin kestävän kehityksen alaan liittyviin käsitteisiin.

Yritysten sosiaalinen vastuu

Yritysten sosiaalisen vastuun (CSR) perusta loi Howard Bowenin julkaisussa "Liikemiehen sosiaaliset vastuut (1953). Siinä kirjoittaja määritteli CSR:n liikemiehen velvollisuudeksi käyttää yhteiskuntamme tavoitteiden ja arvojen kannalta toivottavia käytäntöjä, tehdä päätöksiä tai noudattaa käyttäytymishojeita (Carroll, 1999). Carroll (1991) näkee CSR:n hyväntekeväisyyden, eettisen, oikeudellisen ja taloudellisen vastuun yhdistelmänä.

Yritysten sosiaalista vastuuta kehitettiin edelleen 1990-luvulla. Siitä huolimatta ongelma yritysten yhteiskuntavastuun yhtenäisen määritelmän puuttumisesta on edelleen olemassa, ja monet kirjoittajat käsittelevät tätä edelleen. Esimerkiksi Dahlsrud (2008) päätyi siihen johtopäätökseen, että kolme viidestä alueesta esiintyy lähes kaikissa tutkituissa määritelmässä ja neljä viidestä alueesta 80 %:ssa määritelmistä. Hänen analyysinsä CSR-käsitteen määritelmästä paljasti viisi yleisimmin esiintyvää aluetta:

- ympäristö,
- sosiaalinen,
- taloudellinen,
- sidosryhmät,
- vapaaehtoisuus (Dahlsrud, 2008).

Lisäksi EU:n kaltainen instituutio määrittelee vihreässä kirjassaan yritysten yhteiskuntavastuun sosiaalisten ja ekologisten näkökulmien vapaaehtoiseksi integroimiseksi yrityksen jokapäiväiseen toimintaan ja vuorovaikutukseen yrityksen sidosryhmien kanssa (Euroopan yhteisöjen komissio, 2001).

CSR-konsepti perustuu samoihin pilareihin kuin kestävä kehitys ja perustuu kolminkertaisen tuloksen periaatteeseen – ihmiset, planeetta, voitto (Epstein & Buhovac, 2014). Kestävän kehityksen ja yritysten yhteiskuntavastuun käsitteet voidaan joskus nähdä lähes identtisinä (Laine, 2005). Ristiriitainen mielipide kestävän kehityksen ja yhteiskuntavastuun suhteesta näkee kestävän kehityksen olevan laajempi käsite kuin yritysten yhteiskuntavastuuta. Yritysten sosiaalinen vastuu on sitten työkalu kestävän kehityksen saavuttamiseen, kun käytetään vapaaehtoisia työkaluja, kuten laatujärjestelmiä, ympäristönhallintajärjestelmiä, puhtaampaa tuotantoa, ekologisia merkkejä jne. (Zadrazilová et al., 2011).

Toisessa näkökulmassa voidaan havaita tiettyjä eroja CSR-käsitteen ja kestävän kehityksen välillä. Näitä eroja tulee kuitenkin käsitellä huolellisesti ja perspektiivisesti. Jotkut näistä eroista on lueteltu alla:

- Visio – CSR katsoo usein menneisyyteen ja pohtii, kuinka organisaatio on vaikuttanut yhteiskuntaan.
- Kestävä kehitys katsoo tulevaisuuteen ja etsii kestäviä ratkaisuja.
- Aikakehys – CSR liittyy enemmän lyhyempiin aikaväleihin ja kestävyys pidempiin.
- Motivaatio – CSR-motivaatio on yleensä yrityksen maineen turvaaminen ja hyvän maineen pitäminen työntekijöiden keskuudessa. Kestävä kehitys on enemmän uusien mahdollisuuksien luomista olemassa oleville tai uusille markkinoille.
- Focus – Yhteiskuntavastuun tavoitteen määrittävät usein eri ryhmien mielipiteet tai painostus – mm. media, poliitikot jne. Monet mielipiteet CSR:stä pitävät sitä samanlaisena kuin sijoittajien, median, poliitikkojen ja muiden "paineryhmien" PR-toiminta. Kestävä kehitys tarkastelee koko arvoketjua – loppuasiakkaasta muihin sidosryhmiin.

Sosiaalinen yrittäjyys ja sosiaalinen innovaatio

Sosiaalinen yrittäjyys on käsite, joka liittyy läheisesti niin kutsuttuun sosiaalitalouteen. sosiaalitaloutta voidaan pitää sosiaalisen yrittäjyyden kattavana käsitteenä. Miten sitten ymmärrämme, mikä on sosiaalitaloutta ja mitä on sosiaalinen yrittäjyys?

Yhteiskuntatalouteen kuuluvat yhteisöt, kuten yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat, molempia osapuolia hyödyttävät tai muut organisaatiot, jotka tarjoavat tuotteita, tavaroita ja palveluita sekä taloudelliset että sosiaaliset intressit huomioon ottaen (Fonteneau et al., 2011). Ne perustuvat triple bottom line -periaatteeseen. Tämän periaatteen perusta on yksinkertainen. Kolminkertaisen tuloksen käsitettä kannattava organisaatio osoittaa, että se ei keskity pelkästään voiton ja talouskasvun saavuttamiseen, vaan myös planeettaan ja toimintansa ympäristönäkökohtiin. Lopuksi se keskittyy myös ihmisiin, toimintansa sosiaalisiin näkökohtiin.

Nicholls (2008) näkee sosiaalisen yrittäjyyden kokoelmana innovatiivisia ja tehokkaita toimintoja, jotka strategisesti keskittyvät sosiaalisten markkinoiden vikojen korjaamiseen ja uusien mahdollisuuksien luomiseen sosiaalisen lisäarvon luomiseksi tavalla, joka maksimoi sosiaalisen vaikutuksen ja luo ympäristön muutokselle.

Tessea (2011) näkee sosiaalisen yrittäjyyden yhteiskuntaa ja ympäristöä hyödyttävänä yritystoimintana. Sosiaalisella yrittäjyydellä on tärkeä rooli paikallisessa kehityksessä ja se luo usein työmahdollisuuksia henkilöille, joilla on terveydellisiä, sosiaalisia tai kulttuurisia haittoja. Voitto käytetään suurelta osin sosiaalisen yrityksen kehittämiseen. Voiton tekeminen on sosiaaliselle yritykselle yhtä tärkeää kuin yleisen hyödyn lisääminen.

Defourny et ai. (2001) tiivistävät sosiaalisen yrittäjyyden peruskuvauksen esimerkkien avulla sosiaalisesta yrittäjyydestä syntyvistä uusista asioista. Nämä sisältävät:

- Uudet tuotteet tai uusi tuotteiden laatu – sosiaalinen yrittäjyys reagoi yhteiskunnan tarpeisiin, ja tämä reaktio johtaa usein uusien palvelujen tai tuotteiden syntymiseen.
- Uusia organisointi- ja/tai tuotantomenetelmiä – sosiaalisen yrittäjyyden sisällä tapahtuu yhteistyötä eri tyyppisten kumppanien välillä, eli palkansaaajien, vapaaehtoisten, tukiorganisaatioiden, paikallisten toimijoiden jne.
- Uusia tuotantotekijöitä – palkattujen työntekijöiden ja vapaaehtoisten yhdistelmää hyödynnetään. Yksi tämän tyyppisen yrittäjyyden erityispiirteistä on kyky hankkia vapaaehtoisia.
- Uudet markkinasuhteet – useissa maissa jotkin toiminnot toteutettiin yksinomaan julkisten palveluntarjoajien toimesta tai epävirallisilla menetelmillä (perhe, naapurit jne.). Toisinaan tiettyjen palveluiden/tuotteiden kysyntä jäi jossain määrin tyydyttämättömäksi. Tilanne on kuitenkin muuttumassa ja tilaa uusille näennäisille markkinoille on ilmaantumassa. Palveluita eivät tarjoa vain julkiset laitokset.

Sosiaalinen yrittäjyys liittyy luontaisesti sosiaalisiin innovaatioihin. Sosiaaliset innovaatiot voivat koskea konseptin, prosessin tai tuotteen muutosta; organisaatiomuutos tai muutokset rahoituksessa; ja myös uusia suhteita sidosryhmiin ja alueisiin.

Sosiaaliset innovaatiot etsivät uusia vastauksia sosiaalisiin ongelmiin (a) tunnistamalla uusia palveluita, jotka parantavat yksilöiden ja yhteisöjen elämänlaatua, (b) tunnistamalla ja toteuttamalla uusia työmarkkinoille integroitumisprosesseja, uusia työmahdollisuuksia ja uusia osallistumisen muodot, kuten tietyt elementit, jotka parantavat yksilöiden asemaa työvoimassa (LEED, 2011). Termit sosiaalinen yrittäjyys ja innovaatio nähdään usein samankaltaisina, ja niiden väliset erot hämärtyvät. Näitä eroja on kuitenkin olemassa. Sosiaalinen yrittäjyys keskittyy ongelmien ratkaisemiseen oman taloudellisen toiminnan kautta, kun taas sosiaalinen innovaatio on merkittävässä roolissa sosiaalisen yrittäjyyden prosessissa.

Kiertotalous

Kiertotalous käsite on ollut yhteiskunnassa pitkään, mutta sen potentiaalia ei hyödynnetä täysimääräisesti. Kiertotalouden periaatteiden kasvava merkitys ja soveltaminen liittyvät maailman väestön kasvuun, talouden kasvuun ja luonnonvarojen hupenemiseen. Tämä johtaa taloudellisiin yksiköihin kohdistuvan paineen lisääntymiseen omavaraisuuden ja uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämisen suhteen (Weetman, 2021).

Toisin kuin ns. lineaaritalous, kiertotalous pyrkii estämään jätteen syntymisen. Ihannetapauksessa jätettä ei synny koskaan, ja resurssit kiertävät mahdollisimman laadukkaasti ja mahdollisimman pitkään. Ympyrämallin tavoitteena on sulkea materiaalivirrat ympyröiksi ja sykleiksi, jotka eivät lopu koskaan.

Tuotteet ja materiaalit säilyvät siis käytössä mahdollisimman pitkään. Kun niiden käyttö loppuu, ne kierrätetään ja palautetaan kiertoon. Täällä syntyy tietty määrä jäännösjätettä, mutta sen pitäisi olla minimaalinen (Nordic Circular Economy Playbook, 2021). Kiertotalouden malli perustuu kierteeseen raaka-aineet-suunnittelu-tuotanto-jakelu-kulutus-keräys-kierrätys-raaka-aineet.

Selvyyden vuoksi se on vastakohta nykyiselle ja ensisijaiselle talousmallille, lineaariselle taloudelle. Tämä perustuu ketjuun raaka-aineet-tuotanto-jakelu-kulutus-jätteet. Suurin osa tuotteista ei kierrätetä elinkaarensa päätyttyä, ja siten suuri määrä jätettä päätyy kaatopaikoille.

Circle Economy (2021) väittää, että valitettavasti vain 8,6 % maailmasta on kiertokulkua. Tämä tarkoittaa, että vain tämä pieni prosenttiosuus kaikista eri syöttömateriaaleista (kuten mineraaleista, fossiilisista polttoaineista ja biomassasta) palautetaan kiertoon.

Jakotalous

Jakamistalouden käsite perustuu palvelujen ja tavaroiden keskinäiseen jakamiseen yksittäisten toimijoiden kesken. Tämä vaihto toteutetaan yleensä Internet-alustojen kautta. Teknologinen nousukausi ja yhteiskunnan digitalisoituminen mahdollistavat siten tällaisen jakamisen edistämisen. Yleisimmät alueet, joihin jakamistalous vaikuttaa, ovat kuljetus- ja majoituspalvelut. Jakamistalouden perusalueita ovat siis majoitus, kuljetus, ajoneuvojen yhteiskäyttö, polkupyörän yhteiskäyttö, yhteinen koulutus, yhteiset työtilat, aikapankit, mikrotyö, tavaroiden vaihto, käytettyjen tavaroiden myynti ja rahoituspalvelut (kuten joukkorahoitus ja vertaisrahoitus).

Näin ollen jakamistalous voidaan periaatteensa kautta nähdä osana kestävästä lähestymistapaa (se voidaan osoittaa juuri jaetun liikenteen esimerkillä). Jakamistalous voidaan ymmärtää talousjärjestelmäksi, jossa omaisuutta tai palveluita jaetaan yksityishenkilöiden kesken joko ilmaiseksi tai maksua vastaan, yleensä internetin kautta” (Oxford Dictionaries 2018).

Koopman et al. (2014), jakamistalous loi arvoja useilla perusmenetelmillä:

- ensimmäinen olennainen tekijä on mahdollisuus hyödyntää käyttämätön omaisuus, joka sellaisenaan katsotaan "passiiviseksi pääomaksi" tai käyttämättömäksi pääomaksi,
- käyttäjien ja palveluntarjoajien yhdistelmä ja siten kysyntä ja tarjonta tekevät markkinoista kilpailukykyisempiä ja erikoistuneempia,
- liiketoimintavalikoima laajenee ja kustannukset (kuten transaktiokulut) pienenevät,
- arviointimekanismien olemassaolo voi merkittävästi välittää epäsymmetrisen tiedon riskiä.

Orsi ja Doskow (2009) jakavat jakamistavoitteet viiteen peruskategoriaan. Valitun tarkoituksen perusteella päätetään sitten jakamisen aihe ja tapa. Nämä tavoitteet voidaan jakaa pyrkimyksiin:

- säästää rahaa tai hankkia omaisuus tai oikeus käyttää sitä,
- säästää aikaa ja vähentää työtä ja vaivaa,

- johtaa ekologisempaan elämäntapaan,
- rakentaa yhteisöä,
- saada uusia taitoja ja kokemusta.

Jakamistalous tarjoaa lukemattomia eri tapoja käyttää ja soveltaa, mutta sen ytimessä voimme havaita erilaisia yhteisiä periaatteita, joille se perustuu (Boudreau ym., 2014).

Nämä ovat seuraavat:

- Arvo ja sen käyttö – jokaisella arvolla on tietty käyttökyky, kun taas tämän arvon täysi käyttämättä jättäminen voidaan katsoa hyödyttömäksi arvoksi. Ajan katsotaan edustavan tätä arvoa jakamistaloudessa (Boudreau ym., 2014).
- Omistajuus korvataan pääsyllä – omistuskäsityksen muutos on periaate, joka muodostaa yhden jakamistalouden kulmakivistä. Klassinen tarve omistaa jotain pysyvästi vähenee näin vähitellen. Käyttäjät tarjoavat ja jakavat omia tavaroitaan ja palveluitaan, kun taas toinen osapuoli käyttää niitä tarpeellisen tai rajoitetun ajan. Näin pysyvä omistus jää taustalle (Hamhari ym. 2015).
- Luottamus – merkittävä osa jakamistaloutta on luottamus, joka on perustekijä kaikille tähän konseptiin osallistuville. Jakamistalous kehittyy kovaa vauhtia ja sen toimintalue laajenee jatkuvasti; siksi tämän luottamuksen painotusta lisätään jatkuvasti (Woskko 2014).

Kysymykset

1. CSR on lyhenne sanoista:

- A. Yrityksen sosiaalinen merkitys
- B. Kuluttajayhteiskunnan luokitus
- C. Yritysten sosiaalinen vastuu
- D. Osuuskunnan sosiaalinen luokitus

2. CSR:n perusta luotiin, kun Howard Bowen julkaisi teoksensa nimeltä:

- A. Yhteiskunta nykymaailmassa
- B. Liikemiehen sosiaaliset vastuut
- C. Vastuut yhteiskunnassa
- D. Liikemies ja etiikka

3. A.B. Carroll määrittelee CSR:n seuraavasti:

- A. Yhdistelmä sosiaalista ja taloudellista vastuuta
- B. Taloudellisen vastuun ja tehokkuuden yhdistelmä
- C. Yhdistelmä ympäristövastuuta ja taloudellista tehokkuutta
- D. Yhdistelmä hyväntekeväisyyttä, eettistä, oikeudellista ja taloudellista vastuuta.

4. CSR:n laajin kehitys tapahtui:

- A. 1970-luku
- B. 1990-luku
- C. 1980-luku
- D. 1960-luku

5. Dahlsrud tutki erilaisia CSR-määritelmiä, ja hänen CSR-käsitteiden määritelmien analyysi paljasti:

- A. 3 aluetta, joilla esiintyy eniten
- B. 4 aluetta, joilla esiintyy eniten
- C. 5 aluetta, joilla esiintyy eniten
- D. 6 aluetta, joilla esiintyy eniten

6. CSR-käsite perustuu:

- A. Kolminkertainen tulos
- B. Tuplaviiva
- C. Neljäs rivi
- D. Ei mikään ylläolevista

7. Sosiaalinen yrittäjyys on käsite, joka liittyy läheisesti:

- A. Kiertotalous
- B. Lineaarinen talous
- C. Jätehuolto
- D. Sosiaalitaloustiede

8. Kolminkertaisella rivillä painotetaan:

- A. Voitto ja yhteiskunta
- B. Yhteiskunta ja ihmiset
- C. Ihmiset ja voitto
- D. Voitto, planeetta ja ihmiset

9. Sosiaalinen yrittäjyys liittyy:

- A. Kiertotalous
- B. Bisnesvaisto
- C. Sosiaaliset innovaatiot
- D. Palvelujen suunnittelu

10. Kiertotalous nähdään seuraavasti:

- A. Talous ympyrässä
- B. Lineaarinen talous
- C. Köyhempien talous
- D. Täydellinen kilpailu

11. Lineaarinen talous perustuu seuraavaan ketjuun:

- A. Raaka-aineet-tuotanto-kulutus-jätteet
- B. Jätteet-raaka-aineet-tuotanto
- C. Raaka-aineet-tuotanto-kulutus-keräys-kierrätys
- D. Raaka-aineet-tuotanto-jakelu-kulutus-jätteet

12. Kiertotalous perustuu seuraavaan ketjuun:

- A. Raaka-aineet-tuotanto-jakelu-kulutus-jätteet
- B. Raaka-aineet-suunnittelu-tuotanto-jakelu-kulutus-keräys-jätteet
- C. Raaka-aineet-suunnittelu-tuotanto-jakelu-kulutus-keräys-kierrätys-raaka-aineet
- D. Raaka-aineet-suunnittelu-jakelu-keräys-raaka-aineet

13. Jakamistalouden käsite perustuu:

- A. Eettisten ja taloudellisten periaatteiden edistäminen
- B. Kolminkertaisen tuloksen konsepti
- C. Kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) ylläpitäminen
- D. Palvelujen tai tavaroiden jakaminen

14. Jakamistalouden käsitteessä niin sanottu "kuollut pääoma" nähdään seuraavasti:

- A. Käyttämätön pääoma, joka voidaan hyödyntää jakamistalouden ansiosta
- B. Osa markkinoita, jotka eivät ole erikoistuneet ja siten kilpailukykyiset
- C. Tiedon epäsymmetria
- D. Transaktiokulut

15. Vaihto jakamistaloudessa tapahtuu useimmiten:

- A. Vaihtokauppatalous
- B. B2B-sektori
- C. B2C-sektori
- D. Internet-alustat

Oikeat vastaukset: 1. - C. / 2. - B. / 3. - D. / 4. - B. / 5. - C. / 6. - A. / 7. - D. / 8. - D. / 9. - C. / 10. - A. / 11. - D. / 12. - C. / 13. - D. / 14. - A. / 15. - D.

Lähteet:

- Boudreau, K. J. & Lakhani, K. R. (2013) Using the crowd as an innovation partner. *Harvard business review*, 91(4), 60-9.
- Carroll, A. B. (1991). The pyramid of corporate social responsibility: Toward the moral management of organizational stakeholders. *Business Horizons*, 34(4), 39-48.
- Carroll, A. B. (1999). Corporate Social Responsibility: Evolution of a Definitional Construct. *Business & Society review*, 38(3), 268–295.
- Commission of the European Communities (2001). *Green Paper: Promoting a European framework for Corporate Social Responsibilities*. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/DOC_01_9_Corporate_Social_Responsibility_Evolution_of_a_Definitional_Construct
- Circle Economy (2021). *Circularity Gap Report 2021*. <https://www.circularity-gap.world/updates-collection/circle-economy-launches-cgr2020-in-davos>
- Dahlsrud, A. (2008). How corporate social responsibility is defined: an analysis of 37 definitions. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 15(1), 1–13. doi:10.1002/csr.132
- Defourny, J., Borzaga, C., & Defourny, J. (2001). *From third sector to social enterprise* (pp 1-28). Routledge.
- Epstein, M. J., & Rejc Buhovac, A. (2014). *Making Sustainability Work. Best Practices in Managing and Measuring Corporate Social, Environmental and Economic Impacts*. Greenleaf.
- Fonteneau, B., Neamtan, N., Wanyama, F., Morais, L. P., de Poorter, M., Borzaga, C., & Ojong, N. (2011). *Social and solidarity economy: Our common road towards decent work*. The Reader.
- Hamari, Juho; Sjöklint, Mimmi; Ukkonen, Antti (2016). The sharing economy: Why people participate in collaborative consumption. *Journal of the Association for Information Science and Technology*. 67(9), 2047-2059.
- Koopman, Ch., Mitchell, M., Thierer, A. (2014). The sharing economy and consumer protection regulation: The case for policy change. *Journal of Business Entrepreneurship and the Law*. 8(2), 529-547.
- Laine, M. (2005). Meanings of the term 'sustainable development' in Finnish corporate disclosures. *Accounting Forum*, 29(4), 395–413. doi:10.1016/j.accfor.2005.04.001
- LEED Forum on Social Innovations. (2011). *Social innovation*. <http://www.oecd.org/cfe/leed/Forum-Social-Innovations.htm>.
- Nordic Circular Economy Playbook (2021). *Nordic Circular Economy Playbook – Circular business models for the manufacturing industry*. <https://pub.nordicinnovation.org/Nordic-Circular-Economy-Playbook/us2021-play.pdf>
- Orsi, J. & Doskow, E. (2009). *The sharing solution: how to save money, simplify your life*. Nolo.
- Oxford Dictionaries (2022). *Definition of sharing economy in English*. Oxford University https://en.oxforddictionaries.com/definition/sharing_economy
- Tessea. (2011). *Studie infrastruktury sociální ekonomiky v ČR*. Nová ekonomika.

Weetman, C. (2021) *A circular economy handbook: how to build a more resilient, competitive and sustainable business*. Kogan Page.

Woskow, D. (2014). *Unlocking the sharing economy: An independent review*. <http://gesd.free.fr/unlocksharing.pdf>

Zadražilová, D. (2011). *Udržitelné podnikání*. Oeconomica.

Nicholls, A. (2008). *Social entrepreneurship: New models of sustainable social change*. UOP.

Moduuli 8

Sosiaalinen yrittäjyys
yksityiskohtaisemmin

Sosiaalinen yrittäjyys yksityiskohtaisemmin

Sosiaalisen yrittäjyyden käsitettä sovelletaan käsiteltäessä sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristökysymyksiä yhteiskunnassa. Ideaa alettiin laajentaa 1980-luvulla Atlantin molemmin puolin. Maantieteellisestä näkökulmasta se on jaettu amerikkalaiseen ja eurooppalaiseen koulukuntaan. Eurooppalaisten kauppakorkeakoulujen kirjoittajat (esim. Mair & Marti, 2006; Nicholls, 2006) osallistuvat keskusteluun ja luottavat sosiaalisen yrittäjyyden käsitteeseen amerikkalaisen ajatusmaailman näkökulmasta täydentäen sitä eurooppalaisella taustalla (Defourny & Nyssens, 2012).

Nichollsin (2006) mukaan sosiaalisella yrittäjyydellä voidaan katsoa kaikkea vapaaehtoisiin resursseihin perustuvasta vapaaehtoisaktivismista yrittäjyyteen perustuviin sosiaalisiin innovaatioihin, joille on ominaista sosiaaliseen tehtävään keskittyvä riskipääoma. Näihin erilaisiin malleihin voi kuulua erilaisia voittoa tavoittelemattomia järjestöjä, jotka vaihtelevat täysin apurahoilla rahoitettavista täysin omarahoitteisiin. Deesin (1998) mukaan sosiaalinen yrittäjyys kuvaa joukko poikkeuksellisia käyttäytymismalleja, joita tulisi tukea ja palkita.

Muun muassa voittoa tavoittelematon järjestö TESSEA listaa myös oman määritelmänsä sosiaalisesta yrittäjyydestä seuraavasti: *yhteiskuntaa ja ympäristöä hyödyttävä yritystoiminta. Sosiaalisella yrittäjyydellä on tärkeä rooli paikallisessa kehityksessä ja se luo usein työmahdollisuuksia henkilöille, joilla on terveydellisiä, sosiaalisia tai kulttuurisia haittoja. Voitto käytetään suurelta osin sosiaalisen yrityksen kehittämiseen. Voiton saavuttaminen on sosiaaliselle yritykselle yhtä tärkeää kuin yleisön hyödyn lisääminen.* (TESSEA, 2022).

Amerikkalainen koulukunta

Sosiaalisen yrittäjyyden ideaa kehitettiin 1990-luvulla Yhdysvalloissa, jossa tunnistettiin kaksi pääsuuntaa. Toisella puolella ajatus liittyy keskittymiseen taloudellisten resurssien varmistamiseen omien tulojen kautta. Tätä ajatusvirtaa kutsutaan "**tienattu tulo**". Toisella puolella on ajatuksen suunta nimeltä "**sosiaalinen innovaatio**" (Defourny & Nyssens, 2012).

Ensimmäinen ajatusvirta sosiaalisesta yrittäjyydestä ja sosiaalisista yrityksistä eli "ansiotuloista" käsittelee voittoa tavoittelemattomien järjestöjen kaupallisen toiminnan käyttöä niiden tehtävien tukemiseksi (Kerlin, 2006). Nämä yhteisöt pyrkivät käsittelemään rahoitukseensa liittyviä kysymyksiä ja hyödyntävät siihen omaa kaupallista voittoa tuottavaa toimintaansa. Tämä voitto käytetään myöhemmin tukemaan tietyn kokonaisuuden sosiaalista tehtävää. Yhteisön moniresurssirahoitusta täydentää siten omat tulot kaupallisesta toiminnasta (Defourny & Nyssens, 2012).

Toinen ajatusvirta, eli "sosiaalinen innovaatio", keskittyy muutosten luojan sosiaalisen yrittäjän persoonallisuuteen ja käyttäytymiseen. Nämä muutokset tuovat uusia asioita, kuten:

- uusia palveluita,
- uutta palveluiden laatua,
- uusia tuotantomenetelmiä,
- uusia tuotannontekijöitä,
- uusia organisaatiomuotoja ja
- uusia markkinoita (Defourny & Nyssens, 2012).

Tämä suunta perustuu laajempaan visioon yrittäjyydestä, joka liittyy William Draytoniin, joka perusti voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen nimeltä Ashoka 1980. Tämä voittoa tavoittelematon yhdistys keskittyy niin sanottuihin "julkisiin yrittäjiin", jotka pystyvät luomaan sosiaalisia innovaatioita eri aloilla. Näin syntyy ekosysteemi sosiaalisesti hyödyllisten muutosten toimijoille (Defourny & Nyssens, 2012; Ashoka, 2020).

Ensimmäiset edelläkävijät sosiaalisen yrittäjyyden kehittämisen alalla ovat Harvard Business School, joka käynnisti Social Enterprise Initiativen vuonna 1993 (Defourny & Nyssens, 2012).

Eurooppalainen koulukunta

Ajatusta sosiaalisesta yrittäjyydestä alettiin kehittää Länsi-Euroopassa 1980-luvulla, mikä loi tiiviimmän yhteyden sen ja sosiaalitalous välillä kun samalla korostetaan selkeää sosiaalista tavoitetta ja hyötyä ihmisille, ryhmille tai yhteiskunnalle (Dohnalová et al., 2016).

Italiaa voidaan pitää maana, jossa luotiin Euroopan sosiaalisen yrittäjyyden perusrakennuspalikat. Siellä syntyi jo 1980-luvulla osuuskuntien muotoisia aloitteita vastauksena toteutumattomiin tarpeisiin työintegraation ja muiden palveluiden alalla (Defourny & Nyssens, 2012). Sosiaalisen yrittäjyyden käsite ilmestyi ensimmäisen kerran vuonna 1991 kun Italian parlamentti hyväksyi lain nro. 381/1991 sosiaalisesta yhteistyöstä, joka antoi sosiaalisille osuuskunnille uuden oikeudellisen aseman (České sociální podnikání, 2013). Tämä oikeudellinen asema soveltui hyvin sosiaalisen yrittäjyyden edelläkävijöille.

EMES perustettiin virallisesti vuonna 2002, sitä ennen se oli tutkijoiden verkosto, jotka olivat osa Euroopan komission rahoittamaa tutkimusohjelmaa. Tämän asiantuntijaorganisaation tavoitteena on luoda eurooppalainen yhteiskuntatalouden tietokanta (Dohnalová et al., 2016).

Muita merkittäviä tutkimusverkostoja ovat mm CIRIEC, jonka perusti vuonna 1947 professori Edgard Milhaud. Tämä kansainvälinen verkosto keskittyy julkisen, sosiaalisen ja yhteiskuntatalouden tutkimukseen (CIRIEC, 2020).

Koko Eurooppaa hallitsi 1990-luvulla yksi sosiaalisten yritysten ensisijainen tyyppi, eli työhön integroitava sosiaalinen yritys (WISE). Tämän tyyppinen sosiaalinen yritys keskittyy heikommassa asemassa olevien yksilöryhmien integroimiseen työmarkkinoille.

Nämä ihmiset integroituvat työelämään ja yhteiskuntaan tuottavan toiminnan kautta. Siksi sosiaalisen yrittäjyyden käsite Euroopassa liitetään usein vain aloitteisiin, jotka liittyvät työmahdollisuuksien luomiseen heikommassa asemassa oleville ihmisryhmille (Defourny & Nyssens, 2012).

Muut Euroopan maat alkoivat ottaa käyttöön uusia yrittäjyyden oikeudellisia statuksia. Uudet osuuskuntatyyppiset oikeudelliset asemat alkoivat ilmaantua myös esimerkiksi Ranskaan, Portugaliin, Espanjaan tai Kreikkaan. Toisaalta Belgian, Iso-Britannian tai Italian kaltaiset maat alkoivat luoda avoimempia sosiaalisen yrittäjyyden malleja, jotka eivät perustuneet yksinomaan osuuskuntien perinteeseen (Defourny & Nyssens 2012; Euroopan komissio, 2020). Isossa-Britanniassa hyväksyttiin vuonna 2004 laki, joka perusti niin sanottuja yleisen edun järjestöjä. Italiassa laki nro. 118/2005 sosiaalisista yrityksistä hyväksyttiin; Laki määrittelee muut oikeudelliset asemat tai sosiaaliset yritykset itse luettelemalla viisi ehtoa:

- virallinen perustaminen,
- oikeushenkilön yksityinen luonne,
- voiton jakamattomuus,
- demokraattiset menettelyt ja
- vapaaehtoistyö

Yksittäisissä Euroopan maissa sosiaalinen yrittäjyys on määritelty lainsäädännössä aikojen saatossa.

Sosiaalitaloustiede

Sosiaaliset yritykset ovat yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin rajalla. Tieteellisessä kirjallisuudessa tämä raja tunnetaan myös nimellä sosiaalitalous. Kiinnostus tätä aluetta ja kolmatta sektoria kohtaan kasvaa jatkuvasti (esim. OECD & LEED, 2013 tai Noya & Clarence, 2007). Kasvu johtuu ensisijaisesti pyrkimyksestä vahvistaa sosiaalitalouden merkitystä paikallistaloudessa ja samalla kuvata sen muita toimintoja, mukaan lukien hyvinvointivaltion ongelmien ratkaiseminen. Sosiaalitalouden ensisijaisena tavoitteena voidaan pitää väestön taloudellista, sosiaalista ja ympäristöllistä etenemistä molempia osapuolia hyödyttävien toimintojen kautta (Hunčová, 2007).

Yleisesti ottaen yhteiskuntatalous tukee niitä arvoja ja periaatteita, jotka keskittyvät ihmisten ja heidän yhteisönsä ja yhteiskunnan tarpeisiin (Dohnalová, 2006).

Termiä sosiaalitalous voidaan käyttää merkitsemään sitä kansantalouden osaa, joka muodostaa niin kutsutun "kolmannen sektorin" (Noya & Clarence, 2007).

Tämä sektori täydentää kahta talouden perussektoria eli julkista ja yksityistä sektoria. Yhteiskuntataloustiede sisältää siten osittain markkinasektorin ja osittain myös siviilisektorin (Dohnalová et al., 2016).

Kolmanneksi sektoriksi katsotaan se osa taloutta, jossa yksityiset talousyrittäjät toimivat ja luovat tiettyä taloudellista toimintaa, eivät ole riippuvaisia valtiosta ja noudattavat samanaikaisesti julkisesti hyödyllisiä tavoitteita, jotka ovat sosiaalisia, ympäristöllisiä ja paikallisia (Dohnalová, Deverová, Sloufová & Stastná, 2012; Borzaga & Defourney, 2001).

Sosiaalinen yritys

Termiä sosiaalinen yritys käytetään yleisesti kaikkialla maailmassa, mutta se voi edustaa erilaisia asioita todellisuudessa. Mahdollinen syy termin lähestymistavan monimuotoisuuteen voi olla se, että itse termit "sosiaalinen" ja "yritys" voidaan määritellä laajasti, ja ongelmat yhtenäisen selityksen antamisesta voivat kasvaa, kun näitä termejä yhdistetään (Davister, Defourney & Gregorie, 2004). Tekstissä erotetaan kaksi sosiaalisen yrityksen tyyppiä – yleinen sosiaalinen yritys ja työelämään integroitava sosiaalinen yritys.

- *Yleinen sosiaalinen yritys*

Yleinen sosiaalinen yritys perustuu sellaisen yrityksen missioon, jonka tavoitteena on toteuttaa julkisesti hyödyllisiä tavoitteita sosiaalisen, ympäristön tai paikallisen edun alalla; näihin tavoitteisiin voi liittyä myös koulutus- ja kulttuurialat. Yleinen sosiaalinen yritys ei liity heikommassa asemassa olevien ihmisryhmien työelämään integroitumiseen.

- *Työintegraation sosiaaliset yritykset (WISE)*

Koko Euroopassa sosiaalinen yrittäjyys liittyy ensisijaisesti työttömyyden käsittelemiseen ja yksilöiden sosiaaliseen integroitumiseen takaisin yhteiskuntaan (EMES PERSE, 2018). Tämän tyyppinen sosiaalinen yritys keskittyy ensisijaisesti työhön ja sosiaaliseen integraatioon (Defourney & Nyssens, 2012). Siten nämä yritykset keskittyvät myös uusien työpaikkojen luomiseen heikommassa asemassa oleviin yhteiskuntaryhmiin kuuluville henkilöille. Tämän tyyppinen sosiaalinen yrittäjyys luo työtä heikommassa asemassa oleville ihmisille. Näillä henkilöillä on minimaaliset mahdollisuudet työskennellä perinteisissä yrityksissä (Nyssens, 2006). WISE keskittyy siis heikommassa asemassa oleviin yhteiskuntaryhmiin, jotka ovat vaarassa syrjäytyä pysyvästi työmarkkinoilta. Työintegraatioyhteiskunnalliset yritykset integroivat heikommassa asemassa olevat ryhmät takaisin näille markkinoille yhdistämällä koulutusta ja heidän taitojensa kehittämistä markkinoilla toimivassa sosiaalisen ulottuvuuden omaavassa yrityksessä (Spear & Bidet, 2005).

Davisterin, Defourneyn ja Gregoiren (2004) määritelmän mukaan työintegraatioyhteiskunnan yritykset voidaan nähdä itsenäisinä kokonaisuuksina, joiden päätavoitteena on työmarkkinoilla merkittäviä esteitä kohtaavien henkilöiden integroituminen työhön. Näiden heikommassa asemassa olevien henkilöiden työintegraatio saavutetaan ensisijaisesti heidän

epäedullista asemaansa kunnioittavalla tuotantotoiminnalla tai näiden heikommassa asemassa olevien henkilöiden ammatillisella koulutuksella ammatillisen pätevyyden kohottamiseksi.

Sosiaalinen yrittäjä

Huomattavia sosiaalisia yrittäjiä ovat muun muassa Susan B. Anthony, William Drayton, Florence Nightingale, Vinoba Bhave, James Yen tai myös Muhammad Yunus. Vaikka nämä valitut sosiaaliset yritykset on helppo tunnistaa, on mahdotonta luoda sosiaalisen yrittäjän määritelmää, joka ilmentäisi sekä edellä mainittujen sosiaalisten yrittäjien että muiden vähemmän tunnettujen yhteisiä keskeisiä puolia. Sosiaaliset yrittäjät ovat kuin taidetta – he uhmaavat yhtenäistä määritelmää ja kieltäytyvät jakamasta yhteistä nimitystä. Tämä voi ehkä selittää, miksi tutkijoilla ja tiedemiehillä on tähän asti ollut vaikeuksia löytää määritelmää, joka kattaisi tämän termin (Guo & Bielefeld, 2014).

Dees (1998) leimaa sosiaaliset yrittäjät uhanalaiseksi lajiksi, jolla on kykyä ja temperamenttia tämän tyyppiseen työhön ja joka yrittää löytää uusia polkuja sosiaaliseen kehitykseen.

Bacq & Jansenin (2011) mukaan sosiaalinen yrittäjä on yksilö, joka tunnistaa, arvioi ja hyödyntää mahdollisuuksia luoda kaupallisen toiminnan kautta yhteiskunnallisesti hyödyllistä toimintaa ja käyttää käytössään olevia resursseja tähän tarkoitukseen.

Lisäksi Campbell (1998) näkee sosiaalisen yrittäjän sosiaalisesti suuntautuneiden yritysten tarjoajana, joka tarjoaa tarvittavia tuotteita yhteisöille.

Kysymykset

1. Millainen sosiaalinen yrittäjyys on hallitsevassa asemassa Euroopassa?

- A. Työintegraation sosiaalinen yritys
- B. Ympäristöystävällinen sosiaalinen yritys
- C. Yleinen sosiaalinen yritys
- D. Sosiaalinen innovaatio

2. Mitkä kaksi sosiaalisen yrittäjyyden koulukuntaa ovat olemassa maantieteellisesti katsottuna?

- A. Eurooppalainen ja amerikkalainen koulukunta
- B. Aasialainen ja amerikkalainen koulukunta
- C. Aasialainen ja australialainen koulukunta
- D. Eurooppalainen ja australialainen koulukunta

3. Minä vuonna voittoa tavoittelematon Ashoka-järjestö perustettiin?

- A. 1990
- B. 1980
- C. 2000
- D. 1960

4. Kenen näistä henkilöistä ei pitäisi olla pidetään sosiaalisena yrittäjänä?

- A. Donald Trump
- B. Susan B. Anthony
- C. William Drayton
- D. Muhammad Yunus

5. Millä vuosisadalla tapahtui sosiaalisen yrittäjyyden käsitteen/keskustelun laajeneminen?

- A. 1700-luvulla
- B. 1800-luvulla
- C. 1900-luvulla
- D. 2000-luvulla

6. Kuka perusti CIRIECin?

- A. Edgard Milhaud
- B. Vinoba Bhave
- C. James Yen
- D. Florence Nightingale

7. Milloin CIRIEC perustettiin?

- A. 1947
- B. 1957
- C. 1978
- D. 1987

8. Milloin EMES perustettiin?

- A. 1991
- B. 1996
- C. 2002
- D. 2012

9. Mitkä kaksi sosiaalisen yrittäjyyden tyyppiä amerikkalainen koulukunta erottaa toisistaan?

- A. Sosiaalinen innovaatio ja ansiotulot
- B. Sosiaalinen innovaatio ja WISE
- C. Sosiaalinen innovaatio ja ympäristöllinen sosiaalinen yritys
- D. Ansaitut tulot ja WISE

10. Mitkä kaksi sosiaalisen yrittäjyyden tyyppiä Eurooppa-koulu erottaa toisistaan?

- A. Ansaitut tulot ja WISE
- B. WISE ja yleinen sosiaalinen yritys
- C. Sosiaalinen innovaatio ja WISE
- D. WISE ja sosiaalinen ympäristöyritys

11. Millaisen sosiaalisen yrityksen kautta heikommassa asemassa olevat yksilöryhmät integroituvat takaisin työmarkkinoille ensisijaisesti?

- A. WISE
- B. Yleinen sosiaalinen yritys
- C. Ympäristöystävällinen sosiaalinen yritys
- D. Voittoa tavoittelemattomat järjestöt

12. Minkä sektoreiden rajalla yhteiskuntatalous sijaitsee?

- A. Yksityinen, julkinen ja kolmas sektori
- B. Yksityinen ja julkinen sektori
- C. Yksityinen ja toinen sektori
- D. Julkinen ja toinen sektori

13. Julkisesti hyödyttävien tavoitteiden saavuttamisen alueita ovat:

- A. Ympäristöalue
- B. Sosiaalinen alue
- C. Paikallisen edun alue
- D. Kaikki yllä oleva

14. Minä vuonna Harvard Business School käynnisti "Social Enterprise Initiativen"?

- A. 1983
- B. 1989
- C. 1993
- D. 1999

15. Missä maassa sosiaalisen yrittäjyyden perusta rakennettiin?

- A. Italia
- B. Belgia
- C. Iso-Britannia
- D. Suomi

Oikeat vastaukset: 1. - A / 2. - A / 3. - B / 4. - A / 5. - C / 6. - A / 7. - A / 8. - C / 9. - A / 10. - B / 11. - A / 12. - A / 13. - D / 14. - C / 15. - A

Lähteet

- Ashoka (2020, November 10). *Ashoka*. <https://www.ashoka.org/>
- České sociální podnikání (2013, April 17). *Sociální podnikání v Itálii*. <https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/clanky/2194-socialni-podnikani-v-italii>.
- Bacq, S., & Jansen, F. (2011). The Multiple Faces of Social Entrepreneurship: A Review of Definitional Issues Based on Geographical and Thematic Criteri. *Entrepreneurship and Regional Development*, 23(5), 373-403. <http://dx.doi.org/10.1080/08985626.2011.577242>
- Borzaga, C., Galera, G., & Nogales, R. (2008). *Social Enterprise: A New Model for Poverty Reduction and Employment Generation*. United Nations Development Programme.
- Campbell, S. (1998). Social entrepreneurship: how to develop new social-purpose business ventures. *Health Care Strategic Management*, 16(5), 17-18.
- Davister, C. Defournay, J. & Gregoire, O. (2004). *Work Integration Social Enterprises in the European Union: an Overview of Existing Models. Working paper no. 04/04. EMES European Research Network*. https://emes.net/content/uploads/publications/PERSE_04_04_Trans-ENG.pdf
- Defournay J., & Nyssens, M. (2012). *The EMES Approach of Social Enterprise in a Comparative Perspective*. http://www.emes.net/site/wp-content/uploads/EMES-WP-12-03_Defournay-Nyssens.pdf
- Dees, J.G. (1998). The meaning of social entrepreneurship. Draft Report for the Kauffman Center for Entrepreneurial Leadership, 1 – 6.
- Dohnalová, M. (2006). *Sociální ekonomika v evropském kontextu*. Nadace Universitas, Scientia (Nadace Universitatis Masarykiana).
- Dohnalová, M., Deverová, L., Šloufová, R., & Šťastná, J. (2012). *Sociální ekonomika, sociální podnikání: podnikání pro každého*. Wolters Kluwer ČR.
- Dohnalová, M., Deverová, L., Legnerová, K., & Pospíšilová, T. (2016). *Lidské zdroje v sociálních podnicích*. (1. vydání). Wolters Kluwer ČR.
- EMES PERSE. (2018). PERSE Project. Emes European Research Network. <http://www.emes.net/what-we-do/research-projects/workintegration/perse/>
- Evropská komise (2020). *Annual Report of the Social Protection Committee now available*. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=9820>
- Guo, Ch., & Bielefeld, W. (2014). *Social Entrepreneurship – An Evidence-based Approach to Creating Social Value*. Jossey-Bass.
- Hunčová, M. (2007). *Sociální ekonomika a sociální podnik*. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (Acta Universitatis Purkynianae).
- Kerlin, J. (2006). Social Enterprise in the United States and Europe: Understanding and Learning from the Differences. *Voluntas*, 17(3), 247–263. doi: <https://doi.org/10.1007/s11266-006-9016-2>
- Mair, J., & Marti, I. (2006). Social Entrepreneurship Research: a Source of Explanation, Prediction and Delight. *Journal of World Business*. 41(1), 36-41. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jwb.2005.09.002>

Nicholls, A. (2006). *Social Entrepreneurship: New Models of Sustainable Social Change*. Oxford University Press.

Noya, A., & Clarence, E. (2007). *The Social Economy: Building Inclusive Economies, Local Economic and Employment Development (LEED)*. OECD Publishing.

OECD & LEED (2013). *Job Creation Through the Social Economy and the Social Entrepreneurship*. http://www.oecd.org/cfe/leed/130228_Job%20Creation%20through%20the%20Social%20Economy%20and%20Social%20Entrepreneurship_RC_FINALBIS.pdf

Spear, R., & Bidet, E. (2005). Social Enterprise for Work Integration in 12 European Countries: a Descriptive Analysis. *Annals of Public and Cooperative Economics*, 76(2), 195-231. doi:10.1111/j.1370-4788.2005.00276.x

TESSEA ČR. (2022) *Definice a principy sociálního podniku*. <http://www.tessea.cz/tessea-o-nas/definice-a-principy-socialniho-podnikani>

Moduuli 9

Kiertotalous

Kiertotalous

Kiertotalous on uusi lähestymistapa, joka poikkeaa lineaarisen talouden mallista "osta, käytä, heitä pois". Itse asiassa kiertotalous on korjaavaa ja uudistavaa, jonka tavoitteena on määritellä tuotteet ja palvelut uudelleen jäännösten uudelleenkäytön perusteella. Kiertotalous on uusi tapa luoda arvoa ja viime kädessä vaurautta. Se toimii pidentämällä tuotteiden käyttöikä parantamalla suunnittelua ja huoltoa sekä siirtämällä jätettä toimitusketjun lopusta alkuun – itse asiassa käyttämällä resursseja tehokkaammin käyttämällä niitä yhä uudelleen, ei vain kerran.

Kiertotalous on tuotanto- ja kulutusmalli, johon kuuluu olemassa olevien materiaalien ja tuotteiden jakaminen, liisuus, uudelleenkäyttö, korjaaminen, kunnostaminen ja kierrätys mahdollisimman pitkään. Tällä tavoin tuotteiden elinkaarta pidennetään.

Käytännössä se tarkoittaa jätteen vähentämistä minimiin. Kun tuote saavuttaa käyttöikänsä lopun, sen materiaalit pidetään taloudessa aina kun mahdollista. Niitä voidaan käyttää tuottavasti yhä uudelleen ja uudelleen, mikä luo lisäarvoa.

Tämä on poikkeama perinteisestä eli lineaarisesta talousmallista, joka perustuu ota-tee-käytä-hävitä -malliin. Tämä malli perustuu suuriin määriin halpoja, helposti saatavilla olevia materiaaleja ja energiaa.

Myös osa tätä mallia on suunniteltu vanheneminen, kun tuote on suunniteltu kestämään rajoitettu käyttöikä, jotta kuluttajia rohkaistaan ostamaan se uudelleen. Euroopan parlamentti on vaatinut toimenpiteitä tämän käytännön torjumiseksi.

Kuva 1: Kiertotalous

Lähde: EU, Kiertotalous 2015

Kiertotalous: historialliset perusteet

Eurooppalaisen CE:n (Circular Economy) mukaan strategiaa pidetään kestävänsä kehityksen innovatiivisena ajatuksena, mutta se on vielä lapsenkengissään (Murray et al., 2017). Sen juuret juontavat kuitenkin Pearcen ja Turnerin aikaisempaan työhön (Sacchi et al., 2018), ja jopa Kiinan kaltaiset maat ovat ottaneet tämän paradigman käyttöön talouksissaan useita vuosikymmeniä sitten. Kaiken kaikkiaan eurooppalainen CE-konsepti yrittää erottaa talouskasvun resurssien ehtymisestä ja kannustaa jätteiden vähentämiseen siirtyessä "kehdestä hautaan" (lineaaritalous) ajattelutavasta "kehdestä kehtoon" -prosessiin (kiertokulku). Gregson et al., (2015). Tässä mielessä kiertotalouden kehityksen takaavia tekijöitä eurooppalaisen talouskasvun mallissa ovat "uusiutuva energia, resurssien tuottavuus, kierrätysaste, ympäristötyöllisyys ja innovaatiot" (Busu, 2019, s. 10) . Eurooppalainen CE-strategia asettaa suuria haasteita sosioekonomisille sidosryhmille, erityisesti yrityksille, joiden on otettava merkittäviä riskejä siirtyessään lineaarisesta taloudesta innovatiiviseen kiertotalouteen. Jos yritykset kuitenkin ylittävät nämä riskit, liiketoiminta on kilpailukykyisempää markkinoilla (Jørgensen & Remmen, 2018). CE-strategian vaikutukset yrityksiin mahdollistavat CE:n liiketoimintakonseptien toteuttamiseen yrityksissä.

CE:n määritelmästä ei kuitenkaan vallitse yksimielisyyttä. Korhonen et al. (2018) totesivat, että eurooppalainen CE-määritelmä on pinnallinen ja järjestäytymätön, sekoitus ajatuksia eri tieteenaloilta, mukaan lukien teolliset ekosysteemit, teollisuusekologia, materiaalivirrat, talous, biologia, ympäristötalous jne. Muut kirjoittajat (Lewandowski, 2016; Lieder & Rashid, 2016; Sacchi et al., 2018) tarkastelivat olemassa olevia erilaisia CE-käsitteitä niiden erilaisissa hyväksynnöissä. Kaikki nämä kirjoittajat väittivät, että tietyt CE:n näkökohdat – jopa institutionaaliset, kulttuuriset tai lainsäädännölliset kysymykset – puuttuvat kirjallisuudesta. Murray et al. (2017) ovat myös kritisoineet nykyistä CE-lähestymistapaa: Ensinnäkin kestävänsä kehityksen kannalta ratkaisevan sosiaalisen ulottuvuuden huomiotta jättämisestä ja toiseksi heikosti pohjautuvien pinnallisten tavoitteiden suunnittelusta ja sen toteutumisen tulevien seurausten ennakoimatta jättämisestä.

Huolimatta CE:n rajoituksista nykyisellä konseptilla on kaksi pääosa-aluetta. Ensinnäkin CE palauttaa materiaalin elinkaaren merkityksen, sen arvon ja laadun. Toiseksi CE tarjoaa jakamistalouden mahdollisuuksia kestävänsä tuotannon rinnalla sopivampiin tuotantokulutuskulutusmalleihin (Korhonen et al., 2018), CE-liiketoimintamallien, kuten silmukoiden hidastamisen (esim. tarpeiden tyydyttäminen ilman tuotteen omistusta, laajentaminen). tuotteen arvo, pitkäikäisten tuotteiden suunnittelu, riittävyteen rohkaiseminen tai tuotteen käyttöä pidentäminen loppukäyttäjätasolla) tai silmukoiden sulkeminen (esim. resurssi-arvon laajentaminen tai teollinen symbioosi) (Bocken et al., 2016).

Maaillan väestö kasvaa ja sen myötä raaka-aineiden kysyntä. Keskeisten raaka-aineiden tarjonta on kuitenkin rajallista.

Rajalliset toimitukset merkitsevät myös sitä, että jotkut EU-maat ovat riippuvaisia muista maista raaka-aineissaan.

Lisäksi raaka-aineiden luhinnalla ja käytöllä on suuri vaikutus ympäristöön. Se lisää myös energiankulutusta ja CO₂ päästöt. Raaka-aineiden älykkäämpi käyttö kuitenkin mahdollistaa pienemmät CO₂ päästöt.

Toimenpiteet, kuten jätteen ehkäisy, ekosuunnittelu ja uudelleenkäyttö voisi myös säästää EU:n yritysten rahaa ja vähentää vuotuisia kasvihuonekaasupäästöjä. Tällä hetkellä päivittäin käyttämiemme materiaalien tuotanto muodostaa 45 % CO₂ -päästöistä.

Siirtyminen kohti kiertotaloutta voisi tuoda etuja, kuten ympäristöön kohdistuvan paineen vähentämisen, raaka-aineiden toimitusvarmuuden parantamisen, kilpailukyvyyn lisäämisen, innovaation edistämisen, talouskasvun kiihdyttämisen (lisäys noin 0,5 % bruttokansantuotteesta), työpaikkojen luomisen (pelkästään EU:ssa 700 000 työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä).

Kuluttajille tarjotaan myös kestävämpiä ja innovatiivisempia tuotteita, jotka lisäävät elämänlaatua ja säästävät rahaa pitkällä aikavälillä.

Maaliskuussa 2020 Euroopan komissio esitteli kiertotalouden toimintasuunnitelma, jonka tavoitteena on edistää kestävämpää tuotesuunnittelua, vähentää hukkaa ja vahvistaa kuluttajia esimerkiksi luomalla oikeus korjata. Painopiste on resurssivaltaisilla aloilla, kuten elektroniikka ja ICT, muovit, tekstiilit ja rakentaminen.

EU parlamentti hyväksyi helmikuussa 2021 päätöslauselman. Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma vaatii lisätoimenpiteitä hiilineutraalin, ympäristön kannalta kestävän, myrkyttömän kiertotalouden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä, mukaan lukien tiukemmat kierrätysäännöt ja sitovat tavoitteet materiaalien käytölle ja kulutukselle vuoteen 2030 mennessä.

Maaliskuussa 2022 komissio julkaisi ensimmäinen toimenpidepaketin joka nopeuttaa siirtymistä kiertotalouteen osana kiertotalouden toimintasuunnitelmaa. Ehdotuksia ovat muun muassa kestävien tuotteiden edistäminen, kuluttajien voimaannuttaminen vihreään siirtymiseen, rakennusalan tuotteiden sääntelyn tarkistaminen ja strategian luominen kestäville tekstiileille.

Kiertotalous on tullut jäädäkseen. Tästä ei voi olla epäilystäkään: ei tarvitse muuta kuin vierailla verkkosivuilla, jotka Euroopan komissio on teettänyt tälle teemalle ja jotka esittelevät kiertotalouspaketin kuluvan vuoden toimintasuunnitelman sekä aloitteet kiertotalouden edistäminen useiden sidosryhmien parissa.

Kiertotalouden nousu ja sen työkalut

Kiertotalous yhdistää kierrätyksen työkalut, levittää niitä systeemitasolla ja vie korkeammalle tasolle. Sen tavoitteena on vähentää jätettä ja resurssien käyttöä muuttamalla tuotteiden elinkaarta.

Kiertotaloudesta on monia erilaisia tulkintoja, joten aina ei voi olla varma, mikä on kiertoa ja mikä ei. Lisäksi asialla on kauaskantoisia seurauksia esimerkiksi erot resurssi-, energia- ja jätehuoltokäytännöissämme ja niiden seuraukset: nämä näkökohdat ja niihin liittyvät osa-alueet ansaitsevat oman erillisen analyysin, joten niitä ei käsitellä tässä yhteydessä. Sen sijaan, että

kuvailaan olemassa olevia vakiintuneita käytäntöjä, pyrimme antamaan yleiskuvan siitä, millaisia uusia, innovatiivisia, tulevaisuuteen suuntautuvia – ja myös kiertomaisia tai kestäviä – ratkaisuja on saamassa jalansijaa.

Kiertotalous ei ole uusi idea; se on ollut laajalle levinnyt tiedemaailmassa jo vuosikymmeniä. Ajatus jätteen määrän ja resurssien käytön vähentämisestä on ollut julkisuudessaakin jo pitkään, joten miksi kiertotalous alkaa oikeasti ilmaantua vasta nyt?

Ilmiön taustalla on kolme päätrendiä, jotka yhdessä ovat kiertotalouden ajureita:

1. Muuttuvat kuluttajien tarpeet;
2. Resurssien puute;
3. Teknologiset läpimurrot.

Kiertotalouden työkaluja – muutakin kuin kierrätystä

Kiertotalous on helppo yhdistää kierrätykseen ja kierrätys muovi-, paperi- ja metallijätteen valikoivaan hävittämiseen. Vaikka valikoivan jätteen hävittämisen leviäminen on tärkeä virstanpylväs matkalla kohti vielä jättettömämpää maailmaa. Kiertotaloudessa on kyse paljon enemmän kuin pelkästä kierrätyksestä. Asiasta tekee enemmän se, että sen työkalut ovat läsnä koko arvoketjussa tuotesuunnittelusta valmistusprosessiin ja kuluttajien käyttöön. Lisäksi nämä työkalut vaihtelevat sen suhteen, kuka niistä on arvoketjussa vastuussa: toimittaja, valmistaja, kuluttaja – tai mahdollisesti kaikki yhdessä. Suurin osa työkaluista ei ole uusia – niiden vahvuus on siinä, että arvoketjun osallistajat käyttävät niitä yhdessä.

Eri työkalut:

1. Kestävä suunnittelu
2. Jakaminen
3. Huolto, korjaus
4. Peruskorjaus
5. Uudelleenvalmistus
6. Kierrätys
7. Kierrätys valmistusprosessin aikana
8. Uudelleenkäyttö.

Kysymykset

1. Kiertotalous perustuu kolmeen periaatteeseen, mitkä?

- A. Poista jätteet ja saasteet, kierrätä tuotteet ja materiaalit ja elävöitä luontoa
- B. Tuota jätettä ja saasteita, kierrätä tuotteita ja materiaaleja ja uudista luontoa
- C. Poista jätteet ja saasteet, kierrätä tuotteet ja materiaalit ja saastuttaa luontoa
- D. Poista resurssit ja saastuminen, kierrätä tuotteita ja materiaaleja ja elvytä luontoa

2. Kiertotalous on uusi tapa...

- A. Arvon luominen ja taantuma
- B. Luoda arvoa ja viime kädessä vaurautta
- C. Köyhyys ja viime kädessä vauraus
- D. Stagnaatio ja lopulta vauraus

3. Mitä on kiertotalous?

- A. On rakentamisen ja kulutuksen malli
- B. On tuotanto- ja kulutusmalli
- C. On muuntamisen ja kulutuksen malli
- D. On kääntymisen ja pysähtymisen malli

4. Kiertotalouteen liittyy erilaisia tehtäviä, mitkä?

- A. olemassa olevien materiaalien ja tuotteiden jakaminen, liisaus, uudelleenkäyttö, korjaus, kunnostus ja kierrätys mahdollisimman pitkään
- B. olemassa olevien materiaalien ja tuotteiden jakaminen, liisaus, käyttö, korjaus, kunnostaminen ja kierrätys mahdollisimman pitkään
- C. olemassa olevien materiaalien ja tuotteiden jakaminen, liisaus, uudelleenkäyttö, vahingoittaminen, kunnostaminen ja kierrätys mahdollisimman pitkään
- D. olemassa olevien materiaalien ja tuotteiden jakaminen, liisaus, käyttö, vahingoittaminen, kunnostaminen ja kierrätys mahdollisimman pitkään

5. Käytännössä kiertotalous tarkoittaa...

- A. Ilmanlaadun vähentäminen minimiin
- B. Lisää jätettä maksimiin
- C. Resurssien vähentäminen minimiin
- D. Jätteen vähentäminen minimiin

6. Mistä talousmallista kiertotalous lähtee?

- A. Tämä malli perustuu suuriin määriin halpoja, helposti saatavilla olevia materiaaleja ja energiaa
- B. Multilineaarinen talousmalli, joka perustuu ota – tee – käytä – heitä pois –malliin
- C. Lineaarinen talousmalli, joka perustuu ota – tee – käytä – heitä pois –malliin
- D. Perinteinen

7. Mitkä tekijät takaavat kiertotalouden kehityksen eurooppalaisen talouskasvun mallissa?

- A. Uusiutuva energia, resurssien tuottavuus, kierrätysaste, ympäristöystävällisyys ja innovaatiot
- B. Uusiutuva energia, resurssien tuottavuus, tuotantonopeus, ympäristöystävällisyys ja innovaatiot
- C. Uusiutuva energia, resurssien tuottavuus, kierrätysaste, ympäristöystävällisyys ja jatkuvuus
- D. Uusiutuva energia, resurssien tuottavuus, kierrätysaste, ympäristöystävällisyys ja innovaatio

8. Eurooppalainen CE-strategia tuo suuria haasteita sosioekonomisille sidosryhmille, erityisesti yrityksille, joiden on otettava merkittäviä riskejä...

- A. Siirtyminen monilinjaisesta taloudesta innovatiiviseen kiertotalouteen
- B. Siirtyminen lineaarisesta taloudesta vanhanaikaiseen kiertotalouteen
- C. Siirtyminen lineaarisesta taloudesta innovatiiviseen kiertotalouteen
- D. Siirtyminen lineaarisesta taloudesta innovatiiviseen multilineaariseen talouteen

9. Siirtyminen kohti kiertotaloutta voisi tuoda etuja, kuten...

- A. Lisääntyvä ympäristöpaine, parantaa raaka-aineiden toimitusvarmuutta, lisää kilpailukykyä, edistää innovaatioita, vauhdittaa talouskasvua, luoda työpaikkoja
- B. Ympäristöpaineiden vähentäminen, raaka-aineiden toimitusvarmuuden pakeneminen, kilpailukyvyyn lisääminen, innovaation edistäminen, talouskasvun vauhdittaminen, työpaikkojen luominen
- C. Ympäristöpaineiden vähentäminen, raaka-aineiden toimitusvarmuuden parantaminen, kilpailukyvyyn lisääminen, innovaatioiden edistäminen, talouskasvun lisääminen, työpaikkojen luominen
- D. Ympäristöpaineiden vähentäminen, raaka-aineiden toimitusvarmuuden parantaminen, kilpailukyvyyn lisääminen, innovaatioiden edistäminen, talouskasvun vauhdittaminen, työpaikkojen luominen

10. Miksi meidän pitää siirtyä kiertotalouteen?

- A. Maailman väestö kasvaa ja sen myötä raaka-aineiden kysyntä. Keskeisten raaka-aineiden tarjonta on kuitenkin rajallista
- B. Maailman väestö kasvaa ja sen myötä raaka-aineiden kysyntä. Keskeisten raaka-aineiden tarjonta on kuitenkin rajaton
- C. Maailman väestö vähenee ja sen myötä raaka-aineiden kysyntä. Keskeisten raaka-aineiden tarjonta on kuitenkin rajallista
- D. Maailman väkiluku on pysähtynyt ja sen mukana raaka-aineiden kysyntä. Keskeisten raaka-aineiden tarjonta on kuitenkin rajallista

11. Mitä hyötyä kiertotalouden toteuttamisesta on?

- A. Siirtyminen kohti kiertotaloutta voisi tuoda etuja, kuten ympäristöön kohdistuvan paineen vähentämisen, raaka-aineiden toimitusvarmuuden parantamisen, kilpailukyvyyn lisäämisen, innovaation edistämisen, talouskasvun kiihdyttämisen (lisäys 0,5 % bruttokansantuotteesta), työpaikkojen luomisen (Pelkästään EU:ssa 700 000 työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä)
- B. Siirtyminen kohti kiertotaloutta voisi tuoda etuja, kuten kasvavaa ympäristöpainetta, parantaa raaka-aineiden toimitusvarmuutta, lisää kilpailukykyä, edistää innovaatioita, vauhdittaa talouskasvua (lisämäärä 0,5 prosenttia bruttokansantuotteesta), luoda työpaikkoja (Pelkästään EU:ssa 700 000 työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä)
- C. Siirtyminen kohti kiertotaloutta voisi tuoda etuja, kuten ympäristöön kohdistuvan paineen vähentämisen, raaka-aineiden toimitusvarmuuden parantamisen, kilpailukyvyyn heikkenemisen, innovoinnin edistämisen, talouskasvun kiihdyttämisen (lisä 0,5 %

bruttokansantuotteesta), työpaikkojen luomisen (Pelkästään EU:ssa 700 000 työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä)

- D. Siirtyminen kohti kiertotaloutta voisi tuoda etuja, kuten ympäristöön kohdistuvan paineen vähentämisen, raaka-aineiden toimitusvarmuuden parantamisen, kilpailukyvyyn lisäämisen, innovaation edistämisen, talouskasvun kiihdyttämisen (lisämäärä 0,5 % bruttokansantuotteesta), työpaikkojen luomisen (Pelkästään EU:ssa 700 000 työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä)

12. Ilmiön taustalla on kolme suurta trendiä, jotka yhdessä ovat kiertotalouden ajureina, mitkä?

- A. Kuluttajien muuttuvat tarpeet, resurssipula ja teknologiset läpimurrot
- B. Muuttuvat tuottajien tarpeet, resurssipula ja teknologiset läpimurrot
- C. Kuluttajien muuttuvat tarpeet, resurssien runsaus ja teknologiset läpimurrot
- D. Kuluttajien muuttuvat tarpeet, resurssipula ja teknologiset takaiskut

13. Mitkä ovat erilaiset kiertotalouden työkalut?

- A. Kestävä suunnittelu, jakaminen, huolto, korjaus, kunnostus, uudelleent valmistus, kierrätys, kierrätys valmistusprosessin ja kaupallistamisen aikana
- B. Kestävä suunnittelu, jakaminen, huolto, korjaus, valmistus, uudelleent valmistus, kierrätys, kierrätys valmistusprosessin aikana ja uudelleenkäyttö
- C. Kestävä suunnittelu, jakaminen, ylläpito, pilaaminen, kunnostaminen, uudelleent valmistus, kierrätys, kierrätys valmistusprosessin aikana ja uudelleenkäyttö
- D. Kestävä suunnittelu, jakaminen, huolto, korjaus, kunnostus, uudelleent valmistus, kierrätys, kierrätys valmistusprosessin aikana ja uudelleenkäyttö

14. Mitä EU tekee tullakseen kiertotaloudeksi?

- A. Maaliskuussa 2022 komissio julkaisi ensimmäinen toimenpidepaketin, joka nopeuttaa siirtymistä kiertotalouteen osana kiertotalouden toimintasuunnitelmaa
- B. Maaliskuussa 2021 komissio julkaisi ensimmäinen toimenpidepaketin, joka nopeuttaa siirtymistä kiertotalouteen osana kiertotalouden toimintasuunnitelmaa
- C. Maaliskuussa 2022 komissio julkaisi kolmannen toimenpidepaketin, joka nopeuttaa siirtymistä kiertotalouteen osana kiertotalouden toimintasuunnitelmaa
- D. Maaliskuussa 2022 komissio julkaisi ensimmäinen toimenpidepaketin, joka hidastaa siirtymistä kiertotalouteen osana kiertotalouden toimintasuunnitelmaa

15. Mitä tarvitaan, jotta jätteet poistuvat, resurssit kierrätetään ja luonto uudistuu?

- A. Kiertotalous antaa meille työkalut ilmastonmuutoksen torjumiseen ja biologisen monimuotoisuuden lisääntymiseen yhdessä ja samalla vastata tärkeisiin sosiaalisiin tarpeisiin. Se antaa meille voiman kasvattaa vaurautta, työpaikkoja ja sietokykyä samalla kun vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä, jätettä ja saastumista
- B. Kiertotalous antaa meille työkalut ilmastonmuutoksen ja biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen yhdessä puuttumatta tärkeisiin sosiaalisiin tarpeisiin. Se antaa meille voiman kasvattaa vaurautta, työpaikkoja ja sietokykyä samalla kun vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä, jätettä ja saastumista
- C. Kiertotalous antaa meille työkalut ilmastonmuutoksen ja biologisen monimuotoisuuden häviämisen torjumiseen yhdessä ja samalla vastata tärkeisiin sosiaalisiin tarpeisiin. Se antaa meille voiman vähentää vaurautta, työpaikkoja ja sietokykyä samalla kun vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä, jätettä ja saastumista
- D. Kiertotalous antaa meille työkalut ilmastonmuutoksen ja biologisen monimuotoisuuden häviämisen torjumiseen yhdessä ja samalla vastata tärkeisiin sosiaalisiin tarpeisiin. Se antaa meille voiman kasvattaa vaurautta, työpaikkoja ja sietokykyä samalla kun vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä, jätettä ja saastumista

Oikeat vastaukset: 1. – A. / 2. – B. / 3. – B. / 4. – A. / 5. – D. / 6. – A. / 7. – D. / 8. – C. / 9. – D. / 10. – A. / 11. – A. / 12. – A. / 13. – D. / 14. – A. / 15. – D.

Lähteet

- ACEA (2017). *Circular Economy*. <http://www.acea.be/industry-topics/tag/category/circular-economy>.
- Bocken, N. M. P., De Pauw, I., Bakker, C., & Van der Grinten, B. (2016). Product design and business model strategies for a circular economy. *Journal of Industrial and Production Engineering*, 33(5), 308–320. <https://doi.org/10.1080/21681015.2016.1172124>
- Brundtland, G.H. (1987). *Our common future: report of the world commission on environment and development*. *Med. Confl. Surviv.* 4 (1), 300. Brundtland, G.H., 1987.
- Busu, M. (2019). Adopting circular economy at the European Union level and its impact on economic growth. *Social Sciences*, 8(5), 159–171. <https://doi.org/10.3390/socsci8050159>
- Cardoso, J. L. (2018). The circular economy: historical grounds. *Changing Societies: Legacies and Challenges*. The Diverse Worlds of Sustainability, 115–127.
- Geissdoerfer, M., Savaget, P., Bocken, N. M. P., & Hultink, E. J. (2017). The Circular Economy – A new sustainability paradigm? *Journal of Cleaner Production*, 143(143), 757–768.
- Ghosh, S. K. (Ed.). (2020). *Circular Economy: Global Perspective*. Springer Singapore.
- Gregson, N., Crang, M., Fuller, S., & Holmes, H. (2015). Interrogating the circular economy: The moral economy of resource recovery in the EU. *Economy and Society*, 44(2), 218–243. <https://doi.org/10.1080/03085147.2015.1013353>
- Hu, Y., He, X., & Poustie, M. (2018). Can Legislation Promote a Circular Economy? A Material Flow-Based Evaluation of the Circular Degree of the Chinese Economy. *Sustainability*, 10(4), 990.
- Jacometti, V. (2019). *Circular Economy and Waste in the Fashion Industry*. *Laws*, 8(4), 27.
- Jørgensen, M. S., & Remmen, A. (2018). A methodological approach to development of circular economy options in business. *Procedia CIRP*, 69, 816–821. <https://doi.org/10.1016/j.procir.2017.12.002>
- Kiser, B. (2016). Circular economy: Getting the circulation going. *Nature*, 531(7595), 443–446.
- Korhonen, J., Honkasalo, A., & Seppälä, J. (2018). Circular economy: The concept and its limitations. *Ecological Economics*, 143, 37–46. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2017.06.041>
- Lewandowski, M. (2016). Designing the Business Models for Circular Economy—Towards the Conceptual Framework. *Sustainability*, 8(1), 43.
- Lewandowski, M. (2016). Designing the business models for circular economy towards the conceptual framework. *Sustainability*, 8, 43–71. <https://doi.org/10.3390/su8010043>
- Lieder, M., & Rashid, A. (2016). Towards circular economy implementation: A comprehensive review in context of manufacturing industry. *Journal of Cleaner Production*, 115, 36–51. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2014.12.098>
- López Ruiz, L. A., Roca Ramón, X., & Gassó Domingo, S. (2019). *The circular economy in the construction and demolition waste sector – A review and an integrative model approach*. *Journal of Cleaner Production*, 119238.

Merli, R., Preziosi, M., & Acampora, A. (2018). How do scholars approach the circular economy? A systematic literature review. *Journal of Cleaner Production*, 178, 703–722. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.12.112>

Murray, A., Skene, K., & Haynes, K. (2017). The circular economy: An interdisciplinary exploration of the concept and application in a global context. *Journal of Business Ethics*, 140(3), 369–380. <https://doi.org/10.1007/s10163-007-0182-0>

Rodríguez-Antón, J.M., Rubio-Andrada, L., Celemín-Pedroche, M.S. et al. From the circular economy to the sustainable development goals in the European Union: an empirical comparison. *Int Environ Agreements* 22, 67–95 (2022). <https://doi.org/10.1007/s10784-021-09553-4>

Sacchi, A., Galvão, G., Gamboa, L., & Carvalho, M. (2018). The circular economy umbrella: Trends and gaps on integrating pathways. *Journal of Cleaner Production*, 175, 525–543. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.11.064>

Stahel, W. R. (2016). The circular economy. *Nature*, 531(7595), 435–438.

Talens Peiró, L., Polverini, D., Ardente, F., & Mathieux, F. (2020). Advances towards circular economy policies in the EU: The new Ecodesign regulation of enterprise servers. *Resources, Conservation and Recycling*, 154, 104426.

Webster, K., & Ellen Macarthur Foundation. (2017). *The circular economy: a wealth of flows*. Ellen Macarthur Foundation Publishing.

Witjes, S., & Lozano, R. (2016). Towards a more Circular Economy: Proposing a framework linking sustainable public procurement and sustainable business models. *Resources, Conservation and Recycling*, 112, 37–44.

ESDGs!

Moduuli 10

Jakamistalous

Jakamistalous

Jakamistalouden periaate on, että hyödykkeitä tai omaisuutta jaetaan joko rahasta tai muusta vastaavasta. Tähän käytetään useimmiten erikoistuneita verkkoalustoja, joissa tarjonta kohtaa kysynnän. Viime vuosina on havaittavissa, kuinka jaetun talouden teema on saanut yhä enemmän huomiota maailmanlaajuisesti. Muutoksen nopeus, dynamiikka ja laajuus viittaavat olennaiseen pitkän aikavälin trendiin, ja kuten mikä tahansa muutos, tämä 2000-luvun vertaistalouden ilmiö tuo mukanaan omat riskinsä.

Jakamistalouden määrittäminen on melko vaikeaa, jakamistaloudelle on tällä hetkellä monia erilaisia määritelmiä. Esimerkiksi Goudin (2016) korostaa tutkimuksessaan *The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy: Economic, Social and Legal Challenges and Opportunities* tarvetta määrittää selkeät kriteerit oikealle määritelmälle analysoimalla ja kokoamalla olemassa olevia määritelmiä. Hän määrittelee jakamistalouden "digitaalisten alustojen tai portaalien käytöksi elinkelpoisten vuokrastransaktioiden tai elinkelpoisen osallistumisen mittakaavaan kuluttajien vuokrausmarkkinoilla (eli "jakaminen" omaisuuden vuokraamisen merkityksessä) ja siten vähentää sitä, missä määrin omaisuus on vajaakäytössä." Sitä vastoin Frenken ja Schor (2017) määrittelevät jakamistalouden "kuluttajiksi, jotka myöntävät toisilleen tilapäisen pääsyn vajaakäytössä olevaan fyysiseen omaisuuteen ("tyhjä kapasiteetti"), mahdollisesti rahaa vastaan.

Jakamistalouden periaatteet

- Tehostaa resurssien käyttöä
- Mitään arvoa ei mene hukkaan
- Mahdollisuus peer-to-peer (p2p) -transaktioihin samalla kun se antaa yksilöille mahdollisuuden.
- Omaisuuden uudelleenjako. Se edistää pääsyä omistajuuteen ja hallintaan.
- Luottamus on tärkeää varsinkin mainetta ja suhteita rakentaessa jakamistaloudessa, joten kaupan molempien osapuolten on oltava luotettavia
- Tietojen jakaminen, jotta käyttäjät voivat päästä käsiksi resursseihin
- Jakamistalous on markkinapohjainen järjestelmä
- Jakamistalous perustuu joukkoistamiseen

Jakamistalouden edut

- Transaktiokulujen aleneminen
- Markkinoiden koon ja tehokkuuden lisääminen

- Uusien kauppaa helpottavien Internet-alustojen kehittäminen
- Uusia työmahdollisuuksia
- Resurssien säästäminen
- Innovaatioiden tuki
- Tuotteen tai palvelun vaihtelun lisääntyminen

Jakamistalouden haitat

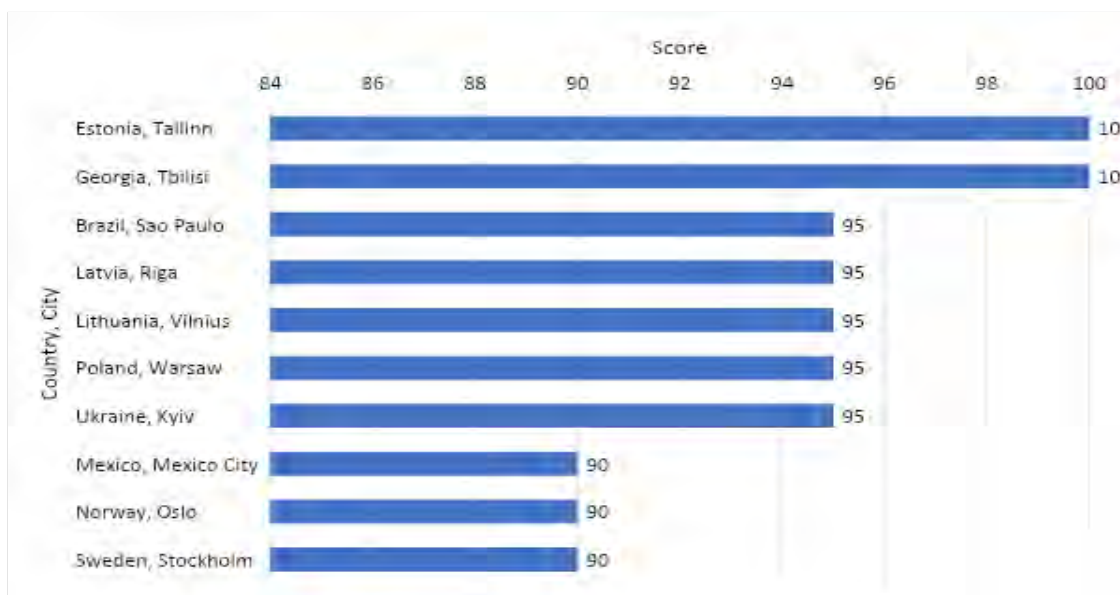
- Harmaa alue / epäreilu kilpailu
- Tiedon epäsymmetria
- Välittäjien monopolistinen valta
- Vastuullisuusongelmat

Tilastot

Jakamistalousindeksi ottaa huomioon seuraavat tekijät: kyytipalvelut (max. 25 pistettä), asunnonjakopalvelut (max. 25 pistettä), e-skooterit (max 15 pistettä), autonjakosovellukset (max. 30 pistettä), kuntosalin jakaminen (max. 10 pistettä).

Maksimiarvo, joka voidaan saavuttaa, on 105, ja mukana oli yhteensä 50 maata. Vuonna 2021 ystävällisimmät jakamistalouden maat ovat Statistan mukaan Viron pääkaupunki Tallinna ja Georgian pääkaupunki Tbilisi indeksiarvolla 100. Skandinavian pääkaupungit sekä Latinalaisen Amerikan kaupungit Sao Paulo ja Mexico City, sijoituivat myös korkealle

Kuva 1: Jakamistaloudelle ystävällisimmät kaupungit maailmanlaajuisesti vuonna 2021.

TNS Political & Social -verkosto toteutti Euroopan komission tilaaman tutkimuksen 28 Euroopan unionin jäsenvaltiossa 15.–16. maaliskuuta 2016. Noin 14 050 vastaajaa eri sosiaali- ja väestöryhmistä haastateltiin puhelimitse äidinkielellään. Vastaajille annettiin tämä kuvaus ennen kysymyksiä: Yhteistyöalusta on internet-pohjainen työkalu, joka mahdollistaa palvelua tarjoavien ja käyttävien ihmisten välisen asioinnin. Niitä voidaan käyttää monenlaisiin palveluihin majoituksen vuokraamisesta ja auton yhteiskäytöstä pieniin kotitaloustoihin.

Tämän tilaston perusteella miehet käyttävät yhteistyöalustoja naisia useammin (21 % vs. 15 %) ja harvemmin sanovat, etteivät ole koskaan kuulleet näistä alustoista (43 % vs. 48 %). Näitä alustoja käyttivät eniten 25–39-vuotiaat vastaajat. Yli 55-vuotiaat vastaajat ovat vähiten tietoisia näistä palveluista. Yrittäjät (26 %) ja työntekijät (25 %) käyttävät todennäköisemmin yhteistyöalustojen palveluita kuin ruumiilliset työntekijät (14 %). Vastaajat, jotka ovat tarjonneet palveluita yhteistyöalustalla vähintään kerran, sanovat käyttävänsä näiden alustojen palveluja säännöllisesti (35 % vs. 20 %) todennäköisemmin kuin ne, jotka eivät ole tarjonneet sitä.

Taulukko 1: Mikä seuraavista vastaa kokemuksiasi tämän tyyppisestä alustasta? (% - EU)

	Et ole koskaan kuullut näistä alustoista	Olet kuullut näistä alustoista, mutta et ole koskaan käynyt niillä	Olet ollut yhdellä tai useammalla näistä alustoista ja maksanut palvelusta kerran	Käytät näiden alustojen palveluita satunnaisesti (kerran muutaman kuukauden välein)	Käytät näiden alustojen palveluita säännöllisesti (vähintään kuukausittain)
US 28 keskiarvo	46	35	4	9	4
Seksiä					
Uros	43	35	5	11	5
Nainen	48	36	3	8	4
Ikä					
15-24	44	36	6	8	4
25-39	38	34	7	15	5
40-54	39	38	4	11	7
55+	55	33	2	6	2

Vastaajan ammattiasteikko					
Itsetyöllistetty	43	31	6	12	8
Työntekijä	34	41	5	14	6
Käsityöläiset	56	30	3	7	4
Ei toimi	54	32	3	6	2

Uusia liiketoimintamalleja

- Asunnon vuokraus (Airbnb, CouchSurfing...)
- Kuljetusvälineet (Uber, Liftago, Rekola...)
- Rahoitus (KickStarter, Zonky, GoFundMe ja Indiegogo...)
- Tekniikka (GNU, avoin ohjelmisto...)
- Työntekijät (TaskRabbit, Freelancer...)
- Verkkokurssit (edX, Coursera, Khan Academy...)
- Musiikki ja videot (Spotify, YouTube, Netflix, Google Music, Amazon Prime...)
- Pilvipalvelut (Google Drive, Dropbox, Microsoft...)

P2P-jako vai B2C-jako

Jakamistalouden mallit voidaan jakaa sen mukaan, kuka ne tarjoaa, eli se riippuu siitä, tarjotaanko niitä yhteisöltä vai tarjotaanko niitä kaupallisin perustein. Voimme jakaa jaetut mallit edelleen P2P:hen (peer-to-peer), johon kuuluvat esimerkiksi Uber, Airbnb, Couchsurfing, ja B2C (business-to-consumer), joka sisältää DriveNow'n.

Jakamistalous ja nykyiset ongelmat

- Jakamistalouden verotus EU-maissa. Euroopan unionissa ei ole yhtenäistä menettelyä. Jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön erilaisia sääntöjä jakamistalouden verotuksesta.
- Kun uusia yrityksiä tulee jatkuvasti jakamistalouden markkinoille, on mahdollista, että yritykset itse voivat muodostaa uhan alalle. Ongelmista ja epäonnistumisista raportoidaan useammin kuin onnistumisista, mikä aiheuttaa kuluttajien epäluottamusta.

- Käytännössä jakamistalouden menestys rakentuu datalle. Tästä syystä on olemassa erilaisia näkemyksiä tietosuoja- ja turvallisuusratkaisuista tiedonkeruun ja -käytön osalta

Jakamistalous ja kestävä kehitys (SDG)

Karobliene ja Pilinkiene (2021) väittävät tutkimuksessaan, että jakamistalous kannustaa talouskasvuun, yrittäjyyteen ja työpaikkojen luomiseen, vaikuttaa BKT:hen ja vaikuttaa muihin kestäväan kehitykseen liittyviin taloudellisiin kriteereihin, joten jakamistaloudella on suhde kestäväan kehityksen tavoitteisiin (SDG:t). Heidän tutkimuksensa tulokset tukevat aiempia tutkimuksia, joiden mukaan jakamistalous on vahvempi korkean tulotason maissa ja edistää enemmän niiden kestäväan kehityksen tavoitteita ja että jakamistalous on merkittävää taloudellisesti ja digitaalisesti kehittyneissä pienissä maissa, esimerkiksi Virossa, Maltalla ja Luxemburgissa.

Jos keskitymme jaetun talouden periaatteisiin, voidaan todeta, että ne ovat YK:n kehitysohjelman seuraavan 15 vuoden (2015-2030) kestäväan kehityksen tavoitteiden mukaisia, eli SDG 12 (kestäväan kulutuksen ja tuotannon varmistaminen) ja kestäväan kehityksen tavoitteita. Cotrim (2020) mainitsee esimerkkeinä hyvästä käytännöstä esimerkiksi Uberin palvelut, joilla pyritään vähentämään autojen ylituotantoa, tai Airbnb-alustan, joka tarjoaa huoneiden ja asuntojen jakamista ja on myötävaikuttanut uusien asuinrakennusten rakennusalan rationalisointiin ja tukee SDG 12:tä. Mi ja Coffman (2019) raportoivat myös jakamistalouden myönteisistä ympäristövaikutuksista vähentämällä saasteita, päästöjä ja hiilivetyjä. Esimerkkinä hyvästä käytännöstä hän mainitsee polkupyörän jakamisen erityisesti Shanghaissa, jossa hiilidioksidipäästöt vähenivät 25 000 tonnia ja typen oksidipäästöt 64 tonnia.

Jakamistalouden alustat voivat myös luoda keinoja toteuttaa kestävämpiä käytäntöjä ja siten edistää todellisen maailmanlaajuisen kestäväan kehityksen kumppanuuden (SDG 17) elvyttämistä. Esimerkki hyvästä käytännöstä on myös Nadace Partnerství:n laatima liikkuvuussuunnitelman kehittämisen, seurannan ja arvioinnin käsikirja, joka tarjoaa inspiroivia liikkuvuusratkaisuja liikkuvuudesta ja liikenneasioista vastaavien julkisten laitosten työntekijöille, liikkuvuusasiantuntijoille, johtajille, mutta myös laaja yleisöll

Kysymykset:

1. Jakamistalouteen ei liity...

- A. ihmiset myyvät käytettyjä tavaroitaan muille.
- B. ihmiset, jotka tarjoavat palveluitaan muille.
- C. yritykset myyvät tavaroitaan ihmisille.
- D. yritykset, jotka toimivat välittäjinä ihmisille, jotka haluavat myydä tuotteen, ja ihmisille, jotka haluavat ostaa sen.

2. Ihmiset voivat nyt myydä asioita helpommin, koska...

- A. ihmiset ostavat nykyään enemmän tavaroita.
- B. yritykset haluavat ostaa tavaroita, joita he eivät käytä.
- C. nyt on enemmän markkinakojuja ja auton tavaratilan myyntiä.
- D. nyt on online-alustoja, joilla he voivat tavata ihmisiä, jotka haluavat ostaa tavaroitaan ja palveluitaan

3. Mitkä seuraavista ovat esimerkkejä jakamistaloudesta?

- A. eBay
- B. Uber
- C. Airbnb
- D. Kaikki yllä oleva

4. Mitä P2P tarkoittaa?

- A. Yksityisestä julkiseen
- B. Ihminen ihmiselle
- C. Planet-to-Profit
- D. Peer-to-Peer

5. Mitä resursseja tarvitaan jakamistalouden rakentamiseen?

- A. Puhelinmuistio
- B. Internet
- C. Facebook-tili
- D. Apple iPhone

6. Mitä yrityksistä ei pidetä "peer-to-peer"? jakamistaloudessa"

- A. Blablacar
- B. Uber
- C. Yleinen kirjasto
- D. Airbnb

7. Miksi arvostelut ovat niin tärkeitä?

- A. Ne korvaavat asiakaspalvelun
- B. Luottamuksen rakentamiseen ja turvallisuuden takaamiseksi
- C. Ne eivät ole niin tärkeitä, tämä kysymys on ansa!
- D. Antaaksesi palautetta juuri käyttämästäsi palvelusta

8. Miten pimeän työn sektoria kutsutaan?

- A. Vihreä talous
- B. Käytettyjen tavaroiden markkinat
- C. Ensisijaiset työmarkkinat
- D. Harmaa talous

9. Mitkä ovat jakamistalouden kaksi päätyyppiä?

- A. Voittoa tavoittelematon
- B. kaupallinen
- C. Sekä A että B
- D. Ei A eikä B

10. Mikä niistä on jakamistalouden toimintaa?

- A. Osta käytetty auto
- B. Talletussäästöt pankissa
- C. Jaa toimisto muiden kanssa
- D. Katso elokuvia elokuvateattereissa

11. Jakamistalous auttaa

- A. Lisää ympäristön jätettä
- B. Luo uusi brändi
- C. Poista ympäristöjätteet
- D. Vähennä ympäristön jätettä

12. Mikä näistä ei ole jaetun talouden etu?

- A. Kuluttaja säästää rahaa
- B. Vähentää resurssien alikäyttöä
- C. Yhteistaloudessa tarjottavat palvelut ovat parempia
- D. Pitää huolta ympäristöstä

13. Mikä näistä on yhteistalouden haitta?

- A. Ihmiset eivät välitä muiden tavaroista
- B. Kukaan ei todellakaan luota yhteiseen talouteen
- C. Lainsäädännöstä puuttuu
- D. Halvemmat tuotteet vaikuttavat negatiivisesti talouteen

14. Valitse oikea väite:

- A. Luottamus on erittäin tärkeää jaetussa taloudessa ja yritykset tekevät kovasti töitä voittaakseen kuluttajien luottamuksen
- B. Koska ihmiset ovat tottuneet verkko-ostoksiin, he luottavat enemmän verkkosivustoihin eivätkä vaadi turvallisia maksusekkeitä jne.
- C. Ihmiset luottavat nyt vähemmän sosiaalisen median profiilien ja arvostelujen vuoksi
- D. Luottamus ei ole yhteistaloudessa kovin tärkeää, sitä ei todellakaan tarvita.

15. Mitkä seuraavista ovat esimerkkejä jakamistaloudesta?

- A. Alueet
- B. Google asema
- C. Netflix
- D. Kaikki yllä oleva

Lähteet

Andreotti, A., Anselmi, G., Eichhorn, T., Hoffmann, C. P., & Micheli, M. (2017). Participation in the sharing economy. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2961745>

Belk, R. W., Eckhardt, G. M., & Bardhi, F. (2019). *Handbook of the sharing economy*.

Cotrim, J. M. O. (2020, September 24). *Sharing Economy: a powerful tool for a new era of sustainability*. Circular Conversations. Retrieved October 20, 2022, from <https://www.circularconversations.com/research-series-young-researchers/sharing-economy-a-powerful-tool-for-a-new-era-of-sustainability>

Davidson, N. M., Finck, M., & Infranca, J. J. (2018). *The Cambridge handbook of the law of the sharing economy*. Cambridge University Press.

Deloitte. (2017). Sdílená ekonomika: Bohatství bez vlastnictví. Deloitte Česká republika. Retrieved October 20, 2022, from <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/cz/Documents/deloitte-analytics/Sdilená-ekonomika.pdf>

Einav, L., Farronato, C., & Levin, J. (2016). Peer-to-peer markets. *Annual Review of Economics*, 8(1), 615-635. <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-080315-015334>

Frenken, K., & Schor, J. 2017. Putting the Sharing Economy into Perspective. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 23: 3–10. <https://doi.org/10.1016/j.eist.2017.01.003>

Görög, Georgina. (2018). The Definitions of Sharing Economy: A Systematic Literature Review. *Management*. 175-189. [10.26493/1854-4231.13.175-189](https://doi.org/10.26493/1854-4231.13.175-189).

Goudin P., *The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy: Economic, Social and Legal Challenges and Opportunities*, European Parliamentary Research Service, 2016

Heinrichs, H. (2013). Sharing economy: A potential new pathway to sustainability. *GAIA - Ecological Perspectives for Science and Society*, 22(4), 228-231. <https://doi.org/10.14512/gaia.22.4.5>

Karobliene, V., & Pilinkiene, V. (2021). The sharing economy in the framework of sustainable development goals: Case of European Union countries. *Sustainability*, 13(15), 8312. <https://doi.org/10.3390/su13158312>

Mi, Z., Coffman, D. The sharing economy promotes sustainable societies. *Nat Commun* 10, 1214 (2019). <https://doi.org/10.1038/s41467-019-09260-4>

Miguel, C., Martos-Carrión, E., Santa, M. (2022). A Conceptualisation of the Sharing Economy: Towards Theoretical Meaningfulness. In: Česnuitý, V., Klimczuk, A., Miguel, C., Avram, G. (eds) *The Sharing Economy in Europe*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-86897-0_2

Pawlicz, Adam. (2019). Pros and cons of sharing economy regulation. Implications for sustainable city logistics. *Transportation Research Procedia*. 39. 398-404. [10.1016/j.trpro.2019.06.042](https://doi.org/10.1016/j.trpro.2019.06.042).

Thierer, A. D., Koopman, C., Hobson, A., & Kuiper, C. (2015). How the internet, the sharing economy, and Reputational feedback mechanisms solve the 'Lemons problem'. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2610255>

Udržitelná doprava pro zaměstnance: Nadace partnerství. (2022). ČR 2030. Retrieved October 20, 2022, from <https://www.cr2030.cz/zavazky/dobrapraxe/udrzitelna-doprava-pro-zamestnance/>

Published by Statista Research Department, & 5, A. (2022, August 5). *Most sharing economy- friendly cities worldwide 2021*. Statista. Retrieved October 20, 2022, from <https://www.statista.com/statistics/1259263/most-sharing-friendly-cities-worldwide/>

Commission, E. (2016, June). *Use of Collaborative Platforms. Eurobarometer*. Retrieved October 20, 2022, from <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2112>

Moduuli 11

Kestävän lähestymistavan hallinta (SDG Compass)

Kestävän lähestymistavan hallinta (SDG Compass)

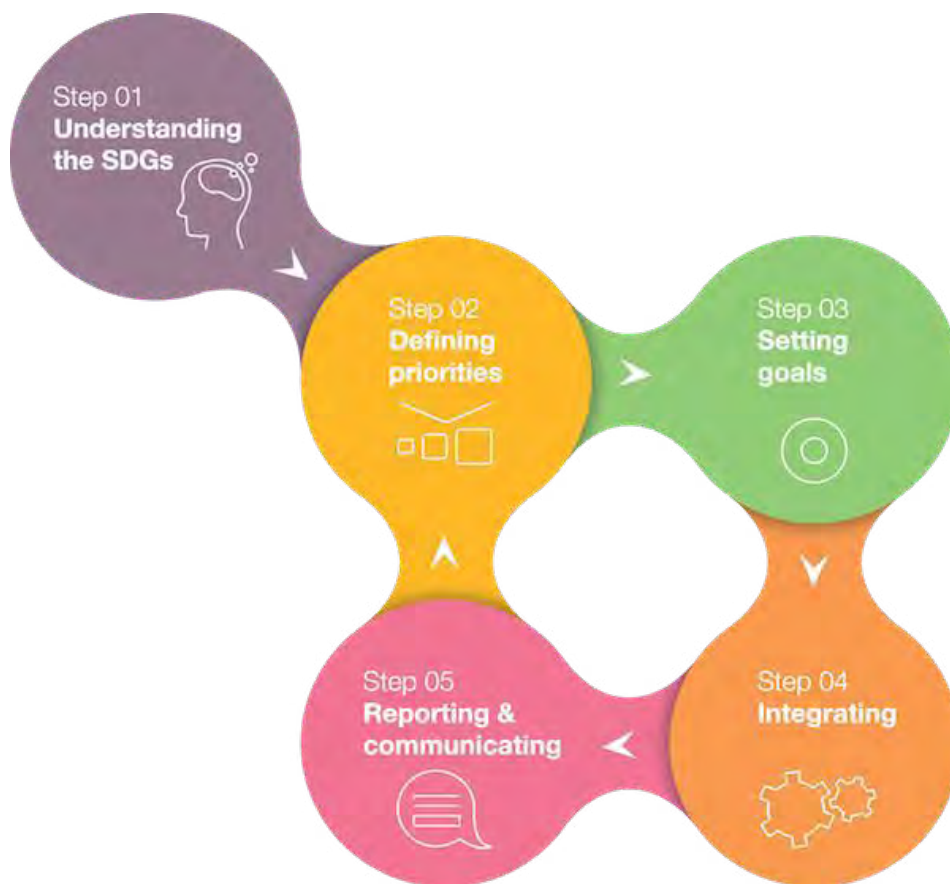
Kestävän kehityksen tavoitteet (SDG) asettavat globaaleja tavoitteita vuodelle 2030. Kestävän kehityksen tavoitteet ovat mahdollisuus ja myös keino voittaa globaalit kestävään kehitykseen liittyvät haasteet ja ohjata maailmaa kestävämmälle tielle. Hallitukset kaikkialta maailmasta ovat jo sopineet näistä tavoitteista. Kestävän kehityksen integroiminen yrityksen toimintaan on yritysten keskuudessa laajalle levinnyt haaste. SDG Compass- on lähestymistapa, joka kuvaa, miten SDG:t vaikuttavat yrityksen liiketoimintaan, ja tarjoaa työkalut ja tiedot kestävä kehityksen sisällyttämiseen yrityksen strategiaan.

SDG Compassin tavoitteena on auttaa yrityksiä linjaamaan suunnitelmansa sekä valvomaan ja hallitsemaan niiden panostuksia suhteessa kestävä kehityksen tavoitteisiin. Tämä on käytännöllinen tapa hallita kestävää toimintatapaa yritystasolla. Alunperin SDG Compass on kehitetty suurille yrityksille, mutta se soveltuu myös pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja julkisen sektorin organisaatioihin. SDG Compass on tarkoitettu käytettäväksi yritystasolla, mutta sitä voidaan käyttää myös tuote-, toimipiste-, divisioona- tai aluetasolla tarpeen mukaan. Tämä tarkoittaa, että kaikenlaiset organisaatiot voivat mukauttaa työkalun omaan tilanteeseensa.

Yritykset voivat käyttää SDG Compassin viittä vaihetta reittinsä määrittelemiseen tai linjaamiseen voidakseen varmistaa missä he ovat matkalla omissa kestävään kehitykseen liittyvissä tavoitteissaan. Nämä viisi vaihetta perustuvat siihen, että kaikki yritykset tunnistavat velvollisuudekseen noudattaa kaikkea asiaan kuuluvaa lainsäädäntöä, noudattaa kansainvälisiä vähimmäisstandardeja ja puuttua mahdollisiin ihmisoikeusongelmiin.

SDG Compass etenee siis viidessä vaiheessa:

1. SDG-tavoitteiden ymmärtäminen
2. Prioriteettien määrittely
3. Tavoitteiden asettaminen
4. Kestävän kehityksen toimenpiteiden integrointi
5. Raportointi ja viestintä

Kuva 1: SDG Compassin eri vaiheiden väliset kytkennät

Lähde: SDGCOMPASS (2022)

Vaihe 1 – SDG-tavoitteiden ymmärtäminen

Vaiheen 1 ydintavoitteena on perehtyä SDG-tavoitteisiin oman yrityksen näkökulmasta ja ymmärtää niihin liittyvät yrityksen mahdollisuudet ja vastuut.

Vaihe 2 - Prioriteetin määrittäminen

Tämä vaihe keskittyy yrityksen prioriteettien määrittelemiseen. Prioriteettien määrittäminen on tärkeää samalla kun se mahdollistaa kestävä kehityksen kehitystavoitteiden priorisoinnin.

Käytännön lähestymistapa kestävä kehityksen tavoitteiden määrittämiseen voisi olla arvoketjun kartoitus, jotta vaikutusalueet voidaan tunnistaa. Myös mahdollisuuksia edistää kestävä kehityksen tavoitteita löyty tarkasteltaessa arvoketjua ylä- tai loppupäässä.

Vaihe 3 - Tavoitteiden asettaminen

Konkreettisten ja mitattavien tavoitteiden määrittäminen kestävälle kehitykselle. Tämä perustuu suoraan vaiheessa 2 käsiteltyyn vaikutusten arviointiin ja priorisointiin. Tavoitteiden asettaminen

on tärkeää, kun pyritään hyvään suorituskykyyn kestävän kehityksen eri tavoitteissa. Tyypillisesti yritykset valitsevat ympäristötavoitteet, mutta myös kestävän kehityksen tavoitteiden sosiaalisiin ulottuvuuksiin liittyvä tavoitteiden asettaminen voisi tarjota mahdollisuuksia edistää kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Konkreettinen joukko avainindikaattoreita (KPI) on esimerkki tavoitteiden asettamisesta.

Vaihe 4 – Kestävän kehityksen toimenpiteiden integrointi

Vastuulliseen kehitykseen liittyvien kehitystoimintojen johtaminen ja niiden integrointi mihin tahansa merkittävään organisaatiomuutokseen tai muutokseen.

Tässä vaiheessa on tärkeää luoda yhteinen ymmärrys siitä, kuinka mahdollinen eteneminen kohti kestävään kehitykseen liittyviä tavoitteita tuo lisäarvoa yritykselle. Yksi lähestymistapa on soveltaa konkreettisia liiketoimintaesimerkkejä tähän. Lisäksi kestävään kehitykseen liittyvät tavoitteet voidaan integroida tulosarviointiin ja palkitsemisjärjestelmiin koko organisaatiossa.

Vaihe 5 - Raportointi ja viestintä

SDG Compassin vaihe 5 keskittyy raportoimaan ja viestimään yrityksen edistymisestä asetettuja avaintulosindikaattoreita vastaan, mikä tukee muutosta ja siirtymistä kohti SDG-tavoitteita. On mahdollista, että ongelmista raportoidaan eri tavalla, mutta koordinoitusti eri sidosryhmille, jotta heidän tarpeensa ymmärretään ja niihin vastataan.

SDG Compassin tarkoituksena on mahdollistaa kestävän kehityksen tavoitteiden strateginen toteuttaminen sekä yritysten sisäisten kestävän kehityksen politiikkojen vahvistaminen. Työkalun tavoite on kaksiosainen: 1) selittää, kuinka kestävän kehityksen tavoitteet vaikuttavat liiketoimintaan, ja 2) antaa suosituksia SDG:n toteuttamiseksi ja hallintaan. Yritykset voivat käyttää SDG Compassia yleisenä viitekehystenä suunnitelmiansa, tavoitteidensa ja toimiansa määrittelyyn, ohjaamiseen, viestimiseen ja niistä raportoimiseen.

Jokaisella hallintatyökalulla on omat haasteensa. SDG Compass auttaa priorisoinnissa ja tavoitteiden asettamisessa, mutta yrityksen vastuulla on silti valita varsinaiset kestävä kehitystä tukevat toiminnot ja toteuttaa ne. Niin hyvä kuin SDG Compass onkin, siitä puuttuu edelleen reflektiivinen ja syklinen lähestymistapa, joka sisältyy laajalti käytettyyn PDCA-lähestymistapaan (plan, do, check, act), jota hyödynnetään jatkuvan parantamisen tukena. Voi olla, että SDG Compassin ulkoisen raportoinnin ja viestinnän painottaminen tapahtuu sisäisen arvioinnin ja suoritettujen toimintojen seurannan kustannuksella.

Kysymykset:

1. Kenelle SDG Compass oli alun perin suunniteltu?

- A. Pienet ja keskisuuret yritykset
- B. Suuret yritykset
- C. Maat
- D. Julkisen sektorin organisaatiot

2. Kuinka monta askelta SDG Compassissa on?

- A. 6
- B. 5
- C. 8
- D. 3

3. Mitä hyötyä SDG Compassin käytöstä on?

- A. Sen avulla yritykset voivat seurata energiankulutustaan
- B. Sen avulla yritykset voivat yhdenmukaistaa suunnitelmiaan
- C. Se mahdollistaa liikkumisen fyysisesti oikeaan suuntaan
- D. Se tunnistaa välittömiä mahdollisuuksia kustannussäästöihin

4. Millainen lähestymistapa SDG Compassilla on hallita kestävä lähestymistapaa yrityksessä?

- A. Hypoteettinen
- B. Teoreettinen
- C. Käytännöllinen
- D. Kestämätön

5. Millä tasolla SDG Compassia ei ole tarkoitettu käytettäväksi?

- A. Tiimi
- B. Divisional
- C. Alueellinen
- D. Tuote

6. Mikä on SDG Compassin ensimmäisen askeleen tavoite?

- A. Kestävän kehityksen artikkeleiden lukeminen
- B. SDG-tavoitteisiin tutustuminen ja niihin liittyvien mahdollisuuksien ymmärtäminen
- C. Kasvumahdollisuuksien arviointi
- D. Kiertotalouden edistäminen

7. Mikä on SDG Compassin toisen vaiheen tavoite?

- A. Luettelo kaikki mahdollisuudet lisäparannuksiin
- B. Kommunikointi eri sidosryhmien kanssa
- C. Prioriteettien määrittely
- D. Edistää kestävään kehitykseen liittyviä toimia

8. Mikä on SDG Compassin kolmannen vaiheen tavoite?

- A. Historiallisen suorituskyvyn arviointi
- B. Kannattavuuden lisääminen
- C. Konkreettisten ja mitattavissa olevien tavoitteiden asettaminen
- D. Jätteen vähentäminen

9. Mikä on SDG Compassin neljännen vaiheen tavoite?

- A. Kestävän kehityksen toimenpiteiden integrointi
- B. Tarkista kilpailijoiden saavutukset
- C. Perustaa uusia liiketoimintayksiköitä
- D. Rekrytoi uutta henkilökuntaa

10. Mikä on SDG Compassin viidennen vaiheen tavoite?

- A. Tulosten arviointi
- B. Suunnittelee edelleen
- C. Organisaatiokulttuurin kehittäminen kohti kestävää kehitystä
- D. Raportointi ja viestintä

11. Mikä on kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) aikahorisontti?

- A. 2025
- B. 2030
- C. 2040
- D. 2050

12. Mikä on yritysten keskuudessa laajalle levinnyt haaste?

- A. Voiton tekeminen
- B. Kestävän kehityksen integrointi yrityksen toimintaan
- C. Uuden henkilöstön rekrytointi
- D. Niiden tuotteiden myynti kasvaa

13. Miten SDG Compass edistää yritysten kestävään kehitykseen liittyviä tavoitteita?

- A. Se tarjoaa tarvittavia työkaluja ja tietoa kestävän kehityksen sisällyttämiseen strategiaan
- B. Se opastaa, mistä aloittaa kestävään kehitykseen liittyvät toimet
- C. Se opastaa yhteistyön tekemiseen eri sidosryhmien kanssa
- D. Se tarjoaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia

14. Miten SDG Compass EI edistä yrityksen SDG:hen liittyvää toimintaa?

- A. Valvoo yrityksen panosta kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen
- B. Suuntaa yrityksen suunnitelmat kestävään kehitykseen
- C. Hallitsee yrityksen panosta SDG-tavoitteisiin
- D. Vähentää kestävään kehitykseen liittyviä toimia

15. Miten kestävään kehityksen tavoitteista on sovittu?

- A. hallitukset
- B. Yritykset
- C. Yrityksen omistajat
- D. Yritys kilpailijoidensa kanssa

Oikeat vastaukset: 1. – B. / 2. – B. / 3. – B. / 4. – C. / 5. – A. / 6. – B. / 7. – C. / 8. – C. / 9. – A. / 10. – D. / 11. – B. / 12. – B. / 13. – A. / 14. – D. / 15. – A.

Lähteet:

Briones Alonso, E., Van Ongevalle, J., Molenaers, N., & Vandenbroucke, S. (2021). *SDG Compass guide: Practical Frameworks and Tools to Operationalise Agenda 2030*. HIVA-KU Leuven Working Paper.

Compass, S.D.G. (2015). *The guide for business action on the SDGs*. World Business Council for Sustainable Development (WBCSD): Geneva, Switzerland.

Compass, S.D.G. (2017). *The SDG Compass provides guidance for companies on how they can align their strategies as well as measure and manage their contribution to the realization of the SDGs*. Retrieved from SDG compass: <http://sdgcompass.org>.

GRI, UN Global Compact, & WBCSD. (2015). *SDG compass: The guide for business action on the SDGs*. Executive Summary

Verboven, H., & Vanherck, L. (2016). *Sustainability management of SMEs and the UN sustainable development goals*. *uwf Umwelt WirtschaftsForum*, 24(2), 165-178.

Moduuli 12

Kestävän kehityksen hallinta

Vaihe 1 ja 2

Kestävän kehityksen hallinta – Vaihe 1 ja 2

Osakeyhtiön tehtävänä on tuottaa osakkailleen voittoa. Kuuluisan kansantaloustieteilijän Milton Friedmanin näkemys oli, että yritysten sosiaalinen vastuu liittyy niiden voiton kasvattamiseen. Yrityksen ei kuitenkaan tule toimia ristiriidassa kestävän kehityksen periaatteiden kanssa. Erityisesti pidemmällä aikajänteellä on välttämätöntä kantaa sosiaalista ja ympäristöön liittyvää vastuuta. Nykyään sidosryhmäteoria on hyväksytty laajalti. Sidosryhmien roolista käydyn keskustelun alkaessa strategisen johtamisen filosofia muuttui lyhyen aikavälin kannattavuudesta ja vain pelisääntöjen noudattamisesta integroivampaan, sidosryhmät huomioivaan ja heidän tarpeisiinsa vastaamiseen.

Yritys on sosioekonominen järjestelmä. Tässä järjestelmässä eri intressiryhmät kokoontuvat yhteen ja johdon tehtävänä on tasapainottaa heidän intressinsä. Kukin ryhmä antaa tietyn panoksensa yritykselle ja odottaa vastinetta yritykseltä. Sidosryhmämallin mukaan johdon tehtävänä on tuoda sidosryhmien edut yhteen ja mahdollistaa kaikkien sidosryhmien osallistuminen asianmukaisesti yrityksen toimintaan ja onnistumiseen.

Carroll & Näsi (1997) kuvaavat sidosryhmiä "(...) yksilöiksi tai ryhmiksi, jotka vaikuttavat organisaatioon ja sen prosesseihin, toimintaan ja toimintaan tai joihin ne vaikuttavat". Sitä vastoin Jones (1999) määrittelee sidosryhmät "ryhmiksi ja yksilöiksi, joilla on valta vaikuttaa yrityksen suorituskykyyn ja/tai osuus yrityksen tuloksesta". Clarkson (viitattu julkaisusta Friedman & Miles, 2006) lisää, että sidosryhmät myös "ottavat jonkinlaista riskiä, koska he ovat sijoittaneet pääomaa, inhimillistä tai taloudellista, joihin arvokasta yritykseen (...) (tai) ovat jollain tavalla altistuneita erilaisille riskeille yrityksen toiminnan seurauksena. "

Starikin (1993) näkemyksen mukaan sidosryhmät ovat "mitä tahansa luonnossa esiintyvää kokonaisuutta, joka vaikuttaa organisaation suorituskykyyn tai johon se vaikuttaa", luonto ja ympäristö voidaan nähdä myös sidosryhminä, jotka edistävät organisaation suorituskykyä ja vaativat osuutta.

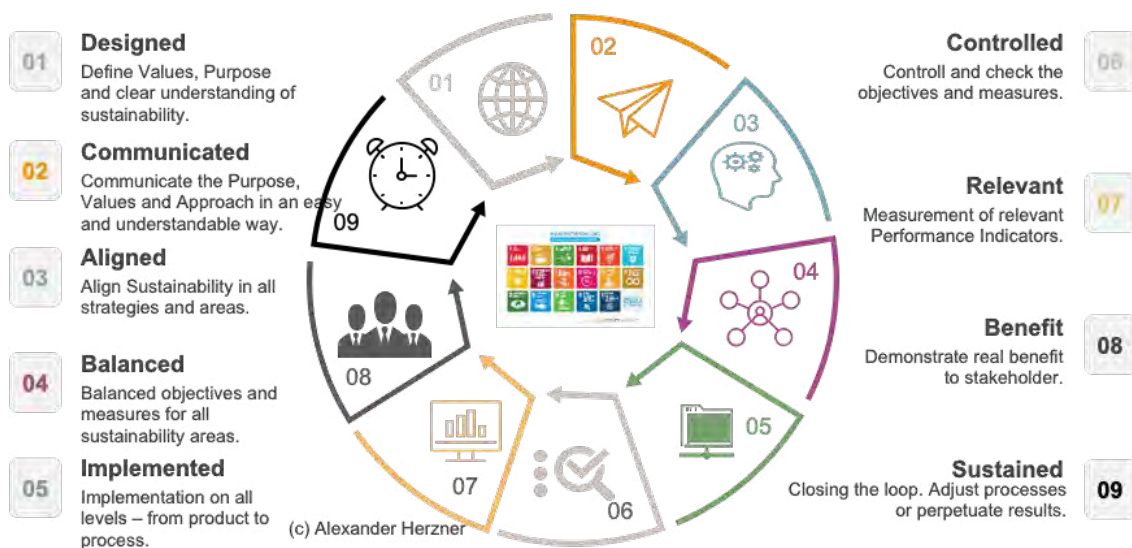
Konseptien, kuten Triple Bottom Line (Elkington), kestävä kehitys, useat CSR-lähestymistavat ja kestävän kehityksen tavoitteet, tulisi ohjata organisaatioita kohti joustavaa ja kestäväää liiketoimintaa.

Strategiset toimet kestävän kehityksen lähestymistavan toteuttamiseksi

Sen jälkeen kun Yhdistyneet Kansakunnat julkaisi kestävän kehityksen tavoitteet vuonna 2015, yritykset ovat joutuneet pohtimaan, kuinka ne voidaan toteuttaa liiketoiminnassa. Useimmat strategiset lähestymistavat alkavat visioista ja missioista. Kestävyyden osalta niiden tulee myös heijastaa kestävän kehityksen tavoitteiden merkitystä ja sitä, vaikuttaako organisaation toiminta joihinkin tavoitteisiin.

Kuten Herzner (2021) suosittelee, organisaation tulisi toteuttaa kokonaisvaltainen lähestymistapa kestävään kehitykseen strategiassaan, strategisissa toimissaan ja liiketoimintamalleissaan. Alkaen moraalisiin arvoihin liittyvän kestävä kehityksen ymmärryksen suunnittelusta, tämä visio ja tarkoitus tulisi viestiä ymmärrettävällä tavalla.

Vaikka nämä normatiiviset lausunnot tulisi yhdistää kestävä kehityksen tavoitteisiin, SDG Compass on konkreettinen viisivaiheinen opas siihen, kuinka yritykset voivat yhdenmukaistaa kestävä kehityksen tavoitteet ja strategiansa sekä normatiivisen DNA:n.

Lähde: Alexander Herzner, Sustainability Assessment Model, 2021)

Vaihe 1 SDG-tavoitteiden ymmärtäminen

Kestävä kehityksen tavoitteet seuraavat vuonna 2015 päättyneitä vuosituhannen (Millenium) kehitystavoitteita. Vuosituhattavoitteissa keskityttiin vahvasti köyhyyden vähentämiseen ja terveyden parantamiseen kehitysmaissa ja kehittyvissä maissa, mutta kestävä kehityksen tavoitteet laajentavat köyhyyden poistamisen haastetta laajentamalla toisiinsa liittyvien aiheiden kirjoa. YK kannustaa tavoittelemaan näitä tavoitteita yleismaailmallisesti, kun taas hallitusten on muutettava ne kansallisiksi toimintasuunnitelmiksi, politiikoiksi ja aloitteiksi, joihin yritykset voivat osallistua. Organisaatioiden kestävä kehityksen tavoitteista tekee monimutkaisia se, että kaikki 17 tavoitetta tarjoavat erityisiä ja toteutettavissa olevia alatavoitteita ja toimia (www.sdgcompass.org).

Kestävä kehityksen toteuttamiseen vaikuttavien ratkaisujen kehittäminen ja toimittaminen luo arvoa yrityksille ei vain niiden synnyntäisessä liiketoiminnassa, vaan myös suhteessa ja vuorovaikutuksessa sidosryhmiensä kanssa.

Yritystoiminnan osalta yritysten pyrkimykset ajaa kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista voivat luoda teknologiaan tai tuotteisiin liittyviä innovaatioita, joiden tavoitteena on tarjota tehokkaampia ja tuottavampia ratkaisuja keskeisiin kestävän kehityksen haasteisiin, kuten energiantuotantoon tai päästöjen vähentämiseen. Näiden innovaatioiden avulla yritykset voivat avata uusia markkinoita ja markkinasegmenttejä ja lisätä siten myyntiä. Sisäisestä näkökulmasta innovatiiviset kestävät ratkaisut voivat ilmetä myös teknologioiden muodossa, jotka auttavat parantamaan toiminnan tehokkuutta ja siten alentamaan kustannuksia. Lisäksi pyrkimykset integroida kestävän kehityksen näkökohdat koko arvoketjuun voivat vahvistaa myös yritysbrändiä.

Lisäksi yrityksen pyrkimykset kestävän kehityksen toteuttamiseen osoittautuvat hyödyllisiksi vuorovaikutuksessa sidosryhmiensä kanssa ja suhteissa sidosryhmiin, mikä puolestaan johtaa positiivisiin vaikutuksiin liiketoiminnan näkökulmasta. SDG-tavoitteiden saavuttaminen vahvistaa todennäköisesti yrityksen mahdollisuuksia ylläpitää tai parantaa sen mainetta sidosryhmien keskuudessa ja mahdollistaa yrityksen paremman vuorovaikutuksen heidän kanssaan.

Työntekijöiden osalta kestävään kehitykseen pyrkimisen odotetaan edistävän työntekijöiden moraalia, sitoutumista ja tuottavuutta. Viime kädessä tämä johtaa alhaisempiin vaihtuvuusasteisiin. Sen lisäksi vahva pyrkimyksessä edistää kestävää kehitystä toimii kilpailuetuna työmarkkinoilla korkeasti koulutettujen ehdokkaiden houkuttelemiseksi.

Pitkällä aikavälillä investoinnit tiettyjen kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen auttavat yritystä turvaamaan tulevaisuuden työvoimansa. Esimerkiksi koulutuksen vahvistaminen (SDG 4) ja naisten ja tyttöjen voimaannuttaminen (SDG 5) alueilla, joilla yritys toimii, ylläpitää ja lisää ammattitaitoisten ja sitoutuneiden potentiaalisten työntekijöiden tarjontaa.

Lisäksi yritysten panostukset kestävän kehityksen edistämiseen saavat hyvän vastaanoton myös yrityksen asiakkailta, sillä yhä useammat kuluttajat tekevät ostopäätöksensä perustuen yrityksen kestävästä kehityksestä. Tässäkin investoiminen tiettyjen SDG-tavoitteiden edistämiseen tuottaa yritykselle pitkän aikavälin etuja. Tuen esimerkiksi köyhyyden torjunnassa (SDG 1) odotetaan lisäävän köyhimpien ostovoimaa ja valmistelevan näin tulevaisuuden kuluttajamarkkinoita kaikkialla maailmassa.

Aina kun puhutaan kestävästä kehityksestä, luonto on olennainen sidosryhmä. Yritysympäristössä ympäristön kestävyuden edistäminen tarkoittaa ensisijaisesti sitä, ettei luonnonvaroja kuluteta enempää kuin planeetan kapasiteetti tarjoaa. Tämä on pitkällä tähtäimellä hyödyllistä yritykselle, sillä se turvaa tuotannon kannalta välttämättömien resurssien saatavuuden myös kaukaisessa tulevaisuudessa.

Viime kädessä hallitus on keskeinen sidosryhmä, joka vaikuttaa merkittävästi yrityksen panokseen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Kestävydestä on tulossa poliittisten ja finanssipoliittisten asialistalla ensisijainen tavoite kansainvälisellä, kansallisella ja alueellisella tasolla. Hallitus voi kannustaa yritystä pyrkimään kestävään kehitykseen ottamalla käyttöön veroja tai sakkoja, jotka rankaisivat kestävän kehityksen vastaisesta toiminnasta.

Nämä rahoitusmekanismit kannustavat yritystä pyrkimään kohti kestävämpiä ratkaisuja tai siirtymään niihin.

Vaihe 2 Prioriteettien määrittäminen

Viime vuosina on käynnistetty erilaisia standardeja ja aloitteita, jotka tukevat kestävä kehityksen prioriteettien määrittelyä organisaatioissa. Yrityksille sovelletuimpia sääntelykehyksiä ovat UN Global Compact, OECD:n ja Kansainvälisen työjärjestön ohjeet sekä ISO 26000 -standardi. Nämä puitteet kattavat aina ihmisoikeudet, työolot, ympäristönsuojelun ja korruption vastaiset toimet. Vaikka ne kaikki keskittyvät yritysten sosiaaliseen vastuuseen yleensä, kestävä kehityksen tavoitteita ei käsitellä yleisesti. Sama pätee kansalaisjärjestöihin. Täällä on saatavilla standardeja, jotka säätelevät organisaation tiettyjä alueita, mutta ne eivät koske kestävä kehityksen tavoitteita.

SDG Compass toimii oppaana yrityksille, kuinka liiketoimintaa voidaan suunnata kohti SDG-tavoitteita. Näin tehdessään yritykset, jotka vakavasti pyrkivät edistämään kestävä kehitystä, voivat tarttua erilaisiin liiketoimintamahdollisuuksiin, kuten edellä on kuvattu.

Prosessi liiketoiminnan uudelleensuuntaamiseksi kohti kestävä kehityksen tavoitteita koostuu kolmesta vaiheesta:

- Ensinnäkin SGD:t on kartoitettava yrityksen arvoketjua vasten vaikutusalueiden tunnistamiseksi.
- Toiseksi on määriteltävä indikaattorit kestävä kehityksen edistymiselle ja kerättävä tietoja.
- Kolmanneksi prioriteetit on määriteltävä aikaisemman arvioinnin perusteella.

SDG-tavoitteiden kartoitus arvoketjuun

Heti tämän uudelleenjärjestelyn alussa yrityksen on analysoitava arvoketjunsä. Tätä varten on suositeltavaa ottaa huomioon koko arvoketju, niin alku- kuin loppupäänkin. Tämän jälkeen arvoketjun yksittäiset osat on arvioitava niiden vaikutuksista kestävä kehityksen tavoitteisiin liittyviin kysymyksiin. Tämän arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa ne liiketoiminta-alueet, joilla on suurimmat nykyiset ja tulevat vaikutukset kestävä kehityksen tavoitteisiin, niin myönteiset kuin negatiivisetkin. Tällainen vaikutustenarviointi tehdään tyypillisesti kokonaisuustasolla, mutta se voidaan tarvittaessa kaventaa paikka- tai tuotetasolle tai laajentaa aluetasolle. Uudelleenjärjestelyn yleisenä tavoitteena on lisätä myönteisiä kestävä kehityksen vaikutuksia ja minimoida negatiivisia vaikutuksia.

Alla oleva kuva esittää muokattua Michel Porterin kehittämää arvoketjumallia. Tässä yleistetyssä arvoketjussa "hankinta" -osa voidaan kartoittaa esimerkiksi SDG 7:ään "edullinen ja puhdas energia". Tässä esimerkillisessä tapauksessa yritys asettaa ensisijaiseksi tavoitteeksi uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämisen toimintansa energiavaihtoehtoja pohdittaessa.

Kuva: muokattu versio Porterin arvoketjusta

Lisäksi analysoitaessa arvoketjun vaikutusta kestäväen kehityksen tavoitteisiin on otettava huomioon myös yritystä ympäröivä konteksti. Jos yrityksen toiminta tai muut arvoketjun osat sijaitsevat lähellä kestäväen kehityksen osalta jälkeen jääviä alueita, yrityksellä voi olla siellä suuri vaikutus. Jos yritys työllistää esimerkiksi suuren osan työvoimastaan alueilla, joilla palkat ovat alhaiset ja työntekijöiden oikeuksien toteutuminen on heikkoa, sillä voi olla merkittävä vaikutus SDG 8:aan ”ihmisarvoinen työ ja talouskasvu”.

Vaikutustenarvioinnin ei tulisi olla yrityksen sisäistä analyysiä, vaan siihen tulee osallistua myös ulkopuolisia sidosryhmiä, jotta saadaan selville heidän mielipiteensä yrityksen nykyisistä tai mahdollisista kestäväen kehityksen vaikutuksista. Valittaessa sidosryhmiä, joiden kanssa se ottaa yhteyttä, yrityksen tulee keskittyä niihin, joita sen liiketoiminta heikentää. Loput voidaan sitten priorisoida sen mukaan, miten ne vaikuttavat yritykseen ja päinvastoin. Syrjäytyneitä ja haavoittuvia ryhmiä, kuten naisia, lapsia ja siirtotyöläisiä, sekä sidosryhmiä, jotka eivät osaa ilmaista kantaansa, esimerkiksi tulevia sukupolvia tai luontoa, ei myöskään saa laiminlyödä.

Käytännössä kestäväen kehityksen tavoitteiden kartoitus arvoketjuun vaikutusalueiden tunnistamiseksi voidaan tehdä useiden työkalujen ja metodologioiden avulla. Elinkaariarviointimenetelmät (LCA) ja ympäristöllisesti laajennetut panos-tuotosmallit (EEIO) ovat eräitä yleisimmin käytetyistä työkaluista.

Suorituskyvyn indikaattoreiden valitseminen ja tietojen kerääminen

Kun alueet, joilla on suuri vaikutus kestäväen kehityksen tavoitteisiin, on tunnistettu, seuraava askel on määrittää indikaattorit, jotka mittaavat yrityksen liiketoiminnan vaikutusta kestäväen kehityksen tavoitteisiin. Näin yrityksen suorituskykyä kestäväen kehityksen edistämiseksi voidaan mitata ja edistymistä seurata ajan mittaan. Tällaiset indikaattorit voivat olla vakiintuneita indikaattoreita, jotka Global Reporting Initiative (GRI) tai Carbon Disclosure Project (CDP) on jo määritellyt. Tämän lisäksi yritys voi myös päättää omista indikaattoreistaan.

Yrityksen kestävä kehitys edistymistä seuraavia mittareita laadittaessa tulee ottaa huomioon yrityksen panoksiin, toimintaan, tuotoksiin, tuloksiin ja vaikutuksiin viittaavat indikaattorit. Lisäksi on löydettävä tasapaino yrityksen tuloksia ja vaikutuksia ennustavien indikaattoreiden ja sen tuloksia ja vaikutuksia mittaavien indikaattoreiden välillä.

Kun suoritusindikaattorit on määritelty, voidaan kerätä tietoja jokaisesta indikaattorista. Usein käytettyjä tiedonkeruu- ja aggregointimenetelmiä ovat esimerkiksi raportointijärjestelmät, kenttävierailut, kyselyt, fokusryhmät ja haastattelut. Kun tiedonkeruu osoittautuu monimutkaiseksi, on kustannus-hyötysuhde otettava huomioon. Olemassa olevien liiketoimintajärjestelmien hyödyntäminen, kuten esimerkiksi myynnissä tai hankinnassa, antaa mahdollisuuden tehokkaaseen tiedonkeruuseen.

Lopuksi yrityksen tulee taata tietojen laatu ja eheys ottamalla käyttöön riittävät valvontamekanismit.

SDG-tavoitteiden painopisteiden määrittäminen

Yrityksen arvoketjun tunnistettujen ja kvantifioitujen nykyisten ja potentiaalisten, positiivisten ja negatiivisten kestäväan kehitykseen vaikuttavien vaikutusten perusteella seuraava askel on toiminnan painopisteiden määrittäminen. Näiden prioriteettien on tarkoitus auttaa yritystä mukauttamaan asteittain liiketoimintaansa kohti kestäväan kehityksen tavoitteita.

Toisaalta tässä priorisointitehtävässä tulee ottaa huomioon mahdollisuudet, jotka johtuvat yrityksen nykyisistä tai mahdollisista myönteisistä vaikutuksista kestäväan kehityksen tavoitteisiin. Tällainen mahdollisuus voi olla mahdollisuus innovoida tai avata uusia markkinoita ja siten kasvaa.

Toisaalta määritellyissä prioriteeteissa tulee ottaa huomioon myös yrityksen liiketoiminnan nykyisten ja mahdollisten kielteisten vaikutusten suuruus, vakavuus ja todennäköisyys kestäväan kehityksen tavoitteisiin ja miten näitä negatiivisia vaikutuksia voidaan lieventää. Ajan myötä liiketoiminnan kestävälle kehitykselle asettamat haasteet voivat lisätä yrityksen kustannuksia tai riskejä.

Lopuksi, kaikki kolme vaihetta prosessissa, jossa liiketoiminta suuntaa uudelleen kohti kestäväan kehityksen tavoitteita, sisältävät subjektiivisia arvioita. Siksi on suositeltavaa dokumentoida tämä prosessi avoimesti ja toistaa se säännöllisesti vaikutusten ja prioriteettien kehityksen seuraamiseksi.

Kysymykset

1. Missä arvoketjun segmentissä CO₂ onko päästöillä merkittävä rooli?

- A. henkilöstöhallinto
- B. Myynti ja myynti
- C. Toimitusketju
- D. Tutkimus & Kehitys

2. Milton Friedmanin kuuluisan lainauksen mukaan yritysten sosiaalinen vastuu on...

- A. edistää vaurautta
- B. kasvattaa voittoa
- C. vahvistaakseen sen yhteiskunnallista mainetta
- D. tarjota työntekijöille etuja

3. Kattavan määritelmän mukaan sidosryhmät ovat...

- A. mikä tahansa luonnollisesti esiintyvä kokonaisuus, joka vaikuttaa organisaation suorituskykyyn tai johon se vaikuttaa
- B. ryhmät ja henkilöt, joilla on panos organisaation tulokseen
- C. yrityksen toiminnan seurauksena
- D. ryhmät, jotka vaativat organisaatiota

4. Arvioidessaan sen nykyisiä ja mahdollisia vaikutuksia kestävä kehityksen tavoitteisiin yrityksen tulee ottaa yhteyttä ulkoisiin sidosryhmiin. Mitkä sidosryhmät ovat tässä erityisen tärkeitä?

- A. Sellaisia, jotka tarjoavat objektiivisen näkökulman
- B. Ne, jotka hyötyvät yrityksen liiketoiminnasta
- C. Ne, jotka edistävät suoraan yrityksen liiketoimintaa
- D. Ne, joita yrityksen liiketoiminta heikentää

5. Kun valitset indikaattoreita yrityksen vaikutukselle kestävän kehityksen tavoitteisiin,...

- A. vertailukelpoisuuden varmistamiseksi tulisi ottaa huomioon vain vakiintuneet indikaattorit.
- B. omia indikaattoreita voidaan yhdistää vakiintuneisiin.
- C. vain omia indikaattoreita tulisi harkita asianmukaisuuden varmistamiseksi.
- D. Ulkopuolisten lähteiden kehittämiä indikaattoreita tulisi suosia.

6. Kuinka monta askelta SDG-kompassi tarjoaa yrityksille, jotta ne voivat mukauttaa liiketoimintansa SDG-tavoitteisiin?

- A. kolme
- B. neljä
- C. viisi
- D. kuusi

7. Miksi organisaation pitäisi priorisoida tunnistetut vaikutukset kestävän kehityksen tavoitteisiin?

- A. erottaa positiiviset vaikutukset negatiivisista
- B. kehittää indikaattoreita
- C. asteittain yhdenmukaistamaan liiketoimintaansa
- D. mittaamaan liiketoimintamahdollisuuksien suorituskykyä

8. Mikä SDG on mahdollisesti merkityksellinen tuotteen käyttöään lopussa?

- A. SDG 3: "Hyvä terveys ja hyvinvointi"
- B. SDG 11: "Kestävät kaupungit ja yhteisöt"
- C. SDG 12: "Vastuullinen kulutus ja tuotanto"
- D. SDG 15: "Elämä maalla"

9. Mikä SDG ei todennäköisesti ole relevantti yritykselle työnantajana?

- A. SDG 4: "Laadukas koulutus"
- B. SDG 5: "Sukupuolten tasa-arvo"
- C. SDG 10: "Epätasa-arvon vähentäminen"
- D. SDG 14: "Elämä veden alla"

10. Kun kartoitetaan kestävän kehityksen tavoitteita arvoketjunsä kanssa, yrityksen tulee harkita...

- A. vain ne segmentit, jotka sillä on täysi hallinta
- B. myös toimittajien kaikki tuotantoketjun alkupään toiminnot
- C. myös kaikki alku- ja loppupään toiminnot
- D. kaikki tuotantoketjun alku- ja loppupään toiminnot sekä sen toimintojen konteksti

11. Totta vai tarua: Yrityksen pyrkimykset kestävään kehitykseen osoittautuvat hyödyllisiksi vain sen sidosryhmille, mutta eivät yritykselle itselleen.

- A. Väärin, sillä kestävämmät ratkaisut voivat tuoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
- B. Totta, sillä yrityksen on kannettava korkeammat kustannukset siirtyessään kestävämpiin ratkaisuihin.
- C. Väärin, koska kestävämmät ratkaisut lisäävät aina tuottavuutta.
- D. Totta, koska kestävämpien ratkaisujen kysyntä heikentää yrityksen neuvotteluvoimaa sidosryhmiinsä nähden.

12. Totta vai tarua: Hallituksella voi olla merkittävä rooli yritysten toiminnan ohjaamisessa kohti kestävää kehitystä.

- A. Väärin, koska hallituksen rooli on rajoitettu minimiin vapaassa markkinataloudessa.
- B. Totta, koska hallitus voi toteuttaa rahoitusmekanismeja kannustaakseen yrityksiä työskentelemään kestäväen kehityksen puolesta.
- C. Totta, koska hallitus seuraa joka tapauksessa tarkasti kaikkea liiketoimintaa.
- D. Väärin, koska se häiritsisi yritysten harkintavaltaa.

13. Mitä näistä neljästä vaihtoehdosta yritys ei pidä HR-näkökulmasta kestäväen kehityksen tavoitteensa toivottavana tuloksena?

- A. Työntekijöiden tuottavuus
- B. Työnantajan houkuttelevuus
- C. Pienemmät vaihtoprosentit
- D. Lahjakkuuksien niukkuus

14. Mitä näistä neljästä vaihtoehdosta myynnin ja markkinoinnin näkökulmasta yritys ei pidä kestävän kehityksen tavoitteensa toivottavana tuloksena?

- A. Lisääntynyt kilpailu
- B. Vahva yritysbrändi
- C. Myönteinen käsitys asiakkaiden keskuudessa
- D. Uusien markkinoiden avaaminen

15. Miten kestävän kehityksen tavoitteiden ja yritysten innovaatioiden välinen suhde voidaan kuvata parhaiten?

- A. Kestävän kehityksen tavoitteet voivat haitata yritysten innovaatioita, koska kestävän kehityksen säännökset rajoittavat yrityksen toimintamahdollisuuksia.
- B. Kestävän kehityksen tavoitteet voivat edistää yritysten innovaatioita, joiden tavoitteena on tarjota kestävämpiä ratkaisuja.
- C. Kestävän kehityksen tavoitteet eivät vaikuta yritysten innovaatioihin ollenkaan.
- D. Yritysinnovoinnin tulisi olla uusi prosessi, johon eivät vaikuta kestävän kehityksen tavoitteet tai muut tekijät.

Oikeat vastaukset: 1. – C. / 2. – B. / 3. – A. / 4. – D. / 5. – B. / 6. – C. / 7. – C. / 8. – C. / 9. – D. / 10. – D. / 11. – A. / 12. – B. / 13. – D. / 14. – A. / 15. – B.

Lähteet

GRI, U. N. G. C., WBCSD. (2015). *SDG Compass. The Guide for Business Action on the SDGs*. SDG Compass.

Friedman, M. (1970). The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits – *The New York Times*. Retrieved 2015-03-03.

Friedman, A. L., & Miles, S. (2006). *Stakeholders: Theory and Practice*. Oxford University Press.

Carroll, A. B., & Näsi, J. (1997). Understanding stakeholder thinking: Themes from a Finnish conference. *Business Ethics: A European Review*, 6(1), 46-51.

Kestävän kehityksen johtaminen
yksityiskohtaisesti - vaihe 3 ja 4:
Tavoitteiden asettaminen ja integrointi

Kestävän kehityksen johtaminen yksityiskohtaisesti - vaihe 3 ja 4: Tavoitteiden asettaminen ja integrointi

Tässä moduulissa tarkastellaan lähemmin kestävän kehityksen johtamisen vaiheita 3 ja 4 eli tavoitteiden asettamista ja integrointia.. Vaihe 3 viittaa tavoitteiden asettamiseen ja liittyy suoraan vaikutuksen arvioinnin ja priorisoinnin tuloksiin, jotka kuuluvat vaiheeseen 2. Tämä on kriittinen tekijä hyvien tulosten saavuttamisessa, koska erityisten, mitattavien ja aikarajaisten kestävyystavoitteiden asettaminen auttaa edistämään viestittyjä mieltymyksiä ja kehittää tähän liittyviä käytänteitä koko organisaatiossa. Kestävän kehityksen tavoitteet antavat yrityksille mahdollisuuden asettaa selkeät tavoitteet ja antaa mahdollisuuden keskittyä kestävän kehityksen edistämiseen (Izzo, Granà, Izzo & Busco, 2020). Vaihe 3 voidaan jakaa:

- määritä tavoitteiden ja avaintunnuslukujen (KPI) laajuus
- määritä lähtötaso ja välitavoitteet
- määrittää tavoitteiden haasteellisuuden
- kestävän kehityksen tavoitteisiin sitoutuminen.

Organisaation strategia määrittää, miten se suunnittelee, valvoo riskejä ja maksimoi tunnistetut mahdollisuudet. Tämän vuoksi yritysten tulee kehittää strategisia tavoitteitaan tukeakseen sopivia ja tehokkaita kestävän kehityksen tavoitteita liiketoimintamallinsa kautta. Se tarkoittaa resurssien kohdentamiseen liittyvien suunnitelmien ja selkeiden, määrällisten lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteiden sisällyttämistä (UN Global Compact, 2015).

Tavoitteiden asettamisen jälkeen tunnistetaan tietyt KPI:t sekä yksilölliset tavoitteet, jotka sopivat kunkin organisaation strategiaan prioriteetteihin. Tämän jälkeen siirrytään vaiheeseen 4. Kestävän kehityksen integroiminen liiketoimintaan ja tavoitteiden sisällyttäminen prosesseihin ja toimintoihin on olennainen osa näiden tavoitteiden hallinnassa (SDG Compass, 2015a). Kestävän kehityksen integrointi auttaa huomioimaan kaikki organisaation ydinliiketoiminnan osa-alueet (tuotteet ja palvelut, asiakassegmentit, toimitusketjun hallinta, raaka-aineiden hallinta, kuljetus- ja jakeluverkostot sekä tuotteiden käyttöiän loppuminen) (Verboven & Vanherck, 2016). Yritykset tekevät yhä enemmän yhteistyötä kumppaneidensa kanssa tehostaakseen toimiansa vaikuttavuutta ja saavuttaakseen yhteisiä tavoitteita tai käsitelläkseen systemaattisia muutoksia. Tämä vaihe koostuu toimista (SDG Compass, 2021):

- kestävän kehityksen tavoitteiden kytkeminen liiketoimintaan
- kestävän kehityksen yhdistäminen juurruttaminen kaikkiin toimintoihin ja prosesseihin
- kumppanuuksien kohtaaminen

VAIHE 3 - Tavoitteiden asettaminen

Yrityksen kestävä kehitys tavoitteiden laajuutta tulee ohjata vaiheessa 2 määritellyillä strategisilla prioriteeteilla siten, että ne sisältävät mahdollisuuksia edistää positiivisesti kestävä kehitys tavoitteita ja vähentää nykyisiä ja mahdollisia haittavaikutuksia (Business & Sustainable Development Commission, 2017). Tämä menettely takaa, että tavoitteet katkaisevat yrityksen prosessit ja luovat mahdollisuuksia edetä arvoketjussa. Monet alan yritykset ovat vuosien ajan keskittyneet sellaisiin kysymyksiin kuin hiilidioksidipäästöt, veden käyttö ja muut luonnonvarat. Kestävä kehitys sosiaalisii ulottuvuuksiin (köyhyyden vähentäminen ja korruption ehkäisy) liittyvien tavoitteiden asettaminen on kuitenkin vähemmän yhdenmukaista. Tämä voi aiheuttaa haasteita onnistumisen seurannassa ja arvioinnissa (PricewaterhouseCoopers, 2015b). Näistä metodologisista haasteista huolimatta yritysten tulee asettaa tavoitteita, jotka ympäröivät kaikkia niiden kuvaamia prioriteetteja kestävä kehitys taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristönäkökohtien kautta (PricewaterhouseCoopers, 2015a).

Keskeisten suorituskykyindikaattoreiden (KPI) määrittäminen on perusta tavoitteiden asettamiselle, seurannalle ja viestimiselle. Jos organisaatio keskittyy laajoihin ja kunnianhimoisiin tavoitteisiin (joiden edistymisen mittaaminen voi olla haasteellista), ratkaisuna on valita vaikutusten arvioinnissa käytettävien indikaattoreiden joukosta useita KPI:itä, joista jokainen muodostaa perustan tietyille, mitattavissa olevalle ja ajallisesti rajatulle tavoitteelle. Jokaiselle painopistealueelle yritys voi valita muutamaan avainindikaattoriin, jotka parhaiten kuvaavat vaikutusta kestävä kehitys tarkasteltavaan teemaan (SDG Compass, 2015b).

Yritysten on määriteltävä jokaiselle tavoitteelle lähtötaso, joka voidaan liittää tiettyyn ajankohtaan tai tiettyyn ajanjaksoon. Yrityksen on tärkeätä päättää, minkä tyyppisen tavoitteen se asettaa. Yleensä se voidaan valita kahdesta kategoriasta (Reuters Event, 2015):

- absoluuttiset tavoitteet, joissa otetaan huomioon vain KPI:n arvo
- suhteelliset tavoitteet, jotka vertaavat KPI:tä tuloksiin.

Absoluuttiset tavoitteet ilmaisevat odotetun vaikutuksen yhteiskunnan tasolla, mutta eivät suhteuta muutosta esimerkiksi yrityksen kasvuun. Suhteelliset tavoitteet mittaavat yrityksen suoriutumista paremmin, mutta tavoitteen yhteiskuntatason vaikutus jää epäselväksi. Aikahorisontin venyttäminen riittävän pitkäksi sellaisten tavoitteiden asettamisen osalta, jotka edustavat alan merkittävää käännekohtaa, mahdollistaa paremman tiedonsiirron (United Nations Statistics Division, 2021). Yrityksen kaikkien tai joidenkin tavoitteiden julkistaminen voi olla tehokas viestintäväline yrityksen kestävä kehitys toiveiden ilmaisemiseen yksinkertaisesti ja käytännöllisesti. Työntekijöiden tai liikekumppaneiden innostaminen ja sitouttaminen auttaa luomaan kohtuullisen perustan rakentavalle vuoropuhelulle ulkoisten sidosryhmien kanssa. Tavoitteiden julkistamisen hyötyjä tulee verrata mahdolliseen kritiikin riskiin, jos yritys ei saavuta tavoitteitaan ajoissa.

Liiketoiminnan työkalut ja indikaattorit

Yleiskatsaus, jossa kartoitetaan olemassa olevia työkaluja, mahdollistaa yleisesti käytettyjen liiketoimintatyökalujen tarkastelun. Tästä voi olla hyötyä organisaation vaikutusten arvioinnissa (SDG Compass, 2015c). Esimerkiksi verkkopohjainen työkalu tarjoaa mahdollisuuden suodattaa olennaisten kriteerien mukaan, kuten itse SDG:t ja työkalun kehittäjä. Ranking on tehty 17 perustavoitteen mukaan: Ei köyhyyttä, nälkä pois, hyvä terveys, laadukas koulutus, sukupuolten tasa-arvo, puhdas vesi ja sanitaatio, edullinen ja puhdas energia, ihmisarvoinen työ ja talouskasvu, teollisuus, innovaatio ja infrastruktuuri, eriarvoisuuden vähentäminen, kestävät kaupungit ja yhteisöt, vastuullinen kulutus, ilmastotoimet, elämä veden alla, elämä maalla, rauha ja oikeus sekä kumppanuus tavoitteiden puolesta. Joitakin työkaluja voidaan käyttää useisiin tarkoituksiin (SDG Compass, 2015d):

- *Corporate Human Rights Benchmark (CHRB)*

Corporate Human Rights Benchmark (CHRB) on yritysten ihmisoikeuskomission ensimmäinen avoin ja julkinen vertailuindeksi. Kansainvälisten ja toimialakohtaisten ihmisoikeuksien ja luotettavan liiketoimintakäyttäytymisen standardien alapuolelle jätetty CHRB-metodologia keskittyy yritysten politiikkoihin, prosesseihin ja käytäntöihin sekä siihen, kuinka ne vastaavat vakaviin syytöksiin. CHRB-arviointi perustuu julkisesti saatavilla oleviin tietoihin (käytetään tavoitteissa: Ei köyhyyttä, hyvä terveys, laadukas koulutus, sukupuolten tasa-arvo, ihmisarvoinen työ ja talouskasvu, eriarvoisuuden vähentäminen, kestävät kaupungit ja yhteisöt).

- *Vaikutusraportointi- ja sijoitusstandardit (IRIS)*

IRIS on luettelo yleisesti hyväksytyistä toteutusmittareista, joita sijoittajat käyttävät sosiaalisen, ympäristöllisen ja taloudellisen menestyksen mittaamiseen.

- *ISO14000 -standardit*

ISO 14000 -standardit tarjoaa käytännön työkaluja yrityksille ja organisaatioille, jotka haluavat huomioida ympäristövastuunsa.

- *Social Hotspots -tietokanta/portaali (SHDB)*

SHDB-projekti esittelee verkkotietokannan, jonka avulla käyttäjät voivat selata tietoja sosiaalisista riskeistä sektoreittain, maittain, riskiteemoittain, 227 maassa ja 57 talouden toimialalla. Data hallitsee perusteellisesti sosiaalisia kysymyksiä ihmisoikeuksista, työoloista, yhteisövaikutuksista ja hallintokysymyksistä lähes 150 riskiindikaattorin avulla, jotka on ryhmitelty 22 teemaan.

- *YK:n globaali sopimus – Oxfam Poverty Footprint*

Kumppanuuspohjainen arviointityökalu auttaa yrityksiä ja kansalaisyhteiskunnan kumppaneita ymmärtämään köyhyyden vaikutuksia yrityksen arvoketjuun, auttaa yrityksiä luomaan köyhiä suosivia liiketoimintastrategioita ja lisää yritysten läpinäkyvyyttä ja sidosryhmien mielekästä sitoutumista.

VAIHE 4 - Integrointi

Jotta kestävän kehityksen tavoitteet voidaan integroida liiketoimintaan, niin yrityksen ylimmän johdon tulee sitoutua. Hallitusten kriittinen rooli kestävän kehityksen integroinnissa pitkän aikavälin strategiaan tunnustetaan yhä enemmän (Bexell & Jönsson, 2021). Esimerkiksi yritysten hallituksilla voi olla ratkaiseva rooli integroimalla kestävän kehityksen tavoitteet toimivan johdon rekryointi- ja palkitsemiskriteereihin. Kaksi periaatetta ovat keskeisiä:

- yhteisymmärryksen kehittäminen sen osalta, kuinka kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa edetään arvon luomiseksi yhteiskunnalle, tiedottamalla selkeästi liiketoiminnasta ja siitä, kuinka ne voivat täydentää edistystä muiden liiketoimintatavoitteiden saavuttamisessa.
- SDG-tavoitteiden sisällyttäminen organisaation suoritusten arviointi- ja palkitsemisjärjestelmiin lisäkannustimilla, jotka kuvastavat tehtävää tai henkilön roolia asiaankuuluvien tavoitteiden saavuttamisessa (Hub, 2018).

Ollakseen vaikuttavia kestävän kehityksen tavoitteiden tulee olla olennainen osa yrityksen kattavaa taloudellisten, strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden lisäksi myös tavoitteita sellaisilla osa-alueilla kuin myynti ja suorituskyky (Fabrizio, et. al, 2015).

Erikoistuneilla tiimeillä ja kestävän kehityksen asiantuntijoilla voi olla keskeinen rooli yrityksen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa, mutta avain kestävän kehityksen integroimiseksi yrityksen strategiaan, kulttuuriin ja toimintaan on tukea ja ottaa huomioon yrityksen toimintoja, kuten tutkimus- ja kehitystyötä, liiketoiminnan kehitystä, toimitusten hallintaa, toimintaoja ja henkilöstöresursseja. Organisaatiomuutoksen yritysten integraation edistämiseen on monia erilaisia lähestymistapoja tietoisuuden lisäämisestä ja koulutuksesta tiedon ja luovuuden käyttöön. Tukeakseen yrityksen strategian kehittämistä ja toteuttamista kestävän kehityksen kontekstissa monet yritykset ovat perustaneet monialaisia kestävän kehityksen hallituksia, lautakuntia tai työryhmiä. Joissakin tapauksissa hallintorakenteisiin voi kuulua myös hallitustason kestävän kehityksen toimikunta, jonka avulla voidaan varata aikaa kestävän kehityksen painopisteiden strategisiin keskusteluihin, mikä voi olla erityisen arvokasta yritysten integraation alkuvaiheessa (Avieco, 2021).

Kestävän kehityksen ongelmien ratkaiseminen ei onnistu yksinään. Tutkittavia kumppanuuksia on ainakin kolmenlaisia: arvoketjukumppanuudet, joissa arvoketjun yritykset yhdistävät toisiaan täydentäviä taitoja, teknologioita ja resursseja tuodakseen uusia ratkaisuja markkinoille; alakohtaiset aloitteet, jotka tuovat yhteen useita alan johtavia yrityksiä kehittämään standardeja ja käytäntöjä koko toimialalla ja voittamaan yhteiset haasteet; monenvälisiä kumppanuuksia, joissa hallitukset, yksityinen sektori ja kansalaisyhteiskunnan organisaatiot yhdistävät voimansa ratkaistakseen monimutkaisia ongelmia. Tehokkaiden kumppanuuksien rakentaminen tukemaan kestävää kehitystä edellyttää sidosryhmien suurta sitoutumista. Kumppanien tulee pyrkiä asettamaan yhteisiä tavoitteita, käyttämään ydinosaamistaan, depolitisoimaan projekteja,

luomaan selkeät johtamisrakenteet, luomaan yhtenäisen seurantakehys, keskittymään vaikutuksiin, ennakoimaan tulevia resurssitarpeita ja rakentamaan tietämyksenhallinta tukeva prosessi (Bexell & Jönsson, 2021).

Suorituskyvyn arviointi ja KPI:t

Kun organisaatiot määrittävät tiettyjä KPI:itä, ne voivat luottaa joihinkin ohjeisiin. Maailmanlaajuinen indikaattorikehys kehitettiin olemassa olevien tietojen saatavuuden perusteella globaalilla ja kansallisella tasolla. Tämä toteutettiin 231 indikaattorin luokitteluksi kolmelle tasolle IAEG-SDGs-raportissa kuvatulla tavalla. tilastotoimikunnan puolesta. Monien indikaattoritasojen luokittelu muuttuu metodologioiden kehittyessä ja tiedon saatavuuden lisääntyessä. Siksi IAEG-SDG-ryhmät tarkistavat tasoluokitukset tarpeen mukaan kahden kuukauden välein järjestettävissä verkko- ja henkilökohtaisissa kokouksissa (joka vuosi Q1 ja Q4). Yksittäiset tasot ovat seuraavat (Business for 2030, 2020):

Taso 1: Indikaattori on käsitteellisesti yksinkertainen, siinä on vakiintunut kansainvälinen menetelmä ja standardit, ja se tarjoaa säännöllisesti tietoja vähintään 50 prosentista maista ja väestöstä kullakin alueella, jolla indikaattori on merkityksellinen.

Taso 2: Indikaattori on käsitteellisesti selkeä, sillä on kansainvälisesti sovittu metodologia ja standardit tunnetaan, mutta maat eivät tuota tietoja säännöllisesti.

Taso 3: Indikaattorille ei ole vielä kansainvälisesti sovittua metodologiaa tai standardeja, mutta menetelmää/standardeja kehitetään (tai tullaan kehittämään) tai testataan.

Kaikki indikaattorit ovat yhtä tärkeitä. Tason I ja II indikaattoreiden osalta tiedon saatavuus kansallisella tasolla ei välttämättä vastaa globaalia tasoa, ja maat voivat luoda oman luokituksensa käyttöönottoa varten (Learn2improve, 2020). On mahdollista seurata yksittäisiä indikaattoreita, jotka on jälleen luokiteltu 17 SDG:n ydintavoitteen mukaan. Samanaikaisesti jokainen indikaattori sisältää seuraavat osiot: Indikaattorin nimi, Tavoite, Määritelmä ja perustelut, Tietolähteet ja keräysmenetelmä, Laskentamenetelmä ja muut metodologiset huomiot, Tietojen erittely, Viitteet, Kansainvälinen(t) globaali seurantajärjestö(t)

SDG Industry Matrix toimialakohtaisina esimerkkeinä

SDG Industry Matrix pyrkii kannustamaan ja raportoimaan yksityistä sektoria tekemään enemmän kestävästä kehityksestä eteen. Koska mahdollisuudet vaihtelevat sektoreittain, matriisi tarjoaa ideoita, käytännön esimerkkejä ja mahdollisuuksia yrityksille odottaa osakkeenomistajan ja yhteiskunnallisen arvon luomista (johtuen asianomaisesta toimialasta).

YK:n Global Compact ja KPMG International (UN Global Compact, 2015) kehittivät ja ylläpitävät yhdessä SDG-sektorimatriisin (UN Global Compact, 2015) muuttamalla kestävästä kehityksestä tavoitteiden luoma kiinnostus strategiseksi sektoritoimiksi, jotka saavat mittakaavaa ja vaikutusta. Tämä voi tapahtua kannustamalla uusia innovatiivisia lähestymistapoja, kannustamalla yrityksiä toistamaan menestyksestä toimintaa uusilla markkinoilla,

rohkaisemalla uusia yhteistyömuotoja ja lisäämällä osallistumista olemassa oleviin yhteistyöhön. Yhteisen arvon (markkinapotentiaalin, yhteiskunnallisten tarpeiden ja poliittisten toimien yhdistelmä, jolla luodaan kestävämpi ja osallistavampi polku talouskasvuun, vaurauteen ja hyvinvointiin) avulla yksityinen sektori voi tunnistaa mahdollisuuksia vastata sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin haasteisiin. SDG Industry Matrix perustuu uskomukseen, että kaikkien yritysten on noudatettava kaikkea asiaankuuluvaa lainsäädäntöä, ylläpidettävä kansainvälisesti tunnustettuja vähimmäisstandardeja ja kunnioitettava yleismaailmallisia ihmisoikeuksia koosta, toimialasta tai maantieteellisestä kattavuudesta riippumatta. YK:n verkkosivusto Global Compact sisältää tärkeitä työkaluja ja resursseja, jotka voivat auttaa yrityksiä täyttämään vähimmäisvelvoitteensa ja ohjaamaan niitä edistämään toimia, jotka ylittävät nämä vähimmäisvelvoitteet sosiaalisten ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi.

Kuusi erityistä toimialamatriisia tarjoavat toimialakohtaisia käytännön esimerkkejä ja toimintaideoita kullekin kestävä kehityksen tavoitteelle. Ne kuvaavat mahdollisuuksia, jotka yritykset odottavat luovansa arvoa osakkeenomistajille ja yhteiskunnalle. Toimialat ovat seuraavat: rahoituspalvelut, elintarvike-, juoma- ja kulutustavarat, terveydenhuolto ja biotieteet, teollisuustuotanto, liikenne, energia, luonnonvarat ja kemikaalit.

Kysymykset

1. Mitkä toiminnot eivät kuulu vaiheeseen 3:

- A. määrittää tavoitteiden ja KPI:iden laajuuden,
- B. määrittää perusviiva ja valintatavoitteen tyyppi,
- C. määrittää kunnianhimoitason,
- D. kohtaaminen kumppanuuksissa.

2. Mitkä toiminnot eivät kuulu vaiheeseen 4:

- A. kestävä kehityksen tavoitteiden ankkuroiminen liiketoimintaan,
- B. juurruta kestävyys kaikkiin toimintoihin ja prosesseihin,
- C. ympäristön jätteen vähentäminen
- D. kohtaaminen kumppanuuksissa

3. Mitä luokkia yritys voi valita asettaessaan tavoitteita:

- A. ehdottomia tavoitteita
- B. liittyvät tavoitteet
- C. suhteelliset tavoitteet
- D. kunnianhimoisia tavoitteita

4. Nykyisten SDG-liiketoiminnan instrumenttien verkkoluokitus tehdään seuraavasti:

- A. 13 perustavoitetta
- B. 17 perustavoitetta
- C. 19 perustavoitetta
- D. 21 perustavoitetta

5. Täydennä lause "Kaikkien tai joidenkin yrityksen tavoitteiden julkistaminen voi":

- A. olla tehokas viestintäväline yrityksen kestävä kehityksen toiveiden ilmaisemiseen yksinkertaisesti ja käytännöllisesti.
- B. uhkaa yritykselle strategian julkistamisen kannalta.
- C. auttaa yritystä määrittelemään tarkemman strategian.
- D. auttaa solmimaan uusia kumppanuuksia.

6. Corporate Human Rights Benchmark on:

- A. keskittyy yhteiskunnan juridisiin asioihin.
- B. keskittyy yritysten politiikkoihin, prosesseihin ja käytäntöihin sekä siihen, kuinka ne vastaavat vakaviin syytöksiin.
- C. on luettelo yleisesti hyväksytyistä toteutusmittareista, joita vaikuttavat sijoittajat käyttävät sosiaalisen, ympäristöllisen ja taloudellisen menestyksen mittaamiseen, kauppohen arvioimiseen ja sijoittavan teollisuuden uskottavuuden kasvattamiseen.
- D. esittelee online-tietokannan, jonka avulla käyttäjät voivat selata tietoja sosiaalisista riskeistä sektoreittain, maittain tai riskiteemoittain.

7. Mikä ei kuulu vaiheen 4 peruseriaatteisiin – Integrointi:

- A. kehittää yhteistä ymmärrystä siitä, kuinka kestävä kehitys tavoitteiden toteuttamisessa edetään arvon luomiseksi yhteiskunnalle,
- B. SDG-tavoitteiden sisällyttäminen organisaation suorituskyvyn arviointi- ja palkitsemisjärjestelmiin,
- C. kuvastaa tehtävää tai henkilön roolia asiaankuuluvien tavoitteiden saavuttamisessa,
- D. edistää yritysten suurempaa läpinäkyvyyttä ja mielekästä sidosryhmien osallistumista.

8. Mikä ei kuulu avaimiin kestävä kehityksen integroimiseksi yrityksen strategiaan, kulttuuriin ja toimintaan:

- A. tutkimus ja kehitys
- B. tarjonnan hallinta
- C. toiminnalliset tavoitteet
- D. liiketoiminnan kehitys

9. Mikä ei kuulu kestävä kehityksen tavoitteiden integrointiin tarkoitettuihin kumppanuustyyppeihin:

- A. arvoketjukumppanuus
- B. alakohtaisia aloitteita
- C. monenvälisiä kumppanuuksia
- D. mikään vastauksista ei ole oikea

10. Kuinka monta KPI-tasoa erottelemme:

- A. 2
- B. 3
- C. 6
- D. 9

11. Kuinka monta tiettyä toimialaa löydämme SDG Industry Matrixista:

- A. 4
- B. 6
- C. 9
- D. 10

Lähteet

Avieco. (2021, February 23). *7 ways companies can integrate Sustainable Development Goals*. Retrieved 14 April 2022, from <https://avieco.com/news-insights/7-ways-companies-can-benefit-from-integrating-sdgs/>

Bexell, M., & Jönsson, K. (2021). *The Politics of the Sustainable Development Goals*. Taylor & Francis.

Business for 2030. (2020). *UN Metrics and Indicators for the SDGs*. Retrieved 14 April 2022, from <http://www.businessfor2030.org/metrics-indicators>

Business&Sustainable Development Commission. (2017). *Better Business, Better World*. Sustainable Development Goals - Knowledge Platform. Retrieved 12 April 2022, from <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nr=2399&menu=1515>

Fabrizio, S., Washimi, K., Garcia-Verdu, R., Pattillo, C. A., Peralta-Alva, A., Presbitero, A., Shang, B., Verdier, G., Camilleri, M. T., & Kolovich, L. (2015). *From Ambition to Execution*. International Monetary Fund.

I.S.K. Hub. (2018). *Guide Facilitates Businesses' Integration of SDGs into Corporate Reporting | News | SDG Knowledge Hub | IISD*. SDG Knowledge HUB. Retrieved 14 April 2022, from <https://sdg.iisd.org/news/guide-facilitates-businesses-integration-of-sdgs-into-corporate-reporting/>

Izzo, M. F., Granà, F., Izzo, M. F., & Busco, C. G. (2020). *Sustainable Development Goals and Integrated Reporting*. Taylor & Francis.

Learn2improve. (2020, April 16). *Measuring SDG targets*. Retrieved 14 April 2022, from <https://www.learn2improve.nl/sustainable-development-goals/measuring-sdg-targets/>

PricewaterhouseCoopers. (2015a). *Sustainable Development Goals: are the business critical?* PwC. Retrieved 02 April 2022, from <https://www.pwc.com/gx/en/services/sustainability/sustainable-development-goals/sdg-research-results.html>

PricewaterhouseCoopers. (2015b). *Sustainable Development Goals (SDG) - impact on business*. PwC. Retrieved 02 April 2022, from <https://www.pwc.com/gx/en/services/sustainability/sustainable-development-goals.html>

Reuters Event. (2015). *SDGs: The 3 most popular Goals for business*. Reuters Events | Sustainable Business. Retrieved 04 April 2022, from <https://www.reutersevents.com/sustainability/sdgs-3-most-popular-goals-business>

SDG Compass. (2015a). *A Guide for Business Action to Advance the Sustainable Development Goals*. SDG Compass. Retrieved 02 April 2022, from <https://www.sdgcompass.org>

SDG Compass. (2015b). *Learn More About the SDGs*. Retrieved 02 April 2022, from <https://sdgcompass.org/sdgs/>

SDG Compass. (2015c). *Inventory of Business Indicators*. Retrieved 02 April 2022, from <https://sdgcompass.org/business-indicators/>

SDG Compass. (2015d). *Inventory of Business Tools*. Retrieved 02 April 2022, from <https://sdgcompass.org/business-tools/>

SDG Compass. (2021). *SDG Compass guide - Practical frameworks and tools to operationalise agenda 2030*. HIVA. Retrieved 02 April 2022, from <https://hiva.kuleuven.be/en/news/newsitems/SDG-Compass-guide-practical-frameworks-and-tools-to-operationalise-agenda-2030>

UN Global Compact. (2015). *Integration Guide: Designing Business Systems for the SDGs | UN Global Compact*. United Nations Global Compact. Retrieved 02 April 2022, from <https://www.unglobalcompact.org/library/5789>

UN Global Compact. (2015). *SDG Industry Matrix | UN Global Compact*. United Nations Global Compact. Retrieved 10 April 2022, from <https://www.unglobalcompact.org/library/3111>

Verboven, H., & Vanherck, L. (2016). Sustainability management of SMEs and the UN Sustainable Development Goals. *Uwf UmweltWirtschaftsForum*, 24(2–3), 165–178. <https://doi.org/10.1007/s00550-016-0407-6>

United Nations Statistics Division. (2021). — *SDG Indicators*. Retrieved 07 April 2022, from <https://unstats.un.org/sdgs/report/2021/>

Kestävän kehityksen johtaminen
yksityiskohtaisesti – vaihe 5:

Raportointi ja viestintä

Kestävän kehityksen johtaminen yksityiskohtaisesti – vaihe 5: Raportointi ja viestintä

SDG:t antavat kokonaisvaltaisen lähestymistavan maailman kiireellisimpien ongelmien ratkaisemiseen. Tähän liittyvien tavoitteiden onnistumiseksi on otettava huomioon eri sidosryhmien lähestymistapa kestäväan kehitykseen. Yrityksillä on kestäväan kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa keskeinen rooli myös kestäväan kehityksen tavoitteiden toteuttamisen ja asianmukaisen raportoinnin kautta. Liiketoiminnan raportoinnin ja yritysten kestäväan kehityksen raportoinnin kehityksen myötä voimme edetä kestäväan kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Läpinäkyvä raportointi ja viestintä ovat tärkeitä, koska ne mahdollistavat ja kannustavat yrityksiä mukauttamaan toimintansa yhteiskunnan odotuksiin (GRI, UN Global Compact, n.d., s. 9-10).

Vastuullisuusraportointia ja -viestintää pidettiin aiemmin usein compliance-toimintana, kun taas nykyään se nähdään tärkeänä uutena strategisena liiketoimintamallina (Amfori, 2019, s. 4). Vastuullisuusraportointi ja tiedonantokäytännöt ovat lisääntyneet johtuen sidosryhmien odotuksista liiketoimintatiedon läpinäkyvyyden ja avoimuuden osalta. Jatkuva raportointi ja viestintä yritysten edistymisestä kestäväan kehityksen tavoitteiden suhteen auttaa ymmärtämään ja täyttämään sidosryhmien tarpeita. Suurin osa yrityksistä paljastaa nykyisin kestäväan kehityksen tulokset, edistymisensä ja vaikutuksensa (GRI, Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact & WBSCD, 2015, s. 25), jossa 80 % yrityksistä kaikkialla maailmassa raportoi kestävästä kehityksestä ja kolmannen osapuolen liiketoiminnan vakuutuksesta. Raporttien kestäväan kehityksen tiedoista on tullut normaali liiketoimintakäytäntö (KPMG, 2020, s.5).

Raportointi kestäväan kehityksen tavoitteista

Kestäväan kehityksen raportoinnilla on merkittävä rooli tiedottaessaan sidosryhmille toimista ja aloitteista, joita yritykset tekevät edistääkseen kestävämmän ja oikeudenmukaisemman yhteiskunnan luomista. Sen avulla yritykset voivat myös ilmaista, olla läpinäkyviä ja paljastaa motivaationsa, ponnistelunsa ja tavoitteensa, joita ne yrittävät saavuttaa, sekä projisoida strategista näkökulmaansa, arvoa luovaa strategiaansa ja "hyvän tekemisen" potentiaalia, jolloin sidosryhmät voivat vertailla eri yrityksiä ja joskus myös palkita kestäväan kehitystä edistäviä (World Business Council for Sustainable Development & Radley Yeldar, 2021, s. 4-5). Yrityksen tekemien toimien ymmärtäminen ja toteuttaminen on avainasemassa kestäväan kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa (Adams et al., 2020).

Kestäväan kehityksen tavoitteet (SDG:t) ovat suurelta osin sidoksissa toisiinsa sosiaalisista tavoitteista ympäristötavoitteisiin (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 22). Better Business, Better World -raportin mukaan kestäväan kehityksen tavoitteiden saavuttaminen voisi luoda yli 380 miljoonaa työpaikkaa (WBSCD, 2017, s. 8).

Sen vuoksi on tapahduttava siirtymä yritysten sosiaalisen vastuun (CSR) lähestymistavasta kokonaisvaltaisempaan kestävä kehityksen tavoitteiden (SDG) lähestymistapaan. Yritykset, jotka sisällyttävät kestävä kehityksen tavoitteita strategioihinsa, ovat yleensä valmistautuneempia tulevaisuuteen, sillä kestävä kehityksen aihe tulee olemaan digitalisaation tapaan yhä merkittävämpi monilla sektoreilla, kun taas yritykset, jotka eivät mukautu lähestymistapaansa ajoissa, voivat jäädä tulevaisuudessa kilpailijoistaan jälkeen (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 23-25).

SDG-tavoitteiden saavuttaminen edellyttää useiden sidosryhmien välistä yhteistyötä, johon kuuluvat hallitukset, kansainväliset instituutiot ja kansalaisjärjestöt, kun taas ilman yrityssektorin odotettua merkittävää panosta kestävä kehityksen tavoitteita ei voida saavuttaa. Koskayritykset tarjoavat merkittävästi tarvittavaa rahoitusta ja teknologisia innovaatioita, niin yrityksillä voi olla erityisen suuria vaikutus ihmisoikeuksien parantamiseen (WBCSD, 2017, s. 10). Yritykset voivat osallistumalla kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen ja yhteiskunnan toimintaan myös varmistaa pitkän aikavälin kasvun (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 42).

Liiketoimintamahdollisuuksia on myös useilla sektoreilla yrityksille, jotka toteuttavat kestävä kehityksen tavoitteita ja joihin kuuluu muun muassa (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 14):

- Elintarvikkeet ja maatalous (kuluttajien ruokahävikin vähentäminen; tuotteiden uudelleenmuotoilu; huonontuneen maan ennallistaminen; pakkausjätteen vähentäminen; teknologian hyödyntäminen suurilla tiloilla jne.)
- Kaupungit (edulliset asunnot; energiatehokkaat rakennukset; julkinen liikenne kaupunkialueilla; autonomiset ajoneuvot jne.)
- Energia ja materiaalit (uusiutuvien energialähteiden laajentaminen; energian varastointijärjestelmät; energiatehokkuus; resurssien talteenotto vihreät kemikaalit; yhteinen infrastruktuuri jne.)
- Terveys ja hyvinvointi (etäterveys; edistynyt genomiikka; tupakanvastaisuus; parempi sairauksien hallinta; terveydenhuollon koulutus jne.).

Jotta yritykset voivat toteuttaa kestävä kehityksen tavoitteita, johtoryhmät voivat ryhtyä seuraaviin toimiin (WBCSD, 2017, s. 9):

- Edistää kestävä kehityksen tavoitteita tulevaisuuteen suuntautuneena, asianmukaisena liiketoimintastrategiana
- Integroida kestävä kehityksen tavoitteet liiketoimintastrategiaan
- Keskittyä kestäviin investointeihin
- Olla yhteydessä ja tehdä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa mahdollisemman monen SDG-tavoitteen saavuttamiseksi

- Tee yhteistyötä alan toimijoiden kanssa muutoksen edistämiseksi kohti kestävästä kehitystä
- Yhteistyön tekeminen poliittisten päättäjien kanssa.

Muita toimia, joita yritykset voivat tehdä linjataksaan toimintansa kestävästä kehityksen tavoitteiden kanssa, ovat: tiedottaminen kestävästä kehityksen tavoitteiden kehityksestä ja niihin liittyvistä parhaista käytännöistä, liiketoiminnan ja sen vaikutuksen ymmärtäminen suhteessa sosiaalisiin ja ympäristöhaasteisiin, asettaa yrityksille kestävästä kehityksen tavoitteita, kehittää liiketoimintaratkaisuja, tiedottaa kestävästä kehityksen tavoitteista. sidosryhmien kanssa yrityksen toimista, tehdä yhteistyötä alan yritysten kanssa edistääkseen yhdessä kestävästä kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja raportoida edistymisestä (WBCSD, 2017, s. 17).

Kestävästä kehityksen raportoinnin edut ja haasteet

Kestävästä kehityksen tavoitteiden toteuttamisen edut ovat, että ensimmäisillä toimijoilla on puolellaan 5–15 vuoden etu suhteessa seuraajiin (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 7).

Arabesquen/Oxfordin yliopiston 200 Academic Studiesin meta-analyysin, 2015, havaintojen mukaan hyvä ESG-suorituskyky johtaa (UNGC, 2021, s. 8): 50 % alhaisempi pääomakustannus; 88 % parempi toimintakyky; 80 % parempi osakekurssien kehitys; 7 % korkeampi oman pääoman tuotto (ROE). Bloombergin mukaan yrityksillä, joilla oli korkeampi ESG-pistemäärä COVID-19-pandemian aikana, oli parempia tuloksia kuin kilpailijoilla (UNGC, 2021, s. 8).

SDG-tavoitteiden tavoitteena on liittää liiketoimintastrategia ajankohtaisiin globaaleihin haasteisiin, ja sen etuja ovat (GRI, UN Global Compact & WBCSD, 2015, s. 4):

- Tulevien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen (esim. uudet investoinnit ja innovaatiot)
- Yritysten kestävästä kehityksen arvon lisääminen (liiketoimintamalli vastaa paremmin kestäviä käytäntöjä)
- Sidosryhmien suhteiden vahvistaminen ja politiikan kehityksen tahdissa pysyminen (vähentyneet oikeudelliset ja maineriskit)
- Vakauttaa yhteiskuntia ja markkinoita (auttaa vahvistamaan instituutioita, yritysetiikkaa ja tarjoamaan esimerkkejä myönteisistä liiketoimintakäytännöistä)
- Yhteisen kielen ja yhteisen tarkoituksen käyttäminen (parantaa viestintää ja suhteita sidosryhmien kanssa esimerkiksi yritysten panoksesta ja asetettujen kestävästä kehityksen tavoitteiden saavuttamisesta).

Useissa tutkimuksissa havaittiin, että milleniaalit suosivat yrityksiä, joilla on selkeä sosiaalinen ja ympäristöllinen tarkoitus ja panostavat SDG-tavoitteisiin. He haluavat työskennellä niissä viisi kertaa todennäköisemmin

(työskennellä työnantajille, joita he kunnioittavat ja joihin he voivat samaistua). Lisäksi tällaisilla yrityksillä on yleensä tuottavammät työntekijät, pienemmät pääomakustannukset, niiden tuotemerkit voivat kasvaa nopeammin ja asiakkaat sekä liikekumppanit luottavat yleensä enemmän tällaisiin yrityksiin (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 43–44).

McKinsey Global Institutun tutkimuksen mukaan kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisesta yrityksille on hyötyä (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 27):

- Työn tuottavuuden kasvu paremman terveyden ja koulutuksen ansiosta
- Vähentynyt poliittinen epävarmuus alentuneen sosiaalisen epätasa-arvon ja ympäristökuormituksen johtaa pienempiin liiketoimintariskeihin.

Kestävän kehityksen raportoinnilla on laajempi tarkoitus kuin vain tiedottaminen ja sidosryhmien kanssa kommunikointi. Se toimii luottamuksen ja suhteiden rakentamisen välineenä sekä organisaatioiden sisäisten parannusten edistäjänä (GRI, Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact & WBSCD, 2015, s. 26).

Vaikka suuri osa yrityksistä raportoi kestävän kehityksen tavoitteista kestävän kehityksen raporteissaan, kestävän kehityksen raportointi on edelleen haaste yrityksille, koska se on usein epätasapainoista ja irtaantunut liiketoiminnallisista tavoitteista. Tämä tarkoittaa, että tietyt kestävän kehityksen tavoitteet, kuten ilmastonmuutos, talouskasvu ja vastuullinen kulutus on tärkeämpää kuin biologisen monimuotoisuuden suojeleminen (KPMG, 2020, s. 6). Lisäksi on yrityksiä, joilla on vaikeuksia raportoida menestyksestään selkeämmin. Asianmukainen kestävän kehityksen raportointi voi auttaa yrityksiä tekemään muutoksia liiketoimintamalleihinsa ja samalla vastaamaan sidosryhmien vaatimuksiin (World Business Council for Sustainable Development & Radley Yeldar, 2021).

Kestävän kehityksen raportoinnin viitekehys ja standardit

Kestävän kehityksen raportoinnissa ja viestinnässä on vaikeuksia analyysin ja raportoinnin eri tasoilla (maailmanlaajuinen, kansallinen ja yritystaso) käytettyjen indikaattoreiden suhteen, jotka eivät usein ole suoraan vertailukelpoisia, mikä vaikeuttaa merkittävästi vertailevaa analyysiä (Adams, 2017, s.15). Tällä hetkellä käytössä on erilaisia sovellettavia ESG-raportointistandardeja, mikä lisää monimutkaisuutta ja joskus jopa eroja raportoinnin vertailussa ja julkistamisessa (EY & Oxford Analytica, 2021, s. 4). Tästä syystä lainsäätäjät velvoittavat ja yrittävät tehdä kestävän kehityksen raportoinnista yhtenäisempää, vertailukelpoista ja täsmällisempää (World Business Council for Sustainable Development & Radley Yeldar, 2021, s. 4-5). Esimerkiksi Euroopan komissio kehittää European Financial Reporting Advisory Groupin (EFRAG) kautta Euroopan unionille ei-taloudellisia raportointistandardeja, jotka tulevat pakollisiksi vuodesta 2023 alkaen tietyille yritysryhmille (EY & Oxford Analytica, 2021, s. 15).

Koska erilaisia kestävän kehityksen raportointikehyksiä ja -standardeja on olemassa, on kasvava tarve luoda globaali kestävän kehityksen raportointikehys.

Yritysten tulee mukauttaa kestävän kehityksen strategiansa ympäristön ja yhteiskunnan muutosten sekä sidosryhmiensä odotusten mukaisesti (Adams, 2017, s. 28). Tässä yhteydessä jokaisen yrityksen tulee tunnistaa ja arvioida toimet ja aloitteet, jotka edistävät kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Yrityksillä voi olla positiivinen panos yhden tai useamman kestävän kehityksen tavoitteen saavuttamiseen, ja hyvin harvoin yritykset osallistuvat kaikkien 17 kestävän kehityksen tavoitteen saavuttamiseen, koska jotkin kestävän kehityksen tavoitteet eivät ole olennaisia tietyille yrityksille. Yrityksen vaikutuksen relevanssiin ja mahdollisuuksiin osallistua vaikuttaas sidosryhmien kanssa tehtävä olennaisuusarviointi (Adams, 2017, s. 24-26). Siksi yritysten tulee raportoida kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista tuloksista verrattuna asetettuihin tavoitteisiin (Adams, 2017, s. 31-32).

Yritysten tulee jatkuvasti pyrkiä parantamaan toimintatapojaan edistääkseen kestävämpää, vastuullisempaa ja oikeudenmukaisempaa maailmaa. Yrityksillä on keskeinen rooli asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Yksi työkalu tässä suhteessa on seuraavien organisaatioiden kehittämä SDG Compass - GRI, UN Global Compact ja World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) mahdollistavat suuntaviivat kestävän kehityksen tavoitteiden mukauttamiseksi liiketoimintastrategiaan, jonka tarkoituksena on auttaa yrityksiä sitoutumaan. SDG-tavoitteiden priorisoiminen ja edistäminen. SDG Compass antaa ohjeita kestävän kehityksen tavoitteiden mukauttamiseen liiketoimintastrategiaan.

Ei-taloudellista raporttia laadittaessa yrityksille tarjotaan mahdollisuus valita useiden ei-taloudellisten raportoinnin viitekehysten välillä, ja niiden on ilmoitettava, minkä viitekehysten perusteella ei-taloudellinen raportti on laadittu. Kansainväliset viitekehykset, joiden mukaan ei-taloudellinen raportti voidaan laatia ja julkaista, ovat (Ravlić Ivanović ym., 2022, s. 38):

- EU:n suuntaviivat muusta kuin taloudellisesta raportoinnista
- Global Reporting Initiative (GRI)
- Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact (UNGC)
- YK:n liiketoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat pääperiaatteet
- Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suuntaviivat monikansallisille yrityksille
- (ISO) 26000 Kansainvälisen standardointijärjestön sosiaalisen vastuun ohjeet
- Kolmikantajulistus kansainvälisen työjärjestön monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskevista periaatteista.

Sekä sijoittajilla että yritysten johdolla on vaikeuksia vertailla ja vertailla yritysten ESG-toimintoja ja saavutuksia, sillä eri yritykset käyttävät erilaisia standardeja, eikä kestävän kehityksen raportoinnille ole olemassa yleisesti hyväksyttyjä kansainvälisiä standardeja.

Tietyt yritykset, kuten Vigeo, EIRIS, MSCI ja SustainAlytics, tekevät kuitenkin tällaisia analyyseja ja vertailuja asiakkailleen (Business and Sustainable Development Commission, 2017, s. 70).

Euroopan unioni on 2010-luvun aikana säätänyt useita merkittäviä yritysten kestävän toiminnan julkistamista ja raportointiin liittyvää vertailua parantavia lakeja, joissa yksi sääntelysääöksistä oli EU:n Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/95/EU muusta kuin taloudellisesta raportoinnista. (NFRD) (Markota Vukić, Vuković, Calace, 2017: 14, Ravlić Ivanović et ai., 2022, s. 6).

Maaailmanlaajuisten ilmasto- ja kestävyystavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät kaksi muuta merkittävää säädöstä. Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR-asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2088, 27.11.2019), joka koskee kestävyyttä ja raportointikäytäntöjä rahoituspalveluissa, sekä Euroopan unionin asetus (EU) 2020/852 Eduskunta ja neuvosto antoivat 18.6.2020 suuntaviivat kestäväälle investoinnille (Ravlić Ivanović et ai., 2022, s. 22).

Tärkeää on myös mainita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852 puitteista kestävien investointien helpottamiseksi - EU:n taksonomia - EU:n luokittelujärjestelmä, jossa luetellaan ympäristön kannalta kestävät taloudelliset toiminnot (Euroopan komissio, 2022).

Eurooppalaisen vihreän sopimuksen tavoitteiden ja ilmastoneutraalin talouden tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä EU suunnittelee hyväksyvänsä EU:n yritysten sosiaalisen raportoinnin direktiivin (CSRD), joka korvaa ei-taloudellisen raportoinnin direktiivin (NFRD). CSRD:n tavoitteet ovat yritysten kestävän kehityksen riskien ja mahdollisuuksien sekä niiden vaikutusten julkistaminen vastuullisuuteen, jolloin sen pitäisi auttaa raportointia helpottamaan vertailua ja ymmärtämistä sekä kustannustehokkaampaa vastuullisuusraporttien tuottamista (Wollmert, Hobbs, 2022).

Jatkossa kirjanpitäjillä ja talousjohtajilla on entistä näkyvämpi rooli kestävän kehityksen tavoitteissa tiedon analysoinnin, prosessien optimoinnin ja päätöksentekoprosessin avun kautta (International Federation of Accountants, 2015, s. 20). Myös tarkastuskomiteoilla ja varmennustuottajilla tulee olemaan suurempi rooli kestävän kehityksen raportoinnissa, koska he valvovat järjestelmien tehokkuutta ja valvovat niiden asennusta. (Wollmert, Hobbs, 2022).

Kestävydestä tiedottaminen

Menestyvät yritykset haluavat kertoa tarinansa ja keskustella kestävän kehityksen aiheista eri sidosryhmien kanssa, varsinkin kun sidosryhmien odotukset ovat jatkuvasti korkeammat. Yrityksillä on paljon vaihtoehtoisia menetelmiä sitoutua ja kommunikoida läpinäkyvästi ja autenttisesti sidosryhmiensä kanssa erilaisista kestävän kehityksen aiheista (Amfori, 2019, s. 4). Virallisen kestävän kehityksen raportoinnin lisäksi yritykset voivat käyttää useita kanavia viestiäkseen sidosryhmille strategiastaan ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisesta. Näitä kanavia ovat: yritysten verkkosivustot, sosiaalisen median kanavat, tapahtumat, tuote- ja

palvelumerkinät, markkinat ja mainonta (GRI, Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact & WBSCD, 2015, s. 26).

SDG-raportointi voi perustua joihinkin johtaviin kansainvälisiin kestävä kehityksen raportoinnin standardeihin (GRI, UNGC) tai tiettyjen yritysten itsenäiseen räätälöityyn raporttiin tiedon paljastamisen välineenä (GRI, United Nations Global Compact & WBSCD, 2015, s. 27). Erilaisten viitekehysten ja asiakirjojen tarkoituksena on auttaa yrityksiä sopeuttamaan toimintaansa ja vaikutustaan yhteiskuntaan ja ympäristöön kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti (Adams, 2017: 11).

Lisäksi kestävä kehityksen raportoinnissa tulisi keskittyä yritysten merkittäviin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöllisiin panoksiin (oleelliset asiat), kun taas viestinnässä tulisi käyttää kestävä kehityksen tavoitteiden metodologiaa ja terminologiaa vuoropuheluun osallistumiseksi tehokkaammin asianomaisten osapuolten kanssa (GRI, Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact & WBSCD, 2015), s. 28).

Tietyistä kestävä kehityksen tavoitteista yritykset voivat ilmoittaa seuraavaa (GRI, Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact & WBSCD, 2015, s. 28):

- Millä analyysillä ja miksi tietyt kestävä kehityksen tavoitteet on tunnistettu yrityksen kannalta merkittäviksi?
- yritysten tiettyjen kestävä kehityksen tavoitteiden vaikutukset;
- Aseta tavoitteita kestävä kehityksen tavoitteille ja mittaa edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa;
- Strategiat ja toimet yritysten julistamien kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yksi mahdollisista tavoista kommunikoida kestävä kehityksen tavoitteisiin sitoutumisesta ja toiminnoista on käyttää visuaalisia työkaluja korostaaksesi tiettyjä kestävä kehityksen tavoitteiden toimintoja (GRI, Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact & WBSCD, 2015, s. 28). Raportointi ja viestintä voidaan myös segmentoida sosioekonomisten kriteerien perusteella tarkemman tiedon saamiseksi tietyille ryhmille (GRI, Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact & WBSCD, 2015, s. 13).

Käyttäjien nykyisten kestävä kehityksen raporttien tietojen pitäisi olla helposti saatavilla digitaalisessa ja koneellisesti luettavassa muodossa. Tästä syystä EU:ssa yrityksiä suositellaan laatimaan raporttinsa säännellyssä eurooppalaisessa yhtenäisessä elektronisessa muodossa (ESEF) (Ravlić Ivanović et al., 2022, s. 34).

Kysymykset

1. Aiemmin kestävän kehityksen raportointia ja viestintää pidettiin seuraavasti:

- A. Riskienhallintatoiminta
- B. Vaatimustenmukaisuustoiminta
- C. Hankintatoiminta
- D. IT-toiminta

2. Joidenkin tutkimusten mukaan kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen voi luoda enemmän kuin:

- A. 80 miljoonaa työpaikkaa
- B. 180 miljoonaa työpaikkaa
- C. 280 miljoonaa työpaikkaa
- D. 380 miljoonaa työpaikkaa

3. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää useiden sidosryhmien yhteistyöhön perustuvaa lähestymistapaa, joka sisältää:

- A. hallitukset
- B. Kansainväliset instituutiot ja kansalaisjärjestöt
- C. Liiketoimintasektori
- D. Kaikki yllä olevat

4. SDG-tavoitteiden toteuttamisprosessissa on liiketoimintamahdollisuuksia:

- A. Elintarvike- ja maataloussektori
- B. Kaupungit
- C. Terveys ja hyvinvointi
- D. Kaikki yllä oleva

5. Yrityssektorin panos kestävän kehityksen tavoitteisiin on erityisen merkittävä:

- A. Rahoitusta
- B. Teknologiset innovaatiot
- C. Ihmisoikeusparannuksia
- D. Markkinointi

6. Bloombergin mukaan yrityksillä, joilla oli korkeampi ESG-pistemäärä COVID-19-pandemian aikana, oli:

- A. Huonommat liiketoimintatulokset kuin kilpailijoilla
- B. Parempia liiketoimintatuloksia kuin kilpailijoilla
- C. Samat tulokset kuin kilpailijoilla
- D. Tulokset olivat epäselviä

7. Kestävästi vastuullisilla yrityksillä on yleensä:

- A. Heikompi moraalit ja tuottavammat työntekijät
- B. Vähemmän kilpailijoita
- C. Korkeammat markkinointikulut
- D. Pienemmät pääomakustannukset

8. Tämänhetkinen haaste SDG-raportoinnin alalla on:

- A. Yhden kestävä kehityksen raportointikehyksen olemassaolo
- B. Erilaisten kestävä kehityksen raportointikehyksen olemassaolo
- C. Kestävä kehityksen tavoitteiden raportointia ohjaavien instituutioiden puuttuminen
- D. Yhtenäinen kestävä kehityksen raportointi

9. SDG kompassi:

- A. On SDG-palkinto
- B. On pakollinen käytettävä SDG-raportoinnissa
- C. Antaa ohjeita kestävä kehityksen tavoitteiden mukauttamiseen liiketoimintastrategiaan
- D. Ei mikään ylläolevista

10. Kansainväliset puitteet, joiden mukaan ei-taloudellinen raportti on mahdollista laatia ja julkaista, EIVÄT sisällä:

- A. (ISO) 26000 Kansainvälisen standardointijärjestön sosiaalisen vastuun ohjeet
- B. YK:n liiketoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet
- C. Global Reporting Initiative (GRI)
- D. EIRIS

11. SFDR-asetus:

- A. Käsittelee kestävän kehityksen ja raportoinnin käytäntöjä rahoituspalveluissa
- B. Käsittelee pk-yritysten kestävyttä ja raportointikäytäntöjä
- C. Käsittelee kestävästä kehityksestä ja raportointikäytäntöjä kaikissa suurissa yrityksissä
- D. Käsittelee vastuullisuutta ja raportointikäytäntöjä kaikissa ei-rahoituspalveluissa

12. Tulevaisuudessa näkyvämpiä rooleja kestävän kehityksen tavoitteissa ovat:

- A. Toimitusjohtajat
- B. Operatiivisen toiminnan johtajat
- C. Talousjohtajat
- D. Markkinointijohtajat

13. Kestävän kehityksen raportoinnissa tulisi keskittyä:

- A. Hallituksen sääntelyviranomaiset
- B. Materiaalikysymykset
- C. Kilpailijat
- D. Kansainväliset järjestöt

14. Yksi mahdollisista tavoista kommunikoida kestävän kehityksen tavoitteisiin sitoutumisesta ja korostaa tiettyjä SDG-toimia on:

- A. Excel-taulukoiden käyttö
- B. Metatietojen käyttö
- C. Visuaalisten työkalujen käyttö
- D. Ei mikään ylläolevista

15. Kestävän kehityksen raportoinnin tulevaisuus:

- A. Odottaa useita raporteja
- B. Odottaa vähemmän kiinnostusta kestävän kehityksen raportointiin
- C. Odottaa lisää raportointikehyksiä
- D. Odottaa enemmän digitaalisia ja koneellisesti luettavia formaatteja

Lähteet

Adams. C. A. (2017). *The Sustainable Development Goals, integrated thinking and the integrated report*. ICAS, Integrated reporting. Retrieved 12 April 2022, from https://www.integratedreporting.org/wp-content/uploads/2017/09/SDGs-and-the-integrated-report_full17.pdf

Amfori (2019). *Endless possibilities: a guide to effective sustainability communications*. Retrieved 12 April 2022, from https://www.amfori.org/sites/default/files/amfori_effective_sustainability_communication_guide_2019_0_1.pdf

Business and Sustainable Development Commission (2017). *Better Business Better World: The Report of the Business & Sustainable Development Commission*. Retrieved 18 August 2022, from <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/2399BetterBusinessBetterWorld.pdf>

European Commission (2022). *EU taxonomy for sustainable activities*. Retrieved 17 August 2022, from https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

EY & Oxford Analytica (2021). *The future of sustainability reporting standards: The policy evolution and the actions companies can take today*. Retrieved 12 April 2022, from https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_gl/topics/sustainability/ey-the-future-of-sustainability-reporting-standards-june-2021.pdf

GRI, United Nations Global Compact (n.d.). *Business Reporting on the SDGs: An Analysis of the Goals and targets*. Retrieved 10 April 2022, from https://www.globalreporting.org/media/v5milwee/gri_ungc_business-reporting-on-sdgs_analysis-of-goals-and-targets.pdf

GRI, United Nations Global Compact & WBSCD (2015). *SDG Compass: The guide for business action on the SDGs*. Retrieved 11 April 2022, from https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2015/12/019104_SDG_Compass_Guide_2015.pdf

Ravlić Ivanović, I., Žepić, I., Cigula, K., Marszalek, V., Kartelo, S., Labaš, D., Omazić, M.A., Jaklin, L. & Markota Vukić, N. (2022). *Nacionalna studija o stanju nefinancijskog izvješćivanja u Republici Hrvatskoj*. Retrieved 16 August 2022, from <https://idop.hr/wp-content/uploads/2022/03/Izvjes%CC%8C%CC%81eFinal3003.pdf>

International Federation of Accountants (2015). *The 2030 Agenda for Sustainable Development: A Snapshot of the Accountancy Profession's Contribution*. Retrieved 19 August 2022, from https://www.ifac.org/system/files/publications/files/The-2030-Agenda-for-Sustainable-Development-A-Snapshot-of-the-Accountancy-Professions-Contribution-2016_0.pdf

KPMG (2020). *The time has come: The KPMG Survey on Sustainability Reporting 2020*. Retrieved 11 April 2022, from <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2020/11/the-time-has-come.pdf>

Markota Vukić, N., Vuković, R. & Calace, D. (2018). Non-financial reporting as a new trend in sustainability accounting. *Journal of Accounting and Management*, 7(2), 13-26.

United Nations Global Compact (UNGC) (2021) *One Global Compact: Accelerating and Scaling Global Collective Impact*. Retrieved 17 August 2022, from <https://globalcompact-th.com/download/ungc-brochure.pdf>

Wollmert, P. & Hobbs, A. (2022). *Sustainability reporting: what to know about the new EU rules?* EY. Retrieved 18 August 2022, from, https://www.ey.com/en_es/assurance/how-the-eu-s-new-sustainability-directive-will-be-a-game-changer

World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) (2017). *CEO Guide to the Sustainable Management Goals*. Retrieved 18 August 2022, from <https://www.wbcsd.org/contentwbc/download/3877/51694/1>

World Business Council for Sustainable Development & Radley Yeldar (2021). *Reporting matters: Time for a shared vision*. Retrieved 13 April 2022, from <https://www.wbcsd.org/contentwbc/download/13155/193072/1>

Moduuli 15

Kestävä kehitys
liiketoimintamahdollisuutena

Kestävä kehitys liiketoimintamahdollisuutena

Nykyinen kriisi osoittaa, että liiketoiminnan on muututtava ja sen on muututtava kohti ekologisempaa ja sosiaalisempaa, mutta myös taloudellista kestävyttä. Sitä varten liiketoiminnan on toteutettava liiketoimintamalleja, jotka luovat lisäarvoa yrityksille, mutta myös yhteiskunnalle (Porter ja Kramer 2011).

Jo usean vuoden ajan termi yhteiskuntavastuu on ollut laajasti esillä. Se, mikä alkoi puolustavana/reaktiivisena (compliance-oriented) strategiana, on nyt kehittymässä yhä enemmän innovatiiviseksi/proaktiiviseksi johtamiskonseptiksi (kestävä yrittäjyys). Termiä Sustainable Entrepreneurship on käytetty liiketoiminnassa jo jonkin aikaa kuvaamaan tätä nykyistä, hyvin yrittäjähenkistä ja yrityslähtöistä näkemystä liiketoiminnasta ja yhteiskunnasta. Kestävä kehitys on nyt ymmärrettävä integroivana sosiaalisena ja ympäristöllisenä käsitteenä liiketoimintamalleissa.

Viimeisimmät trendit, kuten kiertotalous (EU Komm), degrowth tai donitsitalous, tarjoavat hyvän yrittäjyyspotentiaalin. Jakamistaloutta, liikkuvuutta, terveydenhuoltoa tai tehokkuutta koskevien liiketoimintamallien tulisi ihanteellisesti olla molempia: luoda myönteisiä vaikutuksia kestävän kehityksen tavoitteisiin varmistamalla talouskasvu ottamalla samalla huomioon planeetan rajat (Club of Rome 2022).

Liiketoimintamahdollisuuksien tulevaisuuden tulisi harkita ihmisten ja planeetan hyvinvoinnin lisäämistä irrottamalla varallisuus resursseista. Yrittäjyyden on pohdittava pitkän aikavälin vakautta ja elinkelpoisuutta sen sijaan, että löydettäisiin paras strategia rahan tekemiseen. Liiketoimintamallin tulee luoda sosiaalista ja ekologista arvoa. Se on vastaus kysymykseen "miten yritys tekee rahaa".

Yhden keskustelun yksityiskohdan tulisi olla sosiaalinen yrittäjyys, joka käsittelee pitkän aikavälin sosiaalista innovaatiota yritysten yhteiskuntavastuun laajennettuna lähestymistapana. Siinä on kyse sosiaalisten ja ympäristöasioiden näkökulmista. Liiketoiminnan ydin on kannattavuuden sosiaalinen tai ympäristövaikutus.

Siirtyminen CSR:stä CSR 2.0:aan.

Kun aikaisempi termi CSR 0.0 ymmärrettiin voittoa tuottavaksi liiketoiminnaksi (Friedman 1970), jossa kestävä kehitys käsittelevää toimintaa voidaan kutsua viherpesuksi, yrityksen toiminta ei ole kestävä tai vastuullista.

Kasvava tietoisuus ja defensiivinen lähestymistapa CSR 1.0:n myötä vastuun ottaminen on lisä jokapäiväiseen liiketoimintaan. Asialistalla ovat pääasiassa lahjoitukset, yksittäiset sitoumukset ja vahinkojen rajoittaminen.

Nyt CSR 2.0:n myötä yrittäjyyden on oltava tavoitteellista liiketoimintaa, jossa CSR integroidaan ydinliiketoimintaan ja ymmärretään omaavan suurta potentiaalia.

Kuluttaja- ja markkinasegmentit vaativat enemmän kestävyttä liiketoimintamalleissaan, mutta tämä tarjoaa yrityksille mahdollisuuden kehittää tuotteita ja palveluita, jotka vastaavat useimpien kuluttajien tarpeisiin. Tästä syystä isot yritykset uskovat, että niiden on muutettava 30-40 % arvonluomiseen liittyvistä käytänteistään. Siksi kestävillä liiketoimintamalleilla on suuri rooli yritysten menestyksessä (Schmidpeter ja Bungard 2022).

Mahdollisuudet tuotteesta systeemiseen muutokseen

YK:n Global Compact -periaatteet suosittelevat kestävä kehityksen tavoitteita mahdollisuuksien lähteeksi. Ne antavat tavan käyttää näitä mahdollisuuksia innovaatioihin, arvon luomiseen sidosryhmille ja niiden toteuttamiseen liiketoimintamalleissa.

Kestävä kehityksen ideat voidaan ymmärtää kokonaisvaltaisena käsitteenä, jota voidaan soveltaa eri analyysitasoilla, esimerkiksi yksittäiseen yritykseen, toimialaan, alueeseen tai koko talouteen. Lisäksi se voidaan saavuttaa monin tavoin, mukaan lukien käyttäytymisen muutokset. Poliitikassa tulisi kuitenkin keskittyä kaikenlaiseen innovaatiotoimintaan – kuten myös sosiaaliseen innovaatioon, ei vain teknologioihin. Muuten tuotteen suunnittelu ja siihen liittyvät arvot voivat myös sisältää mahdollisuuksia elinkaaren lopussa (kierrätys tai uudelleenkäyttö)

Esimerkiksi ekotehokkuusinnovaatio edistää yritysten kilpailukykyä ainakin neljällä tavalla:

1. Toimintaedut paremman resurssitehokkuuden ansiosta, mikä johtaa alhaisempiin resurssikustannuksiin.
2. Innovaatioiden kaupallistaminen.
3. Pienemmät ympäristökustannukset pilaantumisen hallinnassa ja jätehuollossa
4. Imagoa, markkinointia ja sidosryhmäsuhteita kehitetään

WBCSD on tunnistanut seitsemän tekijää ekotehokkuuden parantamiseksi (World Business Council for Sustainable Development (2000)): Sen mukaan tämän toimenpiteen pitäisi vähentää ympäristövaikutuksia ja se voi myös edistää kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

1. Vähennä materiaalin käyttöä
2. Vähennä energian käyttöä

3. Vähentää myrkyllisten aineiden leviämistä
4. Paranna kierrätettävyyttä
5. Maksimoi uusiutuvien energialähteiden käyttö
6. Pidennä tuotteen kestävyyttä
7. Kasvata palvelun käytettävyyttä

Miten kestävä kehitys voi olla mahdollisuuksien lähde?

- Tehostamalla innovaatioita normien ja standardien ylittämiseen, se luo läpinäkyvyyttä resurssien kulutuksessa (mm. päästöt). Tämä parantaa yrityksen suorituskykyä, mutta samalla vähentää riskejä.. Koska se on ekotehokas, se on myös kannustin alentaa kustannuksia
- Tämä lisää koko arvoketjun tehokkuutta, mikä luo läpinäkyvyyttä toimitusketjun vaikutuksista ja luo kannustimia ja veloitteita lisäarvoa tuottaville kumppanuuksille.
- Kestävien tuotteiden ja palveluiden kehittäminen tarjoamalla tai nykyisten uudistaminen vaikuttaa positiivisesti kilpailuun ja määrittää maksuhalukkuuden.
- Uusien liiketoimintamallien käyttöönotto muuttaa kilpailuympäristöä uusilla tavoilla luoda arvoa. Tämän pitäisi johtaa positiivisiin odotusarvoihin ja pienempiin riskeihin liiketoimintasuunnitelmissa.
- Nykytalouden logiikan kyseenalaistaminen kestävyuden näkökulmasta ja markkinoiden systematiikan uudelleen miettiminen voi johtaa myös uusiin markkinoihin. Ensimmäisen etenijän edun pitäisi luoda arvoa ihmisille ja planeetalle.

Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4	Stage 5
Viewing compliance as opportunity	Making value chains sustainable	Designing sustainable products and services	Developing new business models	Creating next-practice platforms
Central challenge	Central challenge	Central challenge	Central challenge	Central challenge
To ensure that compliance with norms becomes an opportunity for innovation	To increase efficiencies throughout the value chain	To develop sustainable offerings or redesign existing ones to become eco-friendly	To find novel ways of delivering and capturing value, which will change the basis of competition	To question through the sustainability lens the dominant logic behind business today
Competencies needed	Competencies needed	Competencies needed	Competencies needed	Competencies needed
The ability to anticipate and shape regulations	Expertise in techniques such as carbon management and life-cycle assessment	The skills to know which products or services are most unfriendly to the environment	The capacity to understand what consumers want and to figure out different ways to meet those demands	Knowledge of how renewable and nonrenewable resources affect business ecosystems and industries
The skill to work with other companies, including rivals, to implement creative solutions	The ability to redesign operations to use less energy and water, produce fewer emissions, and generate less waste	The ability to generate real public support for sustainable offerings and not be considered as "greenwashing"	The ability to understand how partners can enhance the value of offerings	The expertise to synthesize business models, technologies, and regulations in different industries
	The capacity to ensure that suppliers and retailers make their operations eco-friendly	The management knows how to scale both supplies of green materials and the manufacture of products		
Innovation opportunity	Innovation opportunity	Innovation opportunity	Innovation opportunity	Innovation opportunity
Using compliance to induce the company and its partners to experiment with sustainable technologies, materials, and processes	Developing sustainable sources of raw materials and components	Applying techniques such as biomimicry in product development	Developing new delivery technologies that change value-chain relationships in significant ways	Building business platforms that will enable customers and suppliers to manage energy in radically different ways
	Increasing the use of clean energy sources such as wind and solar power	Developing compact and eco-friendly packaging	Creating monetization models that relate to services rather than products	Developing products that will not need water in categories traditionally associated with it, such as cleaning products
	Finding innovative uses for returned products		Devising business models that combine digital and physical infrastructures	Designing technologies that will allow industries to use the energy produced as a by-product

Lähde: Zu, L. (2013)

Keskeiset strategiat

Millaisia strategioita yrityksillä on tähän:

- Yritysten tekeminen proaktiiviseksi
- Yritysten ja asiakkaiden vastuullisuusarvioinnin parantaminen
- Vihreän innovaation innovaatiojärjestelmän parantaminen
- Kohdennettu käytäntö
- Markkinapohjaisten välineiden käyttö
- Poliittikan integrointi

Kestävä arvo edellyttää huippuosaamista kahdeksalla osa-alueella:

1. Yrityksen nykyisen osakkeenomistajan ja sidosryhmien aseman ymmärtäminen: Tietäen, missä ja miten yritys luo, tuhoaa ja siirtää arvoa osakkeenomistajille ja sidosryhmille.
2. Esiin tulevien ongelmien ennakointi: Seuraa keskeisiä trendejä ja tunnista esiin nousevat ongelmat, jotka voivat muuttaa yrityksen osakkeenomistajan ja sidosryhmän arvoa.
3. Kestävien arvoa lisäävien tavoitteiden asettaminen: Tiettyjen strategisten aikomusten ja tavoitteiden asettaminen yrityksen strategian mukaiseksi lisäarvon luomiseksi osakkeenomistajille ja sidosryhmille.

4. Kestävän arvon tunnistaminen: arvon lähteiden tunnistaminen sidosryhmien tarkastelun avulla ja aloitteiden suunnittelu tämän arvon saavuttamiseksi.
5. Liiketoimintamallin kehittäminen: Vaikuttavan liiketoimintamallin luominen, joka yhdistää liiketoimintavastuulliset johtajat ja talusjohtajat aloitteiden ympärille.
6. Arvon luominen: Toteutetaan ja hallitaan aloitteita arvon luomisen varmistamiseksi.
7. Tulosten validointi ja oppimisen dokumentointi: Omistaja- ja sidosryhmien arvon seuranta ja arviointi sekä näiden kahden välisen yhteyden viestiminen.
8. Kestävän kyvykkyyden rakentaminen luoda arvoa: Osakkeenomistajien ja sidosryhmien arvon saavuttamiseen tarvittavan ajattelutavan ja valmiuksien kehittäminen.

Tapaustutkimukset ja parhaat käytännöt

- JOKOLADE Tonys Open Chainin kanssa: Start-Up, joka käsittelee orjuutta ja lapsityövoimaa suklaan toimitusketjussa. Vahvojen kumppanuuksien ja päämäärätietoisien liiketoimintamallin ansiosta tämä muuttaa markkinoiden systematiikkaa.
- EcoBrain on ajatushautomo, joka kehittää kahvipuruista ja ympäristöystävällisestä liimasta valmistettuja tuotteita uudenlaisen raaka-aineen valmistamiseksi. Ensimmäiset tuotteet ovat kitarat, laukut, pöydät. Tämä osoittaa muutakin kuin tehdä ympäristöystävällisiä tuotteita, vaan myös luoda uusia liiketoimintamalleja ja markkinamahdollisuuksia.
- Innovation & Sustainability in Action: [Sprout World](#) (Youtube) on kehdestä kehtoon tai nouseva idea kynästä, jonka voit istuttaa myös yrteille

Kysymykset

1. Mikä on tärkein tekijä, kun harkitaan kestävän kehityksen käyttöä liiketoimintamahdollisuutena?

- A. Voittojen maksimointi
- B. Ympäristövaikutusten minimoiminen
- C. Asiakastytyväisyyden varmistaminen
- D. Innovatiivisten ja kestävien tuotteiden luominen

2. Mikä on esimerkki kestävästä liiketoimintamahdollisuudesta?

- A. Luomuelintarvikkeiden myynti
- B. Uusiutuvan energian palvelujen tarjoaminen
- C. Energiatohokkaiden rakennusmateriaalien kehittäminen
- D. Kaikki edellä mainitut

3. Mikä on keskeinen hyöty ekologisen kestävyuden sisällyttämisestä liiketoimintaan?

- A. Lisääntynyt asiakasuskollisuus
- B. Parempi suhdetoiminta
- C. Pienempi energiankulutus
- D. Pienemmät työvoimakustannukset

4. Miten kestäväään kehitykseen keskittyvät yritykset voivat saada kilpailuetua markkinoilla?

- A. Alennusten tarjoaminen ympäristötietoisille asiakkaille
- B. Ympäristöystävällisten tuotteiden luominen
- C. Hyödynnetään innovatiivisia mutta kestäviä teknologioita
- D. Kaikki edellä mainitut

5. Mikä rooli kestävään kehityksen tavoitteilla on liiketoimintamahdollisuuksien kannalta?

- A. Innovaatioiden lähde
- B. Puitteet ekologisten tekijöiden toteuttamiseksi
- C. Tavoitteet korvaavat liiketoimintatavoitteet
- D. Yritysvastuun auditointistandardit

6. Millä neljällä tavalla ekotehokkuusinnovaatiot edistävät yritysten kilpailukykyä?

- A. Toiminnalliset edut, innovaation kaupallistaminen, pienemmät ympäristökustannukset ja parantunut imago
- B. Parempi imago, pienemmät resurssikustannukset, ympäristön saastumisen hallinta ja jätehuolto
- C. Toiminnalliset edut, innovaation kaupallistaminen, saastumisen hallinnan ympäristökustannukset ja parantunut imago
- D. Pienemmät resurssikustannukset, parantunut imago, innovaation kaupallistaminen ja jätehuolto

7. Mikä on ensimmäinen askel omistaja- ja sidosryhmien arvon luomisessa?

- A. Esiin tulevien ongelmien ennakointi
- B. Kestävien arvotavoitteiden asettaminen
- C. Kestävän arvon löytäminen
- D. Yrityksen nykyisen osakkeenomistajan ja sidosryhmien aseman ymmärtäminen

8. Mitä voidaan ymmärtää CSR 2.0:na?

- A. Yhteiskuntavastuu ymmärretään mahdollisuutena, koska se on integroitunut liiketoimintamalliin
- B. CSR on CSR 1.0:n jälkeinen lisäosa
- C. CSR on tapa toimia hyvän tekemiseksi
- D. CSR 2.0 ovat toimintoja hyvän kuvan luomiseksi

9. Mikä seuraavista on viimeinen askel omistaja- ja sidosryhmäarvon luomiseksi?

- A. Esiin tulevien ongelmien ennakointi
- B. Kestävien arvotavoitteiden asettaminen
- C. Kestävän arvokapasiteetin rakentaminen
- D. Tulosten validointi ja oppimisen taltiointi

10. Mitkä seuraavista vaikutuksista triple-P-konsepteilla on innovaatioon?

- A. Kasvaneet kustannukset
- B. Lisääntynyt monimutkaisuus
- C. Lisääntynyt luovuus
- D. Lisääntynyt tehokkuus

11. Mikä seuraavista on todella kestävään kehitykseen suuntautuneelle innovaatiolle (SOI) ominaista?

- A. Kustannustehokas, korkealaatuinen ja vähäinen ympäristövaikutus
- B. Alhaiset kustannukset, korkea laatu ja suuri ympäristövaikutus
- C. Alhaiset kustannukset, korkea laatu ja vähäiset ympäristövaikutukset
- D. Vähäiset ympäristövaikutukset

12. Mitä eroa on perinteisellä ja 3-P kestävään kehitykseen suuntautuneella liiketoimintakäytännöllä?

- A. Luotamme luonnonvaroihin, vähennämme jätettä ja saastumista sekä investoimme uusiutuvaan energiaan
- B. Luotamme luonnonvaroihin, minimoimme jätteen ja saastumisen sekä säästämme uusiutuvaa energiaa
- C. Luonnonvarojen vapauttaminen, jätteiden ja saasteiden minimoiminen sekä uusiutuvaan energiaan investoiminen
- D. Luotamme luonnonvaroihin, minimoimme jätteen ja saastumisen sekä investoimme uusiutuvaan energiaan

13. Minkälaisen innovaation lähde on kestävä kehitys?

- A. Resurssien innovaatio
- B. Liiketoimintamallin innovaatio
- C. Markkinointiviestintä
- D. Terveysinnovaatiot

14. CSR on...

- A. Yrityksen kestävä resurssi
- B. Yrityksen palveluresurssit
- C. Korporaation palveluvastuu
- D. Yritysten yhteiskuntavastuu

15. Kuinka moni aloitteleva yritys nykyään ymmärtää kestävä kehityksen jo liiketoimintamahdollisuuksina?

- A. 1/3 kaikista start-ujeista on niin sanottuja vihreitä start-ujeja
- B. 1/5 kaikista start-ujeista on niin sanottuja vihreitä start-ujeja
- C. 4/5 kaikista start-ujeista on niin sanottuja vihreitä start-ujeja
- D. 2/3 kaikista start-ujeista on niin sanottuja vihreitä start-ujeja

Oikeat vastaukset: 1. - D. / 2. - D. / 3. - C. / 4. - C. / 5. - A. / 6. - C. / 7. - D. / 8. - A. / 9. - C. / 10. - C. / 11. - C. / 12. - D. / 13. - B. / 14. - D. / 15. - A.

Lähteet

Banks, Ken (2016): *Social Entrepreneurship and Innovation: International Case Studies and Practice*. London, UK: Kogan Page.

Bocken, N. et.al. (2019): *Innovation for Sustainability: Business Transformation Towards a Better World*, Palgrave, Cham.

Gregori, Wdowiak, Schwarz & Holzmann (2019): Exploring value creation in sustainable entrepreneurship: Insights from the institutional logics perspective and the business model lens. *Sustainability*, 11(9), pp. 2505.

Hargadon, Andrew (2015): *Sustainable Innovation: Build Your Company's Capacity to Change the World*. Stanford: Stanford University Press.

Hoogendoorn, B., van der Zwan, P. & Thurik, R. (2019): Sustainable entrepreneurship: The role of perceived barriers and risk. *Journal of Business Ethics*, 157(4), pp. 1133-1154.

Kraus, S., Burtscher, J., Vallaster, C. & Angerer, M. (2018): Sustainable entrepreneurship orientation: A reflection on status-quo research on factors facilitating responsible managerial practices. *Sustainability*, 10(2), pp. 444.

Miles, M.P., Munilla, L.S. & Darroch, J. (2009): Sustainable corporate entrepreneurship. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 5(1), pp. 65-76.

Moratis, L., Melissen, F. & Idowu, S.O. (Eds.) (2018) *Sustainable Business Models* Springer International Publishing, Cham.

Peris-Ortiz, M. & Sahut, J.-M. (Eds.) (2015) *New Challenges in Entrepreneurship and Finance* Springer International Publishing, Cham.

Ratten, V., Jones, P., Braga, V. & Marques, C.S. (Eds.) (2019) *Sustainable Entrepreneurship* Springer International Publishing, Cham.

Stenn, T.L. (2017): *Social Entrepreneurship as Sustainable Development*. Springer International Publishing, Cham.

https://www.youtube.com/watch?v=K_MejCa93rM&t=59s

Social Entrepreneurship Monitor 2021 – nur auf deutsch, internationales suchen

Lewandowski, M. (2016). Designing the Business Models for Circular Economy—Towards the Conceptual Framework. *Sustainability*, 8(1), 43.

Nidumolu, R., Prahalad, C.K. & Rangaswami, M.R. (2009): Why sustainability is now the key driver of innovation. *Harvard Business Review*, 87 (9), pp. 56-64.

Friedman, M. (1970). *The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits* – The New York Times. Retrieved 2015-03-03

Sustainable Business (2021). In: Leal Filho, W., Azul, A.M., Brandli, L., Lange Salvia, A., Wall, T. (eds) *Decent Work and Economic Growth*. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-95867-5_300163

Zu, L. (2013). Sustainable Enterprise Development. In: Idowu, S.O., Capaldi, N., Zu, L., Gupta, A.D. (eds) Encyclopedia of Corporate Social Responsibility. Springer, Berlin, Heidelberg. https://doi.org/10.1007/978-3-642-28036-8_253

Moduuli 16

Kestävän liiketoimintamallin innovointi

Kestävän liiketoimintamallin innovointi

Monet yritykset uudistavat liiketoimintamallejaan, tuotteitaan ja palveluitaan tarjotakseen ympäristövastuullisia, sidosryhmälähtöisiä tuotteita ja palveluita ja samalla varmistakseen taloudellisen kannattavuuden.

Kestävä liiketoimintamalli on sellainen, joka tuottaa kilpailuetua ylivoimaisen arvonluonnin kautta asiakkaalle ja edistää yrityksen ja yhteiskunnan kestävästä kasvusta.

Kestävä liiketoimintamalli kuvaa, analysoi, hallitsee ja välittää sidosryhmille yrityksen arvolupauksen ja sen, kuinka arvoa tuotetaan, toimitetaan ja ylläpidetään samalla kun säilytetään tai laajennetaan luonnon, sosiaalista ja taloudellista pääomaa.

Kestävä liiketoimintamallin innovaatio liittyy täysin uusien liiketoimintamallien luomiseen tai olemassa olevien liiketoimintamallien muuttamiseen siten, että kestävä kehityksen näkökulmat, kuten luonnonympäristö ja yhteiskunta, otetaan huomioon.

Tämä oppimismoduuli koostuu kolmesta osamoduulista:

1. Johdatus kestäviin liiketoimintamalleihin
2. Kestävän liiketoimintamallin innovaation (suunnittelu/innovaatio) soveltaminen ja
3. Siirtyminen kohti kestävämpiä liiketoimintamalleja.

Johdatus kestäviin liiketoimintamalleihin

Tämä alamoduuli kuvaa liiketoimintamallin yleisesti ja miksi tarvitaan kestävämpiä liiketoimintamalleja.

Yritysten tulisi mukauttaa sellaisia liiketoimintamalleja, jotka edistävät kestävästä kehityksestä, joka määritellään kehitykseksi, joka pystyy vastaamaan nykyisten sukupolvien tarpeisiin vaarantamatta tulevien sukupolvien tarpeita.

Kestäviä liiketoimintamalleja voidaan luonnehtia pitkän aikavälin liiketoimintamalleiksi, jotka sisältävät ennakoivan rahallisen ja ei-monetarisen arvonmuodostuksen hallinnan erilaisille sidosryhmille. Niitä luonnehditaan myös malleiksi, joissa yritysten päätöksentekoprosesseja ohjaavat kestävä kehityksen periaatteet

Kestävän kehityksen tavoitteet huomioon ottaen innovatiiviset liiketoimintamallit ovat tuoneet kilpailuetua organisaatioiden kestävä kehityksen suorituskyvyn parantamiseksi. Kestävän liiketoimintamallin käsite kuvaa perusteita sille, kuinka organisaatio luo, tuottaa ja vangitsee arvoa taloudellisessa, sosiaalisessa, kulttuurisessa tai muussa kontekstissa kestävällä tavalla.

Muotoiluajattelu ja kestävä liiketoimintamalliin innovointi

Tämä alamuodi esittelee vaiheittaisen lähestymistavan kestävien liiketoimintamallien suunnitteluun. Se liittyy suoraan moduuliin 17 – Kestävä liiketoimintamalli.

Liiketoimintamalli on käsitteellinen kuvaus arvovirrasta ja arvoelementtien välisestä vuorovaikutuksesta yrityksen sisällä. Yrityksen keskeiset arvoelementit keskittyvät tarjoamaan, arvon luomiseen, arvon toimittamiseen ja arvon hyödyntäiseen. Kyky kommunikoida näiden elementtien yhteys ja sisältö yksinkertaistetulla tavalla on tärkeää minkä tahansa yrityksen menestykselle. Kestävän liiketoimintamallin suunnitteluprosessi on innovatiivinen osa liiketoimintastrategiaa. Eri toimialat ja yritykset ovat hyödyntäneet kestävien liiketoimintamallien konseptia täyttääkseen taloudelliset, ympäristölliset ja sosiaaliset tavoitteensa samanaikaisesti.

Kestävät liiketoimintamallit yhdistävät kestävä kehityksen käsitteet ja tavoitteet yrityksen arvolupaukseen, arvon luomiseen ja arvon hyödyntämiseen liittyviin toimintoihin. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi kestävät liiketoimintamallit sisältävät pitkän aikavälin vision, joka mahdollistaa eri sidosryhmien johtamisen ja innovoinnin. Tämän seurauksena kestävät liiketoimintamallit ovat vähentäneet liiketoiminnan haitallisia ympäristö- ja yhteiskuntavaikutuksia tarjoamalla ratkaisuja, jotka auttavat yrityksiä saavuttamaan taloudelliset ja kestävä kehityksen tavoitteensa samanaikaisesti.

Kestävä liiketoimintamalli tarjoaa yritykselle kilpailuetua mahdollistamalla sen, että perinteiset yritykset voivat saavuttaa kestävä kehityksen tavoitteet säilyttäen samalla toimintansa tuottavuuden ja kannattavuuden. Kestävän liiketoimintamallin suunnittelun tavoitteena on kehittää lähestymistapoja, joiden avulla organisaatiot voivat kehittää liiketoimintamallejaan tukemaan kestävä kehitystä.

Kiertotalous on yksi käsite, joka liittyy läheisesti kestävään liiketoimintaan. Kiertotalouteen liittyvät liiketoimintakonseptit ovat tässä suhteessa verrattavissa kestäviin liiketoimintamalleihin. Niillä on kuitenkin erityisiä tarkastelukulmia, jotka liittyvät ensisijaisesti resurssisykliin tehostamiseen ja vähentämiseen.

Nelivaiheinen lähestymistapa kestävä liiketoimintamallin luomiseen:

Ensimmäinen vaihe kestävä liiketoimintamallin luomisessa on luoda kestävä arvo, joka sisältää arvon muotoina taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset edut.

Toinen vaihe kestävä liiketoimintamallin kehittämisessä on luoda kestävien arvovirtojen järjestelmä useiden sidosryhmien kesken. Tässä myös ympäristö, luonto ja yhteiskunta ovat keskeisiä sidosryhmiä.

Kolmas vaihe kohti kestävä liiketoimintamallia on luoda arvoverkosto, jolla on kuvattu uusi tarkoitus, rakenne ja hallinto.

Neljäs vaihe kestävä liiketoimintamallin kehittämisessä on tarkastella sidosryhmien etuja ja velvoitteita vastavuoroiseen arvomuodostukseen systeemitasolla.

Liiketoimintamallien innovaatiot voivat vahvistaa ja syventää organisaation joustavuutta, mikä johtaa kestäväan kilpailuun. Seurauksena on, että siitä tulee vähitellen tärkeä lähde yrityksen suorituskyvyn parantamiselle ja kasvuille.

Kestävä liiketoimintamalli koskee paljon laajempia sidosryhmiä kuin perinteiset liiketoimintamallit, mukaan lukien ympäristö, ilmasto ja yhteiskunta. Kestäviä liiketoimintamalleja voidaan pitää perinteisten liiketoimintamallien (mukaan lukien arvon tarjoaminen ja luominen, arvon talteenotto ja toimittaminen) jatkeena, jossa ympäristö, ilmasto ja yhteiskunta ovat ensisijaisia sidosryhmiä. Tässä arvon luomista voidaan tarkastella sekä rahallisen että ei-monetaarisen arvon näkökulmasta.

Liiketoimintamallin on säilytettävä kestävyys ja jatkuva muutos. Meneillään olevassa liiketoiminnassa liiketoimintamallin innovaatioprosessia pidetään usein siirtymänä liiketoimintamallista toiseen. Tämä viittaa liiketoimintamallien uudistamiseen, jotka tarjoavat asiakkaille sellaisia tuotteita tai palveluita, jotka eivät aiemmin olleet saatavilla. Kestävä liiketoimintamalliin liittyvä innovaatio voi johtaa uuden liiketoimintamallin luomiseen, olemassa olevan liiketoimintamallin päivittämiseen tai useiden liiketoimintamallien uudelleenahmottamiseen ja yhdistämiseen. Tuloksena innovaatio tarjoaa uutta arvoa kuluttajille ja luo uuden arvokehityksen tukemaan organisaation pitkän aikavälin menestystä.

On syytä huomata, että liiketoimintamallin innovaatio on pikemminkin iteratiivinen prosessi kuin kertaluonteinen tapahtuma. Kestävän liiketoimintamallin innovaation tarkoituksena on lisätä, päivittää tai järjestää uudelleen erilaisia arvoa tuottavia näkökohtia ja resursseja. On tyypillistä, että kestävä innovaatiotoiminnan sidosryhmät ovat moninaisia. Innovaatioprosessin näkökulmasta voidaan ajatella, että kestävä innovaation prosessi yrityksessä on iteratiivinen ja jatkuva. Liiketoimintamallin innovointi on tärkeää yrityksen käynnistysvaiheessa, kun se määrittelee liiketoiminnan eri ydinelementtien sisältöä ja suhteita.

Siirtyminen kohti kestävämpiä liiketoimintamalleja

Kestävä kehitys voidaan integroida liiketoimintamallin innovaatioon. Yrityksen lähestymistapa kestäväan liiketoimintaan edellyttää laajentumista taloudellisesta kestävydestä sosiaaliseen kestävyteen ja ekologiseen kestävyteen. Tämä lisää innovaatioprosessin monimutkaisuutta ja asettaa suurempia vaatimuksia organisaation yhteistyö- ja yhteisluomiskyvylle kumppaneiden mukaan ottamisessa.

Olemassaolevaa liiketoimintamallia tulee arvioida asiakkaiden näkökulmasta, sillä he ovat liiketoimintamallien ydinkomponentti ja yrityksen olemassaolon kannalta kriittinen näkökulma. Vaikka liiketoimintamalleja ei tarvitse rakentaa pekästään asiakkaiden lähtökohdista, heidän näkökulmansa tulisi ottaa mukaan innovaatio- ja arviointiprosessiin.

Vaikka kestävämmän liiketoimintamallin ydinelementit voidaan tunnistaa ja määritellä, omaksuminen ei välttämättä tapahdu heti yrityksen sisällä tai asiakkaiden keskuudessa. Kestävän kehityksen lähestymistapa edellyttää pitkäjänteistä ja määrätietoista siirtymistä kohti kestävämpiä liiketoimintatapoja. Laajalti käytetty muutoksenhallintamalli ADKAR (Awareness, Desire, Knowledge, Ability, and Enforcement) on esimerkki vaiheittaisesta lähestymistavasta kestävä liiketoimintamallin siirtymisen hallinnassa.

Kysymykset

1. Mikä on kestävä liiketoimintamalliin liittyvän innovoinnin tavoite?

- A. Innovoi uusia tuotteita
- B. Uusien liiketoimintamallien luominen tai olemassa olevien liiketoimintamallien muuttaminen kestävä kehityksen näkökulmasta huomioiden
- C. Kehittää henkilöstöresursseja
- D. Parantaa kannattavuutta

2. Miksi kestävät mallit ovat tärkeitä?

- A. Kestävyden edistäminen yleisesti
- B. Yrityksen liiketoimintamallin mukauttaminen kestävä kehitykseen
- C. Arvon luominen asiakkaille
- D. Yrityksen kannattavuuden lisääminen

3. Miksi innovatiiviset liiketoimintamallit ovat tärkeitä?

- A. Ne lisäävät organisaatioiden kilpailuetua ja parantavat samalla kestävä kehitykseen liittyvää suorituskykyä
- B. He haastavat ajattelemaan laajemmin
- C. Ne kannustavat yrityksiä perustamaan uusia liiketoiminta-alueita
- D. Ne parantavat yrityksen lyhyen aikavälin kannattavuutta

4. Mikä EI liity kestävään liiketoimintamalliin?

- A. Arvon luominen
- B. Arvon haltuunotto
- C. Arvon tuottaminen
- D. Arvon tuhoaminen

5. Kestävä yrityssuunnittelu liittyy...

- A. Yrityksen tuotetarjonta
- B. Yritysstrategia
- C. Liiketoimintaprosesseja
- D. Henkilöstöhallinto

6. Mikä ohjaa kestävä liiketoimintamallin suunnittelua?

- A. Osakkeenomistajien arvon luominen
- B. Kestävä kehityksen periaatteet
- C. Yrityksen kasvutavoitteet
- D. Asiakkaan kannattavuus

7. Mikä kuvaa yrityksen olennaisia arvoelementtejä?

- A. Ne tuottavat arvoa
- B. Ne tuhoavat arvon
- C. Ne moninkertaistavat arvon
- D. Ne kuluttavat arvoa

8. Mikä on tärkeää minkä tahansa yrityksen menestykselle?

- A. Kirjanpito
- B. Markkinointi
- C. Kyky kommunikoida arvoelementtien yhteys ja sisältö
- D. Johtajuus

9. Miksi kestävä liiketoimintamalli on tärkeä yritykselle?

- A. Se parantaa kasvua
- B. Se mahdollistaa kestävä kehityksen tavoitteiden (SDG) tukemisen
- C. Se tuo yritykseen uusia asiakkaita
- D. Se helpottaa uuden henkilöstön rekrytointia

10. Miksi kestävät liiketoimintamallit ovat tärkeitä?

- A. Ne uudistavat yrityksen liiketoimintaa
- B. Ne vähentävät liiketoiminnan kielteisiä vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan
- C. Ne helpottavat yrityksen kasvua
- D. Ne tukevat yrityksen lyhyen aikavälin kasvua

11. Mikä EI liity kiertotalouteen liittyviin liiketoimintamalleihin?

- A. Resurssikierron viivästäminen
- B. Resurssikiertojen tehostaminen
- C. Resurssikiertojen hukkaaminen
- D. Resurssikiertojen kaventuminen

12. Mikä EI kuulu kestävä liiketoimintamallin luomiseen?

- A. Luoda arververkosto
- B. Kestävä arvon luominen
- C. Sulautua kilpailijan kanssa
- D. Luodaan kestävien arvovirtojen järjestelmä

13. Mikä näistä EI kuulu kestävä liiketoimintamallin tärkeimpiin sidosryhmiin?

- A. Ilmasto
- B. Ympäristö
- C. Hallitus
- D. Yhteiskunta

14. Mikä näistä EI ole kestävä liiketoimintamallin innovaation muoto

- A. Uuden liiketoimintamallin luominen
- B. Olemassa olevan liiketoimintamallin ylläpitäminen
- C. Olemassa olevan liiketoimintamallin päivittäminen
- D. Olemassa olevan liiketoimintamallin uudelleenmuotoilu

15. Mikä on ominaista kestäväälle liiketoimintamallin innovaatiolle

- A. Se on interaktiivinen prosessi
- B. Se päivittää erilaisia arvoa tuottavia resursseja
- C. Mukana olevat sidosryhmät ovat moninaisia
- D. Sillä pyritään parantamaan lyhyen aikavälin kannattavuutta

Oikeat vastaukset: 1. – B. / 2. – B. / 3. – A. / 4. – D. / 5. – B. / 6. – B. / 7. – A. / 8. – C. / 9. – B. / 10. – B. / 11. – C. / 12. – C. / 13. – C. / 14. – B. / 15. – D.

Lähteet

- Aagaard, A. (2019). *Sustainable Business Models*. Palgrave Macmillan.
- Comin, L. C., Aguiar, C. C., Sehnem, S., Yusliza, M. Y., Cazella, C. F., & Julkovski, D. J. (2019). *Sustainable business models: a literature review*. *Benchmarking: An International Journal*, 27(7).
- Cosenz, F., Rodrigues, V. P., & Rosati, F. (2020). *Dynamic business modeling for sustainability: Exploring a system dynamics perspective to develop sustainable business models*. *Business Strategy and the Environment*, 29(2), 651-664.
- De Langen, F. H. (2013). *Strategies for sustainable business models for open educational resources*. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 14(2), 53-66.
- Goni, F. A., Gholamzadeh Chofreh, A., Estaki Orakani, Z., Klemeš, J. J., Davoudi, M., & Mardani, A. (2021). *Sustainable business model: A review and framework development*. *Clean Technologies and Environmental Policy*, 23(3), 889-897.
- He, J., & Ortiz, J. (2021). *Sustainable business modeling: The need for innovative design thinking*. *Journal of Cleaner Production*, 298, 126751.
- Lüdeke-Freund, F., & Dembek, K. (2017). *Sustainable business model research and practice: Emerging field or passing fancy?*. *Journal of Cleaner Production*, 168, 1668-1678.
- Maassen, M. A. (2018). *Sustainable Business Models: An Imperative in the Strategic Management of Companies and Organizations*. *Management Dynamics in the Knowledge Economy*, 6(2), 323-335.
- Nosratabadi, S., Mosavi, A., Shamsirband, S., Kazimieras Zavadskas, E., Rakotonirainy, A., & Chau, K. W. (2019). *Sustainable business models: A review*. *Sustainability*, 11(6), 1663.
- Shakeel, J., Mardani, A., Chofreh, A. G., Goni, F. A., & Klemeš, J. J. (2020). *Anatomy of sustainable business model innovation*. *Journal of Cleaner Production*, 261, 121201.
- Silvia, C., & Truzzi, S. (2020). *Sustainable business models: literature review of main contributions and themes*. *International Journal of Business and Management*, 15(5), 11.
- Small-Warner, K., Abuzeinab, A., & Taki, A. (2018). *A review of sustainable business models and strategic sustainable development*. *Journal of Business Models*, 6(2), 84-89.
- Young, D., & Reeves, M. (2020). *The quest for sustainable business model innovation*. Boston Consulting Group-Henderson Institute.

Moduuli 17

Kestävän liiketoimintamallin hahmottelus

Kestävän liiketoimintamallin hahmottelus

Tämä oppimismoduuli koostuu kolmesta alamoduulista:

1. johdatus kestävään liiketoimintamalliin (Business Model),
2. kestävän liiketoimintamallin elementit ja
3. kestävän liiketoimintamallin mukauttaminen organisaatioon.

Johdatus kestävään liiketoimintamalliin

Liiketoimintamallin hahmottelun yhteydessä pyritään dokumentoimaan ja organisoimaan erilaisia oletuksia yhdeksästä läheisesti toisiinsa liittyvästä osa-alueesta. Myöhemmin nämä osa-alueet esitellään yksitellen, kun jokainen kestävän liiketoimintamallia kuvaavan Business Model Canvaksen teema käsitellään tarkemmin.

Business Model Canvaksen hyödyntämisessä on useita vaihtoehtoja. Yksi vaihtoehto on kuvata liiketoimintamallin nykytila. Vaihtoehtoisesti on mahdollista kartoittaa yrityksen kilpailuasemaa samalla kun otetaan huomioon, millaisia liiketoimintamalleja yrityksen kilpailijoilla on tällä hetkellä ja onko heidän liiketoimintamalleihinsa todennäköisesti tulossa muutoksia lähitulevaisuudessa.

Aloittavan yritystoiminnan yhteydessä Business Model Canvasta voidaan soveltaa kokonaan uusien liiketoimintamallien suunnitteluun ja dokumentointiin.

Liiketoimintamallikankaan vahvuudet hallintatyökaluna ovat seuraavat:

Se lisää selkeyttä jo olemassa olevaan liiketoimintamalliin tai mahdolliseen liiketoimintamalliin, jota haluaisimme soveltaa. Ajatuksen välittäminen nykyisestä tai tulevasta liiketoimintamallista eri sidosryhmille mahdollistaa olemassa olevan liiketoimintamallin edelleen kehittämisen. Yksi lähestymistapa voisi olla soveltaa sitä yksisivuisella eli hyvin kiteytetyllä liiketoimintasuunnitelmalla, joka yhdistää liiketoiminnan keskeisiä elementtejä toisiinsa.

Innovaatessa kestävää liiketoimintamallia Business Model Canvas antaa yritykselle ja mahdollisille innovaatiokumppaneille mahdollisuuden soveltaa sitä alustana tehdäkseen yhteistyötä eri ideoiden parissa yrityksen toiminnan kestävyuden parantamiseksi eri näkökulmista.

vahvuudet hallintatyökaluna ovat seuraavat:

Se lisää selkeyttä jo olemassa olevaan liiketoimintamalliin tai mahdolliseen liiketoimintamalliin, jota haluaisimme soveltaa. Ajatuksen välittäminen nykyisestä tai tulevasta liiketoimintamallista eri sidosryhmille mahdollistaa olemassa olevan liiketoimintamallin edelleen kehittämisen. Yksi lähestymistapa voisi olla soveltaa sitä yksisivuisella eli hyvin kiteytetyllä liiketoimintasuunnitelmalla, joka yhdistää liiketoiminnan keskeisiä elementtejä toisiinsa.

Innovoitaessa kestäväää liiketoimintamallia Business Model Canvas antaa yritykselle ja mahdollisille innovaatiokumppaneille mahdollisuuden soveltaa sitä alustana tehdäkseen yhteistyötä eri ideoiden parissa yrityksen toiminnan kestävyuden parantamiseksi eri näkökulmista.

Kestävää kehitystä tukevan Business Model Canvaksen osa-alueita

Seuraavassa kuvataan Joycen ja Paquinin (2016) esittelemät kestävän liiketoimintamallin yhdeksän osa-alueetta. Näiden osa-alueiden yhteydessä tarkastellaan kolmenlaisia näkökohtia: taloudelliset näkökohdat (sininen); ympäristönäkökohdat (vihreä); sosiaaliset näkökohdat (keltainen). Tämä tarkoittaa, että erilaisia kestäväää kehitykseen liittyviä näkökohtia voidaan ottaa huomioon kartoittaessa kuvassa 1 esitetyn kestävän liiketoimintamallin eri osa-alueita.

Kuva 1: Kestävää kehitystä tukeva Business Model Canvas

Lähde: Alkuperäinen kuvio Osterwalder & Pigneur (2010), jota muokanneet Joyce & Paquin (2016)

Seuraavassa jokainen kestävän liiketoimintamallin yhdeksästä elementistä esitellään lyhyesti.

- *Panokseen liittyvät sidosryhmät*

Panokseen liittyvät sidosryhmät -elementti kuvaa sidosryhmiä, jotka ovat suoraan mukana yrityksen ydintoiminnan alkupään vaiheissa. Sidosryhmien suora osallistuminen on ratkaisevan tärkeää kestävän liiketoimintamallin luomisessa, sillä nämä sidosryhmät voivat antaa suoran yleiskatsauksen vaatimuksistaan ja mieltymyksistään sekä suositella toimivia ratkaisuja yrityksen sosiaalisiin, taloudellisiin ja ympäristöhaasteisiin.

Vaikka panokseen liittyvät sidosryhmät ovat tärkeitä, niitä ei pidetä organisaation ytimenä. Muutamia esimerkkejä ympäristöulottuvuuden integroimisesta liiketoimintamalliin ovat yrityksen sisällä kulutettu vesi tai energia (yleensä kumppanien toimittama). Sosiaalista ulottuvuutta hallitsevat suhteet sidosryhmiin ja paikallisyhteisöihin, nimittäin muutokset paikallisessa työllisyydessä ja muut yhteisöön liittyvät näkökohdat.

- *Aktiviteetit*

Kestävän liiketoimintamallin aktiviteetit sisältää organisaation ydintoiminnot. Kestävä toiminta on sellaista, joka hyödyttää yritystä ja edistää samalla kestävän kehityksen yleistä tavoitetta. Esimerkiksi yritysten yhteiskuntavastuualoitteet voivat edistää molempia näitä tavoitteita sekä toimia, jotka takaavat päästöttömän valmistusprosessin ja mahdollisimman kattavan jätteenkäsittelyn. Ympäristönäkökulmasta tarkasteltuna ovat tärkeitä ne toiminnot, jotka aiheuttavat ympäristövaikutuksia. Sellaisia sosiaalisen näkökulman toimintoja, kuten organisaatorakennetta, voidaan tarkastella sosiaalisen ulottuvuuden alla.

- *Resurssit*

Resurssit edustavat Business Model Canvaksessa yrityksen ydintoimintojen avainresursseja. Nämä keskeiset resurssit voivat olla fyysisiä, taloudellisia tai inhimillisiä. Raaka-aineet, työvoima, teknologia, pääoma ja muut resurssit ovat esimerkkejä kestävästä resursseista. Tämä kattaa valmistuksessa käytetyt raaka-aineet ja laitteet. Henkilöresurssit ja niiden suhde yritykseen edustavat resurssia, jolla on sosiaalinen ulottuvuus Business Model Canvaksessa. Ympäristön näkökulmasta ne resurssit, joilla on ympäristövaikutuksia, on myös kuvattu kuvattu. Kestävät resurssit voisivat tarkoittaa henkilöstön näkökulmasta kestävä kehityksen arvoihin perustuvan organisaatiokulttuurin integroimista, puhtaiden raaka-aineiden, vihreän energian ja muiden vastaavien lähteiden sisällyttämistä yrityksen prosesseihin ja toimintaan, mikä vähentäisi ympäristökuormitusta ja samalla osaltaan edistäisi kuluttajien hyvinvointia.

- *Arvolupaus*

Kestävä arvolupaus ilmaisee kilpailijoista poikkeavan tarjouksen, joka tuo lisäarvoa asiakkaille ja täyttää samalla kestävään kehitykseen liittyvät periaatteet. Yritysten on suunniteltava uudelleen tuotteensa tai palvelunsa joko päästöjen vähentämiseksi tai poistamiseksi kokonaan, jätteiden kierrätyksen tai käsittelyn varmistamiseksi valmistusprosessissa tai muissa prosesseissa tai tarjonnassa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että yrityksen johdolla tulee olla yleiskuva koko tuotanto-kulutus-poisto- ja kierrätysprosessista arvolupauksen suunnittelun alusta, jotta koko prosessi voidaan koordinoita tukemaan kestävä kehitystä. Kestävä arvolupaus voi tarkoittaa myös tuotteiden muuntamista palveluiksi, jotka eivät tuota jätettä tai tuottavat mahdollisimman vähän jätettä.

- *Kanavat*

Kestävän liiketoimintamallin kanavat-elementti kertoo, kuinka yritys myy tai toimittaa tuotteensa tai palvelunsa asiakkailleen. Tämä sisältää sekä jakelu- että myyntikanavat.

Kestäviä jakelukanavia voidaan hyödyntää lisäämään asiakkaiden tietoisuutta yrityksen arvolupauksesta sekä yrityksen vastuullisuustoiminnasta. Verkkoalustoja tai -sivustoja, jotka myyvät digitalisoituja tuotteita ja palveluita, voidaan pitää kestävinä jakelukanavina, koska ne eivät tuota jätettä tai ainakin tuottavat vähemmän jätettä. Tästä johtuen, jos mahdollista, nykyinen suuntaus on myydä palveluita fyysisten tuotteiden sijaan. Asianmukaisen ja kestävästi jakelukanavan rakentamiseksi sidosryhmien on tehtävä yhteistyötä ja osallistuttava itse saavuttaakseen omasta näkökulmastaan optimaaliset tulokset ja välttämällä samalla jakeluprosessin hukkaa.

- *Tuotoksiin liittyvät sidosryhmät*

Tuotoksiin liittyvät sidosryhmät ovat läheisesti toisiinsa liittyviä yrityksen asiakkaita, mutta käsite on laajempi. Näin voidaan ottaa huomioon ne sidosryhmät, joihin tuotteen tai palvelun käyttö vaikuttaa.

Erilaisia sidosryhmiä, erityisesti asiakkaita tai suoraan mukana olevia liikekumppaneita, tulee nähdä suorina ja pysyvinä kumppaneina, ei ulkopuolisina sidosryhminä. Ympäristöä, muun muassa maaperää tai ilmastoa, voidaan pitää tuotoksiin liittyvinä sidosryhminä. Yhteiskunnallisesta näkökulmasta tämä elementti edustaa niitä sidosryhmiä, joihin liiketoimintamalli vaikuttaa ja joihin kuuluvat sekä loppukäyttäjät että tuotteen elinkaaren loppuvaiheessa mukana oleva yhteiskunta. Sosiaalinen näkökulma keskittyy organisaation yhteiskuntavaikutuksiin pohtien, miten tietyt toimet voivat vaikuttaa yhteiskuntaan positiivisesti tai negatiivisesti.

Tuottoon liittyvien sidosryhmien kestävä huomioiminen mahdollistaa myynnin maksimoimisen tavoitteena maksimoida taloudellinen kannattavuus. Olisi pyrittävä vähentämään liiallista kulutusta ja virtaviivaistamaan tuotannon ja kulutuksen välistä prosessia kestävästi kehitykseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi.

- *Tuotoksiin liittyvät sidosryhmäsuhteet*

Kestävällä tuottoon liittyvillä sidosryhmäsuhteilla voi olla yhteinen tavoite saavuttaa taloudellisia tavoitteita ja samalla vähentää ympäristövaikutuksia. Yksi esimerkki voisi olla jätteiden kierrätyksen varmistaminen.

Tuotoksiin liittyvien sidosryhmäsuhteiden taloudellinen ulottuvuus keskittyy usein suhteisiin asiakkaisiin tuotoksiin liittyvinä sidosryhminä ja resursseihin taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tuotoksiin liittyvien sidosryhmäsuhteiden ympäristönäkökohtiin voisi kuulua ekologiaa tukeva vihreä politiikka. Mitä tulee sosiaalisiin näkökohtiin yrityksen ja yhteiskunnan välillä, esimerkiksi integroivia käytäntöjä eri maakuntien, alueiden tai kulttuurien välillä samalla kun edistetään kestävästi kulutuksen käytäntöjä.

- *Rasitteet*

Rasitteet liittyvät mahdollisiin negatiivisiin ympäristö-, sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin, jotka johtuvat yrityksen tavasta toimia. Kestävästi liiketoimintamallissa kestävä kustannusrakenne on

esimerkki liiketoiminnan taloudellisista vaikutuksista. Yritysten tulee keskittyä kustannusten vähentämiseen ja samalla kehittää kestävää kustannusrakennetta. Tavaroiden valmistaminen suuria määriä voi olla vähemmän kestävää kuin yksittäisen tuotteen tuottaminen, koska ne usein rohkaisevat harkitsemaatomia ostoksia, ylimääräisiä varastoja ja jätettä.

- *Edut*

Hyötyjä voidaan pitää yrityksen tuottamina myönteisinä ympäristöllisinä, sosiaalisina tai taloudellisina tuloksina. Kestävän tulon tai tulovirtojen rakenne on vaikea useimmille yrityksille, jotka pyrkivät integroimaan kestäviä liiketoimintastrategioita. Yksi vaihtoehto on kohdistaa kuluttajien toistuvat maksut, kuten liittymät, sekä tuotteiden ylläpidon, korjauksen ja kierrätyksen pitkäaikainen palvelu elinkaaren lopussa. Tässä rakenteessa tuotetta tai palvelua tarjotaan jatkuvasti, jolloin palveluntarjoajalle syntyy tuloja ja samalla varmistetaan vanhojen tuotteiden ja tuotekomponenttien pitkäaikainen ylläpito ja integrointi jätteen ja ympäristökuormituksen vähentämiseksi. Kestävien tulojen ja tulovirtojen vaikeus on, että se voi vaatia yritykseltä enemmän työtä. On mahdollista, että alussa kestävyys itse asiassa maksaa enemmän ja vähentää kokonaistuloja, vaikka nämä kulut pienenevätkin ajan myötä. Jokaisessa analyysin kestävä kehityksen näkökulmassa tulee ottaa huomioon eri edellä kuvatut näkökohdat mahdollisia hyötyjä analysoitaessa ja määriteltäessä.

Kysymykset

1. Mikä ei kuulunut tämän oppimismoduulin alamoduulien aiheisiin?

- A. Liiketoimintamallin mukauttaminen organisaatioon
- B. Johdatus kestävään liiketoimintamalliin
- C. Liiketoimintamallin innovaatioiden tulokset
- D. Kestävän liiketoimintamallin erilaisia osa-alueita

2. Mikä ei ole tyypillinen vaihtoehto Business Model Canvasin hyödyntämiselle?

- A. Kartoita kilpailuaseman kartoittaminen
- B. Liiketoiminnan kassavirran suunnittelu
- C. Liiketoimintamallin nykytilan visualisointi ja kuvaus
- D. Yrityksen liiketoimintamallin todennäköisten muutosten tunnistaminen

3. Mikä näistä EI kuulu Business Model Canvasin vahvuuksiin?

- A. Se tuo selkeyttä olemassa olevaan liiketoimintamalliin
- B. Se mahdollistaa olemassa olevan liiketoimintamallin parantamisen
- C. Sitä voidaan soveltaa innovaatiokumppaneiden yhteistyöalustana
- D. Se kuluttaa paljon energiaa

4. Kuinka monta osa-aluetta kestävä liiketoimintamallin kankaalla on?

- A. 6
- B. 10
- C. 9
- D. 8

5. Mitä panokseen liittyvä sidosryhmä tarkoittaa?

- A. Se kuvaa, keiden kanssa on mukana yrityksen ydintoiminnan alkuvaiheessa
- B. Ne ovat organisaation ydin
- C. Heillä on sosiaalinen panos
- D. Ne syöttävät vettä järjestelmään

6. Miten kestäväää toimintaa voidaan kuvata?

- A. Ne käsittelevät liiketoimintaa kestäväällä tavalla
- B. Ne pitävät aktiivisuustason matalana
- C. Ne hyödyttävät yritystä, mutta edistävät myös kestäväen kehityksen yleistä tavoitetta
- D. He keskittyvät ympäristönsuojeluun

7. Mikä ei kuulu kestävien avainresurssien joukkoon?

- A. Inhimillinen
- B. Fyysinen
- C. Spirituaalinen
- D. Taloudellinen

8. Mikä on tyypillistä kestäväälle arvolupaukselle?

- A. Se on erittäin kilpailukykyinen
- B. Se tuo lisäarvoa asiakkaille ja täyttää kestäväen kehitykseen liittyvät periaatteet
- C. Se tarjoaa mahdollisuuksia kustannussäästöihin
- D. Se tuo lisäarvoa mahdollisille kilpailijoille

9. Mikä Business Model Canvasin kanavaelementissä on ratkaisevaa?

- A. Kanavat avaavat uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle
- B. Se kuvaa, kuinka tuotteita myydään tai toimitetaan asiakkaille
- C. Se kanavoi verkkoliikenteen yrityksen palvelimelle
- D. Se minimoi markkinoille tulon ajan

10. Tuotoksiin liittyvät sidosryhmät EIVÄT sisällä?

- A. Asiakkaat
- B. Omistajat
- C. Suoraan mukana olevat liikeyumppanit
- D. Maaperä

11. Mikä EI kuvaa tuotoksiin liittyvää sidosryhmäsuhdetta?

- A. Ympäristönäkökohdat
- B. Sosiaaliset näkökohdat
- C. Arkeologiaan liittyvät näkökohdat
- D. Taloudelliset näkökohdat

12. Mitä voidaan pitää esimerkkinä rasitteesta kestävässä liiketoimintamallissa?

- A. Kestävä kustannusrakenne
- B. Energian säästö
- C. Sosiaalinen vuorovaikutus
- D. Kustannusten vähentäminen

13. Mikä EI ole yrityksen tuottamaa hyötyä?

- A. Yhteiskunnallinen vaikutus
- B. Taloudellinen vaikutus
- C. Ympäristövaikutus
- D. Kulttuurinen vaikutus

14. Mikä voisi olla esimerkki teosta kestävästä liiketoimintamallin mukauttamiseksi organisaatioon?

- A. Oletetaan, että kaikki on hyvin
- B. Business Model Canvasiin liittyvän esimerkin, jota voidaan muokata ja soveltaa yrityksessä
- C. Edetään nopeammin
- D. Nostetaan hintoja yrityksen asiakkaille

15. Miksi on tärkeää viestiä olemassa olevasta liiketoimintamallista?

- A. Se mahdollistaa olemassa olevan liiketoimintamallin parantamisen
- B. Viestintä on aina tärkeää
- C. Liiketoimintaa ei voida johtaa ilman Business Model Canvasia
- D. Se viestii asiakkaille yrityksen tulevista tuotteista

Oikeat vastaukset: 1. - C. / 2. - B. / 3. - D. / 4. - C. / 5. - A. / 6. - C. / 7. - C. / 8. - B. / 9. - B. / 10. - B. / 11. - C. / 12. - A. / 13. - D. / 14. - B. / 15. - A.

Lähteet

Antikainen, M., & Valkokari, K. (2016). *A framework for sustainable circular business model innovation*. Technology Innovation Management Review, 6(7).

Cardeal, G., Höse, K., Ribeiro, I., & Götze, U. (2020). *Sustainable business models—Canvas for sustainability, evaluation method, and their application to additive manufacturing in aircraft maintenance*. Sustainability, 12(21), 9130.

Carter, M., & Carter, C. (2020). *The creative business model canvas*. Social Enterprise Journal. 16 (2), pp. 141-158

Daou, A., Mallat, C., Chammas, G., Cerantola, N., Kayed, S., & Saliba, N. A. (2020). *The Ecocanvas as a business model canvas for a circular economy*. Journal of Cleaner Production, 258, 120938.

Joyce, A., & Paquin, R. L. (2016). *The triple layered business model canvas: A tool to design more sustainable business models*. Journal of cleaner production, 135, 1474-1486.

Maassen, M. A. (2018). *Sustainable Business Models: An Imperative in the Strategic Management of Companies and Organizations*. Management Dynamics in the Knowledge Economy, 6(2), 323-335.

Osterwalder, A., & Pigneur, Y. (2010). *Business model generation: a handbook for visionaries, game changers, and challengers*. John Wiley & Sons.

Moduuli 18

Kestävät sijoitukset

Kestävät sijoitukset

Yhteiskunnallinen ja ympäristöllinen muutos etenee yhä nopeammin. Ilmaston lämpeneminen ja teknologian vallankumous muokkaavat maapalloamme. Tässä nopeasti muuttuvassa maailmassa on yhä enemmän sijoittajia, jotka haluavat ymmärtää, miten sosiaalinen ja ympäristöllinen muutos vaikuttaa heidän sijoituksiinsa ja kuinka heidän sijoituksensa vaikuttaa yhteiskuntaan ja ympäristöön. Kestävä sijoittaminen edellyttää kuitenkin muutakin kuin perinteistä taloudellista analyysiä. Kestävä sijoittaminen, joka tunnetaan myös nimellä sosiaalisesti vastuullinen sijoittaminen (ESG investing), on prosessi, jossa ympäristö-, sosiaali- ja hallintotekijät otetaan huomioon sijoituspäätöksissä (EY Global, 2020). Tarkemmin sanottuna kestävä sijoittaminen on tapa sijoittaa, jossa sijoittaja ottaa painotetusti huomioon ympäristölliset, sosiaaliset ja hallintoon liittyvät näkökulmat (ESG) ennen kuin sijoittaa resursseja ja rahaa yritykseen tai tiettyyn yritykseen (VentureXchange, 2022). Vastuullisesti sijoittavat henkilöt päättävät sijoittaa organisaatioihin, yrityksiin ja rahastoihin, joiden tarkoituksena on tuottaa mitattavia ympäristö- ja sosiaalisia vaikutuksia taloudellisen tuoton ohella (Berry, T.C. ja Junkus, J.C., 2013).

Ajatuksena on, että niillä, jotka valmistautuvat aktiivisesti tulevaisuuden mahdollisuuksiin ja riskeihin tunnistamalla niiden ympäristölliset ja sosiaaliset vaikutukset, on paremmat pitkän aikavälin näkymät kuin niillä, jotka eivät tee sitä. Heidän kykynsä tuottaa kestävää taloudellista tuottoa tulisi siksi olla parempi kuin lyhyemmän aikavälin näkemysten (Schroders, 2020). Myös kestävä sijoittamisen osalta on useita näkökohtia, jotka kaikki on otettava huomioon, jotta kestäkehitys voidaan taata. Vaikutukset jakautuvat eri sektoreille ilmastonmuutoksesta ja uusiutuvasta energiasta turvallisuuteen, terveyteen ja yhdyskuntakehitykseen. Toisin sanoen kestävä sijoittaminen varmistaa, että yrityksiä ei arvioida pelkästään lyhyen aikavälin taloudellisten hyötyjen perusteella, vaan laajemman kuvan perusteella, mitä ja miten ne edistävät yhteiskuntaa yleisesti (Harvard Business School, 2022). Lisäksi vuoden 2020 alussa maailmanlaajuiset kestävät investoinnit saavuttivat 35,3 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria viidellä suurella markkina-alueella. Tässä olivat mukana Eurooppa, Yhdysvallat, Kanada, Australia ja Japani, joihin kohdistuvissa sijoituksissa oli 15 % kasvua ajanjaksolla (2018-2020) ja 55 % kasvua ajanjaksolla (2016-2020) (Global Sustainable Investment Alliance (GSIA), 2019). Yhteenvetona voidaan todeta, että kestävä sijoittamisen tarkoituksena on tuottaa kestävää tuottoa tulevaisuuteen.

Kestävien investointien merkitys

On selvää, että edessämme on valtavia haasteita ilmastonmuutoksen alalla ja myös taloudellisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi onnistuneesti yritysten ja hallitusten on toteutettava rajuja toimenpiteitä toimintatavassaan, ja sijoittajilla on valtuudet vaikuttaa siihen, miten he tekevät tämän.

He voivat päättää tukea kestävä kehityksen mukaisesti toimivaa yritystä aina suurimmasta omaisuudenhoitajasta pienimpään yksittäiseen sijoittajaan. Yhä useammat ihmiset eivät enää valitse sijoituksia pelkästään sen perusteella, miten ne tuottavat taloudellista tuottoa. He haluavat kestäviä ratkaisuja, jotka eivät aiheuta haittaa, heijastavat heidän arvojaan ja edistävät heille tärkeitä asioita. Tämä sijoituskysynnän muutos kannustaa kestävä kehitystä painottavien sijoitusten kasvuun. Myös tarjolla olevien sijoitustuotteiden valikoima laajenee, mikä antaa sijoittajille mahdollisuuden valita positiivisen vaikutuksensa (GWM Asset Management, 2022).

Kestävä sijoittaminen ohjaa investointipotentiaalia ilmastonmuutosta taisteleville yrityksille ja samalla edistää yritysvastuuta. Tämän seurauksena viime vuosina on ollut yhä enemmän kannanottoja, jotka ovat korostaneet kestävä kehityksen sisällyttämistä investointiprosessiin. Nopeasti kasvavan sijoittajien kiinnostuksen myötä on käynyt selväksi, että tämän uuden sijoitusparadigman taloudellisia ominaisuuksia on kiireesti määriteltävä paremmin, erityisesti tuottokyvyn osalta. Tämä olikin luultavasti tärkein este institutionaalisille toimijoille, jotka olivat huolissaan maksimaalista taloudellista tuottoa painottavien näkökulmien huomioimisesta sisällyttäessään kestävä kehityksen periaatteet investointipäätöksiinsä. Lukuisat tähän mennessä julkaistut tutkimukset ovat kuitenkin suurelta osin hälventäneet myytin taloudellisen tuloksen ja vaikutusten välisestä kompromissista (Friede, Busch ja Bassen, 2015).

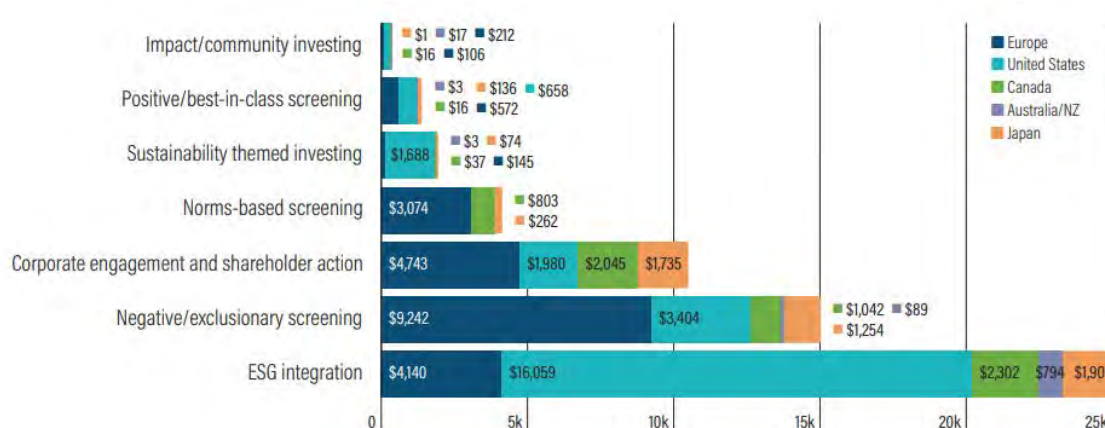
Lisäksi yrityksillä, joilla on hyvä ESG-toimintaan liittyvät tulokset, on taipumus parempaan hallintokäytäntöihin ja siten pitkän aikavälin kestävyuden tavoitteluun. Sen osalta näyttää selvältä, että ESG-toimintaa painottavat yritykset ja tuotemerkit ovat huomattavasti todennäköisemmin hyvässä asemassa tarttumaan pitkän aikavälin mahdollisuuksiin tulevaisuudessa. Toisin sanoen kestävä sijoittaminen on tärkeää paitsi siksi, että se auttaa muokkaamaan maailmaa edistämällä positiivista sosiaalista muutosta, vaan on osoitettu, että sekä yritykset että yksityishenkilöt voivat hyötyä taloudellisesti pyrkimällä tekemään yrityksistään ja sijoituksistaan kestävämpiä (Harvard Business School, 2022).). Yksinkertaisesti sanottuna kestävä sijoittaminen on tärkeää, koska se voi auttaa parantamaan maailmaa.

Kestävät sijoitusstrategiat

Kestävä sijoitusstrategia on mikä tahansa sijoitustapa, jossa huomioidaan sijoituksen vaikutus sen taloudellisen tuoton lisäksi. Muutamia strategioita voidaan jatkaa, kun kyse on kestävästä sijoittamisesta. Ensinnäkin välttää sijoittamasta toimialoihin tai yrityksiin, jotka ovat ristiriidassa moraalisten arvojen kanssa. Esimerkiksi ihmiset, jotka välittävät paljon ilmaston lämpenemisestä, voivat päättää olla sijoittamatta kaasu- ja öljy-yhtiöihin, kun taas terveydestä kiinnostuneet voivat olla sijoittamatta tupakkayrityksiin. Ilmaston lämpenemisestä kiinnostuneet ihmiset voivat sen sijaan sijoittaa puhtaaseen energiaan. Vaikka yksittäiset sijoittajat voivat tehdä perustavanlaatuisen alkuanalyysin yrityksistä, rahastonhoitajat tai ammattianalyttikot usein luokittelevat pörssissä noteeratut rahastot (ETF), osakkeet ja sijoitusrahastot ESG-pisteiden perusteella (Jackson, E.T., 2013).

Lisäksi suurin kestävä sijoitusstrategia maailmanlaajuisesti on ESG-integraatio, kuten kuvasta 1 näkyy. Hallinnoitavat varat ovat yhteensä 25,2 biljoonaa dollaria ESG-integraatiomenetelmällä, mikä on myös yleisimmin raportoitu strategia useimmilla maantieteellisillä alueilla. Seuraavaksi yleisimmin käytettyjä kestäviä sijoitusstrategioita ovat negatiivinen / poissulkeva seulonta (15,9 biljoonaa USD), jota seuraa yritysten sitoutuminen / osakkeenomistaja (10,5 biljoonaa USD). Tämä tulos osoittaa muutoksen vuoteen 2018 verrattuna, jolloin negatiivinen/sulkeva seulonta ilmoitettiin suosituimmaksi kestäväksi sijoitusstrategiaksi. Myös Yhdysvallat ja Eurooppa edustivat edelleen yli 80 prosenttia maailmanlaajuisista kestävä kehityksen mukaisten sijoitusten varoista vuosina 2018–2020. Maailman kestävien sijoitusvarojen osuudet Kanadassa (7 %), Japanissa (8 %) ja Australaasiassa (3 %) ovat pysyneet suhteellisen ennallaan viimeisen kahden vuoden aikana (Global Sustainable Investment Alliance (GSIA), 2020).

Kuva 1: Kestävä sijoitusomaisuus strategian ja alueen mukaan 2020

Lähde j: Global Sustainable Investment Alliance (GSIA), 2020

ESG kriteerit

Ympäristö-, sosiaali- ja hallintokriteerit (ESG) edustavat joukkoa yrityksen toiminnan periaatteita, joita sosiaalisesti tietoiset sijoittajat käyttävät mahdollisten sijoitusten seulomiseen. Ympäristökriteerit huomioivat, miten yritys toimii luonnon ja ympäristön näkökulmasta. Sosiaaliset kriteerit tarkastelevat, kuinka se hoitaa suhteita asiakkaisiin, toimittajiin, työntekijöihin ja yhteisöihin, joissa se toimii. Hallintokriteerit koskevat yrityksen johtajuutta, sisäiset tarkastuksia, auditointeja, johdon palkkaa ja osakkeenomistajan oikeuksia (Corporate Governance Institute, 2021).

Tarkemmin sanottuna ESG-pisteet koostuvat yleensä seuraavista:

- *Ympäristö*

Tämä luokka ottaa huomioon yrityksen ympäristövaikutuksia, kuten sen jätteet, eläinten käsittelyn, hiilijalanjäljen, saasteet, luonnonvarojen suojelun, veden käytön ja suojelun sekä puhtaan teknologian, jota se luo ja käyttää toimitusketjussaan tai noudattaa viranomaisia. ympäristömääräyksiä. Nämä kriteerit voivat myös auttaa arvioimaan yritykseen mahdollisesti kohdistuvia ympäristöriskejä ja sitä, kuinka yritys hallitsee näitä riskejä.

- *Sosiaalinen*

Tämä kategoria analysoi yrityksen liikesuhteita. Toisin sanoen tämä viittaa yksittäisen yrityksen tai rahaston sosiaaliseen vaikutukseen yhteiskuntaan ja siihen, kuinka se ajaa muutosta laajemmassa yhteisössä ja yhteiskunnallista hyvää. Analyttikot tarkastelevat tarkasti yrityksen osallistumista ja kantoja sosiaalisiin kysymyksiin, kuten yhteisön osallistumiseen, ihmisoikeuksiin sekä työntekijöiden ja hallituksen jäsenten terveyteen ja turvallisuuteen.

- *Hallinto*

Hallinnoinnista sijoittajat saattavat haluta tietää, että yhtiö käyttää läpinäkyviä ja oikeita kirjanpito menetelmiä ja että osakkeenomistajat saavat äänestää tärkeistä asioista. Lisäksi hallinto kattaa johdon ja hallituksen pätevyyden, osakkeenomistajien oikeuksien, johdon palkitsemisen ja monimuotoisuuden, yleisen läpinäkyvyyden ja paljastamisen, korruption torjumisen ja jopa yrityspoliittisen panoksen arvioimisen (Corporate Governance Institute, 2021).

Kestävät sijoittajat

Kestäviä sijoittajia ovat yksityishenkilöt, mukaan lukien keskimääräiset yksityissijoittajat erittäin varakkaat henkilöt ja perheet sekä instituutiot, kuten uskonnolliset yhteisöt, voittoa tavoittelemattomat organisaatiot ja niin edelleen. On olemassa lukuisia sijoituspalveluyrityksiä, jotka tarjoavat kestäviä sijoitusrahastoja ja -välineitä näille sijoittajille.

Tarkemmin sanottuna ammattimaisten omaisuudenhoitajien hallinnoimat sijoitukset luokitellaan usein joko institutionaalisiin tai vähittäiskaupan sijoituksiin. Yhtäältä vähittäisvarat ovat yksityishenkilöiden henkilökohtaisia sijoituksia ammattimaisesti hoidettuihin rahastoihin, jotka on ostettu pankeista tai sijoitusalojen kautta, joilla on suhteellisen alhainen sijoitusaste. Toisaalta institutionaalisia varoja hallinnoidaan instituutiomaisten omistajien, kuten yliopistojen, eläkerahastojen, säätiöiden ja vakuutusyhtiöiden, puolesta sijoitustuotteilla, joilla on korkeampi vähimmäissijoitusaste (International Institute for Sustainable Development, 2020).

Vaikka sijoittajat kussakin ryhmässä voivat olla varsin erilaisia, on silti todennäköistä, että heidän kiinnostuksensa kestävään sijoittamiseen vaikuttaa yhteiset tekijät:

YKSITYISSIJOITTAJAT

- Moraalisten ja henkilökohtaisten arvojen mukaan sijoitusten kysyntä

INSTITUTIONAALISTEN SIJOITTAJAT

- Vaatii niiden ESG-näkökulmien sisällyttämistä kestäväan kehitykseen
- Poliittinen riski – uudet säännökset, jotka käsittelevät ESG-ongelmia
- Parempi ymmärrys ESG:n ja ilmastoon liittyvien riskien hinnoittelusta ja siten parempi tietoisuus niiden taloudellisesta olennaisuudesta

Kestävän sijoittamisen tulevaisuus

Kestävä sijoittaminen on käynyt läpi useita vaiheita kehityksensä aikana. Jokainen näistä on tuonut mukanaan menetelmiä ja työkaluja, joita kestäväan kehitykseen keskittyneet sijoittajat käyttävät edelleen. Tärkein niistä on ollut siirtyminen liiketoiminnan moraaliseen tai eettiseen arvioinnista taloudellisesti olennaisten ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintomahdollisuuksien ja riskien integrointiin (Lazard Asset Management, 2020). Sopeutuminen kestäväan investointiympäristöön on haaste yrityksille ja vaatii muutoksia olemassa olevaan teknologiaan, kulttuuriin ja prosesseihin. Siksi on ratkaisevaa tunnustaa, että edistyminen tällä alalla voi vaihdella huomattavasti eri lainkäyttöalueilla ja maantieteellisillä alueilla.

Jotta kestävästä sijoittamisesta tulisi valtavirtaa, talousalan ammattilaisilla on oltava tarvittavat taidot ja ymmärrys siitä, kuinka ESG-näkökohdat yhdistetään sijoituspäätöksissään ja asiakkaiden neuvonnassa. Lisäksi kaikilla rahoituslaitoksilla, jotka pyrkivät tarjoamaan palveluja tällä alalla, on oltava pakollinen ESG-koulutus asiaankuuluvalla henkilökunnalle. Näin asiakaspalvelun-työntekijät, kuten sijoitusneuvojat, voisivat lisätä tietoisuutta tästä uudesta sijoittamistavasta kertomalla siitä asiaankuuluvissa tapahtumissa ja kouluttaa omia asiakkaitaan. ESG-koulutus olisi myös perustavanlaatuinen raportoinnista, riskienhallinnasta ja kestäväan kehitykseen liittyvistä tiedoista vastaavalle keskijohdolle ja hallintohenkilöstölle.

Kuitenkin, pystyvätkö aiemmin käsitellyt keskeiset tekijät luomaan odotetun kysynnän ja jos markkinaosapuolet ovat valmiita muuttamaan perinteistä rahoitustapaa, se on vain ajan kysymys (International Institute for Sustainable Development, 2022).

Kun ESG-mieliset liiketoimintatavat saavat enemmän huomiota, sijoituspalveluyritykset seuraavat yhä enemmän tuloksiaan. Rahoituspalveluyritykset, kuten Goldman Sachs (GS), JPMorgan Chase (JPM) ja Wells Fargo (WFC), ovat julkaisseet vuosiraportit, joissa tarkastellaan kattavasti tulosten ja ESG-lähestymistapansa (DSI Insights, 2022). Kestävä sijoittaminen esittelee rahoituksen tulevaisuuden. Varmasti on vielä paljon tehtävää, ennen kuin siitä tulee todella valtavirtaa.

Kysymykset

1. Ympäristö-, sosiaali- ja hallintotekijöiden sisällyttäminen investointipäätöksiin on seuraava:

- A. kestävä sijoittaminen
- B. kestävä kehitys
- C. a i b
- D. ei mikään yllä olevista

2. Vuoden 2020 alussa globaalit kestävät investoinnit saavuttivat:

- A. 35,3 biljoonaa dollaria
- B. 53,3 biljoonaa dollaria
- C. 55,3 biljoonaa dollaria
- D. 35,5 biljoonaa USD

3. Vuoden 2020 alussa maailmanlaajuiset kestävät investoinnit saavuttivat biljoonia viidellä suurella markkina-alueella, mukaan lukien:

- A. Yhdysvallat, Kanada, Itävalta, Australia ja Japani
- B. Eurooppa, Yhdysvallat, Kanada, Australia ja Japani
- C. Eurooppa, Iso-Britannia, Kanada, Australia ja Japani
- D. Eurooppa, Yhdysvallat, Kanada, Australasia ja Kiina

4. Mikä tahansa sijoitustapa, joka ottaa huomioon sijoituksen vaikutuksen sen taloudellisen tuoton lisäksi, on:

- A. sosiaalisen median strategia,
- B. kestävä sijoitusstrategia
- C. markkinointistrategia
- D. kaikki edellä mainitut

5. Ihmiset, jotka välittävät paljon ilmaston lämpenemisestä, voivat valita:

- A. sijoittaa öljy-yhtiöihin
- B. investoida uusiutuvaan energiateollisuuteen
- C. investoida puhtaan energian alaan
- D. b i c

6. Maailman suurin kestävä sijoitusstrategia on:

- A. teknologian integrointi
- B. ERP-integraatio
- C. ESG-integrointi
- D. kaikki yllä oleva

7. Seuraavaksi yleisimmin käytettyjä kestäviä investointistrategioita ovat:

- A. negatiivinen seulonta
- B. poissulkeva seulonta
- C. a i b
- D. ei mikään yllä olevista

8. Maat, jotka edustivat edelleen yli 80 prosenttia maailmanlaajuisesta kestävästä sijoitusomaisuudesta vuosina 2018–2020, ovat:

- A. Yhdysvallat ja Eurooppa
- B. Japani ja Eurooppa
- C. Yhdysvallat ja Japani
- D. Japani ja Australia

9. Kriteerit, jotka tutkivat, kuinka hallita suhteita asiakkaiden, toimittajien, työntekijöiden ja yhteisöjen kanssa, joissa se toimii:

- A. ympäristö
- B. sosiaalinen
- C. hallinto
- D. a i b

10. Tässä kategoriassa tarkastellaan yrityksen liikesuhteita:

- A. sosiaalinen
- B. sosiaalinen ja hallinto
- C. sosiaaliset ja ympäristölliset
- D. ei mikään yllä olevista

11. Heidän moraalisten ja henkilökohtaisten arvojensa mukaisten investointien kysyntä koskee erityisesti:

- A. institutionaaliset sijoittajat
- B. yksityiset sijoittajat
- C. a i b
- D. pankit

12. Tämä luokka ottaa huomioon yrityksen vaikutuksen hiilijalanjälkeen:

- A. hallinto
- B. sosiaaliset ja ympäristölliset
- C. ympäristö
- D. a i c

13. Kriteerit, joiden perusteella sijoittajat saattavat haluta tietää, että yritys käyttää läpinäkyviä ja oikeita kirjanpito menetelmiä:

- A. hallinto
- B. sosiaalinen
- C. ympäristö
- D. kaikki edellä mainitut

14. Vakuutusriski koskee erityisesti:

- A. yksityisiä sijoittajia
- B. enkelisijoittajia
- C. institutionaalisia sijoittajia
- D. ei mikään ylläolevista

15. Maailmanlaajuisten kestävien sijoitusvarojen osuudet ovat pysyneet suhteellisen muuttumattomina kahden viime vuoden aikana seuraavissa kolmessa maassa:

- A. Kanada (8 %), Japani (7 %) ja Australia (3 %)
- B. Japani (7 %), Japani (7 %) ja Australia (3 %)
- C. Kanada (3 %), Japani (8 %) ja Australia (8 %)
- D. Kanada (7 %), Japani (8 %) ja Australia (3 %)

Oikeat vastaukset: 1. - A / 2. - A / 3. - B / 4. - B / 5. - D / 6. - C / 7. - C / 8. - A / 9. - B / 10. - A / 11. - B / 12. - C / 13. - A / 14. - C / 15. - D.

Lähteet

EY Global. (2020). *Why sustainable investing matters*. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl/financial-services/why-sustainable-investing-matters

VentureXchange. (2022). *What is Sustainable Investing, and how does it help your business?* Retrieved from <https://ventureexchange.hr/what-is-sustainable-investing-and-how-does-it-help-your-business/>

Schroders. (2020). *A practical guide to sustainable investing 2020*. Retrieved from <https://prod.schroders.com/en/syglobalassets/digital/uk-adviser/cs2628-a-practical-guide-to-sustainable-investing-web-final-july-20.pdf>

Harvard Business School. (2022). *What is sustainable investing?* Retrieved from <https://online.hbs.edu/blog/post/sustainable-investing>

GWM Asset management. (2022). *Why is sustainable investing important?* Retrieved from <https://gwmam.co.uk/why-is-sustainable-investing-important/>

Lazard Asset Management. (2020). *Sustainable Investing: Past, Present and Future*

DSI Insights. (2022). *Everything You Need to Know About ESG Investing*.

Jackson, E. T. (2013). *Interrogating the theory of change: evaluating impact investing where it matters most*. *Journal of Sustainable Finance and Investment*, 3(2), 95-110.

Corporate Governance Institute. (2021). *What is ESG and why is it important?* Retrieved from <https://www.thecorporategovernanceinstitute.com/insights/news-analysis/what-is-esg-and-why-is-it-important/>

International Institute for Sustainable Development. 2022. *Sustainable Investing*.

Rhodes, M. J. (2010). *Information asymmetry and socially responsible investment*.

Journal of Business Ethics, 95(1), 145-150.

International Institute for Sustainable Development. (2020). *Sustainable investing*. Retrieved from <https://www.iisd.org/system/files/publications/sustainable-investing.pdf>

Berry, T. C. and Junkus, J. C. (2013). *Socially responsible investing: An investor perspective*. *Journal of business ethics*, 112(4), 707-720.

Global Sustainable Investment Alliance. (2019). *Global sustainable investment review 2018*. Retrieved from http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2019/06/GSIR_Review2018F.pdf

Global Sustainable Investment Alliance. (2020). *Global sustainable investment review 2018*. Retrieved from <http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2021/08/GSIR-20201.pdf>

Friede, G., Busch, T. & Bassen, A. (2015). *ESG and financial performance: Aggregated evidence from more than 2000 empirical studies*. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 5:4, 210–233, DOI: 10.1080/20430795.2015.1118917